

मेदिना जैन प्रामाण्य-पुस्तक नं. ३५.

१०३७२ श्री प्रकरण संग्रह-भाग २ जी.

[स्वर्गोत्प ५. मुक्तिरास धी उत्तमध्वज्जी स्वामीप भंशोधीने शिवार कुरेया २७ चोदइइलो संघड.]

प्रकाशक,

धर्मध्वज्जी तन्पुत्र बैरोदानजी तन्पुत्र जेठमल मेठिया
वीरानेर-नियामी.

प्रथम आवृत्ति. प्रत २०००. संवत् १९८०. इ. स. १९२४. गोर संवत् २४५०.
धी "बोर-शासन मिस्त्रिंग प्रेम" मां शा. केडययाल दलसुलभाईप सान्यु. डे. काश्रुपुर डंकडाळ-भमडायाद.

मूल्य रु. ?

મકારે જ્ઞાન મંત્રારવાનું સૌ કોઈને પુસ્તકરસી સુલભ રીતું નથી. આવા વિશ્વસ્યુખોને માટે ત્રીનાગબોમાંથી મકરણો છૂટા પાડીને આપવામાં આવે છે તો તેનો જાવ મારા પ્રમાણમાં લેવામાં આવે છે. આ મકરણો મોઢા ચમતમાં દ્રવ્ય-મુગપર્વતનું જ્ઞાન માત્ર કરવા માટે વળાંકે ત્રણાંગી પૂરવાર થયાં છે અને તેથી જુદા જુદા પ્રકારનાં તરફથી તેના જુદા જુદા મંત્રો મળિદ્ધ થયા છે. એવી જ રીતે આ પુસ્તક મધુ મંત્રર પગ મળિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

સ્વ. પંદિત મહારાજશ્રી ગુણવર્ધનશ્રી સ્વામીજી નવાર કરેલાં અને સ. પૂજ્ય મહારાજ શ્રી જ્ઞાનાશ્રી સ્વામીજી સુધારેલાં મંત્રનો પહેલો ભાગ ચર્ચા અગાઉ મળિદ્ધ થયો હતો અને, ત્યાંથી. સુધારાસ્વારા માટે તેની પાંચ આવૃત્તિઓ મળિદ્ધ થઈ છે. આવા મંત્રોની સ્તોત્રિયતા પૂરતી માત્ર પરી આવે છે. આ મંત્રર પગ સ્વ. મહારાજશ્રીજી લગ્નાચી મુગતીને નવાર કરે રાલેલાં. હતો, પમ્નુ નેવના અસ્તાચી તે અમરુદ્ધનામાં ન રહ્યો રમો. ૧૦૭૨ ના ચતુર્થા ર્ચા પંદિત મહારાજશ્રી સુધારવાની ર્ચા, મુનિ શ્રી ચૌરની ર્ચા, પંદિત શ્રી રંચવંદની ર્ચામાં કાપાદિ સાધુચરિત્રનાં દર્શનાર્થે અમરુદ્ધનાં મુકામે જતાં અને આ મંત્રર મુનિ શ્રી સુધારવંદની પામે જોવામાં આવતાં તે મળિદ્ધ કરીને મધુસુખોને તેનો જાપ આપવાનો ઉત્કંઠા મને થઈ આવી; પમ્નુ પૂર્વનો દમ્ભલેલ જાપલાનામાં મોકલો આવશ જેટલો થુદ્ધ અને મગવદ્યર્થ નહોતો, પટલે તેની નથી નકલ કરાવી તેને મુધારી આપવા મેં મહારાજ શ્રી મુલ્યવંદની ર્ચામાં ને રિતિ કરી. મહારાજશ્રીજી પોતાની નાદુરસ્ત તથીયન છતાં તે મુધારી આપવાની અને ઉરદનાં મુકો તમામી આપવાની કૃપા કરો છે, તે તેઓશ્રીનો મારા પર વરસ ઉપકાર થયો છે. તેમનો પટલો કાઢીને પરિણામે આવે આ ક્રેય યાદલા મારા સ્વરૂપમાં ને પાર થઈ જાયો છે. મકરણ મંત્રરના વચ્ચે ભાગ કરતાં આ ભાગમાં લેલ્યવંદનીચારે મુગમ્પ ગાવી છે. જે વચ્ચે તે મગમ-મળિદ્ધ

મર્થો તે લલક કરતાં આયોરે મોષા-ડગાકરણથી ગુજરાતી ભાષા આગત્ત રતો છે અને જૂનો રવનો લગાગો આધુનિક શાવકોને કેટલીક કાર દુર્ગમ પણ લાગે છે. આ સંદર્ભમાં પણ કૌટિલ્ય રચિયાના તો રાતરી જ છે, પરંતુ શાવકોના આદિમાં અને પ્રવેશકોનામાં વનો તેટલી સ્થિતિ કરી છે અને એ શાવકોનો થયે છે. મુનિરાત્ર ધી પુસ્તકવેદની રસોદીપ મીધો છે.

પુસ્તકને ભાષા કાગડો અને ઘોડા અક્ષરમાં ઉપસાનો રેતુ તેના શાવકમાં મરતના થાય એ નક્કાનો છે. આથી જ્ઞાનની ઉપરનો તો એવ અને તેમ વિનામૂલ્યે રોચાય તેમાં જ સાથ રહેલો છે, પરંતુ વિનામૂલ્યે રોચાનો શાવકો કેટલીક કાર અનિષ્ટારીના રાષમાં પણ આવે છે અને તેથી જ્ઞાનની પ્રાચીનતા થાય છે. આ કારણથી આ પુસ્તકનું મૂલ્ય રાહ્યું છે સ્વર્ક પરંતુ તે પદ્ધતિ કરતાં પણ ઓછું રાહ્યું છે અને તે દ્રવ્ય જ્ઞાનચારમાં જ શાવકમાં આવેલો. અજ્ઞાનુભો તેનો વયોવિન સાથ તે તો મારા આ મયામને જે સદૃશ થઈને માનીત.

વંદિત મારાત્ર ધી ઉમમવેદની સ્વામીના શરદોમાં જ ગુરુત્વિ કરીને આ મલાવના પૂરો કરે છે.
શાંદલ ॥ શંદે મદુગુરુવ્યેમેનમધુના લાપાતિસંજ મુદા.

મદિયાણેવમાયંશીલમરસં મૌજગરત્નાકરમ્ ॥

મત્પાદાચંનનોત્તરોપ્પલમહો જ્ઞાનોઽસ્મિ ચિયાં સુધો ।

મનં શક્તિવરોહમનમપુરંધ્રામિથાનો મુનિઃ ॥

મૌરોદાન જેઠમલ.

स्व. मुनि महाराज श्री उत्तमचंद्रजी स्वामीनां जीवनपरिचय.

॥ आदित्य ॥

उत्कृष्टं विषयं विष्णुविरचितं ज्ञानं यदीयं स्फुटं ।
तच्चव्याप्तवचो विचाररहितः स्यान्नो यदीयात्मनः ॥
मन्याऽगम्यगतिगिरिपुमदिमा व्याप्नोहि लोकत्रये ।
चन्द्रोऽद्वयपरिपुशासनपतिर्नम्यात्स भद्रंकरः ॥

स्व. मुनि महाराज श्री उत्तमचंद्रजी स्वामीए 'प्रकरण' मंग्रह' ना प्रथम भागमां जे स्तुतिनां श्लोक रचीने अंतर्निष्ठायां पोताना नामनो रचना कर्तो हती, तेज श्लोकवदे प्रसस्तुति करीने तेमनो संक्षिप्त जीवन-परिचय अत्र आलेखुं छुं.

कुटुंबपरिचय.

श्री उत्तमचंद्रजीना पिताः श्री जगजीवन रुपनाथ न्याते भावभार दुरतमां मगराजपुरायां सुडोया कुचा पासेना चोगतमां रहेता. श्री उत्तमचंद्रजीनो जन्म विक्रम मंग्र १९२० मां थयो हतो. तेमनी मातांनुं नाम दिवाळीबाई, हंतुं. बाळयावस्यामां गुजराती सात, थोरण अने अंग्रेजी पांच थोरणनो अभ्यास तेमले कर्यो हतो. तेमना पिता रंगारंगो थंथो

ક. ૧૧૧૧, ૧૨૨૨ થી ૩૯૯૯ સુધીનાં નાંકોમાં જોઈ ગયા હતા. હમે-
શ્ચનો કૃત્તુ સ્વભાષ અને હૃદયનો સરલતા તેમને જ પુમમાગમમાં ઘેરતી અને તેથી સાધુઓનો પરિચય તેમને હમેશો
સ્વભાષાનું જ ગમતું. તેમને જે ઘેરતો હતો તેમનાં નામ માળેકરતો નવા નેત્રકોરતો હતો. જેડ દેને તેમનાં લગ્ન થયા
શારગુજરી ગયાં હતાં. તેમના એક પોતા ભાઈ કાઝીદામ નો ફેરલ નાનો વયમાં ગુજરી ગયા હતા. તેમના પિતાની
મૃત્યુ ૧૯૨૨ માં ગુજરી ગયા, જે વસતે થોડા સમય પછી તેમની હતી.

સાધુન્દ.

સાધુમાગમની વિશેષતાથી થી ૩૯૯૯ સુધીના કૃત્તુ સ્વભાષમાં વૈરાગ્યનાં લીજ ત્રતાં હતાં, જે લીજના અંકુરો
મંચ ૧૯૦૮ માં પૃથ્વી. જે વસતે તેમનાં માતૃથી હુડ હતાં તથાપિ ધર્મપરાયણ અને પુત્રના કલ્યાણની ઇચ્છાવાળાં
હોવાથી વિપ્ર ન પાટનાં દીક્ષા લેવાને આજ્ઞા આપી તેથી પૃથ્વી થી લાથાજી સ્વામી પાસે એ વર્ષના જેવ માગમની
પ્રવૃત્તિ ને સંગઠ્યારે થી ૩૯૯૯ સુધી ગુરતમાં પાતાના ફાંદના દિક્કમ દલીલેન્દ માળેકરતે ઘેરથી દીક્ષા ગ્રહણ
કરી. એ દીક્ષામહેન્દ્ર વસતે ગુરતમાં મારો ઉત્સાહ વ્યાખ્યા હતા અને મુંબઈ, કટોર વગેરે માગમના મંચો ગુરતમાં
આયા હતા. ઉત્સાહેર મારા જમણારો પળ થયા હતા. '૨'. ૩૯૯૯ સુધીના દીક્ષાનિધિ-જેવ સુદ ૮-ની પાલો
પાટશનો ટરાવ જે વસતે જ ભાવમારજાનમાં યયો હતા જે અન્યારમુથી પલ્યાય છે એ જાણવામાં આવ્યું છે. દીક્ષા
વળીનું પહેલું જ ચાતુર્માસ થી ૩૯૯૯ સુધી સ્વામીએ પાતાના ગુરુમહારાજ થી લાથાજી સ્વામીની સાથે ગુરત
પાસેના કટોર માગમાં કર્યું.

અગ્યામ.

ત્રીશઃ શ્રદ્ધ કર્તૃ પત્ની ધી. ઉત્તમચંદ્રજી શ્યામીવ મુરદાન, તેમજ સંસ્કૃત ભાષાના અભ્યાસનો માર્ગ કર્તૃ. સ્વામીજી, કાલ્ય. ખડેસાર. ગ્યાય આદિનો તેમનો અભ્યાસ મારો હતો અને તેથી તેમાં શરૂઆત ગયા પછી સંસ્કૃત ભાષામાં શ્લોકો અથવા ગાય વિવરણો લખવામાં તે શદ્દ ઉત્તર દાસ્યના. આ પ્રકારનું તેમનું લેખન કેવલ પ્રતીતિ રત્ન. મોડું. એવેની પણ હાર્દિ ભાષાનું કાલ્ય પણ તેમણે માત્ર કર્યું હતું. ચંદ્રલાલ મુરો તેમણે મુલમુલ કર્તૃ હતાં. તેમની રૂપ અવસ્થામાં ચંદ્રલાલ નવદીપિત માધુશ્રી મુરદાન તેમની વાતેથી પણ શ્રદ્ધ કરના. ત્રીનેતર મતમતાંતરોનો અગ્યામ પણ તેમણે મારો કર્યો હતો. એવ તેમના ચંદ્રલાલ પ્રતીતિ અને ઉપરથી અને માત્રુમ પડે છે. પૂજ્ય શ્રી શ્રીલાલજી મહારાજને ઉપર કાંતીધાસદમાં પદેથી જ ચાર વિદ્યાર કર્તૃ હતાં, ત્યારે શ્રી. ઉત્તમચંદ્રજી મહારાજ તેમના પરિવર્તમાં અગ્યામ હતા. તેમના બુદ્ધિશાનના મંત્રમાં પૂજ્યશ્રી શ્રીલાલજી મહારાજ સ્થાપના કે તેમનું મુરદાન તપસ પ્રકારનું હતું અને ચંદ્રલાલ ચાલનોના મુર મંત્રથી મુલ્યામ તેમને શ્રી ઉત્તમચંદ્રજી મહારાજ પ્રાપ્તેથી મેલતીને મંત્રોન થયો હતો. તેમના વ જ્ઞાનની પૂજ્યશ્રી શ્રીલાલજી મહારાજ અનેક પ્રસંગે પ્રગટા પણ કરતા.

લેખનમયુત્તિ.

લેખનમયુત્તિ તેમને અત્યંત શ્રદ્ધાકર પ્રતાનો હતો. ત્યારે ત્યારે સમય મંત્ર ત્યારે ત્યારે તે કાર્તિક ને કાર્તિક મત્તરાર્નુ જામ કરતા. તેમના મત્તરાર્નુ મંત્રોમાં મત્તરણ મંત્રરત્ના જે વિધાનો મિત્રાય થોડું કાર્તિક નથી પરંતુ તેમના મત્તરણોનો અમમિલ્લ મંત્રર મોટો છે. ચંદ્રલાલ નાના મોટા પ્રયો જેવા કે યોગિય કરંશક પાનાનું યુગરાતી

ખાપાંતર, તેરાંપત્રી ચર્ચા (મંમ્કૃત્ સ્ત્રોત્રોમાં), ચાર હેતુસૂચોનાં ગુજરાની ખાપાંતર, इत्यादि તેમણે પૂરાં લેલેલાં છે; તે ઉપરાંત સૂત્રોમાંથી કરવામાં આવેલાં કેટલાંક દોહન, શંકાસંપ્રધાનો, પ્રકીર્ણ ઉત્તારા, નવા રચેલા કેટલાક પ્રકીર્ણ સંકૃત શ્લોકો इत्यादि સંગ્રહ અવ્યવસ્થિત સ્થિતિમાં પડેલો છે. આ સંગ્રહને તપાસોને, અને વિષયવાર વર્ગીકરણ કરીને જો વ્યવસ્થિત કરવામાં આવે તો તેમાંથી કેટલાક મોટા પ્રયોગ અને તેવો સંભવ છે. લેખનમંથનના નીત્ર ઉત્સાહને લીધે તેમણે જે કોઈ અલ્પ છે તેમાંનું ઘણુંક ફાગળના નાના-મોટા ગમે તેવા ટુકડાઓ ઉપર ભરતેલું છે. અલ્પવાનો ઉત્સાહ સુધે તે ચલતે પોતાની નિકંટમાં નાનો ફાગળનો ટુકડો હોય, કિંવા એક ટુકડુએ ડાબેનું અને ડાબો કોઈ હેન્ડવીલ હોય અથવાનો પાના આકારના કોઈ સારો જાતનો ફાગળોના વચ્ચે પડેલા હોય તો તેવો વચ્ચો તેવો ફાગળ લઈને લેવા વેતી મળે એવો તેમનો નિયમ હતો. આ જ કારણથી તેમના પ્રકીર્ણ લેખોનો સંગ્રહ કોઈ વિચિત્ર પ્રકારનો પવસમુદાય હોય એવું જણાય છે. આ સંગ્રહમાંનો સૌથી વધારે ઉપયોગી ભાગ તુંટી કાઢીને ઘસિદ કરવામાં આવે તો ઘણા સુમધુઓને લાભ થવા પામે એવો સંભવ છે.

ચાતુર્માસો.

મહારાજશ્રી ઉત્તમચંદ્રજી સ્વામીએ મં. ૧૯૨૮ માં દીક્ષા ગ્રહણ કરીને તે વર્ષે ફાગણમાં પૂજ્ય શ્રી લાયાજી સ્વામીની સાથે જ ચાતુર્માસ કર્યું. ધીરું સં. ૧૯૨૯ નું ચાતુર્માસ તેમણે પોતાના ગુરુશ્રીની સાથે સ્ત્રીવંદનામાં કર્યું. સ્વામી પછી ૧૯૩૦ માં મોરલી, ૧૯૩૧ માં ધોરાજી, ૧૯૩૨ માં અમદાવાદ, ૧૯૩૩ માં મુજ (કચ્છ), ૧૯૩૪ માં મુદ્રા

કૌંચદો મંવદાયનાં થયાં. માપુ-માપી તેમનાથી ઘોટાં હોય કે નાનાં ભયાપિ પૂર્ણ જ્ઞાનત્રિભી તેમને જોતાં. તેમના
 મમાગથમાં રહી, અભ્યાસ કરવાનું વળા સાધુઓને મમતું કારણ કે તેમની 'શિક્ષણવદ્ધિમાં' પાસાસાર' ખંડેલાં' એમ
 માન્યમ પડતો. અન્ય મંવદાયના સાધુઓ પણ તેમની માથે રહીને જ્ઞાનમાત્રિ કરવાને હયાંકાં ડલ્લુક રહેતા. તેમને
 પૂર્કદરે '૪' દિવ્યો થયા હતા. તેમાંના તેમથી મયા મારાનંદજી મંવદાયની મપદિવામાં રહીને પંચામાં નિનિચ્ઝ
 માન્યમ વદયા હતા. મહારાજશ્રીએ તેમને વેટકીક વાર જિત્વામણો આપી વાયાં દયા, વસ્તુ એ મલ્લ દિવ્દના મુક-
 વર્ચની પરવા નહિ કરનાર જિવ્યોને છેવટે મુલ્યર્થે પોતે જ માધુવેન જ્ઞાનશરોને રત્ના આપી યીધી હતો. યોજા નિન્ય
 મુગાજ્ઞાનદ્રષ્ટી દ્વાલ વિવ્યમાન છે. જોયા જિન્ય 'માર્ગવેદજીએ' પનનિરામ સ્વીકાર્યાં છે. તેઓથી વક્રાહોગને
 વર્ચનોની કંદરાઓમાં વમે છે અને આંનિપુલ્ક સ્વાનોમાં ચમેન્દ્ર વર્ચન કરી કાલનિર્વયન કરે છે.

જ્ઞાત્રોગ જ્ઞાન.

વંદિત શ્રી જ્ઞાનવંદજી મહારાજનું જ્ઞાત્રીય જ્ઞાન અત્યુત્તમ હતું. જૈન સાગમાંનો ખાર માં તેમના મગજમાં મુલ્યજ્ઞ-
 ચદ્ધ મોટવાઈ રહ્યો હતો, તેનું કારણ એ કે એક એક સાગવ વેટકીએ વાર તેમના પંચરામાં ખારનો. તે જમણો વેટકા
 થયા હતા કે નચરા વેમવૃત્તો તેમને મમતું જન્મોત્. કોઈ વાંચનાર હોય તો તેને નિવારતા અને તે ન હોય તો પોતે વાંચના કરતા.
 ટોકાઓ વાંચનાનો તેમને સદુ જોત્વ હતો. તે વાંચના ચિવારતા અને વપયોગી ખાગ લગી લેતા. જિવ્દહી મંવદાયમાં તેમના
 મમયમાં તેમનો વ્યાખ્યાનજીની જ્ઞાત્રીય જ્ઞાનથી મૂષિત થવલ્લ હોવાને ક્ષીરે સદુ ચાવણાની હતી. પળાં માપુમાપીઓ
 પણ તેમનું વ્યાખ્યાન માંમલ્લવાને હામુક રહેતા હતા. જ્ઞાત્રોલ્ક માંમા મંચેધીનું મણિજ્ઞાન પણ તેમનામાં રચ્ચ

अमरावाहनु पोषागु उगाध्यु. श्रीबहीथी विहार करी अमरावाह आरनां रसनामां करी ते ददंनो ह्मळो थयो अने
गामराजा विहारपो इराज्ज आरवा मांही तोपण मनोरञ्जने परिणामे चोरबहोदरागुपो पशोच्या. त्यां धोहो
बल्ल रोकई साशराष्ट्रक उवचार करतो कां दोक ययुं एटले अमरावाह पशोच्या. लक्ष्मानी असर मगज उवर
बल्लरी, दोकटर जीवराजभाई तथा वेष्टगलाजभाई वंगरे रूरी लागणीथी उचार करता ह्मा वण एकंदर रीने
दर्श बधवा मांइतु. तेमना एक शिष्य भाईचंद्रजी मुनि अने बीजा वण साधुओ तेवनी साखार करंवापो सारी
मरेनन लेता ह्मा. तेमना एक शिष्य सुझाजचंद्रजी मुनि कठोर चोमागु ह्मा. तेमने मांइगो वधगाना खघर मळनो
माहाराज थो शिवजी स्वापीनी माधे लांवा लांवा विहार करी थोडा दिवसमां कठोरपो अमरावाह आवी पशोच्या
अने थोडा दिवस गुस्तेवानां लाभ लीथो. वेटलांक चिहो उपरथी ये. श्री उत्तमचंद्रजी महाराजने जणायुं के
हवे आ मांइगी मटवाना नथी एटले पोते आहार पाणो तजी मंथारानां विचार जणाव्यो. तेवा तबल लोबहो
बंगरे स्पळ पशोचनां वेटलाक भाविक धावको कठोर मुरत लोबही वंगरे स्पळथी आवी पशोच्या ह्मा अने
वेटलाक तेमनी साखार मांटे त्यास रोक्याया ह्मा. छेवट आलोवी पढिकपी मंथारो करी तेओथी आसो बद
११ ने रविवारे परोक्षपो ये वागने ४८ वर्ष संयम पाळो एकंदर ६६ वर्षनु आयुष्य भोगवी काळधर्मने पाह्या.

गुणमीमांसा.

महाराज थी उत्तमचंद्रजी अत्यंत दयाळु, सरल दिलना अने ज्ञानभारथी नम्र बनी गएला हृदयना पापभीरु
साधुरय ह्मा. तेमना जीवना परिचयीने कोई ने कोई धर्मगे तेमना ए गुणोने आपोआप अनुभर थयाविना रहेनो नहि.

नान्दियन्.

પ્રતીક	પૃષ્ઠાક	પૈનિ	અનુદ	નુદ
૩	૨	૧૨	૩૦૫૬	૩૦૫૬
૪	૨	૧૧	૧૯૫૩	૧૯૫૩
૫	૨	૮-૯	ગ્રીષ્મ સમુદાય માછ- પીનાની ઝોય	
			માપી ભાગની કિ- કુલ વસ્તુના વ-	
			વા તે	
			દર્શ પાલે ને	
૩	૨	૯-૧૦	અગ્રીય સમુદાય પીનાના અગ્રીય	
			દવાદિ સિદ્ધાન્તવાદી સમુદાય રવાદિ-	
			નાં જ્ઞાનમવાદો	
૪	૨	૭	૧૮ માન પૈનિદિ. ૫ માન તિર્થન	
			ગતિયોનીમાંસદોન નૈનૈદિયનો યો-	
			૨-૧-૪ માં	
			નીમાંસદોન ૨-૩	
			અને ૧૫ માન	
			મનુષ્યની	
૭	૧	૩	૨૨	૬૨
૭	૧	૧૨	૧	૪-૬
૮	૧	૧૨	૭૦	૬૮
૮	૨	૧	૧૪	૨૬
૮	૨	૧	૧	૧
૮	૨	૧	૧	૧

પર્વાક પૃથાક પંક્તિ	અનુદ	ગુદ
૨	૧૨	૭૨૫૬
૨	૧૧	૧૯૪૩
૩	૮-૯	જીવ સમુદાય મઠ- પોતાનો જીવ વાપો લાગતો કિ- રૂપ યસ્તુના ય- યા તે માણ યવાપો હવે પામે તે
૨	૨ ૧-૧૦	અજીવ સમુદાય પોતાના અજીવ રણદિ મેઠવવાપી સમુદાય રવાદિ- નાં વસાણ થવાંથી
૩	૭	૧૮ લાલ પંચેત્રિ- ૪ લાલ તિર્થિવ યમી પોતીમાં વર્ણન પંચેત્રિયમી યો- ૨-૩-૪ લાભે નીમાં વર્ણન ૨-૩ અને ૧૫ લાલ મનુષ્યનો
૭	૨૨	૫૨
૭	૬	૪-૬
૮	૭૦	૫૮
૮	૧૪	૨૬
૮	૧	આવ ૫
		માવ ૩-૪-૫

પર્વાક પૃથાક પંક્તિ	અનુદ	ગુદ
૮	૨ ૫	(અનુદ) નારકી દેવનો ૮ લાલ યોતીમાં ૨૫ કપાય, ૧૧ જોગ, ૧૨ અગ્રત, ૫ મિથવાય, ૫ ૫મ ૫૩ હેતુ લાભે, (ગુદ) નારકીનો ૪ લાલ યોતીમાં ૨૩ કપાય, ૧૧ જોગ, ૧૨ અગ્રત, ૫ મિથવાય, ૫ ૫૨ હેતુ લાભે: દેવતાની ૪ લાલ યોતીમાં ૨૪ કપાય, ૧૧ જોગ, ૧૨ અગ્રત, ૫ મિથવાય, ૫ ૫૨ હેતુ લાભે. ૮ ૨ ૧૦ ૫૩ ૧૦ ૨ ૧૧ સોલ યાર ૧૦ ૨ ૧૧ આટ-આટ છ-છ ૧૦ ૨ ૧૨ યે આંગલનો યે પલની ૧૧ ૧ ૧ યાર આંગલનો માત આંગલની ૧૨ ૧ ૧૦-૧૧ દોર ૧૦ દોર ૮ ૧૪ ૨ ૩ મૂક્ષમ કેટલા? ને સમી કેટલા? ને યાદર કેટલા? અસતી કેટલા?
૧૬	૧	૧ અસંકયાતગુણ અનંતગુણ
૧૮	૧	૧૦ કઠાલ વાલ
૧૮	૨	૩ મરુદેયા માતાની અપેક્ષા ૦
૨૦	૨ ૧૦	૫ ૫ ૧૩૨ ને
૨૩	૨	૩ વાયુ તેડ

विष्णुसिद्धिर्गुणयसिन्धुः ॥ ११ ॥ यस्मिन्ना देवस्योक्तिः

त्रोयता दायी प्रोमा प्रमुनेन देवस्योक्तिः

त्रोययो उ कर्म तामे ते

मेता ये नैव

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

त्रोयता दायी प्रोमा प्रमुनेन देवस्योक्तिः

त्रोययो उ कर्म तामे ते

मेता ये नैव

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

ने

श्री प्रकरण संग्रह.

भाग बीजो.

प्रारंभ.

श्री प्रकरण संग्रह.

भाग बीजो.

प्रारंभ.

पचीस क्रिया ॥

॥ अथ श्री ठाणांगसूत्रादिथी पचीस क्रियाना वोळ ॥

करीण ते क्रिया. तेना पचीस जेद. तेमां कायाना व्यापारे करी निपनी ते कायकी क्रिया ॥ १ ॥ तेना वे जेद-१ पापथी निवर्त्यो नथी ग्वा अविस्त मिथ्याहृष्टि तथा समहृष्टि जीवनें हासथा चासवाथी जे क्रिया सांगं ते अनुपरतकाय क्रिया. २. हृष्ट रीते मन, वचन अने कायाना योग प्रवर्तविवाथी लागे ते दुःप्रयुक्तकाय क्रिया ॥ २ ॥ अधिकरण (खड्गादि) शस्त्रे करी जे क्रिया लागे ते अधिकरणिका. तेना वे जेद-१ पूर्वे नीपजावेल खड्गादिने विषे मुष्टि आदिनुं जोरुनुं ते संयोजनाधिकरणिका, २ प्रथमथीज

खद्ग, मुष्ट्यादिनुं नीपजावतुं ते निवर्तनाधिकरणिका ॥ ३ ॥ प्रष्टपे (मत्सरे) करी नीपजो ते पाउसिया-प्राष्टेपिकी. तेना वे जेद-१ जीवने विपे छेप करवाथी निमनो ते जीवप्राष्टेपिकी, २ अजीव (स्तंजादि) ने विपे छेप करवाथी निपनी ते अजीवप्राष्टेपिकी ॥ ४ ॥ परितापना (ताम्रनादि) दुःख विशेषे करी निपनी ते पारितावणिया-पारितापनिका. तेना वे जेद-१ पोताने हाथे करी परितापना उपजावे ते स्वहस्तपारितापनिका, २ बीजाने हाथे परितापना उपजावे करी निपनी ते परहस्तपारितापनिका ॥ ५ ॥ प्राण (आयुष्यादि १०) नो अतिपात-नाश करवे करी निपनी ते प्राणातिपात क्रिया. तेना वे जेद-१ पोताने हाथे करी कोइ प्राणेने प्राणथी वेगळो करे ते स्वहस्तप्राणातिपात क्रिया, २ बीजाने हाथे कोइने प्राणथी वेगळो करावतां लागे ते परहस्तप्राणातिपात क्रिया ॥ ६ ॥ आरंज (उपद्रव) करवाथी निपनी ते आरंजिका. तेना वे जेद-१ जीवने उपद्रव करवाथी लागे ते जीवआरंजिका, २ अजीव (जीवना कसेवर अथवा यक्षादि) नो आरंज-अग्निसंस्कार वगेरे करतां जे क्रिया लागे ते अजीवआरंजिका ॥ ७ ॥ परिग्रह नव

प्रकारों। ते उपर मूर्च्छा राखवाची लागे ते परिगृह्णया क्रिया। तेना चे जेद-१ जीव (मनु-
 व्यादि) ने विपे मूर्च्छा राखवाची लागे ते जीवपरिगृह्णया, २ अजीव (मुर्तादि) ने
 विपे मूर्च्छा राखवाची लागे ते अजीव परिगृह्णया ॥ ८ ॥ माया-रूपट निमित्तयी
 जे क्रिया लागे ते मायावत्तिया। तेना चे जेद-१ हृदयना दृष्ट आशयने यत्नारूपे जीजी
 रीते वतावधानी कोंजीश करची ते आयनावयंकणया, २ गोंटा सेव्यादिके करी परने वंच-
 वानो व्यापार ते परनावयंकणया ॥ ९ ॥ अविगति निमित्तयी निपत्ती जे क्रिया ते अय-
 च्छाण क्रिया। तेना चे जेद-१ जीवने विपे प्रत्याग्यान कर्या विना जे यंयादि व्यापार ते
 जीव अपच्छाण क्रिया, २ मद्यादि अजीवने विपे पच्यग्यान न करवाची कर्मकंथ याग ते
 अजीव अपच्छाण क्रिया ॥ १० ॥ मिथ्यात्व निमित्त कर्मकंथ व्यापार याग ते मित्रा-
 दंतणवत्तिया। तेना चे जेद-१ दीन-अधिक आत्मादि वस्तु विषय मिथ्यात्वदर्शन नि-
 मित्त व्यापार ते उणातिरिक्तमिच्छादंतणवत्तिया, २ पूर्वोक्त उणातिरिक्त मिथ्यादर्शनयी
 जित्त मिथ्यादर्शन जेमेके आत्मा नयी, इत्यादिरूप मिथ्यादर्शन व्यापार ते तदुच्यति-

રિક્તમિશ્રાદંસણવત્તિયા ॥ ૧૧ ॥ વસ્તુના દેશવાથી નિપની તે દિદ્વિયા. તેના વે જ્ઞેદ-૧ જીવતા હાથી ઘોના પ્રમુલને દેશવાથી જે કર્મ લાગે તે જીવદિદ્વિયા, ૨ ચિત્રામણ પ્રમુલ જોવાથી જે કર્મ લાગે તે અજીવદિદ્વિયા ॥ ૧૨ ॥ વસ્તુને સ્પર્શવાથી નિપની તે પુદ્વિયા. તેના વે જ્ઞેદ-૧ જીવને રાગદ્વેષ સ્પર્શવાથી જે કર્મ લાગે તે જીવપુદ્વિયા, ૨ અજીવને રાગદ્વેષ સ્પર્શવાથી જે કર્મ લાગે તે અજીવપુદ્વિયા ॥ ૧૩ ॥ વાહ્ય વસ્તુનું માતું ચિત્તવવાથી નિપની તે પાદુચ્ચિયા. તેના વે જ્ઞેદ-૧ જીવને આશ્રિને રાગ-દ્વેષથી નિપની તે જીવપાદુચ્ચિયા, ૨ અજીવને આશ્રિને રાગ-દ્વેષથી નિપની તે અજીવપાદુચ્ચિયા ॥ ૧૪ ॥ સર્વ પ્રકારે જનસમૂહના મલવાથી નિપની તે સામંતોવણિવાદ્યા. તેના વે જ્ઞેદ-૧ જીવ સમુદાય મલવાથી લાગતી ક્રિયા તે જીવસામંતોવણિવાદ્યા, ૨ અજીવ સમુદાય રથાદિ મેલવવાથી હર્ષ પામે તે અજીવસામંતોવણિવાદ્યા ॥ ૧૫ ॥ હાથે કરી નિપની તે સાહસ્થિયા. તેના વે જ્ઞેદ-૧ પોતાને હાથે જીવને પકળી હણે તે જીવસાહસ્થિયા, ૨ પોતાને હાથે (અજીવ) સ્વમૃગાદિક પકળી જીવને હણે તે અજીવસાહસ્થિયા ॥ ૧૬ ॥

निसर्जन-फलक्याथी निपनी ते नेसस्थिया. तेना ये नेद-१ पण्यर आदि राजीन
 वस्तुनुं यंत्रादिवने फंकनुं ते जीवनेसस्थिया, २ वाणादिनुं भनूल्यादिवने फंकनुं
 ते अजीवनेसस्थिया ॥ १७ ॥ स्वामीना आदेशाथी निपनी ते आणयनिया-आद्याप-
 निक्का. तेना ये नेद-१ जीवने आणयानो आदेश करवाथी निपनी ते जीवआणयनिया,
 २ अजीवने आणयाना आदेश करवाथी निपनी ते अजीवआणयनिया ॥ १८ ॥ निदा-
 र्वाथी निपनी ते विदारणिका. तेना ये नेद-१ जीवने विदारयाथी निपनी ते जीवविदा-
 रणिका, २ अजीव (स्तंभकाष्टादि)ने विदारवाथी निपनी ते अजीवविदारणिका ॥ १९ ॥
 अज्ञान निमित्तथी निपनी ते आणानोगवत्तिया. तेना ये नेद-१ उपयोग विना यत्रादि
 क्षेत्रां ते अनायुक्तआदानता, २ उपयोग विना पात्रादिनुं प्रमार्जन करवुं ते अनायुक्तप्र-
 मार्जनता ॥ २० ॥ म्वदारीरादिनी अपेक्षा न राख्वाथी क्रिया खांगे ते आणयकंव्यत्तिया,
 तेना ये नेद-१ पांनाना शरीरनी कृति करवाथी खांगे ते आरमत्तरीरआणयकंव्यत्तिया,
 २ परना शरीरनी कृति करवाथी खांगे ते परदारीरआणयकंव्यत्तिया ॥ २१ ॥

प्रेम (स्नेह) ना निमित्तथी निपनी ते पेज्जवत्तिया-प्रेमवृत्तिका. तेना वे जेद-१ मायाना निमित्तथी निपनी ते मायावृत्तिका, २ लोअना निमित्तथी निपनी ते लोअवृत्तिका ॥ २२ ॥ द्वेष (क्रोध मान) ना निमित्तथी निपनी ते दोसवत्तिया-द्वेषवृत्तिका. तेना वे जेद-१ क्रोधना निमित्तथी निपनी ते क्रोधवृत्तिका, २ मानना निमित्तथी निपनी ते मानवृत्तिका ॥ २३ ॥ प्रयोगे करी निपनी ते प्रयोगक्रिया. तेना त्रण जेद-१ मनना प्रयोगे करी निपनी ते मनप्रयोगक्रिया, २ वचनना प्रयोगे करी निपनी ते वचनप्रयोगक्रिया, ३ कायाना प्रयोगे करी निपनी ते कायप्रयोगक्रिया ॥ २४ ॥ मन आदि प्रयोगे करी ग्रहण करेल कर्मवर्गणानुं सम्यक् प्रकारे प्रकृतिबंधादि जेदे करी अंगीकार करवुं ते समुदान क्रिया. तेना त्रण जेद-१ आंतरारहित (प्रथम समयवर्तिनी) ते अनंतरसमुदान क्रिया-२ द्वितीयादि समयवर्तिनी ते परंपरसमुदान क्रिया, ३ प्रथम अग्रथम समयनी अपेक्षाए ते तदुत्तयसमुदान क्रिया ॥ २५ ॥ पंथे चासवार्थी जे क्रिया लागे ते दूर्यापथिका. तेना वे जेद-१ ११ मे तथा १२ मे गुणगणे यथाख्यात चारित्रवाळाने लागे

ते तद्वस्थश्चरियावहिया क्रिया, २ केवलीने लागे ते केवलीश्चरियावहिया क्रिया ॥ ग्यं मूल
क्रिया २५ छाने उत्तर क्रिया ५२ थइ ॥

॥ इति पचीत क्रियाना चोल संपूर्ण ॥

योनिना बोल ॥

गाथा ॥ जीव १ इंद्रिय २ गुणगण ३, जोग ४ वेय ५ कसाय ६ वेस्ता ७ ॥
नाण ८ अन्नाण ९ दंसण १०, सरिण ११ वेयणीय १२ पज्जति १३ ॥ १ ॥
पाण १४ जाण १५ उवथोग १६, दिट्ठी १७ अप्पा १८ मरण १९ समुग्घाण २० ॥
सरीर २१ संगण २२ संवयण २३, वणाइ २४ सण्णा २५ समोसरण चंन २६ ॥ २ ॥
जाव २७ देउ २८ कूल कोनी २९, पयवी ३० इमाइं तिसदाराइं ॥
चउरासी लल जीवाजोणी, उत्तारेयव्वं तस्सोवरी ॥ ३ ॥

२२ साय योनिमां ३-४-६ क्षेत्र्या खाने ॥७॥ आठमुं ज्ञानछार-७४ साय योनि तेषां
 ५२ साय योनिमां ज्ञान खाने नदि. ६ साय विगलेन्द्रियनी योनिमां २ ज्ञान खाने. ७
 साय नारदी देवनी योनिमां ३ ज्ञान खाने. १७ साय पंचेन्द्रियनी योनिमां २-३-४-५
 ज्ञान खाने ॥७॥ नयमुं अज्ञानछार-७४ साय योनिमां अज्ञान ३ खाने. तेषां ५७
 साय योनिमां अज्ञान २ खाने. २६ साय योनिमां २ तथा ३ अज्ञान खाने ॥९॥ दसमुं
 दर्शनछार-५६ साय योनिमां १ अचक्षुदर्शन खाने. २ साय चतुरिन्द्रियमां वे दर्शन
 पञ्च, अचक्षु खाने. ७ साय देवनारकीनी योनिमां ३ दर्शन खाने. १८ साय पंचेन्द्रियनी
 योनिमां दर्शन २-३-४ खाने ॥१०॥ अमीथारमुं संझी असंझीछार-५७ साय योनिमां
 १ असंझी खाने. २६ साय योनिमां संझी असंझी २ खाने ॥११॥ वारमुं वेदना छार-
 ७४ साय योनिमां निधयनयं २ वेदना खाने प्रत्येक प्रत्येकमां. व्यवहारनये ४ साय नार-
 कीनी योनिमां १ अशाता वेदनीय खाने. ४ साय देवतानी योनिमां १ शाता वेदनीय
 खाने. शेष ७६ साय योनिमां २ वेदना खाने ॥१२॥ नेरमुं पर्यासिछार-७४ साय जीवा

योनिमां पर्याप्ति ६ ज्ञाने. तेमां ५२ ताल्य पंचेन्द्रियनी योनिमां पर्याप्ति ४ ज्ञाने. १ ताल्य
 निगलेन्द्रियनी योनिमां पर्याप्ति ५ ज्ञाने. २१ ताल्य पंचेन्द्रियनी योनिमां पर्याप्ति ५५
 ज्ञाने ॥ १३ ॥ चोदमुं प्राणद्वार-७४ ताल्य योनिमां प्राण दत्त ज्ञाने. तेमां ३२ ताल्य पंचे-
 न्द्रियनी योनिमां प्राण ४ ज्ञाने. २ ताल्य पंचेन्द्रियनी योनिमां प्राण १ ज्ञाने. २ ताल्य ते
 न्द्रियनी योनिमां प्राण ७ ज्ञाने. २ ताल्य चतुरिन्द्रियनी योनिमां प्राण ७ ज्ञाने. २१ ताल्य
 इंद्रियनी योनिमां प्राण ७ ज्ञाने. २ ताल्य पंचेन्द्रियनी योनिमां प्राण ७ ज्ञाने. २१ ताल्य यो-
 पंचेन्द्रियनी योनिमां प्राण ७-१० ज्ञाने ॥ १४ ॥ पंदरमुं ध्यानद्वार-११ ताल्य यो-
 निमां २ ध्यान ज्ञाने ते आर्तध्यान १, रौद्रध्यान २. १२ ताल्य योनिमां २ ३ ध्यान
 ज्ञाने ते धर्मध्यान गज्युं, १४ ताल्य योनिमां २-३-४ ध्यान ज्ञाने ॥ १५ ॥ सोल्लगुं उप-
 योगद्वार-७४ ताल्य योनि तेमां ५२ ताल्य योनिमां ३ उपयोग, २ अह्वान १ अचक्षुष २
 ज्ञाने. ४ ताल्य पंचेन्द्रिय नेंद्रियनी योनिमां ५ उपयोग ज्ञाने. २ ताल्य चतुरिन्द्रियनी
 योनिमां ६ उपयोग ज्ञाने, १२ ताल्य देव नारकी तिर्यचनी योनिमां ७ उपयोग ज्ञाने. १४
 ताल्य मनुष्यनी योनिमां उपयोग ६ तथा १२ ज्ञाने ॥ १६ ॥ मत्तरमुं दृष्टिद्वार-५२ ताल्य

जीवायोनिमां दृष्टि १ लाञ्छे. ६ लाख योनिमां २ दृष्टि लाञ्छे. २६ लाख पंचेन्द्रियनी योनिमां १-२ तथा ३ दृष्टि लाञ्छे ॥ १७ ॥ अढारसुं आत्माद्वार-५२ लाख एकेंद्रियनी योनिमां ६ आत्मा लाञ्छे ज्ञान चारित्र वर्जिते. १४ लाख योनिमां ७ आत्मा लाञ्छे ते १ ज्ञान वध्युं. १७ लाख तिर्यच मनुष्यनी योनिमां ७ आत्मा लाञ्छे ते चारित्र वध्युं. ॥१८॥ ओग-णीसमुं मरणद्वार-७४ लाख जीवायोनिमां २ मरण समोहिया, १, असमोहिया २, प्रत्येक प्रत्येकमां लाञ्छे ॥१९॥ वीसमुं समुद्रघातद्वार-५१ लाख योनिमां ३ समुद्रघात लाञ्छे. ११ लाख योनिमां ४ समुद्रघात लाञ्छे, वैक्रेय वधी. ७ लाख योनिमां ५ समुद्रघात लाञ्छे. १४ लाख योनिमां ३-४-५-६-७ समुद्रघात लाञ्छे ॥२०॥ एकवीसमुं शरीरद्वार-७४ लाख जीवायोनि तेमां ५१ लाख योनिमां ३ शरीर-उदारीक, तेजस अने कार्मण ए त्रण लाञ्छे. ११ लाख योनिमां ४ शरीर लाञ्छे ते १ वैक्रेय वध्युं. ७ लाख योनिमां ३ शरीर ते वैक्रेय, तेजस अने कार्मण ए ३ लाञ्छे. १४ लाख योनिमां ३-४-५ शरीर लाञ्छे ॥२१॥ चाबीसमुं संगण-द्वार-७४ लाख योनिमां ६ संगण लाञ्छे. तेमां ६२ लाख योनिमां १ हुंरु संगण. ४ लाख

योनिमां समचउरंस संगण. १८ लाव्य योनिमां १ संगण तथा ६ संगण खाने ॥ २२ ॥
 तेवीसमुं संघयणछार-८४ लाव्य योनिमां ६ संघयण खाने. तेमां ५० लाव्य योनिमां १
 ठेवटु संघयण. ८ लाव्य योनि अंसंघयणो. १० लाव्य योनिमां १ संघयण तथा ६ संघयण
 खाने ॥ २३ ॥ चोवीसमुं वर्णोदिछार-८४ लाव्य जीवायोनिमां ५ वर्ण, २ गंध, ५ रस,
 ८ स्पर्श सर्व मळो २० खाने. तेमां ४ लाव्य नारकीनी योनिमां अशुन वर्ण, गंध,
 रस, स्पर्श खाने ने ४ लाव्य देवनी योनिमां शुन वर्ण, गंध, रस, स्पर्श खाने.
 दोष ८६ लाव्य योनिमां शुनाशुन वर्णोदि २० घांल खाने ९ व्यवहारनयनो
 अयेक्षाये जाणवुं ॥ २४ ॥ पचीसमुं संज्ञाछार-८४ लाव्य योनिमां ४ संज्ञा खाने
 प्रत्येक प्रत्येकमां ॥ २५ ॥ तवीसमुं समवसरणछार-८४ लाव्य जीवायोनिमां ४
 समवसरण खाने. तेमां ५२ लाव्य योनिमां २ समवसरण अक्रियावादी अज्ञान २ खाने. ६
 लाव्य विग्लेन्डियनी योनिमां २ तथा ३ ते क्रियावादी यथ्या. २६ लाव्य पंचेन्डियनी
 योनिमां २-३-४ सम० खाने ॥ २६ ॥ सत्तावीसमुं चावछार-३० लाव्य योनिमां नाच ३

योनिमां समचउरंस मंशान. १० स्नाय योनिमां १ संशान तथा ६ संशान स्नाने ॥ २२ ॥
 तेषीसमुं संघयणधार-०४ स्नाय योनिमां ६ संघयण स्नाने. तेषां ५० स्नाय योनिमां १
 नेष्टु संघयण. ० स्नाय योनि अंघयणी. १० स्नाय योनिमां १ संघयण तथा ६ संघयण
 स्नाने ॥ २३ ॥ चापीसमुं वर्णादिधार-०४ स्नाय जीवायोनिमां ५ वर्ण, २ गंध, ५ रस,
 ० स्पर्श सर्व मल्ली २० स्नाने. तेषां ४ स्नाय नारकीनी योनिमां अशुन वर्ण, गंध,
 रस, स्पर्श स्नाने ने ४ स्नाय देवनी योनिमां शुन वर्ण, गंध, रस, स्पर्श स्नाने.
 दोर ०६ स्नाय योनिमां गुनाशुन वर्णादि २० पांश स्नाने ० व्यवहारनयनी
 अंघयणी जाणुं ॥ २४ ॥ पचीसमुं संज्ञाधार-०४ स्नाय योनिमां ४ संज्ञा स्नाने
 प्रत्येक प्रत्येकमां ॥ २५ ॥ त्वीसमुं समवसरणधार-०४ स्नाय जीवायोनिमां ४
 समवसरण स्नाने. तेषां ५२ स्नाय योनिमां २ समवसरण अक्रियावादी अज्ञान २ स्नाने. ६
 स्नाय विगलेन्द्रियनी योनिमां २ तथा ३ ते क्रियावादी वध्या. २६ स्नाय पंचेन्द्रियनी
 योनिमां २-३-४ सम० स्नाने ॥ २६ ॥ सत्तावीसमुं नावधार-०३० स्नाय योनिमां नाव ३

खाने, उदय, क्षयोपशम, परिणामिक. १४ लाख योनिमां जाव ५ खाने ते उपशम, क्षायक
 ए पे कया ॥ २७ ॥ अद्वावीसमुं हेतुछार-४५ लाख एकेंद्रियमां ४१ हेतु खाने. २५ कयाय,
 ३ जोग, १२ अद्यत, १ अनानांगमिथ्यात्व एम ४१. वाउकायनी ७ लाख योनिमां २ वैक्रे-
 यना यथां ४३ हेतु खाने. व्रण विगलेन्द्रियनी ७ लाख योनिमां २५ कयाय, ४ जोग, १२
 अद्यत, १ अनानांगमिथ्यात्व एम ४२ हेतु खाने. नारकीदेवनी ७ लाख योनिमां २५ कयाय,
 ११ जोग, १२ अद्यत, ५ मिथ्यात्व ए ५३ हेतु खाने. तिर्यचपंचेन्द्रियनी ४ लाख योनिमां
 ५५ हेतु खाने, ते ५७मांघी व्याहारकना २ वर्या. १४ लाख मनुष्यनी योनिमां ५७ हेतु
 खाने ॥ २७ ॥ अंगणत्रीसमुं कुल्लकोटिछार-५२ लाख एकेंद्रियनी योनिमां ५७ लाख
 कुल्लकोटि. विगलेन्द्रियनी ६ लाख योनिमां २४ लाख कुल्लकोटि. देवनारकीनी ७ लाख
 योनिमां ५१ लाख कुल्लकोटि. तिर्यच पंचेन्द्रियनी ४ लाख योनिमां ५३ लाख कुल्लकोटि.
 १४ लाख मनुष्यनी योनिमां १२ लाख कुल्लकोटि. ए १९७५००० लाख थाय. कुल्लकोटि
 कहेतां कूटना समुदाय जाणवा ॥ २९ ॥ त्रीसमुं पदवीछार-७ लाख पृथ्वीकायनी योनिमां

૭ પ્રકેન્દ્રિયની પદવી લાને. શ્રેષ્ઠ ૪૫ લાગ્ય પ્રકેન્દ્રિયની યોનિમાં પદવી પ્રકે ન લાને. ૬
લાગ્ય વિગલેન્દ્રિયની યોનિમાં પદવી પ્રકે સમકીતની લાને. ૭ લાગ્ય નારકો તથા દેવની
યોનિમાં ૧ સમદૃષ્ટિની પદવી લાને. ૪ લાગ્ય તિર્યચ પંચેન્દ્રિયની યોનિમાં ૪ પદવી-
અશ્વ ને ગજ તથા શ્રાવક ને સમદૃષ્ટિની લાને. મનુષ્યની ૧૪ લાગ્ય યોનિમાં ૫ પંચે-
ન્દ્રિય રત્નની ને ૯ મોટી પદવી પ્રમ ૧૪ પદવી લાને ॥ ૩૦ ॥

॥ इति योनिना बोल संपूर्णम् ॥

गर्भावासना बोल ॥

अथ श्री तंटुलवेयाखिया प्रकीरणकथी संक्षेपे गर्भावासना बोल लिख्यते ॥

હોની નાત્રી નીચે બે નાત્રી ઠે, તે ફુલની નાલીને ચાકારે ઠે. તેની નીચે યોનિ
ઠે. તે જીવને ઉપજવાનું ઠેકાણું ઠે. તે અધોમુખ કમઠને ચાકારે ઠે. ત્યાં યાંત્રાની મંજરી

અરુનાલીસ માતાનાર યાય. વીજે માસે પેશીથી સરભો ધાય. તે જીવ પદેસે માસે
 (હજા) યાય. સારો હજા પુણ્યવંતની માતાને યાય થને ત્રાચ હજા પાપી જીવની મા-
 નાને યાય. જોથે માસે માતાનું થંગ પુટ કરે. પાંચમે માસે પેશી ચકી પાંચ થંકુરાની કહે,
 જે દાય, જે પગ, એક માથું પમ પાંચ. ગઢે માસે પીત થને છોદી ઉપજે. સાતમે માસે
 સાનસો શીરા-નાકી ઉપજે. પાંચમે પેશી તે માસસ્થાનક વિશેષ, નવ મોટી નાકી યાય,
 નવાળુ લાલ રંગ ગઢા દેજે, જે કોરુ પકાવન લાલ રંગ ગઢા ઉપર, સર્વ મઢી સામી-
 વળ પેલ સંવાળ પીત શુક શોણિત પટલાં વાનાં ન કરે. તે કેમ જે પુકલ રસદરળી
 નાકીયે આહારે, તે શરીરનાં થંગોપાંગપણે, પાંચ ઇંદ્રિયપણે, દારુ, મીઠા, વાઠ, મુઠ, દાઢી,
 રંગ, નાગપણે પરગમાંચે. મસ્તક અથવાદિ પણ નિપજાંચે. ગર્ભમાંહિ જીવને કવલ આ-
 ધાર નહિ. માતા રાજી તો ગર્ભ રાજી. માતા હુઃલી તો ગર્ભ હુઃલી. માતાની ને ગર્ભના

सरखुं मांस ठे. ज्यारे स्त्रीने ऋतुकाळ आवे त्यारे मंजरी ऊरे. जेम रसज्यु गुमडुं ऊरे तेम ते ऋतुनां विंडु ऊरे. त्यां वीर्यनो संजोग मिश्र थाय त्यारे वार मुहूर्तमां जीव आवी उपजे, उत्कृष्टा नव लाखजीव उपजे. स्त्रीनी योनि पंचावन वर्ष उपरांत मळी जाय-अवीज थाय. पुरुष पंचोत्तर वर्ष पत्नी अवीज थाय. ए नियम सो वर्षना आयुष्यना प्रमाणनो समजवो. उपरांत पूर्व ओरु सुधी आयुष्य होय तो स्त्रीना अर्ध आयुष्य सुधी सवीज योनि होय. पुरुषना सर्व आयुष्यनो वीसमां नाग क्षेप रहे त्यारे अवीज होय. वळी एक पुत्रने नवसे पिता होय. नवसे पुरुषनो एक पुत्र. ते गर्भ उत्कृष्टो वार वर्ष सुधी माताना उदरमां ओरुपणे रहे. पात्रो एनां ए जीव पापना उदयथी फरी पात्रा वीजा वार वर्ष रहे, एटक्षे चावीस वर्ष थाय, त्यांसुधी रहे. जमणे पासे पुत्र रहे. मांवे पासे पुत्री रहे. नजे नपंसक रहे. तिर्यचणीने थाठ वर्ष सुधी ठोरु रहे. मातानुं रुधिर, पिताना

ઠે. ઘાર યાંગલની જીજ ઠે. સામાઘણ પલનું હેયું ઠે. પચીસ પલનું કાલનું ઠે. ઘે
 યાંત (કોઠા) નાની ઠે, ઘે યાંત મોટી ઠે. મોટી યાંતમાં ઘનીનીત પ્રણમે ઠે. નાની યાં-
 તમાં લઘુનીત પ્રણમે ઠે. ઘે પાસાં ઠે. નાનું ને જમણું પાણું. માથે પાસે સુલનો પરિણામ
 ઠે. જમણે પાસે ધુઃસ્વનો પરિણામ ઠે. આ શરીરને ત્રિપે એકસો સાઠ સાંધા ઠે. એકસો સી-
 તેર મર્મનાં સ્થાન ઠે. ત્યાં ઘા લાગે તો તત્કાલ મરણ પામે. ત્રણસો હાફની મીંજા ઠે.
 નવસો નારુણી ઠે. સાતસો શીરા ઠે. પાંચસો પેસી માંસસ્થાનક ઠે. નવ નાની મોટી
 છે. સાતસો નાનીનું વિવરણ--એકસો સાઠ નાની નાનીથી નિકલ્લી તે ઝંચી ચાલ્લી
 મસ્તકે પહોંચી. તે રસહરણી નામથી ઓલસાય ઠે. એની નિરુપધાતે યાંલ, કાન,
 નાક, જીજનું વલ ઘથે. એની ઉપધાતે યાંલ, કાન, નાક, જીજનું વલ ઘટે. એકસો સાઠ
 નાની નાજિથી ઉપની અધેગામિની પગતલે જડ પહોંચી. તેનો નિરુપધાતે નેત્રનું અને
 જંઘાનું વલ ઘથે. તેની ઉપધાતે મસ્તકે વેદના, શૂઝાદિક ઉપજે. યાંલે યાંધલો થાય,
 નેત્રનું વલ ઓતું થાય. એકસો સાઠ નાજિ નાજિથી ઉપની જીઠી જડ હાથે જડ પહોંચી.

તેની નિરુપપાતે ઘાટુનું ઘઠ વધે. તેની ઉપપાતે પઠવાનં વેદના, પુંઠવેદના, કુલવેદના, કુળે શૃણ્ણાદિક ઉપજે. પૃથ્વસો સાઠ નાનિ નાનિથી ઉપની અધોગામિની ગુણે પદ્મોચી. ઇની નિરુપપાતે વમ્બોનીત લઘુનોત, વૃર્મચાયુ આદિ રોદ્ર દુઃલ્હ ઉપજે. પચીસ નાનિ સંલ્લમની પરણદારી છે. પચીસ નાનિ પિત્તની ધરણદારી છે. દશ નાનિ શુક્રની ધરણદારી છે. એમ પુરુષને સાતસં નાની શિરાને નામે છે. એમાં ઠસં સીતેર નાનિ સ્ત્રીને છે. નપુંસકને ઠસં એંસી નાની છે. મોટી નવ નાની તેનાથી જૂદી જાણવી. પુરુષના શરીરમાંદે પાંચ કોઠા છે. સ્ત્રીને ઠ કોઠા છે. ગર્ભ ધરે તે કોઠો અધિસ્તો છે. નવ દ્વાર પુરુષને છે. ચાર દ્વાર સ્ત્રીને છે. પુરુષને પાંચસે પેંડી છે. સ્ત્રીને ત્રીસ થોંઠી છે. જેમ સોનો જંતરનાથી તાર લેંચી વહાર કાઢે તેમ ગર્ભાયાસમાંથી ગર્ભ ચેંચાઈ કોટો કપ્ટે વહાર આવે. વાલ્યાવસ્થામાં મલ મૂત્ર અશુચીમાં રસઘસ રહ્યો અનેક વ્યાધી જાગવી મ્હોટો થયો, વઝી શરીર રસ ૧, રુધિર ૨, માંસ ૩, મેદ ૪, હામ ૫, મજ્જા ૬, શુક્ર ૭ એ સાત ધાતુએ કરીને જયોં છે. મહા અશુચી, મલમૂત્રનો જંનાર છે. ૯ દ્વાર તથા ૧૨ દ્વાર હમેશાં વહે છે. સમુળ પમુળ વિધ્વંસણ સ્વભાવ છે. અનેક મલ મૂત્ર શ્લેષ્માદિકે સહિત છે. તે શરીર સ્નાનાદિકે કરી શુચિ કેમ થાય ? એ શરીરને

મૂત્રીશ્લેષ કરી માંને છે, તે જીવતું મૂર્ચ્ચપણું છે. શુચિ-પવિત્રતા તો જ્ઞાન ૧, દર્શન ૨,
 નામ્નિ ૩, તપ ૪ ન ચારથી થાય, અને તેણે કરી મોક પામી ન, નહિ જાણી ડુગંગા ટાલ-
 વી. એક મ્ત્રીને એક નવમાં નવ છાલ સંતાન ઉપજે નીપજે, ન જગવતીસૂત્રમાં છે. નોમે
 તોમે જાગંમ્મતા જીવ સમુદ્ધિમ મરણ પામે છે, તે કેમ તો કે, વાંસની ચૂંગલોમાંદે ન પી-
 જીને તમુ દોષ, તે ચૂંગલોમાં છોદાનો મ્ત્રીલો થમિમાં તપાવી રાતોચોલ કરી તે વાંસની
 નલોમાં દાંચ ને કેમ ન ચિલ્લેસ પામે-વલો જાય, તેમ મ્ત્રીને સંગે થસંધ્યાત જોય સમુ-
 દ્ધિમ મરણ પામેને. જાત યોલ ઉદારીક શરીરના કહે છે--જણસે સાઠ સાંધા છે ૧, પાંચસે
 પેદી ને ૨, સાતસો શીરા છે ૩, નવસો નાભી છે ૪, વહેતિર કોઠા છે. ૫, પક્કસો થાઠ
 નાની નાભિ છે ૬, નવ મોટી ધમણ નાભિ છે ૭ સાડીત્રણ ક્રાંત રોમ છે ૮, ન થાઠ યોલ
 ઉદારીક શરીરના જાણ્યા. પીત ટાંક ૬૪ ॥ ૧ ॥ વીર્ય ટાંક ૩૨ ॥ ૨ ॥ ઋધિર શેર ૧૦ ॥ ૩ ॥
 મૂત્ર શેર ૧૦ ॥ ૪ ॥ ચરવી શેર ૫ ॥ ૬ ॥ વિષ્ટા શેર ૫ ॥ ૬ ॥ ન માન નિરોગી શરીરનું જાણવું.

॥ इति गर्भायासना योल संपूर्ण ॥

श्वसोश्वासना वोल ॥

अथ श्री श्वसोश्वासना वोल विख्यते ॥

सो वर्षनी युग वीस ॥ १ ॥ सो वर्षना संवत्सर सो ॥ २ ॥ सो वर्षनां अयन वसो ॥ ३ ॥
सो वर्षनी ऋतु उसो ॥ ४ ॥ सो वर्षना मास वारसो ॥ ५ ॥ सो वर्षनां पक्षवाग्नियां चोवीस
सो ॥ ६ ॥ सो वर्षनां अठवाग्नियां अमतालीस सो ॥ ७ ॥ सो वर्षना दिवस ठवीस हजार
॥ ८ ॥ सो वर्षना पहोर वे लाख ने अट्टाशी हजार ॥ ९ ॥ सो वर्षनां मुहूर्त्त दस लाख ने
पंसी हजार ॥ १० ॥ सो वर्षनी घन्ती एकवीस लाख ने साठ हजार ॥ ११ ॥ सो वर्षनां
श्वास उश्वास चारसो सात कोन अमतालीस लाख ने चालीस हजार. ते संख्याना
अंक दस थाय. ४०३,४८,४०,००० ॥ १२ ॥ एक घन्तीना श्वास उश्वास अठारसो ने सान्नी
ठयाशी ॥ १३ ॥ एक मुहूर्त्तना श्वास उश्वास सान्नीस सो ने तौतेर ॥ १४ ॥ एक पहोरना

श्वास तु श्वास चोद हज्जार एकस्रो ने पोणी श्योगणपंचास ॥ १५ ॥ एक श्वादोरात्रिना श्वास
 तु श्वास एक लाख तेर हज्जार एकस्रो ने नेनुं ॥ १६ ॥ पंदर दिवसना श्वासोश्वास सोल लाख
 सत्ताणुं हज्जार आठस्रो ने पचास ॥ १७ ॥ एक मासना श्वासोश्वास तेत्रीस लाख पंचाणुं ह-
 जार सातस्रो ॥ १८ ॥ स्वामव मासना श्वासोश्वास त्रण कोरु चउद लाख दस हज्जार वसो
 ने पचीस ॥ १९ ॥ एक चर्पना श्वासोश्वास चार कोरु सात लाख अरुतालीस हज्जार ने चा-
 रस्रो ॥ २० ॥ द्वाप्रदत्त नामे चारस्रो चक्री मरीने सातमी नरके उपन्यो. त्यां तेत्रीस साग-
 रनुं आयुष्य ठे. ते इहां मनुष्यपणें एक श्वासोश्वासेने मुखे त्यां नरकमां केदळो कात्र
 दुःख जोगवशे ते कहे ठे. अग्यार लाख पद्योपम उष्यन हज्जार पद्योपम नवस्रो ने पचीस
 पद्योपम ने एक पद्योपमनो त्रीजो जाग जाऊं दुःख जोगवशे ॥ १ ॥ काकंदी नगरीना
 धन्ना अणगारे नव मासनुं चारित्र पाळ्युं, ते नव मासना श्वासोश्वास त्रण कोरु पांच लाख
 एकसठ हज्जार ने त्रणस्रो. ते धन्नो अणगार चत्री सर्वार्थसिद्ध विमाने उपन्या. त्यां ३३
 सागरनुं आयुष्य ठे. तेणें इहां मनुष्यपणांमां नव मासनुं चारित्र पाळ्युं, कष्ट वेठणुं, ते

एकैक श्वास उश्वासने कष्टे देवतानी गतिमां एकसो सात क्रोन सत्ताणुं लाव्य ठन्नु हजार
नवसो अष्टाणुं पट्योपम ने एक पट्योपमनो ठहो जाग मांठरुं एट्ठुं देवतानुं मुख नाग-
वशो. हवे संवर तथा तपना फळनुं प्रमाण करे ठे. सम्यक्कट्टि जीव गगंठपरहित,
द्वामा दयासहित, पौपथ पन्निजें ते सत्यावीससो ने सीत्तोत्तर क्रोन सीत्तोत्तर लाव्य मी-
त्तोत्तर हजार सातसो ने सीत्तोत्तर पट्य ने एक पट्यना नव नाग करीण ते मांहिला आन
जाग ऊर्जेहं देवतानुं आयुष्य वांधे ॥ १ ॥ एक पहरवेळा मुधी संवर आदरे ते त्रणमां
वेतालीस क्रोन बावीस लाख बावीस हजार वसो बावीस पट्य ने एक पट्यना आन जाग
करीण ते मांहिला सात जाग ऊर्जेहं देवतानुं आयुष्य वांधे ॥ २ ॥ एक मुहुल मुधीनां
संवर आदरे ते वाणुं क्रोन ओगणसाठ लाख पचीस हजार नवमां ने पचाम पट्य ने एक
पट्यना सात जाग करीण तेवा ठ जाग ऊर्जेहं देवतानुं आयुष्य वांधे ॥ ३ ॥ एक वरुनां
संवर आदरे ते वेतालीस क्रोन, ओगणत्रीस लाख वानठ हजार नवमां ने समस्त पट्य ने
संवर आदरे ते जाग करीण ते मांहिला चार नाग ऊर्जेहं देवतानुं आयुष्य वांधे ॥ ४ ॥

एक श्वासोश्वास सुधीनां संवर आदरं ते धे लाख चोपन हजार चारसो आन पद्व ने
 एक पद्वनो चोथो नाग देवतानुं आयुष्य बांधे ॥५॥ एक नमोकारसी तप करे ते श्योग-
 णीस लाख त्रेसठ हजार वसो सरसठ पद्व ने एक पद्वना चोथा नागनुं देवतानुं आयु-
 ष्य बांधे ॥६॥ एक अतुपूर्वि गणे तेनां जधन्य ठासठ सागरनां नारकीनां पाप नाश
 पामे, उरुष्ट्र पांचसो सागरनां नारकीनां पाप नाश पामे ॥७॥ एक उणोदरी तप करे ते,
 सो वपे नारकी कर्म खपावे, तेथी अधिक खपावे ॥८॥ एक उपवास करे ते एक हजार
 वपे नारकी कर्म खपावे तेथी अधिक खपावे ॥९॥ एक ठठ तप करे ते एक लाख वपे नारकी
 कर्म खपावे तेथी अधिक खपावे ॥ १० ॥ एक अट्टम तप करे ते क्रोन वपे नारकी कर्म
 खपावे तेथी अधिक खपावे ॥ ११ ॥ चार उपवास करे ते एक क्रोनाक्रोमी वपे नारकी कर्म
 खपावे तेथी अधिक खपावे ॥ १४ ॥

॥ इति श्वासोश्वासना बोल संपूर्ण ॥

जीवना चौद भेद ॥

अथ जीवना चौद जेदनी चर्चा लिख्यते ॥

जीवना १४ जेद-तेमां सूक्ष्म केटला ? ने घादर केटला ? उत्तर-असंझीना वार पहेला. संझी घे ते तेरमां ने चौदमो ए घे ॥ १ ॥ जीवना १४ जेद तेमां त्रस केटला ? ने स्यावर केटला ? उत्तर-स्यावर चार पहेला, अने त्रसना उपला दस ॥ २ ॥ जीवना १४ जेद तेमां पर्याप्ता केटला ? अने अपर्याप्ता केटला ? उत्तर-सात अपर्याप्ता ते १-३-५-७-९-११-१३, अने सात पर्याप्ता ते २-४-६-८-१०-१२-१४ ॥ ३ ॥ जीवना १४ जेद तेमां नजरे केटला थावे ? अने नजरे केटला न थावे ? उत्तर-सात अपर्याप्ता अने एक सूक्ष्म पर्याप्तानो ए थाठ नजरं न थावे, अने वाकी ठ जेद नजरे थावे ॥ ४ ॥ जीवना १४ जेद तेमां त्रस नामीमां केटला ? अने स्यावर नामीमां केटला ? उत्तर-त्रस नामीमां १४ जेद लाजे, अने

સ્થાવર નાનીમાં ચાર સ્થાવરના જેદની નિયમા. પાંચ અપર્યાસા અને સંઙ્હીનો પર્યાસો એમ
 ૬ જેદની નજના વચ્ચેતે હોય અને વચ્ચેતે ન પળ હોય ॥ ૫ ॥ જીવના ૧૪ જેદ તેમાં આ-
 હારક કેટલા ? અને અણાહારક કેટલા ? ઉત્તર-સાત અપર્યાસા ને એક સંઙ્હીનો પર્યાસો
 એમ ૭ અણાહારકમાં લાજે, અને આહારકમાં ૧૪ જેદ લાજે ॥ ૬ ॥ જીવના ૧૪ જેદ તેમાં
 મનસહિત કેટલા ? અને મનરહિત કેટલા ? ઉત્તર-મન સહિત તો એક ૧૪ મો અને મનરહિત
 માંહે ૧૪ જેદ લાજે ॥ ૭ ॥ જીવના ૧૪ જેદ તેમાં ગર્ભજ કેટલા ? અને અળગર્ભજ કેટલા ? ઉત્તર-
 ગર્ભજ વે તેરમો ને ચૌદમો, અને અળગર્ભજમાં તો ચૌદ લાજે ॥ ૮ ॥ જીવના ૧૪ જેદ તેમાં સાશ્વતા
 કેટલા ? અને અસાશ્વતા કેટલા ? ઉત્તર-સાશ્વતા તેર જેદ લાજે, તે એક ૧૩ મો જેદ વર્જિને,
 અને અસાશ્વતો એક ૧૩ મો જ જેદ લાજે ॥ ૯ ॥ જીવના ૧૪ જેદ તેમાં પ્રત્યેક કેટલા ? ને
 સાધારણ કેટલા ? ઉત્તર-સાધારણમાં ચાર જેદ પહેલા લાજે, અને પ્રત્યેકમાં ૧૪ જેદ લાજે.
 ॥ ૧૦ ॥ એ દસ પ્રશ્ન ॥ વાંટે વેહેતા જીવને શરીર કેટલાં લાજે ? ઉત્તર-તેજસ ૧, કાર્મણ ૨,
 એ વે શરીર લાજે ॥ ૧ ॥ વાંટે વેહેતા જીવને જોગ કેટલા લાજે ? ઉત્તર-એક કાર્મણ કાય-

जोग. ॥ २ ॥ बाटे बहेता जीवने उपयोग केटखा खाने ? उत्तर-मनः पर्यवधान १, चक्षुर्दशन
२, ए वं धर्जिते याकी १० उपयोग खाने ॥ ३ ॥ बाटे बहेता जीवने गुणगणां केटखां खाने ?
उत्तर-पहेतु, पीजुं खने चोपुं ए ग्रण खाने ॥ ४ ॥ बाटे बहेता जीवने प्राण केटखा ? उत्तर-
एक व्याप्यप्रण ॥ ५ ॥ एक आंगिणीना टेरवामां जीवना जेद केटखा ? उत्तर-त्रण. मूद्रम
एकेन्द्रियता पे जेद, एक संज्ञीनो पर्याप्तो एम ३ नी नियमा. बीजा अपर्याप्तानी नजना
जाएषी ॥ ६ ॥ दापनी मुट्टीमां जीवना जेद केटखा ? उत्तर-पांच जेद. चार स्यावरना
जेद, एक संज्ञीनो पर्याप्तो एम ५ जेद खाने. ए ५ नी नियमा खने शेष अपर्याप्तानी नजना
॥ ७ ॥ चार ज्ञापामां सत्य १, असत्य २, ए वे पर्याप्ति. (पूरी ज्ञापा). मिथ्र १, व्यवहार
३, ए पे अपर्याप्ति (अधूरी ज्ञापा) ॥ ८ ॥ सौधर्म देवकोके जीवना १४ जेद तेमां केटखा
जेद खाने ? उत्तर-उ जेद. चार पहेखा खने संज्ञीनां २, ए ठ खाने. ॥ ९ ॥ एमज रयण-
प्रज्ञानां ठ जेद खाने ॥ १० ॥ ए प्रश्न १० ॥ एक आंगिणीनां टेरवामा प्रदेश केटखा खाने ?
उत्तर-एक रेताना जीवना असंख्याता प्रदेश खाने. एम अनंता जीवना प्रदेश खाने ते

जीवथी प्रदेशे असंख्यातगुणा अधिक लाने ॥ १ ॥ एक आकाशप्रदेश उपर अजीवना
 केटला नेद लाने? उत्तर-नव नेद. धर्मास्तिकायनो देश १, प्रदेश २; अधर्मास्तिकायना
 २; पुद्गलना ४ अने एक अधासमयनो गम ए नेद लाने ॥ २ ॥ अलोकमां अजीवना
 नेद केटला लाने? उत्तर-आकाशस्तिकायनो देश १, प्रदेश २; ए वे लाने ॥ ३ ॥ एक जीवने
 माताकेटली? अने पिताकेटला? उत्तर-माता एक अने पिता घणा ॥ ४ ॥ पांचमे आरे ठ नियं-
 ठामां हिथी केटला लाने? उत्तर-बीजो, व्रीजो अने चोथो ए त्रण लाने ॥ ५ ॥ ठ नियंठामां-
 हिथी एक पुलाकनुं साहरण न थाय, वाकी पांचनुं साहरण थाय ॥ ६ ॥ ठेवटु संघयणनो धणी
 मरीने देवतामां जाय तो पहेला चार देवलोक सुधी जाय. पांचमे, ठटे पहेला ५ संघयणनो
 धणी जाय. सातमे आठमे पहेला ४ संघयणनो धणी जाय. नवमे, दसमे, अग्यारमे अने
 बारमे देवलोक के पहेला ३ संघयणनो धणी जाय. नव मेवेयके पहेला वे संघयणनो धणी
 जाय. पांच अनुत्तर विमाने तथा मोक्षमां एक पहेला संघयणनो धणी जाय ॥ ७ ॥ वधे
 वधे ते शुं? तृष्णा ॥ १ ॥ घटे पण वधे नहि ते शुं? आयुष्य ॥ २ ॥ घटे पण खरुं ने वधे

पण खरुं ते शुं? मनना परिणाम ॥ ३॥ न वंधे न घटे ते शुं? तीर्थकर नाच दीक्षा ते ॥ ४॥
बळी वीजा चार तांगा-बंधे पण घटे नहि ते शुं? मिरु तगवंत ॥ ५॥ घेष्टेपण बंधे नहि
ते शुं? चढ्यजीव ॥ ६॥ घटे ते बंधे ते शुं? पगिवाड ममदृष्टि ॥ ७॥ न वंधे न घटे ते
शुं? अन्नव्य जीव ॥ ८॥ पाच इंद्रियना संगण ॥ ओं गिद्रियनु संगण कन ॥ ९॥
॥ १॥ चहु इंद्रियनु संगण मनुगनी दाळनु ॥ २॥ ओं गिद्रियनु संगण उर ध्यानु ॥ ३॥
घोणेंद्रियनु संगण नाविनी काथळोनु ॥ ४॥ स्पष्टिद्रिय संगण बोना प्रसन्न ॥ ५॥
पांच इंद्रियना विषय कहे ते ॥ ओं गिद्रियना विषय ॥ ६॥ चंद्रिद्रियना
विषय साख जोजनना ॥ ७॥ नानिद्रिय ॥ ८॥ ॥ १॥ स्पष्टिद्रिय ॥ २॥ संगणना विषय
नव जोजनना ॥ ५॥ जीवनाचे आठ नांग ॥ ६॥ ॥ १॥ अतीतस्व नाक अ-
लोक मांदि लाते ॥ ७॥ ॥ १॥ ॥ १॥ ॥ १॥ आगामानि लात ॥ ५॥
पुण्यतत्त्व देशे उणा नाट ॥ १॥ ॥ १॥ ॥ १॥ आगदस्य वायस इति उच्यमान ॥ ६॥
संवर ७, नीर्जरा ८, पंध्रे चित्रा लाकमा लाते ॥ ९॥ मोक्षतत्त्व अहो छापमाहि लाते

॥ ९ ॥ समकितनुं नाजन जीव ॥ १ ॥ जीवतुं नाजन अजीव ॥ २ ॥ अजीवतुं नाजन
 लोक ॥ ३ ॥ लोकनुं नाजन अलोक ॥ ४ ॥ अलोकनुं नाजन केवलज्ञान, केवलदर्शन ॥ ५ ॥
 उनी उगीने उग्या ते भरत महाराजा ॥ १ ॥ उगीने आथम्या ते ब्रह्मदत्त चक्रवर्ति ॥ २ ॥
 आथमीने उग्या ते हरकेशी अणगर ॥ ३ ॥ आथमीने आथम्या ते कालसूरीयां कसाइ
 ॥ ४ ॥ ए चोन्नगी वाणिंगे ठे ॥ पापनुं कुटुंब कहे ठे ॥ पापनी माता हिंसा ॥ १ ॥ पापनो
 वाप लोक ॥ २ ॥ पापनो जाइ जूठो ॥ ३ ॥ पापनी बेन तृणा ॥ ४ ॥ पापनी स्त्री माया
 ॥ ५ ॥ पापनो दोकरो लावच ॥ ६ ॥ पापनी दीकरी कुबुद्धि ॥ ७ ॥ पापनु मूल क्रोध
 ॥ ८ ॥ इवे जुदां जुदां दुव्योनां संगण कहे ठे. तमकानुं संगण गाम्नानी उधनुं ॥ १ ॥ वायानुं
 संगण पेटीनुं ॥ २ ॥ अलोकनुं संगण पोला गोंळानुं ॥ ३ ॥ अधोलोकनुं संगण त्रापानुं
 ॥ ४ ॥ त्रिठा लोकनुं संगण झालरनुं ॥ ५ ॥ उर्ध्वलोकनुं संगण मृदंगनुं ॥ ६ ॥ दिवसनुं
 संगण मोतीनी खटनुं ॥ ७ ॥ दिशानुं संगण गाम्नानी उधनुं ॥ ८ ॥ पृथ्वीनुं संगण
 मसुरनी दाळनुं ॥ ९ ॥ पाणीनुं संगण पाणीना विटुनुं ॥ १० ॥ अग्निनुं संगण सुइना

नारानुं ॥ ११ ॥ दायुनुं संवाण प्पजापत्ताकानुं ॥ १२ ॥ वनस्पत्तिनुं संवाण नाना प्रका-
रनुं ॥ १३ ॥ व्रसकायनुं संवाण नाना प्रकारनुं ॥ १४ ॥ अडिछीप माहिळा चंद्रमा,
मूर्यनुं संवाण अरुं लाम्बानुं ॥ १५ ॥ अडि छीप वाहिरळा चंद्रमा सूर्यनुं संवाण पाकी
दंडनुं ॥ १६ ॥ आठ फरस काया उपर कहे ठे ॥ खरखरो फरस ते पगनां तळा ॥ १ ॥
छुंदाळुं ते ताळुं ॥ २ ॥ गारे ते हाम्कां ॥ ३ ॥ हळवो ते केश ॥ ४ ॥ टाढी ते काननी
बुंट ॥ ५ ॥ उनी ते गती ॥ ६ ॥ चोगटी ते नाकनी मांकी ॥ ७ ॥ दूखो ते जीवनी
फरस ॥ ८ ॥ नारकीनो जीव काळ करीने जघन्य उत्कृष्टो केटखे आंतरे जइ उपजे ? उत्तर-
जघन्य हजार जोजन हाइराने आंतरे उपजे. ते केम ? पहेली नरकनो जीव काळ करीने-महा-
पाताळ कइशा खाय जोजनना खांवा पहेळा ठे, ने हजार जोजननी ठीकरी जाकी ठे तेने
देदीने पाताळ कइशामां जळचरणे उपजे, उत्कृष्टो त्रिगो स्वयंचूरमणसमुद्रमां थने उंचो
मेरुनी वायनीनां उपजे ॥ ७ ॥ जघनपतिथी बीजा देवलोफना देवता काळ करीने जघन्य
उत्कृष्ट केटखे आंतरे उपजे ? उत्तर-जघन्य तो आंगुलना असंख्यातमा जागे पोतानी

दाय्याना आनूयणमांदि पृथ्वीकायपणे उपजे, उत्कृष्टो नीचो सातमी नरकना देवज्ञा
 चरिम प्रदेदामां त्रिजो स्वयंचूरमणसमुद्रनी वेदीकामां अने उंचो इसीपतारामां उपजे ॥ २ ॥
 त्रीजा देवलोकथी आठमा देवलोकनां देवता काल करीने जघन्य उत्कृष्टा केटले आंतरे
 उपजे ? उत्तर, जघन्य आंगुलना असंख्यातमे नागे उपजे. उपारे पंरुगवननी वाघनीमां
 आठमा देवलोक सुधीनां देवता जल अवगाहीने क्रीडा करतां आठवुं वुंटे तेवारे समय
 पुरो यथे मातझीना गर्जपणे उपजे, अथवा पूर्वजवनी मनुष्यपणानी स्त्रीथी घणो स्नेह
 करी, अतिरागे करीने ते स्त्रीनां स्पर्श करे, त्यारे प्रदेश प्रवेशतो काल करे ते गर्जमांदि
 पुरुषनुं वीर्य दतुं ते त्यां उपजे. नीचो तो महापाताल कलशा लाख जोजननां ठे, तेना
 द्राण नाग करीण तेना सहृथी नीचेना भागमां मध्यपणे उपजे त्रिवो स्वयंचूरमण समु-
 द्रमां उपजे ॥ ३ ॥ नवमा देवलोकथो सर्वार्थसिद्धना देवता फळ करीने जघन्य
 उत्कृष्टा केटले आंतरे उपजे ? उत्तर-जघन्य तो विद्याधरनी श्रेणीमां. नीचो हजार
 जोजननी विजय उंची ठे तेमां थने त्रीजो मनुष्यदेवने थंते उपजे ॥ ४ ॥ श्री

સાધુજીની અવગાહના ઉત્કૃષ્ઠી ૫૦૦ ધનુષ્યની. આયુષ્ય દેશે ઝળું પૂર્વ ક્રોમનું. દેશવતી
શ્રાવકની અવગાહના ૧૦૦૦ જાંજનની માઠલાની અંપદ્વાળ, આયુષ્ય દેશે ઝળું પૂર્વ
ક્રોમનું મરદંવા માતાની અંપદ્વાળ ॥ ૫ ॥ કેવલોની અવગાહના ત્રણ લોક પ્રમાણ કેવલ
સમુદ્ધાતની અંપદ્વાળ. આયુષ્ય દેશે ઝળું પૂર્વ ક્રોમનું ॥ ૬ ॥ આવા લોકમાંદિ અર્જી-
વના નેદ કેટલા? નગર-અગ્યાર નેદ લાને. ધર્માસ્તિકાયનાં દેશ ૧, પ્રદેશ ૨, અર્ધમા-
સ્તિકાયનાં દેશ ૧, પ્રદેશ ૨, આકાશાસ્તિકાયનાં દેશ ૧, પ્રદેશ ૨, કાલના ૧, પુદ્ગલના
૪, ણમ ૧૧ નેદ લાને ॥ ૭ ॥ અલોકમાં અર્જીવનાં નેદ લાને. દેશ ૧ પ્રદેશ ૨, ણ વે
લાને ॥ ૮ ॥ અદિદ્દાપ વાહિર કાલ વર્જિને અર્જીવના ૧૦ નેદ લાને ॥ ૯ ॥ દ્રવ્ય ૧,
દેવ ૨, કાલ ૩, નાવ ૪. ણ ચારમાં સૂદમ ઘણાં કોણ ? ને થોમો કોણ ? ઉત્તર-સર્વથો
થોમો સૂદમ કાલ ૧, તેથી દેવ સૂદમ ૨, તેથી દ્રવ્ય સૂદમ ૩, તેથી નાવ સૂદમ ૪
॥ ૧૦ ॥ પરમાણુનું પરમાણુણે જો પુદ્ગલ રહે તો કેટલો કાલ રહે? ઉત્તર-અસંખ્યાતો
કાલ રહે ॥ ૧૧ ॥ જે આકાશ પ્રદેશે પરમાણુઓ હતા તે ફરીને તેજ આકાશ પ્રદેશે પાઠા

आं नो केटले कांळ आंच ? उचर-असंख्याते कांळ ॥ १२ ॥ अजोगी घणा ? के अणा-
द्वारक घणा ? उचर-अणाद्वारक घणा ते घांटे वेहेता अणाद्वारक ते मांटे ॥ १३ ॥ वांटे
वेहेता जीव घणा ? के सिद्ध घणा ? उचर-घांटे वेहेता जीव घणा निगोद ते मांटे ॥ १४ ॥

॥ इति जीवना चोद जेदनी चर्चा संपूर्णा ॥

जीवना ५६३ भेद ॥

॥ अथ श्री ५६३ जेद जीवना ते तेनी चर्चा ॥

माथा-वेग १ दिग्वि २ पञ्जने ३, सासण ४ सन्नि ५ चयणे ६ खेस्ता ७ ॥

जांणे ८ सरीरेण मणसदीण १०, दिग्विगोयरं ११ गजज्जा १२ नाखिण च १३ ॥ १ ॥

आया १४ मरणे १५ समुग्घाण १६, पज्जा १७ विनंग अण्णणे १८ उद्धि नाण्येय १९ ॥

ते १४ जेद नारकीनामांथी सातमी नरकनो अग्रजातो वज्र्यो, शेप १३ जेद नारकीना, ५
 संझी तिर्यंच पंचेन्द्रियना अग्रजाता ने प्रजाता ५ १० जेद, ५ असंझी तिर्यचना अग्र-
 जाता, ३ विगळेन्द्रियना अग्रजाता ५ १० जेद तिर्यचना, १५ कर्मचूमिना अग्रजाता ने
 प्रजाता ३० ने त्रीस अकां चूमिना अग्रजाता ने प्रजाता ५ १० मनुष्यना ने देवतामांदि
 १५ परमाधामी ने त्रण फिलविपी ५ १० वर्जिने शेप ०१ जाति देवताना अग्रजाता ने प्र-
 जाता ५ १६२ जेद देवताना. सर्व मळी २०३ जेद खाने ॥ ६ ॥ मिथ्याहृष्टिमां २०० जेद
 खाने ते ० मी नरकनो अग्रजातो ने तिर्यचना ३० जेद ते २२ एकेन्द्रियना थने ५
 असंझी तिर्यंच पंचेन्द्रियना, ३ विगळेन्द्रियना ५ ० ना प्रजाता ने मनुष्यना २१३ जेद ते
 १०१ समुर्विम मनुष्यना अग्रजाता ने ५६ अंतरह्मीपाना अग्रजाता ने प्रजाता ११२, ५ सर्व
 मळी २१३ जेद मनुष्यना; ने देवताना ३६ जेद ते १५ परमाधामी, ३ फिलविपी ५ १० ना
 अग्रजाता ने प्रजाता ५ ३६. ५. ५ सर्व मळी २०० जेद खाने ॥ ७ ॥ समा मिथ्याहृष्टि-
 मां १०४ जेद ते ७ नरकना प्रजाता, ५ संझी तिर्यंच, १५ कर्मचूमिना मनुष्य, देवतामांदि

१५ परमाधामी, ३ किलविषी, ए भवेयक, ५ अनुत्तरविमानना ए ३२ वर्जिने शेष ६७ जा-
तिना देवता ए सर्व मळी ए४ जेद प्रजाप्ताना लाजे ॥ ७ ॥ वे दृष्टि ते समकित दृष्टि ने
मिथ्यात्वदृष्टि, ए २ दृष्टिमां १७ए जेद लाजे. ते पहेली ६ नरकना अप्रजाप्ता ने ए
संज्ञी तिर्यच, ५ असंज्ञी तिर्यच, ३ विगलेन्द्रिय ए १३ ना अप्रजाप्ता, १५ कर्मभूमि
मनुष्यना अप्रजाप्ता ३० अकर्मभूमिना प्रजाप्ता अप्रजाप्ता मळी ६० अकर्मभूमि ए ७५ जेद
मनुष्यना, देवतामां १० जवनपति, १६ वाणव्यंतर, १० जंजका, १० उद्योतिपि, १२ देवलोक,
ए लोकांतिक ए ६७ जेदना अप्रजाप्ता ने ए भवेयकना प्रजाप्ता अप्रजाप्ता ए ७५ जेद
देवताना. सर्व मळी १७ए जेद लाजे ॥ ए ॥ त्रणे दृष्टिमां ए४ जेद लाजे. ते समाभिध्या-
त्वीनी माफक जाणवुं ॥ १० ॥ प्रजाप्तामां २३१ जेद लाजे ते ७ नरकना, २४ तिर्यचना,
१०१ संज्ञी मनुष्यना ए एए जेद देवताना. सर्व मळी २३१ भेद प्रजाप्ताना लाजे ॥ ११ ॥
अप्रजाप्तामां ३३२ जेद लाजे ते २३१ तो एना अप्रजाप्ता ने १०१ समुर्जिम मनुष्यना अप्र-
जाप्ता ए ३३२ लाजे ॥ १२ ॥ साश्वतामां २५० जेद लाजे ते ७ नारकीना प्रजाप्ता, तिर्य-

चना ४८ जेदमांथी ५ संझी तिर्यचना अग्रजासा वजिने शेष ४३ जेद तिर्यचना ने मनुष्य
 संझी तेना १०१ जेदना प्रजासा, एए जातिना देवताना प्रजासा ए सर्व मळी २५० जेद
 लाजे ॥ १३ ॥ अशाश्वतामांहि ३१३ जेद लाजे. ते ७ नरकना अग्रजासा, ५ संझी तिर्य-
 चना अग्रजासा, १०१ समुठिम मनुष्यना अग्रजासा, १०१ संझी मनुष्यना अग्रजासा ए
 २०२ मनुष्यना, एए जातिना देवताना अग्रजासा, सर्व मळी ३१३ जेद लाजे ॥ १४ ॥
 २०२ मनुष्यना, एए जातिना देवताना, ५ संझी तिर्यचना अग्रजासा ने प्रजासा
 संझीमां ४२४ जेद लाजे ते १४ जेद नारकीना, ५ संझी तिर्यचना अग्रजासा ने १९८ जेद
 ए. १० तिर्यचना. संझी. मनुष्य १०१ ना अग्रजासा ने प्रजासा ए २०२ मनुष्यना ने १९८ जेद
 देवताना सर्व मळी ४२४ जेद लाजे ॥ १५ ॥ असंझीमांहि १३९ जेद लाजे. ते १०१
 समुठिम मनुष्यना अग्रजासा, ३० जेद तिर्यचना, ते ४८ मांथी १० जेद संझीना वज्या,
 शेष ३० जेद तिर्यचना, सर्व मळी १३९ जेद लाजे ॥ १६ ॥ पांचसे त्रैसठमांहि चवे तो ३७१
 जेद चवे. ७ नरकना प्रजासा, एए देवताना प्रजासा, ४८ जेद तिर्यचना, ८६ जातिना
 जुगसियाना अग्रजासा वजिने शेष २१७ जेद मनुष्यना, सर्व मळी ३७१ जेद लाजे ॥ १७ ॥

न चवे तेषां १९२ जेद लाजे. ते ७ नरकना अप्रजासा, एए देवताना अप्रजासा, ७६ जुगलियाना अप्रजासा, सर्व १९२ जेद न चवे तेषां लाजे ॥ १७ ॥ आगली ३ लेइया तेषां प्रत्येक २ मां ४५ए जेद लाजे. ते नारकीना ६ जेद, ते एकेकी लेइया त्रण त्रण नरके लाजे तेथी, ४७ जेद तिर्यचना, ३०३ जेद मनुष्यना, ५१ जाति देवताना अप्रजासा प्रजासा १०२, सर्व मळी ४५ए जेद लाजे ॥ १९ ॥ तेजुलेइयासां ३४३ जेद लाजे. ते वादर, पृथ्वी, पाणी, वनस्पति ए ३ ना अप्रजासा, संझी तिर्यचना १० जेद, संझी मनुष्यना २०२ जेद, ६४ जातिना देवताना अप्रजासा प्रजासा १२७, सर्व मळी ३४३ जेद लाजे ॥ २० ॥ पद्मलेइयासां हि ६६ जेद लाजे. ते संझी तिर्यचना १० जेद, १५ कर्मभूमिना अप्रजासा प्रजासा ३०, देवतासां बीजो किलविपी, त्रीजो, चौथो, पांचमो देवलोक ने ए लोकांतिक ए १३ ना अप्रजासा प्रजासा २६, सर्व मळी ६६ जेद लाजे ॥ २१ ॥ शुक्ल लेइयासां ७४ जेद लाजे. ते संझी तिर्यचना १० जेद, १५ कर्मभूमिना अप्रजासा प्रजासा ३०, ने देवतासां हि त्रीजो किलविपी १, ठेठेथी ते बारमा देवलोक सुधी ७ देवलोक, ए प्रवेयक, ५ अनुत्तर विमान ए २२ ना अप्रजासा प्रजासा ४४,

सर्व मल्ली ७४ नेद खाने ॥ २२ ॥ तए लेइयांमां ४० नेद ते १० नेद संझी तिर्यचना ने
 ३० नेद मनुष्यना ते १५ कर्मचूमिना अग्रजाता ने प्रजाता ३०, सर्व मल्ली ४० नेद खाने
 ॥ २३ ॥ आगल्ली ४ लेइयांमां २७७ नेद खाने. ते प्रथम ५१ जातिना देवताना अग्र-
 जाता ने प्रजाता १०२, ने जुगस्त्रीयाना ७६ नेदना अग्रजाता ने प्रजाता १७२ ने वादर,
 पृथ्वी, पाणी, ध्वनस्पति ए ३ ना अग्रजाता ए सर्व मल्ली २७७ नेद खाने ॥ २४ ॥ उदा-
 रिक फाययोगमां ३५१ नेद खाने. ते ३०३ नेद मनुष्यना, ४० नेद तिर्यचना ए ३५१ नेद
 खाने ॥ २५ ॥ उदारिक मिश्रयोगमां २४७ नेद खाने ते १०१ समुर्विम मनुष्य, १०१ संझी
 मनुष्यना अग्रजाता, १५ कर्मचूमिना प्रजाता, तिर्यचना २४ नेद अग्रजाता वादर वायु-
 फायनो प्रजातो ५ संझी तिर्यचना प्रजाता सर्वे मल्ली २४७ नेद खाने ॥ २६ ॥ वैकेय
 योगमां २३३ नेद खाने ते १९० देवताना, १४ नेद नारकीना, ५ संझी तिर्यचना प्रजाता,
 वादर वायुफायनो प्रजातो, १५ कर्मचूमिना प्रजाता, सर्व मल्ली २३३ नेद खाने ॥ २७ ॥
 धेकेयना मिश्रमां २१९ नेद खाने. ते पूर्वे २३३ नेद कला तेमांथी ए प्रवेयक, ५ अनुत्तर

विमान. ए १४ ना प्रजाभा र्वाजने शेष २१०० नेद खाने ॥ २० ॥ आहारक ने आहारकन
मिश्रमा १५ कर्मनमिना प्रजाभा ए १५ नेद खाने ॥ २०० ॥ सामण शययोगमादि ३५३
नेद खाने त ३६२ अथ ज्ञाना न ११ ३.मनमिना प्रजाभा. सर मल्ल ३४७ नेद खाने ॥३०॥
सत्य मलादि त ने सत्य वचनादि ६ ॥ ७ ज्ञानमा २१२ नेद खाने. त १०० ज्ञानिना दवना ने
७ नारक १०१ मल्ल ६ नुअ ए मल्ल। नियच ए मवनो पर्याभाना २१२ नेद पूर्वोक्त मान
यागमा खाने ॥ ६१ ॥ यवहाग वचनमा २२० नेद खाने. तं पुर्वे सत्यमनादिमा २१२ नेद
कथा तेज न ५ अमल्ल। नियच ने ३ विगल्लेडियना ए ७ ना प्रजाभा सर्व मल्ल २२० नेद
खाने ॥ ३२ ॥ उदारिक शरीरमा ३५१ नेद खाने. तं ५६३ मार्या १४ नेद नारकीना ने
१००० नेद. दयताना र्वाजने शेष ३५१ नेद खाने ॥३३॥ वैक्रेय शरीरमादि २३३ नेद खाने.
ते १००० नेद देवताना, १४ नेद नारकीना, १५ कर्मचूमिना प्रजाभा, ५ संझी तियेचना
प्रजाभा, चादर वाठकायनो प्रजाभा ए २३३ नेद खाने ॥ ३४ ॥ आहारक शरीरमा १५ कर्म-
चूमिना प्रजाभा खाने ॥३५॥ तेजस, कर्मण शरीरमा ५६३ नेद खाने ॥३६॥ अणाहारकमा

३४७ जेद खाने ते कामण काययोगनी माफक जाणवुं ॥ ३७ ॥ आद्वारकमां ५६३ नेद खाने.
 ॥ ३८ ॥ मनसहितमां २१२ जेद खाने ते सत्य मननी माफक जाणवुं ॥ ३९ ॥ मनरहितमां
 ३५१ जेद खाने ते ७ नरकना अप्रजाप्ता, ४३ जेद तिर्यचना ते ५ संझी तिर्यचना प्रजाप्ता
 धर्जिने शेष ४३ जेद तिर्यचना, १०१ समुर्तिम मनुष्यना अप्रजाप्ता, १०१ संझी मनुष्यना
 अप्रजाप्ता ए २०२, एण जातिना देवताना अप्रजाप्ता ए सर्व मल्ली ३५१ नेद खाने ॥ ४० ॥
 नजरे आवे तेमां २२५ जेद खाने. ते ७ नरक, एण जातिना देवता, १०१ गर्तज मनुष्य,
 ५ संझी तिर्यच, ५ असंझी तिर्यच, ३ धिगलेन्द्रिय, ५ वादर एकेन्द्रिय ए सर्वना प्रजाप्ता
 एम २२५ जेद खाने ॥ ४१ ॥ नजरे न आवे तेमां ३३७ जेद खाने. ते ३३२ तो अप्रजाप्ता,
 ५ सूक्ष्म एकेन्द्रिय ने साधारण वनस्पति ए ६ ना प्रजाप्ता ए सर्व मल्ली ३३७ जेद खाने
 ॥ ४२ ॥ गर्तजमां २१२ जेद खाने. ते २०२ संझी मनुष्यना ने १० जेद संझी तिर्यचना,
 ए सर्व मल्ली २१२ जेद खाने ॥ ४३ ॥ आणगर्तजमां ३५१ जेद खाने. ते १४ नारकीना,
 १९७ जेद देवताना, ३७ जेद तिर्यचना ते ४७ मांथी १० जेद संझीना वज्यां १०१ समु-

जासा ने प्रजासा १०, असंझी तिर्यचना ५ जेद ने ३ विगलेन्द्रियना ए ७ ना प्रजासा ने
संझी मनुष्यना २०२ जेद ने एण जातिना देवताना प्रजासा एम ३२६ जेद लाजे ॥ ६३ ॥ मनः
पर्यायमां २१२ जेद लाजे. ते ७ नारकीना, ५ संझी तिर्यच ने १०१ संझी मनुष्य, एण जा-
तिना देवता, ए सर्वना प्रजासा २१२ मां मनःपर्याय लाजे ॥ ६४ ॥ विजंग ज्ञानमां २२२
जेद लाजे ते ५ अनुत्तर विमानना अप्रजासा ने प्रजासा ए १० जेद वज्या, वाकी १०७
जेद देवताना ने १४ जेद नारकीना, १५ कर्मचूमिना मनुष्यना प्रजासा ने ५ संझी तिर्य-
चना प्रजासा ए २२२ जेद लाजे ॥ ६५ ॥ अवधिज्ञानमां २१० जेद लाजे. ते १५ परमा-
धामी, ३ किलविपी ए १० वजिने शेष ७१ जातिना देवताना अप्रजासा ने प्रजासा १६२
ने १३ नारकीना ते १४ मांथी सातमी नरकनो अप्रजासो वजिने १३ जेद ने १५ कर्मचू-
मिना अप्रजासा ने प्रजासा ए ३० ने ५ संझी तिर्यचना प्रजासा ए २१० जेद लाजे ॥ ६६ ॥
अवधिदर्शनमां हि २४७ जेद लाजे. तमां १९७ जेद देवताना, १४ जेद नारकीना, १५
कर्मचूमिना अप्रजासा ने प्रजासा ३० ने ५ संझी तिर्यचना प्रजासा ए सर्वे मळी २४७

नेदृ खाने ॥ ६७ ॥ परित्तमांद्दि ५६३ नेदृ जीवना खाने ॥ ६७ ॥ अपरित्तमां ५५३ नेदृ जीवना
 खाने. ते ५६३ मांथी ५ अनुत्तर विमानना अप्रजाप्ता ने प्रजाप्ता १० नेदृ वज्र्या, शेष ५५३
 नेदृ खाने ॥ ६७ ॥ संजतिमां १५ कर्मचूमिना प्रजाप्ता खाने, ॥ ७० ॥ संजतासंजतिमां १५
 कर्मचूमिना प्रजाप्ता ने ५ संझी तिर्यचना प्रजाप्ता ५ २० नेदृ खाने ॥ ७१ ॥ असंजतिमां
 ५६३ नेदृ खाने. ॥ ७२ ॥ पहूला गुणवाणामां ५५३ नेदृ खाने. ते ५ अनुत्तर विमानना
 अप्रजाप्ता ने प्रजाप्ता १० नेदृ वज्र्या, शेष ५५३ नेदृ खाने ॥ ७३ ॥ सास्वादान गुणवाणामां २१३
 नेदृ खाने. ते १३ नेदृ नारकीना, ते १४ मांथी ७ मी नरकना अप्रजाप्ता वज्र्या, ने १७ नेदृ
 तिर्यचना, ३ विगलेन्द्रिय ने ५ असंझी तिर्यच पंचेन्द्रिय ५ ७ ना अप्रजाप्ता ने ५ संझी
 तिर्यच पंचेन्द्रियना अप्रजाप्ता ने प्रजाप्ता ५ १० ने ७ पूर्व कथा ते ५ १७ ने १५ कर्मचू-
 मिना अप्रजाप्ता ने प्रजाप्ता ५ ३० ने देवता एण जातिमांद्दियी १५ परमाथामी, ३ किल-
 विपी, ५ अनुत्तर विमान ५ २३ वज्रिने शेष ७६ जातिना अप्रजाप्ता ने प्रजाप्ता ५ १५२ नेदृ
 देवताना, ५ सर्व मळीने २१३ नेदृ खाने ॥ ७४ ॥ मिश्र गुणवाणामां ७४ नेदृ खाने. ते

७ नारकीना प्रजाप्ता, ५ संझी तिर्यचना प्रजाप्ता, १५ कर्मजुमिना प्रजाप्ता ए २७ नेद ७
नेद देवताना ते ७७ नेदमांधी १५ परमाधामी, ३ किलविपी, ७ ग्रैवेयक, ५ अनुत्तर वि-
मान ए ३२ नेद वर्जिने शेष ६७ नेदना प्रजाप्ता ए सर्व मळी ७४ नेद खाने ॥ ७५ ॥
षोडश गुणवाणे २४५ नेद खाने. ते पूर्वे समकितमां २५३ नेद कल्या ले, तेमांधी ५ असंझी
तिर्यच पंचेन्द्रिय ने ३ विगलेन्द्रिय ए ७ नेद वर्जिने शेष २४५ नेद खाने ॥ ७६ ॥ पांचमे
गुणवाणे २० नेद खाने. ते १५ कर्मजुमिना, ५ संझी तिर्यच पंचेन्द्रिय ए २० ना प्रजाप्ता
खाने ॥ ७७ ॥ अष्ट गुणवाणेची चौदसा गुणवाणा सुधी १५ कर्मजुमिना मनुष्यना प्रजाप्ता
खाने ॥ ७८ ॥ अजीवना ५६० नेद तेमा लोकमां ५५७ खाने. ते धर्मास्तिकाय अधर्मास्तिक-
काय ए येना देश अने व्यासाशास्तिकायनो स्कंध ए ३ नेद वर्ज्या, शेष ५५७ नेद खाने
॥ ७९ ॥ असाकमां अजीवना ५६० नेद मांदिवा ६ नेद खाने, ते व्यासाशास्तिकायना
देश १, प्रदेश २, अने द्रव्यादि ४ नेद, ए ६ नेद खाने ॥ ८० ॥ धर्मास्तिकायना स्कंधमां
अजीवना ११ नेद खाने. ते धर्मास्तिकायनो स्कंध १, प्रदेश २, अधर्मास्तिकायनो स्कंध

३, प्रदेश ४, आकाशस्विकायनो देश ५, प्रदेश ६ ने अत्रा समयकाल ७ ने पुद्गलाम्बि-
 कायनो संध्य ८, देश ९, प्रदेश १०, परमाणु पुद्गल ११, प ११ नेद खाने ॥ ८१ ॥ अ-
 वीक्षीय यद्दर अजीवना १० नेद खाने ते पूर्व ११ नेद काला नैर्मायी काल नैर्मायी ॥ ८२ ॥
 धर्मास्विकायना देशमां ११ नेद, ते धर्मास्विकायनो देश १, प्रदेश २, अधर्मास्विकायनो
 देश ३, प्रदेश ४, आकाशस्विकायनो देश ५, प्रदेश ६, काल ७, पुद्गलना ८ नेद प ११
 नेद खाने ॥ ८३ ॥ धर्मास्विकायना प्रदेशमां ८ नेद खाने ते धर्मास्विकायनो प्रदेश १,
 अधर्मास्विकायनो प्रदेश २, आकाशस्विकायनो प्रदेश ३, काल ४, पुद्गलना ५ नेद प ११
 नेद खाने ॥ ८४ ॥ अधर्मास्विकायना संध्यमां ११ नेद खाने ते धर्मास्विकायनी माक
 जाणुं ॥ ८५ ॥ आकाशस्विकायना संध्यमां ११ नेद खाने ते धर्मास्विकायनो संध्य
 १, प्रदेश २, अधर्मास्विकायनो संध्य ३, प्रदेश ४, आकाशस्विकायनो संध्य ५, प्रदेश ६,
 काल ७, पुद्गलना ८ नेद, सर्व मली ११ नेद खाने ॥ ८६ ॥ आकाशस्विकायना २
 नेद, लोककाश १, अलोकाकाश २, ते लोककाशना २ नेद, संध्य १, अधुग २, न संध्य

તે જંબૂદ્વીપ મધ્યે દેશવર્ત પર્વત યાને શિખરી પર્વત થકી પૂર્વ થાને પશ્ચિમની દિશા સ-
 મુદ્ર મધ્યે દે વે દાઢા નીચ્છી છે, તે પર્વતની દાઢાણ સાત સાત દ્વીપા છે તેનું માન.
 દ્વીપો છે. તિહાંથકી ૫૦૦ જોજન ગયા પઠી વ્રીજો દ્વીપો છે. તિહાંથકી ૪૦૦ જોજન ગયા પઠી વ્રીજો
 ગયા પઠી વ્રીજો ૫૦૦ જોજન ગયા પઠી વ્રીજો દ્વીપો છે. તિહાંથકી ૬૦૦ જોજન
 થકી ૫૦૦ જોજન ગયા પઠી વ્રીજો દ્વીપો છે. તિહાંથકી ૭૦૦ જોજન ગયા પઠી પાંચમો દ્વીપો છે. તિહાં
 દ્વીપો છે. ૮ રીતે ૭ દાઢાણ ૫૬ અંતર દ્વીપા છે. સર્વે અઢીદ્વીપ મધ્યે જાણવા ॥ ૩ ॥
 હે સમુદ્રિ. મ મનુષ્ય હપજાનાં નામ કહે છે ॥ હચ્ચારસુવા ૧, પાસવણેસુવા ૨, સેલેસુવા
 ૩, સંધાંગસુવા ૪, વંતેસુવા ૫, પિતેસુવા ૬, સોણિપસુવા ૭, પુણસુવા ૮, સુલેસુવા ૯, મુક્ક
 પોંગણ પરિસાનીયેસુવા ૧૦, વિગયજીવ કલેવરેસુવા ૧૧, દરથીપુરિસસંજોગેસુવા ૧૨,
 નગર નિધમ્મેસુવા ૧૩, સલ્વેસુવેચ અસુદ્ધાણેસુવા ૧૪ ॥ ૪ ॥ ૨૧ ॥ ૨૨ મો વાણવ્યંતરનો
 દંભક તેનાં નામ-પિદાન ૧, મૂત ૨, ચક્ર ૩, રાક્ષસ ૪, કિનર ૫, કિપુરુપ ૬, મહોરગ ૭, ગાંધર્વ
 ૮, આણપત્રી ૯, પાણપત્રી ૧૦, દસીવાદ ૧૧, હુયવાદ ૧૨, કંદીય ૧૩, મહાકંદીય ૧૪, કોહન

परिणामने द्वार कहे ठे. खेदया त्रण प्रकार परिणमे-जघन्य, मध्यम थने उत्कृष्ट; तथा
 तत्र प्रकार परिणमे ते उपर त्रण कही तेना थरेरना त्रण त्रण जेद थाय; जेमके, जय-
 न्यनो जघन्य, जघन्यनो मध्यम, जघन्यनो उत्कृष्ट ए रीने दरेकना त्रण त्रण जेद करतां
 तत्र जेद पाय. एम नमना सत्तावीस जेद थाय. एम सत्तावीसना एकाशी जेद थाय. एम
 एकाशीना घसे ने तैतालीस जेद थाय. एटले जेदे खेदया परिणमे ॥ ६ ॥ सातमुं
 खेदयानां खदणनुं द्वार कहे ठे. तेमां प्रथम कृष्णखेदयानां खदण कहे ठे-पांच आ-
 श्वनो सेवनार, त्रण थयुस्तिवंत, ठकाय जीवनां हिंसक, आरंजनो तित्र परिणामी
 तथा द्वेयी, पाप करवामां साहसीक, निगोर परिणामी, जीवहिंसा शुग रहित करना ॥ ६ ॥
 थजितेन्द्रिय एवा जोगे करी सहित होय तेने कृष्ण खेदयानुं खदण जाण ॥ ७ ॥
 नोत्र खेदयाना खदण कहे ठे. इपर्यावंत, थमर्यावंत, तपरहित, मायावी पाप रस्तां साजे,
 नदी, एपी, पूतारो, प्रमादी, रसनो खोसुपी, मायानो गवेपी, आरंजनो आर्यागी, ए. एने
 बिबे साहसीक ए नोत्र खेदयानां खदण जाणवां ॥ ८ ॥ कापोत खेदयानां खदण कहे ठे-

बांका घोड़ो, बांका काम करना, माया करीने हरबाय, सरलपणाथी रहित, मोठे जुद्धो
 अने पुंठे जुद्धो, मिथ्या-खोटां वचननो बोलनार, चोरी मत्सरनो करनार, ए कापोत से-
 श्यानां लक्षण जाणवां ॥ ३ ॥ तेजु लेश्यानां लक्षण कहें ठे-मर्यादावंत, मायारहित, चपळ-
 पणाथी रहित, कुतूहल रहित, विनयवंत, दमितेंद्रिय, शुभ्र जोगवंत, उपध्यान तप सहित,
 दृढधर्मि, प्रियधर्मि, पाप थकी वीहें, ए तेजुलेश्यानां लक्षण जाणवां ॥ ४ ॥ पद्म लेश्यानां
 लक्षण कहें ठे-क्रोध, मान, माया, लोभ पातळा करीं ठे, प्रशान्त चित्त, आत्मानो दमण-
 द्वार, योगउपध्यान सहित होय, थोका बोलो, उपशान्त, जितेंद्रिय, ए पद्मलेश्यानां
 लक्षण जाणवां ॥ ५ ॥ शुक्ल लेश्यानां लक्षण कहें ठे-आर्चध्यान रौद्रध्यानथी सर्वथा रहित,
 धर्मध्यान शुक्लध्यानथी सहित, दश प्रकारनी चित्त समाधीए करी सहित, आत्मानो दम-
 णद्वार, इत्यादिक शुक्ल लेश्यानां लक्षण जाणवां ॥ ७ ॥ हवे आवमुं स्थानद्वार कहें ठे-
 स्थान पटले उत्कर्षे के अपकर्षे करी लेश्यानुं परस्पर तारतम्य. असंख्यात उत्सर्पिणी अव-
 सर्पिणीना समय जेटलां के असंख्यात लोकना आकाश प्रदेश जेटलां थाय तेदलां लेश्यानां

सागर पट्यने असंख्यातमे नागे अधिकनी ॥ २ ॥ कापोत लेश्यानी स्थिति ज० अंतर्मुहूर्त्तनी,
उत्त० ३ सागर पट्यने असंख्यातमे नागे अधिकनी ॥ ३ ॥ तेजुलेश्यानी स्थिति ज० अंत-
र्मुहूर्त्तनी, उत्त० २ सागर पट्यने असंख्यातमे नागे अधिकनी ॥ ४ ॥ पद्म लेश्यानी स्थिति ज०
अंतर्मुहूर्त्तनी, उत्त० १० सागर अंतर्मुहूर्त्त अधिकनी ॥ ५ ॥ शुक्ल लेश्यानी स्थिति ज० अंतर्मु-
हूर्त्तनी, उत्त० ३३ सागर अंतर्मुहूर्त्त अधिकनी ॥ ६ ॥ ग स्थिति लेश्यानी समुच्चय कही. द्वे ४ ग-
तिनी स्थिति कहे वे-नरकगतिनी कापोत लेश्यानी स्थिति ज० दशद्वजार वर्षनी, उत्त० ३
सागर पट्यने असंख्यातमे नागे अधिकनी ॥ १ ॥ नील लेश्यानी स्थिति ज० ३ सागर काफेरी
ने पट्यना असंख्यातमा नाग अधिकनी, उत्त० १० सागर पट्यना असंख्यातमा नाग अधिक-
नी ॥ २ ॥ कृष्ण लेश्यानी स्थिति ज० १० सागरनी, उत्त० ३३ सागर ने अंतर्मुहूर्त्त अधिकनी
॥ ३ ॥ प नारकीनी लेश्यानी स्थिति कही. द्वे तिर्यच मनुष्यनी लेश्यानी स्थिति कहे वे-
तिर्यच थाने मनुष्य ज्यां जाय त्यां ज० उत्त० प्रथम पांच लेश्यानी अंतर्मुहूर्त्तनी
स्थिति जाणवी. केवलज्ञान यात्रि शुक्ल लेश्यानी स्थिति जघन्य अंतर्मुहूर्त्तनी, उत्त० नव

स्थानक ठे. नावखेदयामां संविष्टा परिणाम के विशुद्ध परिणामना तारतम्यरूप असंख्यात स्थानक ठे. अने अव्ययखेदयामां तेषा अव्ययसंकेतो असंख्यात असंख्यात ठे. एक परिणामे एक वसते जेटलां अव्ययानुं ग्रहण कर्युं ते एक स्थानक अव्ययखेदया परत्वे कही सकाय. ते स्थानकना ये प्रकार. जघन्य स्थानक अने उत्कृष्ट स्थानक. जघन्यनी पासेना स्थानकानो जघन्यमां अने उत्कृष्टनी पासेनां स्थानकानो उत्कृष्टमां अंतर्ज्ञाव करवाथी मापम स्थानकानो व्रीजो जेद थांदि गण्यो नथी. हवेठ खेदयानां स्थानकनुं अव्ययवहुत्व सर्गपी थोना कापोत खेदयानां स्थानक १ तेथी नील खेदयानां स्थानक असंख्यातगुणा २ तेथी कृष्ण खेदयानां स्थानक असंख्यातगुणा ३ तेथी तेजु खेदयानां स्थानक असंख्यातगुणा ४ तेथी पद्म खेदयानां स्थानक असंख्यातगुणा ५ तेथी शुक्ल खेदयानां स्थानक अमरस्थान गुणा ६ ॥ ७ ॥ नवमुं खेदयानो स्थितितुं द्वार कहे ठे-कृष्ण खेदयानी स्थिति जघन्य अंतर्मुहूर्तनी, उत्कृष्टी ३३ सागर ने २ अंतर्मुहूर्त अधिकनी ॥ १ ॥ नील खेदयानी स्थिति जघ अंतर्मुहूर्तनी, उत्त २०

तेणे करी जीव दुर्गेति पामे. तेजु, पद्म, शुक्ल ए व्रण धर्म देख्या, तेणे करीने जोव सुग-
 तिण जाय ॥ १० ॥ अग्नीआरमुं देख्याना चवननुं द्वार कहे ठे. सधळी देख्या प्रथम
 परिणमती वखते कोइ जीवने उपजवुं के चवहुं नथी तथा देख्याना ठेव्हा समये कोइ
 जीवने उपजवुं के चवहुं नथी. परचवने विपे कम चवे ते कहे ठे-देख्या परचवनी आची
 यकी अंतर्मुहूर्त गया पठी शेष अंतर्मुहूर्त आउवा आमारहे यके जीव परलोकने विपे जाय.
 ॥ ११ ॥ समुच्चय सखेरीमां ठ देख्या लाजे १-२ नरके कापोत देख्या २, त्रीजी नरके कापोत
 घणी नील थोकी ३, चौथी नरके नील देख्या ४, पांचमी नरके नील घणी कृष्ण थोकी
 ५, ठही नरके कृष्ण देख्या ६, सातमी नरके महाकृष्ण देख्या ७ ॥ १ ॥ १० नवनपतिमां
 देख्या ४ खाने ॥ ११ ॥ पृथ्वी, पाणी, वनस्पति ए व्रणना अपर्याप्तावस्यामां देख्या ४,
 पर्याप्तावस्यामां ३ देख्या ॥ १४ ॥ तेज वाउ व्रण विगलेंद्रिय ए पांचमां पहेली ३ देख्या
 ॥ १९ ॥ तिर्यच पंचेन्द्रिय समुर्धिममां प्रथम ३ देख्या, गर्जजमां ६ देख्या ॥ २० ॥ मनुज्यमां
 पण तेज रीते जाणवी ॥ २१ ॥ वाणव्यंतरमां प्रथम ४ देख्या ॥ २२ ॥ ज्योतिषीमां १

तेजु खेदया ॥ २३ ॥ वैमानिकमां १-२ देवलोकं तेजु खेदया, ३-४-५ देवलोकं पद्म खेदया, गन्धापी सर्गर्धिसिद्ध लगी शुद्ध खेदया ॥ २४ ॥ सिद्ध अखेदो जाणवा. हवे न खेदयाना जीशनुं अटपवहुख कहे ठे-सर्वथी थोका शुद्धखेदो १ तेथी पद्मखेदो संख्यातगुणा २ तेथी तेजुखेदो सं० ३ तेथी अखेदो अतंतगुणा ४ तेथी कापोतखेदो अतंत ५ तेथी नील खेदो विसंसादिया ६ तेथी कृष्णखेदो वि० ७ तेथी सखेदो विसंसादिया ८ ॥ ९ खेदयानो अधिपार उत्तराध्ययन सूत्रना अध्ययन ३४ मां तथा पद्मवणा पद १७ मां तथा जीवा- निगम सूत्रमां ठे, त्यांथी विस्तारे जाणवो.

॥ इति वीजुं खेदयाष्टार संपूर्ण ॥

अथ वीजुं स्थितिद्वार कहे ठे ॥

समुत्थय स्थिति आधि अघन्य अंतर्मुहूर्त्तनी, उत्कृष्टो ३३ सागरनी. हवे तेनो

जुद्धो जुद्धो विवरो कहे ठे. पहिली नरके ज० दश हजार वर्ष, उ० १ सागर ॥ वीजी
 नरके ज० १ सागर, उ० ३ सागर ॥ वीजी नरके ज० ३ सागर, उ० ७ सागर
 ॥ चौथी नरके ज० ७ सागर, उ० १० सागर ॥ पांचमी नरके ज० १० सागर, उ०
 १७ सागर ॥ ठट्टी नरके ज० १७ सागर, उ० २२ सागर ॥ सातमी नरके ज० २२ सागर,
 उ० ३३ सागर ॥ ए प्रत्येक प्रत्येक नरकनां नाम आश्रि आशुष्य कहाँ. हवे प्रतर जेदे
 आशुष्य कहे ठे-पहिली नरके प्रतर १३ ठे. तेमां पहिले प्रतर ज० १० हजार वर्ष, उ०
 हजार वर्ष ॥ वीजी ज० ए० हजार वर्ष, उ० ए० लाख वर्ष ॥ वीजी ज० ए० लाख वर्ष, उ०
 पूर्व कोमी १ ॥ चौथे ज० पूर्व कोमी १, उ० सागर १ तेना जाग १० करीए तेमांनो १
 जाग ॥ पांचमे ज० जाग १, उ० जाग २ ॥ ठट्टे ज० जाग २, उ० जाग ३ ॥ सातमे ज०
 जाग ३, उ० जाग ४ ॥ आठमे ज० जाग ४, उ० जाग ५ ॥ नवमे ज० जाग ५, उ० जाग
 ६ ॥ दशमे ज० जाग ६, उ० जाग ७ ॥ अग्यारमे ज० जाग ७, उ० जाग ८ ॥ बारमे ज०
 जाग ८, उ० जाग ९ ॥ तेरमे ज० जाग ९, उ० सागर १ ॥ १ ॥ वीजी नरके पायना ११

ते. त्यां एकैका सागरना ११ जाग करीए, तेमांना वने जाग वधारीए ॥ प्रथम पाथके ज० सागर १, उ० सागर १ जाग २ ॥ वीजे पाथके ज० सागर १ जाग २, उ० सागर १ जाग ४ ॥ त्रीजे ज० सागर १ जाग ४, उ० सागर १ जाग ६ ॥ चौथे पाथके ज० १ सागर ने ६ जाग, उ० १ सागर ने ७ जाग ॥ पांचमे ज० सागर १ जाग ७, उ० १ सागर जाग १० ॥ षष्ठे ज० १ सागर जाग १०, उ० २ सागर १ जाग ॥ सातमे ज० २ सागर १ जाग, उ० २ सागर ३ जाग ॥ आठमे ज० २ सागर ३ जाग, उ० २ सागर ५ जाग ॥ नवमे ज० २ सागर ५ जाग, उ० २ सागर ७ जाग, उ० २ सागर ९ जाग, उ० २ सागर ११ जाग ॥ दशमे ज० २ सागर ९ जाग, उ० ३ सागर ११ जाग ॥ अग्यारमे ज० २ सागर ९ जाग, उ० ३ सागर ११ जाग ॥ नरके पाथका ए त्यां एकैका सागरना ए जाग करीए ते प्रतर प्रतरे ४ जाग वधारीए ॥ प्रथम पाथके ज० ३ सागर, उ० ३ सागर ४ जाग ॥ वीजे ज० ३ सागर ४ जाग, उ० ३ सागर ७ जाग ॥ त्रीजे ज० ३ सागर ७ जाग, उ० ४ सागर ३ जाग ॥ चौथे ज० ४ सागर ३ जाग, उ० ४ सागर ७ जाग ॥ पांचमे ज० ४ सागर ७ जाग, उ० ५ सागर २ जाग ॥ षष्ठे ज० ५ सागर २

नाग, उ० ५ सागर ६ नाग ॥ सातमे ज० ५ सागर ६ नाग, उ० ६ सागर ५ नाग, उ०
 आठमे ज० ६ सागर १ नाग, उ० ६ सागर ५ नाग ॥ नवमे ज० ६ सागर ५ नाग, उ०
 दशमे ज० ६ सागर १ नाग, उ० ६ सागर ३ नाग ॥ बीजे ज० ७
 ७ सागर ॥ ३ ॥ चौथी नरके पाथका ७ ॥ त्यां पकेका सागरना ७ नाग करीण, तेमां व्रण
 प्रण नाग वधारीण ॥ प्रथम पाथके ज० ७ सागर, उ० ७ सागर ६ नाग, उ० ७ सागर २ नाग ॥
 सागर ३ नाग, उ० ७ सागर ६ नाग ॥ त्रीजे ज० ७ सागर ६ नाग, उ० ७ सागर ५ नाग, उ० ७
 सागर ३ नाग, उ० ७ सागर ५ नाग ॥ पांचमे ज० ७ सागर ५ नाग ॥ सातमे ज० ७
 सागर ३ नाग, उ० ७ सागर २ नाग, उ० ७ सागर ४ नाग ॥ त्यां पकेका सागरना
 सागर १ नाग ॥ नहे ज० ७ सागर २ नाग, उ० ७ सागर ४ नाग ॥ प्रथम पाथके ज० १०
 ॥ बीजे ज० ७ सागर १४ ॥ पांचमी नरके पाथका ५ ॥ त्यां पकेका ज० १०
 सागर १ नाग, उ० १० सागर २ नाग, उ० १० सागर ४ नाग ॥
 सागर १ नाग, उ० १० सागर २ नाग, उ० १० सागर ४ नाग ॥
 सागर १ नाग, उ० १० सागर २ नाग, उ० १० सागर ४ नाग ॥
 सागर १ नाग, उ० १० सागर २ नाग, उ० १० सागर ४ नाग ॥

पाथना ३ त्यां एकैका सागरना ३ जाग करीए तेमां २ जाग १ सागर प्रतरे प्रतरे वधारीए ॥
 पहिले प्रतरे ज० १७ सागर, उ० १७ सागर २ जाग ॥ वीजे ज० १७ सागर २ जाग, उ०
 २० सागर १ जाग ॥ वीजे ज० २० सागर १ जाग, उ० २२ सागर ॥ ६ ॥ सातमी नरके
 १ पाथनो ठे. त्यां ५ नरकावासा ठे. तेनां नाम-काल ॥ १ ॥ महाकाल ॥ २ ॥ रौद्र
 ॥ ३ ॥ महारौद्र ॥ ४ ॥ ए चार नरकावासाए ज० २२ सागर, उ० ३३ सागर ॥ अषट्-
 ठाण पांचमा नरकावासाए ३३ सागर जयन्योत्कृष्ट ॥ हवे जवनपतिनो स्थिति कहे ठे-
 तेमां दक्षिण दिशाना जवनपतिनी ज० १० हजार वर्षनी, उ० १ सागरनो ॥ तेनी देवीनी
 ज० १० हजार वर्षनी, उ० सामा त्रण पट्यनी. तेना नवनीकायना देवतानी स्थिति ज०
 १० हजार वर्षनी, उ० दोढ पट्यनी. तेनी देवीनी ज० १० हजार वर्षनी, उ० पोणा पट्यनी.
 उत्तर दिशाना जवनपतिनी ज० १० हजार वर्षनी, उ० १ सागर झाझरो. तेनी देवीनी
 ज० १० हजार वर्षनी, उ० सामाचार पट्यनी ॥ नवनीकायनी ज० १० हजार वर्षनी, उ०
 बे पट्य देशे उणी. तेनी देवीनी ज० १० हजार वर्षनी, उ० १ पट्य देशे उणी ॥ अथ वादर

પૃથ્વીની સ્થિતિ સઘળીની જાં અંતર્મુહૂર્ત્તની ॥ હવે ઉત્કૃષ્ટીનાં વિવરો કહે છે—સન્દાનો
 ૭૦ હજાર વર્ષની ॥ સુહ્રાની ૭૦ ૧૨ હજાર વર્ષની ॥ વાલુયાની ૭૦ ૧૪ હજાર વર્ષની ॥
 મણેશિલાની ૭૦ ૧૬ હજાર વર્ષની ॥ શર્કરાની ૭૦ ૧૮ હજાર વર્ષની ॥ લારપૃથ્વીની
 ૭૦ ૨૨ હજાર વર્ષનો ॥ અપની જાં ૧ અંતર્મુહૂર્ત્તની, ૭૦ ૭ હજાર વર્ષની ॥ તેંડની જાં અંત-
 મુહૂર્ત્તની, ૭૦ ૩ અહોરાત્રિની ॥ વાયુની જાં ૧ અંતર્મુહૂર્ત્તની, ૭૦ ૩ હજાર વર્ષનો ॥ વન-
 સ્પતિની જાં ૧ અંતર્મુહૂર્ત્તની, ૭૦ ૧૦ હજાર વર્ષની ॥ સૂદમ ૫ સ્થાવરની જાં ૧ અંતર્મુહૂર્ત્તની,
 ૭૦ તેટલો ॥ વૈદિયની જાં ૧ અંતર્મુહૂર્ત્તની, ૭૦ ૧૨ વર્ષની ॥ તેંડિંદિયની જાં ૧ અંતર્મુહૂર્ત્તની,
 ૭૦ ૪૯ દિવસની ॥ ચઠરિંદિયની ? અંતર્મુહૂર્ત્તની, ૭૦ ૬ માસની ॥ હવે તિર્થંચ પંચે-
 દિયની સ્થિતિ કહે છે—જલચર ગર્જજ સમુર્વિમની જાં ૧ અંતર્મુહૂર્ત્તની, ૭૦ ૧ પૂર્વકોમની ॥
 સ્થલચર ગર્જજની જાં ૧ અંતર્મુહૂર્ત્તની, ૭૦ ૩ પલ્યોપમની ॥ સમુર્વિમની જાં ૧ અંતર્મુ-
 હૂર્ત્તની, ૭૦ ૮૪ હજાર વર્ષની ॥ લેચર ગર્જજની જાં અંતર્મુહૂર્ત્તની, ૭૦ પલ્યોપમના અસં-
 લ્યાતમા જાગની ॥ સમુર્વિમની જાં ૧ અંતર્મુહૂર્ત્તની, ૭૦ ૭૨ હજાર વર્ષની ॥ ઊપર ગર્જજની

ज० १ अंतर्मुहूर्तनी, उ० १ पूर्वक्रोमनी. समुत्तमनी ज० १ अंतर्मुहूर्तनी, उ० १३ हजार
 वर्षनी ॥ जुजपर गर्जनी ज० १ अंतर्मुहूर्तनी, उ० १ पूर्वक्रोमनी. समुत्तमनी ज० १
 अंतर्मुहूर्तनी, उ० ४२ हजार वर्षनी ॥ ए तिर्यच पंचेन्द्रियनी स्थिति कही ॥
 हरे मनुष्यनी स्थिति कहे ठे-जे असंख्याता आयुष्यना मनुष्य ठे तेनी
 ज० पद्योपमना असंख्यातमा नागनी ॥ जे मनुष्य संख्याता वर्षना आयुष्यना
 ठे तेनी ज० १ अंतर्मुहूर्तनी ॥ ए समस्तनी जघन्य स्थिति कही ॥ हवे
 उत्कृष्टीनो विवरो कहे ठे-देवकुरु उत्तरकुरुना मनुष्यनी स्थिति ३ पद्योपमनी ॥ हरिवास
 रम्यकवास २ पद्यनी ॥ हेमवंत एणवंते १ पद्यनी ॥ उष्ण अंतराक्षी २ पद्योपमना अ-
 संख्यातमा नागनी ॥ महाविदेहे १ पूर्वक्रोमनी ॥ जरत औरवते आराने मेळे आयुष्य तथा
 थारानुं मानादि जाणवुं ॥ प्रथम सुसमसुसम आरो ४ क्रोमाक्रोमी सागरोपमनी ॥ तेना
 मनुष्यनुं ३ पद्यनुं आयुष्य. अपत्यप्रतिपात्रणा ४ए दिवस ॥ चीजो सुसम आरो ३ क्रोमा-
 क्रोमी सागरोपमनी. तेना मनुष्यनुं आयुष्य २ पद्योपमनुं. अपत्यप्रतिपात्रणा ६४ दिवस ॥

त्रीजो सुसम दुसम आरो २ क्रोमाक्रोमी सागरनो. तेना मनुष्यनु आयुष्य १ पय्यनु, अ-
 पत्यप्रतिपासणा ७९ दिवस ॥ उत्तरते आरो पूर्व क्रोमीनु ॥ ते आरामांदि ७४ लाख पूर्व ३
 वर्ष ७ मास शेष बाकी होय, आरो प्रथम तीर्थकर उपजे ॥ त्रण वर्ष साक्षा आठ मास
 शेष बाकी होय, त्यारे ७४ लाख पूर्वनु आयुष्य पाळीने मोक्ष जाय ॥ पांच कट्याणीकं होय ॥
 दुसम सुसम चोथो आरो १ क्रोमाक्रोमी सागरमांदि ४२ हजार वर्ष थोठां. तेने घुरे
 आयुष्य पूर्व क्रोमीनु ॥ उत्तरते १०० वर्ष जाऊरानु ॥ ते आरामां २३ तीर्थकर होय, तेनु
 आयुष्य करे ते ॥ बीजा तीर्थकरनु ७२ लाख पूर्वनु आयुष्य ॥ त्रीजानुं ६० लाख पूर्वनु ॥
 चोथानुं ५० लाख पूर्वनु ॥ पांचमानुं ४० लाख पूर्वनु ॥ ठठानुं ३० लाख पूर्वनु ॥ सातमानुं
 २० लाख पूर्वनु ॥ आठमानुं १० लाख पूर्वनु ॥ नवमानुं २ लाख पूर्वनु ॥ दशमानुं १ लाख
 पूर्वनु ॥ अग्यारमानुं ७४ लाख वर्षनु ॥ बारमानुं ७२ लाख वर्षनु ॥ तेरमानुं ६० लाख
 वर्षनु ॥ चौदमानुं ५० लाख वर्षनु ॥ ॥ पंदरमानुं १० लाख वर्षनु ॥ सोलमानुं १ लाख वर्षनु
 ॥ सत्तरमानुं ९५ हजार वर्षनु ॥ अठारमानुं ७४ हजार वर्षनु ॥ थोगणीसमानुं ५५ हजार

वर्षे ॥ गीसमानुं ३० हजार वर्षे ॥ एकवीसमानुं १० हजार वर्षे ॥ चावीसमानुं एक
 हजार वर्षे ॥ त्रैवीसमानुं १०० वर्षे ॥ चोवीसमानुं ७२ वर्षे ॥ आयुष्य ज्ञाणवुं ॥ ए
 षोषा श्याराना ७५ वर्षे ॥ मास दोष याकता दोष त्वारे चरम तीर्थकर उपजे ॥ ३ वर्षे
 ॥ मास दोष याकता दोष त्वारे मोक्ष जाय ॥ पांच कक्ष्याणीक होय ॥ पांचमो दुसम
 श्याये २१ हजार वर्षे ॥ धुरे आयुष्य १०० वर्षे काजेरानुं. उतरतां २० वर्षे ॥ ठटो दुसम
 दुसम श्याये २१ हजार वर्षे ॥ धुरे आयुष्य २० वर्षे, उतरतां १६ वर्षे ॥ समुर्तिम
 मनुष्ये आयुष्य जपन्योत्कृष्ट अंतर्मुहूर्तं जाणवुं ॥ व्यंतरनी स्थिति जघन्य १० हजार
 वर्षे, उ० १ पश्यनी. तेनी देवीनी ज० १० हजार वर्षे, उ० अर्द्ध पश्यनी ॥ ज्योति-
 षीनी ज० पश्यता ध्यातमा जागनी, उ० १ पश्य श्लाघेरी ॥ ए समुच्चय आयुष्य कहुं ॥
 दशे सुदो अदो विवेगे कंदे ठे-बंदमानुं आयुष्य ज० पा पश्यनुं, उ० १ पश्य ने द्याल
 वर्षे ॥ मूर्धे आयुष्य ज० पा पश्यनुं, उ० १ पश्य ने १ हजार वर्षे ॥ घटनुं ज० पा पश्यनुं, उ०
 १ पश्यनुं ॥ नक्षत्रनुं ज० पा पश्यनुं, उ० अर्द्ध पश्यनुं ॥ तारां ज० पश्यने आठमो जाग,

उ० पद्यनो ० मो प्राग जाजें ॥ ह्वे देवीनुं आयुष्य कहे ते-चंद्रमानी देवीनुं आयुष्य
 ज० पा पद्यनुं, उ० अर्द्धपद्य ने ५० हजार वर्षनुं ॥ सूर्यनी देवीनुं ज० पा पद्यनुं, उ०
 अर्द्ध पद्य ने ५०० वर्षनुं ॥ म्रद्नी देवीनुं ज० पा पद्यनुं, उ० अर्द्ध पद्यनुं ॥ नक्षत्रनी
 देवीनुं ज० पद्यनो आठमो प्राग, उ० पा पद्यनुं ॥ तारानी देवीनुं ज० पद्यनो आठमो
 प्राग, उ० पद्यनो आठमो प्राग जाजें ॥ ह्वे वैमानिकनी स्थिति कहे ते-अधन्य १
 पद्योपम, उत० ३३ सागरनी, ए समुच्चय स्थिति जाणवी ॥ ह्वे तेनो जुदां विवरो कहे
 ते-प्रथम देवलोके ज० १ पद्यनुं, उत० २ सागरनुं ॥ तेनी देवीनुं ज० १ पद्योपमनुं उ०
 ७ पद्य ते परिग्रहीतनुं तथा अपरिग्रहीतनुं ज० १ पद्यनुं, उत० ५० पद्यनुं ॥ वोजे
 देवलोके ज० १ पद्य जाजें, उत० २ सागर जाजें ॥ तेनी देवीनुं ज० १ पद्य जाजें
 उत० ९ पद्य ते परिग्रहीतनुं अने अपरिग्रहीतनुं ज० १ पद्य जाजें, उत० ५५ पद्यनुं ॥
 व्रीजे देवलोके ज० २ सागरनुं, उत० ७ सागरनुं ॥ चोथे देवलोके ज० २ सागर जाजें,
 उत० ७ सागर जाजें ॥ पांचमे देवलोके ज० ७ सागरनुं, उत० १० सागरनुं ॥ षष्ठे देवलोके

ज० १० सागरनुं, उत्० १४ सागरनुं ॥ सातमे देवलोके ज० १४ सागरनुं, उत्० १७ सागरनुं ॥ आठमे देवलोके ज० १७ सागरनुं, उत्० १८ सागरनुं ॥ नवमे देवलोके ज० १८ सागरनुं, उत्० १९ सागरनुं ॥ दशमे देवलोके ज० १९ सागरनुं, उत्० २० सागरनुं ॥ अग्यारमे देवलोके ज० २० सागरनुं, उत्० २१ सागरनुं ॥ बारमे देवलोके ज० २१ सागरनुं, उत्० २२ सागरनुं ॥ नव भैवेयके पहेली त्रिके ज० २२ सागरनुं उत् २३ सागरनुं, ॥ एमज एकेक सागर एकेक भैवेयके वधारता जहुं ॥ जावत नवमी भैवेयकं ज० ३० सागरनुं, उत्० ३१ सागरनुं ॥ चार अनुत्तर विमाने ज० ३१ सागरनुं, उत्० ३३ सागरनुं ॥ सर्वार्थसिद्धे ३३ सागर जघन्योत्कृष्ट ॥ इव प्रतरनी स्थिति कहे ठे-पहेला बीजा देवलोके प्रतर १३ ठे, त्यां एकेका सागरना १३ जाग करीए तेमांना ववे जाग वधारता जइए ॥ पहेले प्रतरे ज० १ पद्य, उत्० १ पद्य ने २ जाग ॥ बीजे ज० १ पद्य, उत्० १ पद्य ने ४ जाग ॥ बीजे ज० १ पद्य, उत्० १ पद्य ने ६ जाग ॥ चौथे ज० १ पद्य, उत्० १ पद्य ने ८ जाग ॥ पांचमे ज० १ पद्य, उत्० १ पद्य ने १० जाग ॥ ठेठे ज० १ पद्य, उत्० १ पद्य ने १२ जाग ॥

सातमे ज० १ पद्य, उत्त० १ सागर १ नाग ॥ आठमे ज० १ पद्य, उत्त० १ सागर ३ नाग ॥
 नवमे ज० १ पद्य, उत्त० १ सागर ५ नाग ॥ दशमे ज० १ पद्य, उत्त० १ सागर ७ नाग ॥
 अग्यारमे ज० १ पद्य, उत्त० १ सागर ९ नाग ॥ बारमे ज० १ पद्य, उत्त० १ सागर ११
 नाग ॥ तेरमे ज० १ पद्य, उत्त० २ सागर ॥ वीजे चौथे देखलोक प्रतर १२ ठे. त्यां एकेका
 सागरना १२ नाग करीण, तेमांना ५ नाग वधारता जइण ॥ पहिले प्रतर ज० २ सागर,
 उत्त० २ सागर ने ५ नाग ॥ घीजे ज० २ सागर, उत्त० २ सागर १० नाग ॥ वीजे ज०
 २ सागर, उत्त० ३ सागर ३ नाग ॥ चौथे ज० २ सागर, उत्त० ३ सागर ७ नाग ॥ पांचमे
 ज० २ सागर, उत्त० ४ सागर १ नाग ॥ षष्ठे ज० २ सागर, उत्त० ४ सागर ६ नाग ॥
 सातमे ज० २ सागर, उत्त० ४ सागर ११ नाग ॥ आठमे ज० २ सागर, उत्त० ५ सागर ४
 नाग ॥ नवमे ज० २ सागर, उत्त० ५ सागर ९ नाग ॥ दशमे ज० २ सागर, उत्त० ६ सागर
 २ नाग ॥ अग्यारमे ज० २ सागर, उत्त० ६ सागर ७ नाग ॥ बारमे ज० २ सागर, उत्त० ७
 सागर ॥ ब्राह्मलोक देखलोक प्रतर ६ ठे. त्यां एकेका सागरना ६ नाग करीण, तेमांना ३

ज० १० सागरनुं, उत्० १४ सागरनुं ॥ त्वातमे देवलोके ज० १४ सागरनुं, उत्० १७ सागर-
 नुं ॥ श्यामो देवलोके ज० १७ सागरनुं, उत्० १७ सागरनुं ॥ नवमे देवलोके ज० १७
 सागरनुं, उत्० १९ सागरनुं ॥ दशमे देवलोके ज० १९ सागरनुं, उत्० २० सागरनुं ॥ अग्रा-
 रमे देवलोके ज० २० सागरनुं, उत्० २१ सागरनुं ॥ वारमे देवलोके ज० २१ सागरनुं, उत्०
 २२ सागरनुं ॥ नव मेवेयके पहेली त्रिके ज० २२ सागरनुं उत् २३ सागरनुं, ॥ एमज एकेक
 सागर एकेक मेवेयके वधारता जवुं ॥ जावन नवमी मेवेयकं ज० ३० सागरनुं, उत्० ३१
 सागरनुं ॥ चार अनुत्तर विमाने ज० ३१ सागरनुं, उत्० ३३ सागरनुं ॥ सर्वार्थसिद्धं ३३ सागर
 उपन्योतुष्ट ॥ हरे प्रत्तमो स्थिति कहे ठे-पहेला बीजा देवलोके प्रतर १३ ठे, त्यो
 एकेका सागरना १३ नाग करीए तेमाना चवे नाग वधारता जइए ॥ पहेले प्रतरे ज०
 १ पड्य, उत्० १ पड्य ने २ नाग ॥ वीजि ज० १ पड्य, उत्० १ पड्य ने ४ नाग ॥ वीजि
 ज० १ पड्य, उत्० १ पड्य ने ६ नाग ॥ चौथे ज० १ पड्य, उत्० १ पड्य ने ८ नाग ॥ पां-
 चमे ज० १ पड्य, उत्० १ पड्य ने १० नाग ॥ ठेठे ज० १ पड्य, उत्० १ पड्य ने १२ नाग ॥

सातमे ज० १ पद्य, उत्० १ सागर १ भाग ॥ आठमे ज० १ पद्य, उत्० १ सागर ३ भाग ॥
 नवमे ज० १ पद्य, उत्० १ सागर ५ भाग ॥ दशमे ज० १ पद्य, उत्० १ सागर ७ भाग ॥
 अग्यारमे ज० १ पद्य, उत्० १ सागर ९ भाग ॥ बारमे ज० १ पद्य, उत्० १ सागर ११
 भाग ॥ तेरमे ज० १ पद्य, उत्० २ सागर ॥ त्रीजे चौथे देवलोके प्रतर १२ ठे. त्यां एकेका
 सागरना १२ भाग करीए, तेमांना ५ भाग वधारता जइए ॥ पहिले प्रतरे ज० २ सागर,
 उत्० २ सागर ने ५ भाग ॥ दोजे ज० २ सागर, उत्० २ सागर १० भाग ॥ त्रीजे ज०
 २ सागर, उत्० ३ सागर ३ भाग ॥ चौथे ज० २ सागर, उत्० ३ सागर ७ भाग ॥ पांचमे
 ज० २ सागर, उत्० ४ सागर १ भाग ॥ षष्ठे ज० २ सागर, उत्० ४ सागर ६ भाग ॥
 सातमे ज० २ सागर, उत्० ४ सागर ११ भाग ॥ आठमे ज० २ सागर, उत्० ५ सागर ४
 भाग ॥ नवमे ज० २ सागर, उत्० ५ सागर ९ भाग ॥ दशमे ज० २ सागर, उत्० ६ सागर
 २ भाग ॥ अग्यारमे ज० २ सागर, उत्० ६ सागर ७ भाग ॥ बारमे ज० २ सागर, उत्० ७
 सागर ॥ ब्रह्मलोक देवलोके प्रतर ६ ठे. त्यां एकेका सागरना ६ भाग करीए, तेमांना ३

ज्ञाग वधारीण ॥ पहेले प्रतरे ज० ७ सागर, उत्त० ७ सागर ३ ज्ञाग ॥ धीजे ज० ७ सागर,
 उत्त० ८ सागर ॥ धीजे ज० ७ सागर, उत्त० ८ सागर ३ ज्ञाग ॥ चोथे ज० ७ सागर, उत्त०
 ९ सागर ॥ पांचमे ज० ७ सागर, उत्त० ९ सागर ३ ज्ञाग ॥ ठेठे ज० ७ सागर, उत्त० १०
 सागर ॥ सातक देवलोके प्रतर ५ ठे. त्यां एकेका सागरना ५ ज्ञाग करीण, तेमांना ४
 ज्ञाग वधारीण ॥ पहेले प्रतरे ज० १० सागर, उत्त० १० सागर ४ ज्ञाग ॥ धीजे ज० १०
 सागर, उत्त० ११ सागर ३ ज्ञाग ॥ धीजे ज० १० सागर, उत्त० १२ सागर २ ज्ञाग ॥ चोथे ज०
 १० सागर, उत्त० १३ सागर १ ज्ञाग ॥ पांचमे ज० १० सागर, उत्त० १४ सागर ॥ महाशुक्र
 देवलोके प्रतर ४ ठे ॥ त्यां एकेका सागरना ४ ज्ञाग करीण, तेमांना ३ ज्ञाग वधारीण ॥
 पहेले प्रतरे ज० १४ सागर, उत्त० १४ सागर ३ ज्ञाग ॥ धीजे ज० १४ सागर, उत्त० १५ सागर
 २ ज्ञाग ॥ धीजे ज० १४ सागर, उत्त० १६ सागर १ ज्ञाग ॥ चोथे ज० १४ सागर, उत्त० १७
 सागर ॥ सदसा देवलोके प्रतर ४ ठे ॥ त्यां एकेका सागरना ४ ज्ञाग करीण, तेमांना १
 ज्ञाग वधारीण ॥ पहेले प्रतरे ज० १७ सागर, उत्त० १७ सागर १ ज्ञाग ॥ धीजे ज० १७ सागर,

उत० १७ सागर २ नाग ॥ श्रीजे ज० १७ सागर, उत० १७ सागर ३ नाग ॥ चोथे ज०
 १७ सागर, उत० १७ सागर ॥ आणत देवलोके प्रतर ४ ठे. त्यां एकैक सागरना ४ नाग
 करीण, तेमांनो १ नाग वधारीण ॥ पहेले प्रतरे ज० १७ सागर, उत० १७ सागर १ नाग ॥
 धीजे ज० १७ सागर, उत० १७ सागर २ नाग ॥ श्रीजे ज० १७ सागर, उत० १७ सागर ३
 नाग ॥ चोथे ज० १७ सागर, उत० १७ सागर ॥ प्राणत देवलोके प्रतर ४ ठे. त्यां एक सा-
 गरना ४ नाग करीण तेमांनो एकैको नाग वधारीण ॥ पहेले प्रतरे ज० १७ सागर, उत०
 १७ सागर १ नाग ॥ धीजे ज० १७ सागर, उत० १७ सागर २ नाग ॥ श्रीजे ज० १७ सा-
 गर, उत० १७ सागर ३ नाग ॥ चोथे ज० १७ सागर, उत० २० सागर ॥ आरण देवलोके
 प्रतर ४ ठे. त्यां एक सागरना ४ नाग करीण, तेमांनो एकैको नाग वधारीण ॥ पहेले प्रतरे
 ज० २० सागर, उत० २० सागर १ नाग ॥ धीजे ज० २० सागर, उत० २० सागर २ नाग ॥
 श्रीजे ज० २० सागर, उत० २० सागर ३ नाग ॥ चोथे ज० २० सागर, उत० २१ सागर ॥
 अष्ट्युत देवलोके प्रतर ४ ठे. त्यां एकैक सागरना ४ नाग करीण, तेमांनो एकैको नाग

वधारीए ॥ पहेले प्रतरे ज० २१ सागर, उत्त० २१ सागर १ ज्ञाग ॥ वीजे ज० २१ सागर, उत्त० २१ सागर २ ज्ञाग ॥ वीजे ज० २१ सागर, उत्त० २१ सागर ३ ज्ञाग ॥ चोथे ज० २१ सागर, उत्त० २१ सागर ४ ज्ञाग ॥ ते उपर नव नव त्रैवेयके एकेक सागर वधारीए ॥ त्यां प्रतर नथी ॥ हवे देवीनो दिचार कहे ठे-सौधर्म देवलोके अपरिग्रहित देवीनां ६ लाख विमान ठे ॥ तेमां जेनुं १० पद्यनुं आयुष्य ठे ते सनत्कुमार इंजने जोग आवे ॥ २० पद्यनी ब्रह्मलोक देवलोकना देवताने जोग आवे ॥ ३० पद्यनी महाशुकना देवताने जोग आवे ॥ ४० पद्यनी आणतना देवताने जोग आवे ॥ ५० पद्यनी आरणना देवताने जोग आवे ॥ ईशान देवलोक ४ लाख विमान ठे ॥ तेनुं एक पद्य जाऊरातुं आयुष्य ठे. ते ईशानना देवताने जोग आवे ॥ १५ पद्यनी देवी माहेंडना देवताने जोग आवे ॥ २५ पद्यनी देवी लांतकना देवताने जोग आवे ॥ ३५ पद्यनी देवी सहसारना देवताने जोग आवे ॥ ४५ पद्यनी देवी प्राणतना देवताने जोग आवे ॥ ५५ पद्यनी देवी अच्युतना देवताने जोग आवे ॥ पहेले वीजे देवलोक जोग मनुष्यनी रीते ॥ वीजे चोथे तेमावी जाय ॥ पांचमे

तद्धे स्पर्शभोग ॥ सातमे आठमे रूपभोग ॥ नवमे दशमे शब्दभोग ॥ अग्यारमे चारमे
नजर भेळानो भोग ॥ ते उपरांत अदृश्य विकार, असंख्य मुख्य ते ॥

इति त्रीजुं स्थितिछार संपूर्ण ॥ ३ ॥

हवे चोशुं अवगाहना छार कहे ते ॥

सर्व जीवनी अवगाहना जघन्य आंगुलना असंख्यातमा जागनी जाणवी ॥
उत्कृष्टीनो विचरो कहे ते-पहेळी नरके पोषा आठ धनुष्य ने ६ आंगुल ॥ वीजीण.
१५॥ धनुष्य १२ आंगुल ॥ वीजीण ३१ धनुष्य ॥ चोथीण अवगाहना ६२ ॥
धनुष्य ॥ पांचमीण १२५ मनुष्य ॥ षष्ठीण २५० धनुष्य ॥ सातमीण ५०० धनुष्यनी
काया जाणवी ॥ हवे प्रतर प्रतरनी जुंदी अवगाहना कहे ते-पहेळी नरके १३ प्रतर ते.
तेमां प्रथम पाथने ३ हाथनी काया. ते उपर २ हाथ ७॥ आंगुल वधारीणे ॥ वीजे पाथने
१ धनुष्य १ हाथ ७॥ आंगुल ॥ वीजे १ धनुष्य. ३ हाथ १७॥ आंगुल ॥ चोथे २ धनुष्य

२ हाथ १॥ आंगुल ॥ पांचमे ३ धनुष्य १० आंगुल ॥ ठहे ३ धनुष्य २ हाथ १७॥ आंगुल ॥
 सातमे ४ धनुष्य १ हाथ ३ आंगुल ॥ आठमे ४ धनुष्य ३ हाथ ११॥ आंगुल ॥ नवमे
 ५ धनुष्य १ हाथ २० आंगुल ॥ दशमे ६ धनुष्य ४॥ आंगुल ॥ अग्यारमे ६ धनुष्य
 २ हाथ १३ आंगुल ॥ बारमे ७ धनुष्य २१॥ आंगुल ॥ तेरमे ७ धनुष्य ३ हाथ ६ आंगुल ॥
 बीजी नरके पाथना ११ ठे ॥ त्यां ३ हाथ ३ आंगुल पाथने वधारीए ॥ प्रथम
 पाथने ७ धनुष्य ३ हाथ ६ आंगुल ॥ बीजे ७ धनुष्य २ हाथ ए आंगुल ॥ त्रीजे ए धनु-
 ष्य १ हाथ १२ आंगुल ॥ चौथे १० धनुष्य १५ आंगुल ॥ पांचमे १० धनुष्य ३ हाथ १७
 आंगुल ॥ ठहे ११ धनुष्य २ हाथ २१ आंगुल ॥ सातमे १२ धनुष्य २ हाथ ॥ आठमे १३
 धनुष्य १ हाथ ३ आंगुल ॥ नवमे १४ धनुष्य ६ आंगुल ॥ दशमे १४ धनुष्य ३ हाथ ए
 आंगुल ॥ अग्यारमे १५ धनुष्य २ हाथ १२ आंगुल ॥ त्रीजी नरके पाथना ए ठे ॥ त्यां ७
 हाथ, १ए॥ आंगुल पाथने वधारीए ॥ प्रथम पाथने १५ धनुष्य २ हाथ १२ आं-
 गुल ॥ बीजे १७ धनुष्य २ हाथ ७॥ आंगुल ॥ त्रीजे १ए धनुष्य २ हाथ ३ आंगुल ॥ चौथे

४॥ आंगुल ॥ नयमे ३१ धनुष्य १ हाथ ९ आंगुल ॥ आठमे २९ धनुष्य १ हाथ १० आंगुल ॥ ठेठे २५ धनुष्य १ हाथ ११ आंगुल ॥ चौथी नरके पायका ७ ठे ॥ त्या ५ धनुष्य १ हाथ २० आंगुल ॥ त्रीजे ४१ धनुष्य २ हाथ २६ आंगुल ॥ चौजे ३६ धनुष्य १ हाथ २० आंगुल ॥ पांचमे ५२ धनुष्य ७ आंगुल ॥ चोथे ४६ धनुष्य ३ हाथ ६२ धनुष्य २ हाथ ॥ पांचमी नरके पायका ५ ठे. त्या २५ धनुष्य २ हाथ १२ आंगुल ॥ त्रीजे ९३ धनुष्य ३ हाथ ॥ चोथे १०९ धनुष्य १ हाथ १२ आंगुल ॥ ठेठे १०३ धनुष्य ३ ठे ॥ त्या एकके पायके ६२ धनुष्य २ हाथ १२ आंगुल ॥ पांचमे १२५ धनुष्य ॥ चौजे १०७ धनुष्य २ हाथ ११ आंगुल ॥ त्रीजे २५० धनुष्य ॥ सातमी नरके ५०० धनुष्य ॥ त्या काया ठे ॥ ते जवधारणी काया जाणवी ॥ विक्रेय करे तो जचन्य आंगुलनो संख्यातमो

भाग, उत्कृष्टी वैक्रेय करे तो वमणी काया करे ॥ ए नारकीनी अवगाहना करी ॥ हवे
 जवनपति वाणव्यंतर ज्योतिषी वैमानिक देवलोक वे सुधी जवधारणी ७ हाथनी काया ॥
 त्रीजे चोथे ६ हाथ ॥ पांचमे ठठे ५ हाथ ॥ सातमे आठमे ४ हाथ ॥ उपरना ४ देवलोके
 ३ हाथनी काया ॥ ए देवता उत्तर वैक्रेय करे तो ज० अंगुलनो संख्यातमो जाग, उत्त० लाख
 जोजन करे. एथी उपरना देवता उत्तर वैक्रेय न करे. नव ग्रैवेयके २ हाथनी काया ॥ चार
 अनुत्तर विमाने १ हाथनी काया ॥ सर्वार्थसिद्ध विमाने १ हाथ मावरी काया ॥ ए अव-
 गाहना उच्छेद आंगुले करी सर्वनी जाणवी ॥ हवे सिद्धनी अवगाहना ज० १
 हाथ ८ आंगुल, मध्यम ४ हाथ १६ आंगुल, उत्त० ३३३ धनुष्य ३२ आंगुल ॥ वादर,
 पृथ्वी, पाणी, तेउ, वाउ अने सूक्ष्म एकेंद्रिय ए सर्वेनी ज० उ० आंगुलना असंख्या-
 तमा जागनी अवगाहना जाणवी ॥ प्रत्येक वनस्पतिनी ज० अंगुलनो असंख्यातमो जाग,
 उ० हजार जोजन जागेरी कमलाना मोमाने न्याये ॥ सूक्ष्म वनस्पतिना असंख्यात शरीरे
 एक सूक्ष्म वायुनुं शरीर थाय ॥ सूक्ष्म वायुना असंख्य शरीरे एक सूक्ष्म तेउनुं शरीर थाय ॥

सूदम तेजना असंख्य शरीरे एक सूदम थपनुं शरीर थाय ॥ सूदम थपना असंख्य शरीरे
एक सूदम पृथ्वीनुं शरीर थाय ॥ सूदम पृथ्वीने असंख्य शरीरे एक वादर वायुनुं शरीर
थाय ॥ वादर वायुने असंख्य शरीरे एक वादर तेजनुं शरीर थाय ॥ वादर तेजने असंख्य
शरीरे एक वादर थपनुं शरीर थाय ॥ वादर थपने असंख्य शरीरे एक वादर पृथ्वीनुं
शरीर थाय ॥ एतले केयमो थयो ते उपर चूर्णपोसिका दासीनुं दृष्टांत कहे ते-त्र्योस
चर्पनो जुवान जोध वळवंत पुरुष रत्नने एरण उपर मुकीने गाढा घणनो प्रहार करे तो
ते रत्न एरणमां खुंचे पण जांगे नहि ॥ एतुं रत्न ते चूर्णपोसिका दासी थांगळी ने
अंगुठा वझे चांपीने तेनो साथीयो काढे पृवी वळवंत ते रत्नने वज्रमय खरल उपर मुके,
वज्रमय लोढावती २१ वार पीसे, वाटे तो ते जीव केटलाएक विलय जाय, केटलाएक
किलामना पामे, केटलाएके जाण्युं पण नथी ॥ वळी नगरने दृष्टांते-जेम कोइ नगर
मोडुं होय, ते नगरने क्यांक पासे जुळ होय, ते जुळ करतां केटलाएक वीलय जाय,
केटलाएक कीलामना पामे, केटलाके जाण्युं पण नथी, एतुं सूदम शरीर ते ॥ वे इंड्रि-

य शंख प्रमुखनुं शरीर १२ जोजननुं ॥ तेईद्रिय खजुरा प्रमुखनुं गाउ ३ नुं ॥ चठरिंद्रिय
 नमरा प्रमुखनुं गाउ ४ नुं ॥ जखचरनुं खामीमांदि ए जोजनना मह ॥ खण ससुद्रमांदि
 ५०० जोजनना मह ॥ काखोदधीमां ७०० जोजननां मह ॥ स्वयंभूरमण ससुद्रमां १०००
 जोजननां मह उं ॥ ए जखचर ससुठिम थने गर्जज वझे जाणवा ॥ स्थलचर ससुठिमनुं
 शरीर पृथक् गाउनुं ॥ गर्जजनुं ६ गाउनुं ॥ उरपर ससुठिमनुं पृथक् जोजननुं ॥ गर्जजनुं १ हजार
 जोजननुं ॥ गुजपर ससुठिमनुं पृथक् धनुष्यनुं ॥ गर्जजनुं पृथक् गाउनुं ॥ खेचर ससुठिम ने
 गर्जजनुं पृथक् धनुष्यनुं ॥ वैवेय ज० थंशुखनो संख्यातमो भाग करे, उत्० नवसें जोजननी
 काया करे ॥ मनुष्यनी काया देवकुरु उत्तरकुरुना युगलियानो ३ गाउनी हरिवास
 रम्यक्वासे २ गाउनी ॥ हेमवय परणवये १ गाउनी ॥ उपद्व थंतरस्त्रीपे ७०० धनुष्यनी ॥ पांच
 महाविदेहे ५०० धनुष्यनी ॥ भरत थैखवते थाराना प्रमाणे थवगाहनानुं मान जाणवुं ॥
 पदेखे थारे ३ गाउ ॥ बीजे थारे २ गाउ ॥ त्रीजे थारे १ गाउ ॥ उत्तरते थारे ५०० ध-
 नुष्य ॥ त्वां तीर्थकरनी काया ५०० धनुष्यनी ॥ चोथे थारे ५०० धनुष्यनी ॥ उत्तरते थारे उदाय ॥

તે આરેલીજા સ્તીર્યકરનું ૪૫૦ ધનુષ્યનું શરીર ॥ ત્રીજાનું ૪૦૦ ધનુષ્યનું ॥ ચોથાનું ૩૫૦ ધનુષ્યનું ॥
 પાંચમાનું ૩૦૦ ધનુષ્યનું ॥ ઠઠાનું ૨૫૦ ધનુષ્યનું ॥ સાતમાનું ૨૦૦ ધનુષ્યનું ॥ આઠમાનું ૧૫૦
 ધનુષ્યનું ॥ નવમાનું ૧૦૦ ધનુષ્યનું ॥ દશમાનું ૯૦ ધનુષ્યનું ॥ અગ્યારમાનું ૮૦ ધનુષ્યનું ॥ ચાર-
 માનું ૭૦ ધનુષ્યનું ॥ તેરમાનું ૬૦ ધનુષ્યનું ॥ ચૌદમાનું ૫૦ ધનુષ્યનું ॥ પંદરમાનું ૪૫ ધનુષ્યનું ॥
 સોલ્હમાનું ૪૦ ધનુષ્યનું ॥ સત્તરમાનું ૩૫ ધનુષ્યનું ॥ અઠારમાનું ૩૦ ધનુષ્યનું ॥ ઓગણીસમાનું
 ૨૫ ધનુષ્યનું ॥ વીસમાનું ૨૦ ધનુષ્યનું ॥ પચવીસમાનું ૧૫ ધનુષ્યનું ॥ ત્રાવીસમાનું ૧૦ ધનુષ્યનું ॥
 તેવીસમાનું ૨ ધનુષ્ય ૧ હાથનું ॥ ચોવીસમાનું ૧ ધનુષ્ય ૩ હાથનું ॥ પાંચમે આરે ૭ હાથનું,
 ઉત્તરતે આરે ૧ હાથનું ॥ ઠંઠે આરે ૧ હાથ, ઉત્તરતે આરે મૂઢા હાથનો ॥ સર્વ લીધે ૩૫-
 જતાને આંગુલના અસંખ્યાતમા જાગની અવગાહના જાણવી, અને ઉત્તર વેક્રેય કરે તો
 હાથ જોજનની કાંઠેરી જાણવી ॥

इति चोशु अवगाहनाद्वार संपूर्ण ॥ ४ ॥

हवे पांचमं विरहछार कहे ठे ॥

समुच्चय ४ गतिनो विरहकाल ज० १ समयनो, उ० १२ मुहूर्त्तनो. सर्व जीवनो
विरह ज० एक समयनो सर्वत्र जाणवो ॥ हवे उरुहण्टो प्रत्येक् प्रत्येकनो जुदो
जुदो विरहकाल कहे ठे-प्रथम नरके २४ मुहूर्त्त ॥ बीजीए ७ दिवस ॥ बीजीए
१५ दिवस ॥ चौथीए १ मास ॥ पांचमीए २ मास ॥ ठट्टीए ४ मास ॥
सातमीए ६ मास ॥ जवनपतिनो २४ मुहूर्त्त ॥ पांच एकेंद्रिय अविरहिया समय समय
उपजे अने समय समय चवे ॥ संख्याताने गमे संख्याता, असंख्याताने गमे असंख्याता
अने अनंताने गमे अनंता उपजे अने चवे ॥ विगलेंद्रियनो अंतमुहूर्त्तनो विरह ॥
तिर्यच पंचेंद्रियसमुठिमनो विरह अंतमुहूर्त्तनो ॥ गर्भजनो १२ मुहूर्त्त ॥ मनुष्य समुठिमनो
२४ मुहूर्त्त ॥ गर्भज मनुष्यनो १२ मुहूर्त्त ॥ व्यंतर ज्योतिषी अने पद्दले बीजे देवलोके
२४ मुहूर्त्त ॥ बीजे देवलोके ए दिवस २० मुहूर्त्त ॥ चोथे देवलोके १२ दिवस १० मुहूर्त्त ॥
पांचमे देवलोके २२ दिवस १५ मुहूर्त्त ॥ ठट्टे देवलोके ४५ दिवस ॥ सातमे देवलोके ८०

દિવસ ॥ આઠમે દેવલોકે ૧૦૦ દિવસ ॥ નવમે દશમે સંખ્યાતામાસ ॥ અગ્યારમે ચારમે સંખ્યાતા વર્ષ ॥ પહેલી ત્રિકે સંખ્યાતા વર્ષતા સેકકા ॥ વીજી ત્રિકે સંખ્યાતા વર્ષનાં સદ્મ ॥ ત્રીજી ત્રિકે સંખ્યાતા વર્ષના લાગ્ગનો ચિરહ ॥ ચાર અનુત્તર વિમાને પછનો અસંખ્યાતમો નામ ॥ સર્વાર્થસિદ્ધે પલ્લનો સંખ્યાતમો પ્રાગ ચિરહ ॥ મોક જાયાનો ચિરહ જગ ૧ સમય, ઉત્ત ૬ માસ ॥

इति पांचमुं चिरहृद्धार संपूर्ण ॥ ५ ॥

હવે ઠટું જવનદ્ધાર કહે છે ॥

પ્રથમ સાત નરકની ચિગત ॥ રત્નપ્રજા પૃથ્વી કેમ કહી ? તેમાં ૧૬ જાતિના રત્નના ૧૬ કામ છે. પૃથ્વી દુજાર જોજનનો છે. પટલે ૧૬ હજાર જોજનનો સ્વર કામ છે ॥ આલ્પલ કામ ૬૦ હજાર જોજનનો છે ॥ ચોરાશી હજાર જોજનનો પંકથલ કામ છે ॥ ૧ ॥ શર્કરપ્રજા કેમ કહી ? તેમાં કાંકરા છે ॥ ૨ ॥ વાલુ-

પ્રજા કેમ કહી ? તેમાં વેલુ છે ॥ ૩ ॥ ૬૦૦૦૦૦૦૦ કેમ કહી ? તેમાં કાદવ છે ॥ ૪ ॥ ધૂમ-
પ્રજા કેમ કહી ? તેમાં ધુમાળો છે ॥ ૫ ॥ તમપ્રજા કેમ કહી ? તેમાં અંધકાર છે ॥ ૬ ॥
તમતમાપ્રજા કેમ કહી ? તેમાં અંધકારમાં અંધકાર છે ॥ ૭ ॥ સાતે પૃથ્વી જાની કેટલી
તે તે કહે છે ॥ પ્રથમ પૃથ્વી ૧ લાલ ૭૦ હજાર જોજન જાની છે ॥ ઘીજી પૃથ્વી ૧ લાલ
૩૨ હજાર જોજન જાની છે ॥ ત્રીજી પૃથ્વી ૧ લાલ ૨૦ હજાર જોજન જાની છે ॥ ચોથી
પૃથ્વી ૧ લાલ ૨૦ હજાર જોજન જાની છે ॥ પાંચમી પૃથ્વી ૧ લાલ ૧૦ હજાર જોજન
જાની છે ॥ ઠઠી ૧ લાલ ૧૬ હજાર જોજન જાની છે ॥ સાતમી નરકનો પિંડ ૧ લાલ
૦ હજાર જોજન જાનીનો છે, તે શેને આધારે રહો છે ? પહેલી ૫ ૨૦ હજાર જોજન ઘનો-
દધિ છે, અસંખ્યાતા જોજનનાં સહસ્ત્રનો ઘનવાત છે, અસંખ્યાતા જોજન સહસ્ત્રનો તનુવાત
છે ॥ અસંખ્યાતા જોજનના સહસ્ત્રનો આકાશ છે ॥ એમજ સાતે નરકે જાણું ॥ સાતમી
નરકે પટલો વિશેષ જે હેતે અલોક છે ॥ હવે ત્રીઠો અલોક કેટલે દૂર છે તે કહે છે ॥
પહેલી નરકથી ચાર જોજને ત્રીઠો અલોક છે ॥ ઘીજી ૫૦૦૦૦૦૦૦૦૦ જોજનના ત્રણ જાગ કરી ૫

તેમાંના ૨ નાગ વધારીય ॥ તેન્ના સુધી ઘીજીય જોજન ૧૨ પ્રદ્યા નાગ ૨ ॥ ઘીજીય જોજન
 ૧૩ નાગ ૧ પ્રદ્યો ॥ ચોથીય ૧૪ જોજન ॥ પાંચમીય ૧૪ જોજન પ્રદ્યા નાગ ૨ ॥ ઘીજીય
 ૧૫ જોજન પ્રદ્યો નાગ ૧ ॥ સાતમીય ૧૬ જોજન ॥ પટલે શ્લોક છે ॥ પૃકેકો નરકે
 વદ્યાને શ્વાકોરે દ્રણ વદ્યા છે ॥ પેહી નરકે ૬ જોજનનો ઘનોદધિ છે ॥ સામાચાર જોજ-
 નનો ઘનવાત છે. ૧ ॥ જોજનનો તનવાત છે. પૃકપૃક નરકે પૃકપૃક પ્રદ્યો નાગ વધારતાં
 જાય સાતમી નરકે શ્વાજ જોજનનો ઘનોદધિ છે. ઘઠી પૃકેકી નરકે પા પા જોજન ઘન-
 વાતમાં વધારતાં વધારતાં જાય સાતમી નરકે ઇ જોજનનો ઘનવાત છે ॥ ઘઠી પૃકેકો નરકે
 પૃક જોજનના ૧૨ નાગ કરીય પૃવો પૃકેકો નાગ વધારતાં જાય સાતમી નરકે ઘે જોજનનો
 તનવાત છે ॥ સાત પૃથ્વી કાલરને સંસ્થાને છે. સાતે નરકે ૪૯ પાથના છે. તેની વિગત-
 પહેલી નરકે ૧૩ પાથના છે ॥ ઘીજીય ૧૧ ॥ ઘીજીય ૭ ॥ પાંચમીય ૫ ॥
 ઘીજીય ૩ ॥ સાતમીય ૧ ॥ ૯ સર્વ ૪૯ પાથના છે ॥ પૃકેકો પાથનો ૩ હજાર જોજનનો
 જાઓ છે ॥ તે મધ્યે ૧ હજાર જોજનનો હેઠે જાઓ છે ॥ પૃક હજાર જોજનનો ઊપર જાઓ

છે ॥ ઘડો ૧ હજાર જોજનનો પોલાર છે, તેમાં નારકીનો ઘાસ છે ॥ એકેકો પાથનો અસં-
 લ્યાતા જોજનના સહસ્ત્રનો લાંબો પહોલો છે ॥ હવે પાથમાનું આંતરો કહે છે-પ્રથમ નરકે
 ૧૨ આંતરા છે ॥ એકેકે પાથને આંતરો ૧૧૫૭૩ જોજન ૧ ગાઝ ૬૬૬ ધનુષ્ય ૨ હાથ ૧૬
 આંગળ પટલો છે ॥ ઘીજી નરકે ૧૦ આંતરા છે, ત્યાં એકેક પાથને આંતરો ૯૭૦૦ જોજ-
 નનો છે ॥ ઘીજી નરકે આંતરા ૭ છે, ત્યાં એકેક પાથને ૧૨૩૭૫ જોજનનો આંતરો છે ॥
 ઘોથી નરકે આંતરા ૬ છે, ત્યાં એકેક પાથને આંતરો ૧૬૧૬૬ જોજન ૨ ગાઝ ૧૩૩૩
 ધનુષ્ય ૩૨ આંગળનો છે ॥ પાંચમી નરકે આંતરા ૪ છે, ત્યાં એકેક પાથને આંતરો
 ૨૫૨૫૦ જોજનનો છે ॥ ઠઠી નરકે આંતરા ૩ છે, ત્યાં એકેક પાથને આંતરો ૫૨૫૦૦
 જોજનનો છે ॥ ૫ સમસ્ત પાથમાના આંતરા કહ્યા ॥ હવે પૃથ્વીના પિંડનું માન કહે છે ॥
 પ્રથમ નરકે ૧ લાલ ૭૦ હજાર જોજનનો પિંડ છે, તે માંદિલો ૧ હજાર જોજન ઉપર
 મુકીપ, એક હજાર જોજન હેઠે મુકીપ, ચન્ચે ૧ લાસ ૭૭ હજાર જોજનની પોલાર છે
 તેમાં ૧૩ પાથના ને ૧૨ આંતરા છે. ૬ રીતે તારતમણે ૪ પૃથ્વી સુધી એમજ જાણવું ॥

સાતમી નરકે સામી વાચન હજાર હજાર મુકીળ, સામી વાચન હજાર
 જોજન હેવે મુકીળ, વચ્ચે ૩ હજાર જોજનની પોહાર છે. ત્યાં ૧ પાથનો છે ॥ સાતે નરકે
 ૫૬ ૬૪ લાલ નરકાવાસા છે તેની વિગત-પહેલી નરકે ૩૦ લાલ નરકાવાસા છે, બીજી ૧
 ૨૫ લાલ, ત્રીજી ૧૫ લાલ, ચોથી ૧૦ લાલ, પાંચમી ૩ લાલ, ષઠી ૧ લાલ પાંચ
 હજાર ॥ સાતમી ૧૫ પાંચ નરકાવાસા છે ॥ તે મધ્યે ૬૦ નરકાવાસો સંખ્યાતા જોજનનો છે ॥
 ૪ નરકાવાસા અસંખ્યાતા જોજનના છે જે સંખ્યાતા જોજનના નરકાવાસા છે ત્યાં સંખ્યાતા
 નારકીનો વાસ છે ॥ જે અસંખ્યાતા જોજનના છે ત્યાં અસંખ્યાતા નારકીનો વાસ છે ॥ હવે
 સંખ્યાતાનું માન કહે છે ॥ કોઈ ૬૦ લાલ જોજનનું ૬૦ લાલ જોજનનું ૬૦ લાલ જોજનનું
 માસ સુધી ચાલે ॥ ઘટે માસે પાર પામે, કોઈ ન પામે તે અસંખ્યાતા જોજનના જાણવા ॥ જે
 અસંખ્યાતા જોજનના છે તેનો પાર ન પામે ॥ સંખ્યાતા જોજનના છે તેનો પાર પામે ॥ ઘટે
 નાનો તે લાલ જોજનનો છે. મોટો તે અસંખ્યાતા જોજનનો છે ॥ હવે ૪૯ પાથનું મધ્ય
 નામે ૪૯ ઇંડક નરકાવાસા છે, તેનાં નામ કહે છે-સીમંત ૧, રોહક ૨, રંજ ૩, ઉહાંત ૪,

संघात ५, अस्मिन्नात ६, विघात ७, जक्त ८, शीत ९, अवकांत १०, अवकांत ११, विकल १२, रौरव १३ ॥ ए १३ प्रथम नरकना क्रमे प्रतरना इन्द्रक जाणवा ॥ १ ॥ स्तनिक १, स्तनिक २, मणिक ३, चणिक ४, घट ५, संघट ६, जिब्ज ७, अयजिब्ज ८, खोल ९, खोल १०, घणखोलुक ११, ए वीजी नरके प्रतरना क्रमे ११ इन्द्रक जाणवा ॥ २ ॥ तस १, तपिक २, तपन ३, तापन ४, विदाय ५, प्रज्वलित ६, उज्वलित ७, संज्वलित ८, संप्रज्वलित ९, ए वीजी नरके प्रतरना क्रमे ९ इन्द्रक जाणवा ॥ ३ ॥ आर १, तार २, मार ३, तम ४, खामखम ५, खंमखल ६, ए चोथी नरके प्रतरना क्रमे ७ इन्द्रक जाणवा ॥ ४ ॥ खात १, तमस, उस ३, अंध ४, तिमिस ५, ए ५ मी नरके प्रतरना क्रमे ५ इन्द्रक जाणवा ॥ ५ ॥ वाही १, वादल २, खल्लुक ३, ए ठगी नरके प्रतरना क्रमे ३ इन्द्रक जाणवा ॥ ६ ॥ अपडगाण १, ए सातमी नरके प्रतर १ नो इन्द्रक (महोदो) नरकायासो जाणवा ॥ ७ ॥ हवे साते नरके यइ आवलीका वळ ९६५३ नरकायासा ठे तेमां केटलाएक इयंश ठे, केटलाएक चउरंश ठे, केटलाएक वाटला ठे, चाकीना पुष्पाविकिर्ण जाणवा ॥ रत्नप्रना

પૃથ્વીના ઉપડા પિંચકી ૪૨ હજાર જોજન નીચે ગયા પછી ચમરેડની રાજધાની છે ત્યાં
 ૭ ક્રોફ, ૭૨ લાલ પ્રવનપતિનાં પ્રવન છે, તેની વિગત-૪ ક્રોફ ૬ લાલ પ્રવન દક્ષિણ
 દિશે છે, ૩ ક્રોફ ૬૬ લાલ પ્રવન ઉત્તર દિશે છે ॥ દક્ષિણ દિશામાં પ્રથમ અસુર કુમારનાં
 ત્રણ ૩૪ લાલ છે, નાગકુમારનાં ૪૪ લાલ છે, ત્રીજાને ૩૦ લાલ, ચોથાને ૪૦ લાલ, નવમાને
 પાંચમાને ૪૦ લાલ, ઠગાને ૪૦ લાલ, સાતમાને ૪૦ લાલ, આઠમાને ૪૦ લાલ, નવમાને
 ૫૦ લાલ, દશમાને ૪૦ લાલ, ત્રીજાને ૩૪ લાલ, ચોથાને ૩૬ લાલ, પાંચમાને ૩૬ લાલ, ઠગાને
 ૩૬ લાલ, સાતમાને ૩૬ લાલ, આઠમાને ૩૬ લાલ, નવમાને ૪૬ લાલ, દશમાને ૩૬
 છે, પીજાને ૪૦ લાલ, ત્રીજાને ૩૪ લાલ, ચોથાને ૩૬ લાલ, પાંચમાને ૩૬ લાલ, ઠગાને
 ૩૬ લાલ, સાતમાને ૩૬ લાલ, આઠમાને ૩૬ લાલ, નવમાને ૪૬ લાલ, દશમાને ૩૬
 લાલ, પદ્મના પ્રવનપતિનાં ત્રણ છે ॥ હવે ૧૦ પ્રવનપતિના મુગટનાં ચિહ્ન કહે છે-અસુર
 કુમારને પુગામણીનું, પીજાને નાગની ફેણનું, ત્રીજાને ગરુડપંખીનું, ચોથાને વઝનું, પાંચ-
 માને કચ્છનું, ઠગાને સિંહનું, સાતમાને ઘોડાનું, આઠમાને ગજનું, નવમાને મગરમઝનું,
 દશમાને હાલકા સંજુનું, એ ચિહ્ન કરી આગ આપણી જાતિ જાણવી ॥ હવે ધનો વર્ગ

कहै ठे-थसुर काळा, नागने उदहि पंथुरा, सुवन, दिशा ने स्तनित ए त्रण सोचनवर्णे,
 विंजु, अग्नि ने दीव ए त्रण रक्तवर्णे. पवननो लीखो वर्ण ॥ ए दश सवनपतिना वर्ण
 जाणया ॥ हवे तेनां वख कहै ठे-थसुर कुमारनां रक्त वख ॥ नाग १, उदहि
 २, विज्जु ३, दीव, ४, अग्नि ५ ए ५ नां लीखां वख ॥ दिशा स्तनित ने सुवन
 ए त्रणनां श्रेत वख ॥ वायुकुमार ने संध्याना राग सरखां वख जाणवां ॥ पृ १०
 सवनपतिनां वख कहां ॥ हवे रत्नप्रभा पृथ्वीनो उपलो पिम हजार जोजननो ठे. ते
 मध्ये १०० जोजन उपर मुखीप, १०० हेठे मुकीप, तेनी वच्चे १६ अंतरनां असंख्यातां
 नगर ठे. उत ० जेवूहीप जेवमा ॥ मजिम महाविंदह जेवमा ॥ अधन्य नरतकंत्र जेवमा ॥
 एनी जाति ध्वजाने चिहने करी जाणवी ते कहे ठे ॥ पहेलाने कंसु वृक्षनु, बीजाने
 शाखी वृक्षनु, व्रीजाने वन वृक्षनु, चोथाने पानखी वृक्षनु, पांचमाने अशोक वृक्षनु, ठगाने
 चंपक वृक्षनु, सातमाने नागवृक्षनु, आठमाने टीयर वृक्षनु, ए आप आपणां चिहने
 कहां ॥ हवे तेनो वर्ण कहै ठे-पिदाच, यक्ष, महोरग ने गंधर्व ए ४ इयामवर्णे ॥ किनर

नीक्षा ॥ राक्षस, किंपुरित श्रेतयणे ॥ भूत दृश्यवर्ण ॥ ग ७ नो वर्ण जाणवो ॥ हवे लोकनु
 मान कहे ठे ॥ त्रिती दिशे असंख्याती जोजननी कोनाकोनीनुं ठे ॥ तेमज उंची दिशे
 तथा नीची दिशे असंख्याता जोजननी कोनाकोनीनुं ठे ॥ हवे असंख्यात जोजननी
 कोनाकोनीनुं मान कहे ठे ॥ जंबूछीपनी ४ पोले ४ देवांगना ४ वलिपिंरु समकाले उठा-
 ले, अने शीघ्र गतिना धणी ६ देवता जंबूछीप पाखळी एक चपटीमाहि २१ फेरा देइ
 ते ४ वलिपिंरु समकाले अळरयी जीखी ले जांये परचा न दे, गवो शीघ्र गतिना
 धणी ६ देवता ६ दिशे चाल्या ॥ तेचारे कोइ एक व्यवहारीयाने घेर एक दीकरानो जन्म
 घयो, तेनुं आशुष्य १ हजार वर्षनुं, तेना ७ परिया पवे आउखे यया तोण लोकनो
 पार पाम्या ? नोइण्टे समटे ॥ तेनां नाम गोत्र दय गया तोण लोकनो पार पाम्या ?
 नोइण्टे समटे ॥ तो स्वामी केटला लगरी गया ? घणुं गया अने थोडुं चाक्री राह्या ॥ मेरु
 पर्वतनो कंद त्यां रुचक प्रदेश थकी लोकनुं मान मपाय ॥ ते लोकने विपे असंख्याता
 छोपसमुद्र ठे ॥ ते असंख्यातानुं मान अढी उळार सागरं जेटला रोमखंरु होथ अथवा

૨૫ કોનાકોની પટ્ટોપમે જેટલા રોમલુંક હોય તેટલા દ્વીપ સમુદ્ર છે ॥ અથવા વારુણી દ્વીપ પઠી સંસારમાંહિ જેટલી શુભ વસ્તુનાં નામ છે તેને ત્ર અંગે વરાવત્રાસ શબ્દ જોમતાં એકેક વસ્તુને નામે ત્રણ ત્રણ દ્વીપ સમુદ્રનાં નામ થાય તેવો રીતે થણ એકેકે નામે અસંખ્યાતા દ્વીપસમુદ્ર છે, યાવત્ વિજ્ઞાસ સમુદ્રસુધી તે પણ અસંખ્યાત જ ગણવા ॥ પઠી ત્યાંથી એકેક નામે દેવ ૧, નાગ ૨, જફ ૩, ઋત ૪, અને સ્વયંચરમણ એમ પાંચ દ્વીપ તથા સમુદ્ર છે ૫ ॥ હવે સમસ્ત દ્વીપ અને સમુદ્રનો મધ્યતો જંતુદ્વીપ જ છે તે જંતુદ્વીપ પૂર્ણ ચંદ્રમાને અથવા પૂર્ણ પુનલાને આકારે છે ॥ વાકી સર્વ દ્વીપસમુદ્ર વલયાને આકારે છે ॥ જંતુદ્વીપ ૧ લાલ જોજનનો છે તેની વિગત-પ્રથમ દક્ષિણ ઉત્તરે પહોળાનું માન કરું છે-૫૨૬ જોજન ૬ કલાનો ત્રરતક્ત્ર પહોળો છે, તેને ઉંચું ૧૦૫૨ જોજન ૧૨ કલાનો ચૂલહીમવંત પર્વત છે, તેને ઉંચું ૨૧૦૫ જોજન ૫ કલાનું હેમવય કંત્ર છે, તેને ઉંચું ૪૨૧૦ જોજન ૧૦ કલાનું મહાહેમવંત પર્વત છે, તેને ઉંડું ૭૪૨ જોજન ૧ કલાનું હરિવાસ કંત્ર છે, તેને ઉંચું ૧૬૭૪૨ જોજન ૨ કલાનો નિપથ પર્વત છે, તેને ઉંચું ૩૩૬૭૪ જોજન ૪ કલાનો મહાચિ-

દેહનો ચિનાગ છે, તેને ઠેકે ૧૬૭૪૨ જોજન ૨ કલાનો નીલચંત પર્યંત છે, તેને ઠેકે
 ૭૪૨૧ જોજન ૧ કલાનું રમ્યગ્વાસ ક્ષેત્ર છે, તેને ઠેકે ૪૨૧૦ જોજન ૧૦ કલાનો રૂપી
 પર્યંત છે, તેને ઠેકે ૨૧૦૫ જોજન ૫ કલાનું પ્રણવય ક્ષેત્ર છે, તેને ઠેકે ૧૦૫૨ જોજન
 ૧૨ કલાનો શિલ્પરી પર્યંત છે, તેને ઠેકે ૫૨૬ જોજન ૬ કલાનું પ્રવતક્ષેત્ર છે, ૫ સર્વ
 દક્ષિણ ઉત્તર પોદોળા કલા ॥ હવે પૂર્વ પશ્ચિમ લાંબા કહે છે ॥ ૧૪૫૨૮ જોજન ૧૨ કલાનો
 ત્રરતક્ષેત્ર લાંબું છે, ૩૭૬૭૪ જોજન ૧૬ કલા દેશે ગુણો હેમવય ક્ષેત્ર લાંબું છે, ૭૩૯૦૧
 જોજન ૧૭૥ કલા હરિવાસ ક્ષેત્ર લાંબું છે, ૫૬ લાલ જોજન મહાવિદેહ ક્ષેત્ર લાંબું છે,
 ૭૩૯૦૧ જોજન ૧૭૥ કલા રમ્યક્વાસ ક્ષેત્ર લાંબું છે, ૩૭૬૭૪ જોજન ૧૬ કલા દેશે
 ગુણું પ્રણવય ક્ષેત્ર લાંબું છે, ૧૪૫૨૭ જોજન ૧૧ કલા પ્રવત ક્ષેત્ર લાંબું છે, ૫ ક્ષેત્ર
 લાંબાં કલાં ॥ હવે વાસપર પર્યંતનું લાંબાપણું કહે છે ॥ ૨૪૯૩૨ જોજન હેમચંત પર્યંત
 લાંબો છે, ૫૩૯૩૧ જોજન મહાહેમચંત પર્યંત લાંબો છે, ૯૪૧૫૬ જોજન ૨ કલાનો નિવધને
 નીલચંત પર્યંત લાંબો છે, ૫૩૯૩૧ જોજન કાર્કેરો રૂપી પર્યંત લાંબો છે, ૨૪૯૩૨ જોજન શિલ્પરી

પર્વત ળાંચો છે, ૫ વાસધર પર્વતનું ળાંવાપણું કહ્યું ॥ હવે ળંચાપણું કહે છે ॥ ચૂલહિમંવંત પર્વત ળ્યને શિલરી પર્વત ૧૦૦ જોજનના ળંચા છે, ૧૦૦ ગાળ નીચે ધરતીમાં છે. મહાદે- મંવંત પર્વત ળ્યને રૂપીપર્વત ૨૦૦ જોજન ળંચા છે, ૨૦૦ ગાળ નીચે ધરતીમાં છે. નિપથ નીલવંત પર્વત ૪૦૦ જોજન ળંચા છે, ૪૦૦ ગાળ નીચે ધરતીમાં છે. માનુષ્યોતર પર્વત ૧૭૨૧ જોજન ળંચા છે, ૧૭૨૧ ગાળ નીચે ધરતીમાં છે ॥ જંબૂદ્વીપ પૂર્વ પશ્ચિમ લાલ જોજનનો છે તેનું પહોલપણું કહે છે ॥ ૫૮૪૨ છે વનમુલ છે, ૭૫૦ જોજન ૬ ળંતર નદી છે, ૪૦૦૦ જોજનના ૮૦ વલારા પર્વત છે, ૪૪૦૦૦ જોજનના છે ળદ્રસાલ વન છે. ૧૦૦૦૦ જોજન મેરુ પર્વત જામો છે, ૩૫૪૦૪ જોજન વિજયનું પહોલપણું છે, ૫ જંબૂદ્વીપનું પહોલપણું કહ્યું. તેની પરિધિ ૩૧૬૨૨૭ જોજન ૩ ગાળ ૧૨૮ ધનુષ્ય ૧૩॥ ળ્યાંગુલની જાણવી. ૫ જંબૂદ્વીપને ચારે દિશે ૪ દરવાજા છે. તેનું ળંતર ૭૯૦૫૨ જોજન દેશે ળણું છે. જંબૂદ્વીપનું ક્ષેત્રફલ સાતસે નેરુ કોની, ૫૬ લાલ, ૯૪ હજાર, ૧૫૦ જોજન ળ્યને પોણા છે ગાળ તથા સામી- વાસઠ હાથ ળાય ળર્થાત્ જોજન જોજનના કકળા કરી ૫ તો ળપર કહ્યા તેટલા ળાય ॥

જંબુદ્વીપ પહોલો ૧ લાખ જોજનનો છે તેને ફરતો ૨ લાખ જોજનનો લવાળ સમુદ્ર છે,
 તેને ફરતો ૪ લાખ જોજનનો ખાત્તકી લેન છે, તેને ફરતો ૭ લાખ જોજનનો કાલોદધિ
 સમુદ્ર છે, તેને ફરતો ૧૬ લાખ જોજનનો પુષ્કરદ્વીપ છે ॥ મેરુપર્વત ૯૯૦૦૦ જોજન ઊંચો
 છે. એક દુજાર જોજન ધરતીમાં ઊંચો છે. તેના મધ્ય જાગ્યો દક્ષિણ ઉત્તરે પુષ્કરાલ
 મુખી ગળીળ, એમ ફરતો ૪૫ લાખ જોજન થાય તે મનુષ્યદેવ જાણું. તેની પરિધિ ૧
 કોમી ૪૨ લાખ ૩૦ દુજાર ૨૪૯ જોજન થાય. ઉપરાંત દ્વીપસમુદ્ર ગમ ચમણા
 જાળયા ॥ એ જંબુદ્વીપની નદીઓનો વિચાર કરે છે ॥ જંબુદ્વીપ મધ્યે મેરુ પર્વતની
 દક્ષિણ દિશે ૭ નદી શાશ્વતી છે તેની વિગત ॥ પ્રથમ ગંગા યને સિંધુ ચૂલદિમંચંત
 પર્વતની નિકળી છે ॥ મૂલે જારુણે ૬૧ જોજન-પૂર્વે પશ્ચિમ ઋત મધ્યે ચાલ્લી, સમુ-
 દ્રમાં નહી. (યાં પહોલપણું ૬૨) જોજનનું છે. ગંગા નદીનો પરિવાર ૧૪૦૦૦ નદીનો
 છે. સિંધુ નદીનો પરિવાર ૧૪૦૦૦ નદીનો છે ॥ ત્રીજી રોહિતંસા નદી તે પણ ચૂલદેમ-
 પંતના પશ્ચિમદિશી ઉત્તરી, પેલે પાસે દેમત્રય ક્ષેત્ર મધ્યે ચાલ્લી. મૂલે પહોલપણું

૧૨॥ જોજનનો છે, અંતે સમુદ્રમાં જાણી, ત્યાં ૧૨૫ જોજન પહોલપણો છે ॥ ચોથી રોહિતા નદી તે મહાહેમવંતના ડહથી ઉતરી, તે આ વાજુ હેમવંત દેત્ર મધ્યે ચાલી. મૂલે પહોલપણું ૧૨॥ જોજનનું છે. અંતે સમુદ્ર મધ્યે જાણી, ત્યાં પહોલપણું ૧૨૫ જોજનનું છે. ૫ વણે નદીનો પરિવાર ૨૫૦૦૦ નદીનો છે ॥ પાંનમી હરિકાંતા નદી છે ॥ ઠલી હિસલીલા નદો. તે મહાહેમવંતનાં ડહ થકી ઉતરી તે પહેલે પાસે હરિવાસ દેત્ર મધ્યે ચાલી. મૂલે પહોલપણું ૨૫ જોજનનું છે, અંતે સમુદ્ર મધ્યે મળી. પૂર્વ પશ્ચિમને પાસે, ત્યાં ૨૫૦ જોજન પહોલપણું છે. ૫ વેળનો પરિવાર ૫૬૦૦૦ નદીનો છે ॥ સાતમી સીતા નદી તે નિપથ પર્વતના ડહ થકી ઉતરી, તે પહેલે પાસે દેવકુરુદેત્ર મધ્યે ચાલી. મૂલે પહોલપણું ૫૦ જોજનનું છે. અંતે સમુદ્ર મધ્યે જાણી, ત્યાં ૫૦૦ જોજન પહોલપણું છે. તેનો પરિવાર ૫૩૨૦૦૦ નદીનો છે ॥ દ્વે મેરુની ઉત્તરની દિશા ૭ શાશ્વતી નદો છે. પ્રથમ સીતાંદા નદી તે નીલવંત પર્વતના ડહથી ઉતરી, ઉત્તર કુરુદેત્ર મધ્યે ચાલી. મૂલે પહોલપણું ૫૦ જોજનનું છે, અંતે સમુદ્રમાં જાણી ત્યાં ૫૦૦ જોજન પહોલપણું છે,

તેનો પરિવાર ૫૩૨૦૦૦ નદીનો છે ॥ થીજી નારીકંતા, થીજી નરકંતા, ૫ થે રૂપી પર્યંતના
 દ્રુદ્યની ઉત્તરી, તે આ તરફ રમ્યકુલાસ ક્ષેત્ર મધ્યે ચાલી. મૂલે પહોંચણું ૨૫ જોગન,
 અંતે સમુદ્રમાં તક્લી, ત્યાં ૨૫૦ જોગન પહોંચી છે, ૫ થેનો પરિવાર ૫૬૦૦૦ નદીનો છે ॥
 મોથી રુપકુલા, થાંનમી સોયકુલા ॥ તે મધ્યે રુપકુલા નદી રૂપી પર્યંતના દ્રુદ્યની ઉત્તરી,
 તે પેરળવય ક્ષેત્ર મધ્યે ચાલી, મૂલે ૧૨૥ જોગન પહોંચણું છે, અંતે સમુદ્ર મધ્યે તક્લી,
 ત્યાં ૧૨૫ જોગન પોહોંચી છે, અને સોયકુલા નદી શિવગી પર્યંતના દ્રુદ્યની ઉત્તરી,
 તે આ તરફ મેરળવય ક્ષેત્ર મધ્યે ચાલી, મૂલે ૧૨૥ જોગનનું પહોંચણું છે, અંતે સમુદ્ર
 મધ્યે તક્લી, ત્યાં ૧૨૫ જોગન પહોંચી છે, ૫ થેનો પરિવાર ૨૬૦૦૦ નદીનો છે ॥ ઊગી રત્તા,
 સાનમી રત્તપ્પ ॥ તે શિવગી પર્યંતના દ્રુદ્યની ઉત્તરી, તે મેરળવય ક્ષેત્ર પેલે પાસે પૂર્વે
 પશ્ચિમ દિશે ચાલી, મૂલે ૬૧ જોગન પહોંચણું છે, અંતે સમુદ્ર મધ્યે તક્લી, ત્યાં ૬૨ ॥
 જોગન પહોંચી છે. ૫ થે નદીનો પરિવાર ૧૪૦૦૦ નદીનો છે ॥ સર્વે મત્તો ૧૪૫૬૦૦૦ નદીનો
 પરિવાર છે ॥ હવે પર્યંત આશ્રી કહે છે ॥ સર્વે મત્તો અઢી છાંપ મધ્યે ૧૩૪૯ શાશ્વતા

પર્વત છે ॥ હવે ૪ સમુદ્ર પ્રત્યેક પ્રત્યેક રસના છે તે કહે છે ॥ લવણ સમુદ્ર સ્વારો ૧ ॥
મય સરિલ્લો વાહણી ૨ ॥ લીર સમુદ્ર દૂધ સરિલ્લો ૩ ॥ ઘય સમુદ્ર ઘૃત સરિલ્લો ૪ ॥
કાલોદધિ, પુષ્કર ધ્યને સ્વયંચૂરમણ પૃથ્વી સમુદ્ર સ્વહૃ પાણીના છે, વાકી સર્વ સમુદ્ર દ્રવ્ય
રસના છે સર્વ સમુદ્ર ૧૦૦૦ જોજન ઊંચા છે ॥ હવે ઝ્યાંતિપીનાં વિચાર કહે છે ॥ છાપ
સમુદ્ર મધ્યે ચંદ્રમા, સૂર્ય, ચંદ્ર, નક્ષત્ર, તારા સઘળે છે, તેનાં વિવરણ ॥ જંબુદ્વીપ મધ્યે ૨
ચંદ્રમા ૨ સૂર્ય છે ॥ લવણ સમુદ્ર મધ્યે ૪ ચંદ્રમા ૪ સૂર્ય છે ॥ ધાતકી મધ્યે ૧૨
ચંદ્રમા ૧૨ સૂર્ય છે ॥ કાલોદધિ સમુદ્ર મધ્યે ૪૨ ચંદ્રમા ૪૨ સૂર્ય છે ॥ પુષ્કરાર્દ્ર મધ્યે ૭૨
ચંદ્રમા ૭૨ સૂર્ય છે ॥ પુષ્કરદ્વીપ મધ્યે ૧૪૪ ચંદ્રમા ૧૪૪ સૂર્ય છે ॥ પુષ્કર સમુદ્ર મધ્યે
૪૯૨ ચંદ્રમા ૪૯૨ સૂર્ય છે ॥ વાહણી દ્વીપ મધ્યે ૧૬૦૦ ચંદ્રમા ૧૬૦૦ સૂર્ય છે ॥ વાહણી
સમુદ્ર મધ્યે ૫૭૩૬ ચંદ્રમા ૫૭૩૬ સૂર્ય છે ॥ ક્ષીર દ્વીપ મધ્યે ૧૦૫૮૪ ચંદ્રમા ૧૦૫૮૪
સૂર્ય છે ॥ ક્ષીર સમુદ્ર મધ્યે ૬૬૦૬૪ ચંદ્રમા ૬૬૦૬૪ સૂર્ય છે ॥ ઘૃત દ્વીપ મધ્યે ૨૨૭૨૦૦
ચંદ્રમા ૨૨૭૨૦૦ સૂર્ય છે ॥ ઘૃત સમુદ્ર મધ્યે ૭૭૯૪૨૪ ચંદ્રમા ૭૭૯૪૨૪ સૂર્ય છે ॥ દ્રવ્ય

દ્રોણ મધ્યે ૨૬૬૧૨૦ ચંદ્રમા ૨૬૬૧૨૦ સૂર્ય છે ॥ ઇશુ સમુદ્ર મધ્યે ૯૦૮૫૬૩૨ ચંદ્રમા
૯૦૮૫૬૩૨ સૂર્ય છે ॥ નંદીશ્વર દ્રોણ મધ્યે ૩૧૦૨૦૨૭૦ ચંદ્રમા ૩૧૦૨૦૨૭૦ સૂર્ય છે ॥
નંદીશ્વર સમુદ્ર મધ્યે ૧૦૫૯૦૯૦૭૦ ચંદ્રમા ૧૦૫૯૦૯૦૭૦ સૂર્ય છે ॥ અરુણ દ્રોણ મધ્યે
૩૬૧૫૯૮૯૭૬ ચંદ્રમા ૩૬૧૫૯૮૯૭૬ સૂર્ય છે ॥ અરુણ સમુદ્ર મધ્યે ૨૫૦૨૩૦૬૨૮ ચંદ્રમા,
૨૫૦૨૩૦૬૨૮ સૂર્ય છે ॥ તે ઉપરાંત દ્રોણસમુદ્ર, જે સંખ્યાતા જોજના છે, ત્યાં સંખ્યાતા
ચંદ્રમા અને સંખ્યાતા સૂર્ય છે ॥ જે દ્રોણ સમુદ્ર અસંખ્યાતા જોજનાં છે ત્યાં અસંખ્યાતા
ચંદ્રમા અને અસંખ્યાતા સૂર્ય છે. ॥ ય્યોતિષ ચક્ર અઢિ દ્રોણ મધ્યે ચર છે ॥ અઢિ દ્રોણ
મધ્યે અયોતિષ ચક્ર સ્થિર છે તેનું પરિમાણ અઢી દ્વિપના ય્યોતિષી વિમાન કરતાં અઠધું
છે અને ય્યોતિષ પાળ અઠધી છે ॥ અર્ધ કોવાને સંસ્થાને છે તે સ્ફાટિક રત્નમય છે ॥
પ્રથમ પ્રણી રાગમના પક્ષી ગુલો જોજન મધ્યે ય્યોતિષ ચક્ર નથી, તે ઉપર ૧૧૦ જોજન
મધ્યે ય્યોતિષ ચક્ર છે ॥ ગુલો જોજને તારાનાં વિમાન છે ॥ ૭૦૦ જોજને સૂર્યનું વિમાન
છે ॥ ૮૦૦ જોજને બેદ્રગાનું વિમાન છે ॥ ૯૦૪ જોજને નદુત્રનાં વિમાન છે ॥ ૯૦૮ જોજને

બુદ્ધનું વિમાન છે ॥ ૬૯૧ જોજને શુક્રનો વિમાન છે ॥ ૬૯૪ જોજને વૃહસ્પતિનું વિમાન
 છે ॥ ૬૯૭ જોજને મંગલનું વિમાન છે ॥ ૬૯૯ જોજને શનિશ્વરનું વિમાન છે ॥ ૬૯૯ જોજને
 માનો પરિવાર ૬૯ ૨૭ નક્ષત્ર, ૬૬ હજાર ૯ સે ૭૫ ૬૮૬૧ કોમાકોની તારાનાં વિમાન
 છે ॥ તેટલો પરિવાર સૂર્યનો પણ જાણવો ॥ ચંદ્રમાનું વિમાન ૬૧ જોજના ૬૧ જોજના ક-
 રીય તેમાંના ૫૬ જોજનું લાંબું પહોળું ને ૨૭ જોજનું ઊંચું ને જામું છે ॥ ત્રિગુણી જાકેરી
 પરિધિ છે ॥ સૂર્યનું વિમાન ૬૧ યા ૪૭ જોજનું લાંબું પહોળું છે ને ૨૪ જોજનું ઊંચું ને જામું
 છે ॥ ત્રિગુણી જાકેરી પરિધિ છે ॥ ગ્રહનાં વિમાન ૨ ગાઉ લાંબાં પહોળાં છે ॥ ૬૯૯ ગાઉના
 ઊંચા ને જામ્યાં છે, ત્રિગુણી જાકેરી પરિધિ છે ॥ નક્ષત્રનાં વિમાન ૧ ગાઉ લાંબાં પહોળાં છે
 થઈ ગાઉનાં ઊંચા ને જામ્યાં છે ॥ ત્રિગુણી જાકેરી પરિધિ છે ॥ તારાનાં વિમાન થઈ
 ગાઉ લાંબાં પહોળાં છે ॥ ૫ ગાઉ ઊંચા ને જામ્યાં છે, ત્રિગુણી જાકેરી પરિધિ છે ॥ ચંદ્રમાનું
 વિમાન ૧૬ હજાર દેવતા ઉપાસે છે ॥ તે ૪ હજાર દ્વાર્યાને રૂપે દક્ષિણ દિશે ॥ ૪ હજાર
 સિંદને રૂપે પૂર્વ દિશે ॥ ૪ હજાર ઘોમને રૂપે ઉત્તર દિશે ॥ ૪ હજાર ગુપ્તને રૂપે પશ્ચિમ

દિશો ઉપાકે છે ॥ તેમ સૂર્યને ૫૫ જાણ્યું ॥ ૫૨ીતે ૪ દિશે ૬ હજાર દેવતા પ્રદ્ધનાં વિમાનને
 ઉપાકે છે, તેમજ ૪ હજાર દેવતા નદ્ધનનાં વિમાનને ઉપાકે છે, તેમજ ૨ હજાર દેવતા તારાનાં
 વિમાનને ઉપાકે છે ॥ ચારે દિશે ચાર રૂપે ચંદ્રમાની માફક જાણ્યું ॥ ચાલવાની ગતિ ચંદ્ર-
 માની મંદ ગતિ છે, તેથી સૂર્યની ગતિ ઉતાવળી, તેથી પ્રદ્ધની ગતિ ઉતાવળી, તેથી નદ્ધનની
 ગતિ ઉતાવળી, તેથી તારાની ગતિ ઉતાવળી ॥ ચંદ્રમાના ૫૬ વિમાનથી વીજા ચંદ્રમાના
 વિમાનને ૧ લાખ જોજન કાળેરાનું આંતરું છે ॥ ૫૬ સૂર્યથી વીજા સૂર્યને ૧ લાખ જોજન
 કાળેરું આંતરું છે ॥ મૂર્ય ચંદ્રમાને ૫૦ હજાર જોજનનું આંતરું છે ॥ ચંદ્રમા ને સૂર્યનાં વિમા-
 નને ૫૦ હજાર જોજનનું આંતરું છે ॥ દ્વે જ્યોતિષીના ઉત્કૃષ્ટ વ્યાચાર આશ્રિ આંતરાં કહે
 છે ॥ ૧૨૨૪૨ જોજન આંતરું છે તે કેમ ? ૧૦ હજાર જોજન મેરુનો કંદ છે અને ૧૨૨ જોજન
 જ્યોતિષી ચક્ર મેરુ થકી થય્યું ફરે છે ॥ તે વેગ પાસાનાં આંતરાં અને મેરુનો કંદ સર્વ
 મળી ૩૦ ૧૨૨૪૨ જોજન આંતરું થાય ॥ જ ૨૬૬ જોજન આંતરું તે કિમ ? નિષ્પ
 નીલચંત પર્યતના કુટ ૨૫૦ જોજન પહોળા છે તે થકી ૬ જોજન જ્યોતિષચક્ર થય્યું

ફરે છે. તે વેગ પાસાનું આંતરું અને કુટનો કંદ સર્વ મઠી ૨૬૬ જોજન થાય ॥ હવે નિવર્યાયાતે આંતરું ॥ નિવર્યાયાત તે શું ? ઝ્યાં પર્વત કુટ આનું નથી તે ॥ ત્યાં ૭૦ ગાઝ ૨ નું આંતરું ॥ જગ ૫૦૦ ધનુષ્યનું આંતરું જાણું ॥ એ આંતરું કહ્યું ॥ હવે સૂર્યનું તેજ ઊંચું ૧૦૦ જોજન અને નીચું ૧૦૦૦ જોજન તપે ॥ તે કેમ ? રત્નપ્રજા પૃથ્વી થકી પશ્ચિમના પાસાની પાંચમી વિજય ૧૦૦૦ જોજન ઊંચી છે અને રત્નપ્રજા પૃથ્વી થકી ૬૦૦ જોજન સૂર્ય ઊંચો છે ॥ સર્વ મઠી ૫૮૬ થાય ॥ ૪૭૨૬૩ જોજનને એક જોજનના, ૬૦ જાગ કરીએ તેમાંના ૨૧ જાગ ૫૮૬ ત્રીટું તેજ કરે ॥ એનાં વિમાન સમસ્ત વાટલા સંસ્થાને છે ॥ હવે જ્યોતિષચક્રથી અસંખ્યાત જોજનની કોનાકોમી ઊંચા જણે ત્યારે ત્યાં ઘાર દેવલોક નવ મૈવેયક અને પાંચ અનુત્તર વિમાન આવે છે ॥ તે શેને આધારે છે ? પહેલું, વીજું દેવલોક ઘનોદધિને આધારે છે, તેની ઉપરના ૩ દેવલોક ઘનવાને આધારે છે, તે ઉપરના ૩ દેવલોક ઘનોદધિ : અને ઘનવાતને આધારે છે, તે ઉપર ૪ દેવલોક, એ મૈવેયક અને ૫ અનુત્તર વિમાન એ સર્વ આકાશ પ્રતિષ્ઠિત છે ॥ પહેલા વીજા દેવલોકનાં તલા

૨૬૦૦ જોજનના જામાં છે ॥ તે ઉપરના ૨ દેવલોકનાં તટાં ૨૫૦૦ જોજનનાં જામાં છે ॥
 તે ઉપરના ૨ દેવલોકનાં તટાં ૨૪૦૦ જોજનનાં જામાં છે ॥ તે ઉપરના ૪ દેવલોકનાં
 તટાં ૨૩૦૦ જોજનનાં જામાં છે ॥ નવ પ્રેયેયકનાં તટાં ૨૨ સેં જોજનનાં જામાં છે ॥ પાંચ
 અનુત્તર વિમાનનાં તટાં ૨૧ સેં જોજનનાં જામાં છે ॥ પહેલા ઘોજા દેવલોકનાં વિમાન
 ૫૦૦ જોજન હંચાં છે ॥ તે ઉપરના ૨ દેવલોકનાં વિમાન ૬૦૦ જોજન હંચાં છે ॥ તે
 ઉપરના ૨ દેવલોકનાં વિમાન ૭૦૦ જોજન હંચાં છે ॥ તે ઉપરના ૨ દેવલોકનાં વિમાન
 ૮૦૦ જોજન હંચાં છે ॥ તે ઉપરના ૪ દેવલોકનાં વિમાન ૯૦૦ જોજન હંચાં છે ॥ તે
 ઉપર ૯ પ્રેયેયકનાં વિમાન ૧૦૦૦ જોજન હંચાં છે ॥ પાંચ અનુત્તર વિમાન ૧૧૦૦ જોજન
 હંચાં છે ॥ પહેલા ૪ દેવલોક અર્ધચંદ્રાકાર છે ॥ તે ઉપરના ૪ દેવલોક પૂર્ણચંદ્રાકારે
 છે ॥ તે ઉપરના ૪ દેવલોક અર્ધચંદ્રાકારે છે ॥ નવ પ્રેયેયક વેડાને આકારે છે ॥ ચાર
 અનુત્તર વિમાન અર્ધચંદ્રાકારે છે ॥ પાંચમું પૂર્ણચંદ્રાકારે છે ॥ પહેલા ઘોજા દેવલોકે ૫
 વર્ણ છે ॥ તે ઉપરના ૨ દેવલોકે ૪ વર્ણ છે, કાઠો નથી ॥ તે ઉપરના ૨ દેવલોકે ૩ વર્ણ

उं, बाढां नोखो नयी ॥ ते उपरना २ देवलोके धे वर्ण ठे, पीळो ने धोळो ॥ ते उपरना
 ४ देवलोके, ए प्रेयेगके धोळो वर्ण ठे ॥ पांच धनुत्तर विमाने उत्कृष्टो श्वेत वर्ण ठे ॥
 पार देवलोके ए प्रेयेगके धने ५ धनुत्तर विमाने १० प्रकारना मनोइ जोग ठे ॥ मनोइ शब्द
 १ ॥ मनोइ रूप २ ॥ मनोइ गंध ३ ॥ मनोइ रस ४ ॥ मनोइ स्पर्श ५ ॥ मनोइ
 कान्ति ६ ॥ मनोइ सावण्य घोखवानुं ७ ॥ मनोइ गति चाखवानी ८ ॥ मनोइ आन-
 रणनी ज्योति ए ॥ मनोइ आयुष्यनी स्थिति १० ॥ हवे देवलोकेमां प्रतर ६२ ठे तेनी
 विगत ॥ पहेले बीजे यइ १३ प्रतर ठे ॥ त्रीजे चोथे १२ प्रतर ठे ॥ पांचमे ठ प्रतर
 ठे ॥ ठठे ५ प्रतर ठे ॥ उपखा ६ देवलोके चार चार प्रतर ठे ॥ ए प्रेयेगकेमां ए प्रतर
 ठे ॥ पांच धनुत्तर विमाननुं १ प्रतर ठे ॥ हवे विमाननी संख्या कहे ठे ॥ पहेला सौ-
 धमे ३२ लाख विमान ठे ॥ बीजे २० लाख विमान ठे ॥ त्रीजे १२ लाख विमान ठे ॥
 चोथे ८ लाख विमान ठे ॥ पांचमे ४ लाख विमान ठे ॥ ठठे ५० हजार विमान ठे ॥
 सातमे ४० हजार विमान ठे ॥ आठमे ६ हजार विमान ठे ॥ नवमे दशमे ४०० विमान

છે ॥ અગ્યારમે ચારમે ૩૦૦ વિમાન છે ॥ પહેલી ત્રીકે ૧૧૧ વિમાન છે ॥ ત્રીજી ત્રીકે ૧૦૦ વિમાન છે ॥ પાંચ અનુત્તરનાં ૫ વિમાન છે ॥ સર્વ મલ્લી ૧૦૭ વિમાન છે ॥ ત્રિજી ત્રીકે ૧૦૦ વિમાન છે ॥ પાંચ અનુત્તરનાં ૫ વિમાન છે ॥ સર્વ મલ્લી ૧૦૭ વિમાન છે ॥ તેમાં કેટલાંપણ સંસ્થાતાને કેટલાંપણ અસંસ્થાતા જોજનનાં છે ॥ તેમાં સર્વ દેવલોકે થઈ ૨૫૮૬ વાટલા વિમાન છે ॥ ૨૬૮૮ ત્ર્યંશ વિમાન છે ॥ ૨૬૦૪ ચગરંસ વિમાન છે ॥ સર્વ મલ્લી આગલોકાવંધ વિમાન ૭૮૭૪ છે ॥ વાકી ૮૪૮૮૧૪૯ પુષ્પાધિકી-ર્ણક છે ॥ દ્વે સર્વાર્થસિદ્ધ વિમાનથી ૧૨ જોજન ઊંચી સિદ્ધિશિલા છે, તે ૪૫ લાલ જોજન લાંબી પહોળી છે, આઠ જોજન મધ્યે જાતી છે, તેને માંલીની પાંચથી પાતળી છે ॥ તેની પરિધિ ૧૪૨૩૦૨૪૯ જોજન ૧ ગાઠ ૧૭ ધનુષ્ય ૬ હાથ ૧૩ આંગળાં જાંજેરી છે ॥ ઊજ્જલ જેવો શંખ, ચંકરતન, જેવો મચકુંદ, જેવું ધુધનું ફીણ, જેવો રૂપાનો પદ, જેવાં ચંદ્રમાનાં ફિરણ, જેવું દહીંનું ચોટ, તેથી તે અધિક ઊજળી છે ॥ તે ઉપર એક જોજનને ૨૪ મે અગ્ર વિનાગે સિદ્ધ રહ્યા છે ॥ લોકને મસ્તકે રહ્યા છે ॥ અલોકથી ૪ આંગળાં નીચે રહ્યા છે ॥ ૩૧ ગુણે કરી વિરાજમાન છે ॥ તે ૩૧ ગુણ કહે છે ॥ પાંચ જ્ઞાનાવર્ણીય

क्षय कर्षी, ए' दर्शनावर्णीय क्षय कर्षी, वे वेदनीय क्षय कर्षी, समकित मोहनीय, चारित्र
मोहनीय क्षय कर्षी, ४ गतिनां आउलां क्षय कर्षी, शुभ नाम अशुभ नाम क्षय कर्षी,
उंच गोत्र नीच गोत्र क्षय कर्षी, दानांतराय, लाजानंतराय, जोगांतराय, उपजोगांतराय,
वीर्यांतराय क्षय कर्षी ॥ ए ३१ गुणे करी सहित सिद्ध ठे ॥ हवे १४ राज कहे ठे ॥
सात पृथ्वी'नीचे ७ राज ठे ॥ रत्नप्रज्ञाथी उंचुं सौधर्म देवलोक सुधी १ राज ॥ सौध-
र्मथी माहेन्द्र देवलोक सुधी २ राज ॥ माहेन्द्रथी सांतक सुधी ३ राज ॥ सांतकथी सह-
सार सुधी ४ राज ॥ सहसारथी अच्युत सुधी ५ राज ॥ अच्युतथी ए' त्रैवेयक सुधी
६ राज ॥ ए' त्रैवेयकथी लोकना अंत सुधी ७ राज ॥ पटले ७ राज जाऊंरा नीचा ने
७ राज मांठरा उंचा जाणवा ॥

इति प्रवनद्वार संपूर्ण ॥ ६ ॥

हवे सातमुं गतागतिद्वार कहे ठे ॥

हवे कया दंभकमांथी कया दंभकमां जाय, कयांथी आंचे ते कहे ठे ॥ नरकमां

तिर्यंच पंचेंद्रिय समुच्छिन्नं अने गर्भज अने मनुष्य गर्भज ए वेमांशी आये ॥ नरकना
नीपळ ॥ तिर्यंच पंचेंद्रिय गर्भज ने गर्भज मनुष्यमां जाय ॥ ए समुच्चय कह्यो ॥ हवे
विस्तारशी कहे ने ॥ नरकमां क्यांनो आये कइ नरकें जाय ? पहेली नरके तिर्यंच
पंचेंद्रिय समुच्छिन्न ने गर्भज जाय ॥ घीजी नरके जुजपर जाय ॥ व्रीजी मुधी खेचर
जाय ॥ चोयी मुधी चउपद सिद्धादिक जाय ॥ पांचमी मुधी उरपर सर्प जाय ॥ ठट्टी
मुधी श्री जाय ॥ सातमी मुधी नर नंपुसक मन्त्रादिक जाय ॥ हवे नरकना नीकळ्या
ययां आये ते कहे ने ॥ सातमी नरकनो नीकळ्यो मनुष्य न थाय एण तिर्यंच पंचेंद्रिय
गर्भजमां जाय ॥ पामें तो समकित पामे, पण धिरती कशी न पामे ॥ ठट्टी नरकनो नी-
कळ्यो तिर्यंच पंचेंद्रिय गर्भज अने मनुष्य गर्भजमां आये, पामे तो देशधिरती, एण सर्व-
धिरती न पामे ॥ पांचमी नरकनो नीकळ्यो तिर्यंच गर्भज ने मनुष्य गर्भजमां आये,
पामे तो सर्वधिरती, पण केवल ज्ञान न पामे ॥ चोयी नरकनो नीकळ्यो तिर्यंच गर्भज
ने मनुष्य गर्भजमां आये, पामे तो केवल ज्ञान पामे, एण तीर्थकरपद न पामे ॥ व्रीजी

नरकनो नीकळ्यो तीर्थकरपद पामे, पण वासुदेव वखदेवनी पदवी न पामे ॥ बीजी
नरकनो नीकळ्यो वासुदेवनी पदवी पामे, पण चक्रवर्तीनी पदवी न पामे ॥ पहेली नर-
पनो नीकळ्यो चक्रवर्ती विंगरे सघळी पदवी पामे ॥ हवे जवनपतिमां तिर्यच पंचेद्रिय-
समुच्चिम थने गर्जज, मनुष्य गर्जज ए वेमांथी आवे ॥ त्यांनो नीकळ्यो वादर पृथ्वी
थप ने प्रत्येक वनस्पति, तिर्यच पंचेद्रिय गर्जज, मनुष्य गर्जज एटलामां आवे ॥ पृथ्वी-
मां नारकी वर्जी वाकी २३ दंढक यकी आवे, त्यांनो नीकळ्यो नारकी देवता वर्जी
वाकी १० दंढकमां जाय ॥ थपमां नारकी वर्जी २३ दंढकनो आवे, त्यांनो नीकळ्यो
नारकी देवता वर्जी १० दंढकमां जाय ॥ वनस्पतिमां नारकी वर्जि वाकी २३ दंढकमांथी
आवे, त्यांनो नीकळ्यो नारकी देवता वर्जी १० दंढकमां जाय ॥ तेउ वायुमां नारकी
देवता वर्जी वाकी १० दंढकमांथी आवे, त्यांनो नीकळ्यो नारकी देवता मनुष्य वर्जी
नय दंढकमां जाय ॥ विगळेद्रिय त्रणे १० दंढकमां जाय ॥ पंमां नारकी देवता वर्जी
वाकी १० दंढकमांथी आवे ॥ तिर्यच समुच्चिम पंचेद्रियमां नारकी देवता वर्जी वाकी

१० दंरुक्मांथी आवे, एमांथी नीकळ्या ज्योतिपी वेमानिक वर्जी वाकी २२ दंरुक्मां
 जाय ॥ हवे गर्जज तिर्यचमां २४ दंरुक्मां आवे, चौवीसे दंरुक्मां जाय ॥ उपर आठमा
 देवलोफ उपरांत न जाय ॥ हवे मनुष्य गर्जजमां तेजवाग वर्जी २२ दंरुक्मांथी आवे,
 त्यांना नीकळ्या २४ दंरुके जाय ॥ हवे मनुष्य समुच्छिन्ममां तेजवागु नारकी देवता वर्जी
 वाकी ० दंरुक्मांथी आवे, त्यांना नीकळ्या देवता नारकी वर्जी वाकी १० दंरुक्मां
 जाय ॥ वाणव्यंतरमां तिर्यच पंचेंद्रिय समुच्छिन्म ने गर्जज अने गर्जज मनुष्यमांथी
 आवे, त्यांना नीकळ्या वादर पृथ्वी अप ने प्रत्येक वनस्पति, तिर्यच पंचेंद्रिय गर्जज,
 मनुष्य गर्जज एमां जाय ॥ ज्योतिपीमां तिर्यच पंचेंद्रिय गर्जज अने मनुष्य गर्जजमांथी
 आवे, त्यांना नीकळ्या वादर पृथ्वी अप ने प्रत्येक वनस्पति तिर्यच पंचेंद्रिय गर्जज,
 मनुष्य गर्जजमां जाय ॥ वेमानिक पेह्ला बीजा देवलोफमां तिर्यच पंचेंद्रिय गर्जज,
 मनुष्य गर्जजमां जाय ॥ वेमानिक पेह्ला बीजा देवलोफमां तिर्यच पंचेंद्रिय गर्जज,
 मनुष्य गर्जजमांथी ३ प्रावे, त्यांना नीकळ्या वादर पृथ्वी अप ने प्रत्येक वनस्पति, तिर्यच
 पंचेंद्रिय गर्जज, स. नुष्य गर्जज प. पांचमां जाय ॥ बीजा देवलोफमां मांही आठमा सुधी

तिर्यच पंचेन्द्रिय गर्तज अने मनुष्य गर्तज एसांची आवे, त्यांना नीकळ्या तिर्यच गर्तज पंचेन्द्रिय अने मनुष्य गर्तजसां जाय ॥ नवमा देवलोकाची सर्वार्थसिद्ध सुधी मनुष्य गर्तजमांथी आवे, त्यांना नीकळ्या गर्तज मनुष्यमां जाय ॥ मनुष्य गर्तज मोक्ष पाण जाय, पण त्यांची आवे नहि ॥ हवे १ समये मोक्ष जाय तेनी संख्या अने क्यांथी केटजा जाय ते कहे ते ॥ पहिली ३ नरकना नागकीना जीव मनुष्य गर्तजमां आवे ॥ एक समये १० मोक्ष जाय ॥ ए संज्ञा सघट्टे जाणये ॥ चोथीना ४ जाय ॥ पाचमी तठी सातमीना नीकळ्या न जाय ॥ जवनपतिना देवताना १० जाय ॥ तेनी देवनां ९ जाय ॥ पृथ्वी अपना ४ जाय ॥ तेउ वायुना न जाय ॥ वनस्पतिना ६ जाय ॥ विगलेंद्रियना ४ ज्ञान पामे, पण मोक्ष न जाय ॥ तिर्यच पंचेन्द्रियता १० जाय ॥ तिर्यचर्णना १० जाय ॥ मनुष्य गतिना १० जाय ॥ पुरुष लिंगे १० जाय ॥ स्त्रीलिंगना २० जाय ॥ नपुंसकालगना १० जाय व्यंतरना १० जाय ॥ तेनी देवीना ५ जाय ॥ ज्योतिषीना १० जाय ॥ तेनी देवीना २० जाय ॥ वैमानिकना १०० जाय ॥ तेनी देवीना २० जाय ॥ उंचा लोकमांथी ४ जाय ॥ नीचा लोकमांथी २० जाय ॥

ત્રીઠા લોકમાંથી ૧૦૬ જાય ॥ સમુદ્રમાંથી ૨ જાય ॥ શેષ જલમાંથી ૩ જાય ॥ ઉત્કૃષ્ટી અવગા-
 હનાનાં ૨ જાય ॥ મધ્યમ અવગાહનાનાં ૧૦૬ જાય ॥ જઘન્ય અવગાહનાના ૪ જાય ॥
 સ્વલિંગના ૧૦૬ જાય ॥ અન્યલિંગે ૧૦ જાય ॥ શ્દહલિંગે ૪ જાય ॥ નંદનવનમાંથી ૨ જાય ॥
 પુરુષથી પુરુષ થઈને ૧૦૬ જાય ॥ યાકી ૬ જાંગે ૧૦ જાય ॥ પુરુષથી સ્ત્રીલિંગે થઈ ૧૦
 જાય ॥ પુરુષથી નપુંસકલિંગે થઈ ૧૦ જાય ॥ સ્ત્રીથી પુરુષલિંગે થઈ ૧૦ જાય ॥ સ્ત્રીથી
 સ્ત્રી થઈને ૧૦ જાય ॥ સ્ત્રીથી નપુંસક થઈ ૧૦ જાય ॥ નપુંસકથી પુરુષ થઈ ૧૦ જાય ॥
 નપુંસકથી સ્ત્રી થઈ ૧૦ જાય ॥ નપુંસકથી નપુંસક થઈ ૧૦ જાય ॥ એક સમયે જે જે
 ગતિના મનુષ્યમાં આવી ઉત્કૃષ્ટા મોક્ષ એક સમયે જાય તે કહ્યા ॥ હવે ૧૫ પ્રેદે સિદ્ધ
 થાય તે કહે છે ॥ તોર્ય સિદ્ધા ૧ ॥ અતીર્ય સિદ્ધા ૨ ॥ તીર્યક સિદ્ધા ૩ ॥ અતીર્યકર
 સિદ્ધા ૪ ॥ સ્વયંબુદ્ધ સિદ્ધા ૫ ॥ પ્રત્યેક બુદ્ધ સિદ્ધા ૬ ॥ વોધવોહિ સિદ્ધા ૭ ॥ સ્વાલિંગ
 સિદ્ધા ૮ ॥ અન્યલિંગ સિદ્ધા ૯ ॥ શ્દહલિંગ સિદ્ધા ૧૦ ॥ પુરુષલિંગ સિદ્ધા ૧૧ ॥ સ્ત્રીલિંગ
 સિદ્ધા ૧૨ ॥ નપુંસક લિંગ સિદ્ધા ૧૩ ॥ એક સિદ્ધા ૧૪ ॥ અનેક સિદ્ધા ૧૫ ॥ હવે

દેવે નવમું સંગાળહાર કહે તે ॥

સમચગુંસ સ્થાન ૧ ॥ નિગોદ પરિમરૂત્ર સંસ્થાન ૨ ॥ સ્વાદિ સંગાળ ૩ ॥ સામન
સંગાળ ૪ ॥ કુલ્લ સંગાળ ૫ ॥ દુરુ સંગાળ ૬ ॥ દેવે સમચગુંસ સંગાળ તે કેને કહિયું
જે ચારે વાજુ સમચ હોય ॥ પદ્યામન ઘેતા જેટલુ ઘેલે જાનુ ॥ આતરં ॥ તેટલું રાત્રી આમ-
નને લલાટનું આંતરં ॥ વટ્ટી તેટલુજ આંતરં ॥ શાયા જાનુ ॥ જમણા સંધ સંધી ॥ અને
જમણા જાનુ ॥ શાયા સંધ સંધી ॥ પટલે ચાર સાત સમચ આંતરં ॥ હોય તે સમચગુંસ સંગાળ
જાણવું ॥ ૧ ॥ નિગોદ પરિમરૂત્ર સંગાળ તે કેહેને કહિયું ? જે સ્મરૂકનો માનક ૭૫૨ પૂર્ણ
થાને નાર્નાર્યા ॥ નીચે હોનાગ તે વોજું સંગાળ જાણવું ॥ ૨ ॥ સ્વાદિ સંગાળ તે કેહેને કહિયું ?
જે નાર્નાર્યા નીચે યુરુમાન પ્રમાણ, પગ કટો ॥ જાનુ પ્રમુલ્લ સર્વ રુડું હોય, અને નાજીથી
ઉપડ્યો સર્વ પામ્યો હોય, હેયું હાથ માયું મુલ્લ પ્રવૃતિ સર્વ થતિ દુરાકૃતિ હોય તે વીજું
સંગાળ જાણવું ॥ ૩ ॥ કુલ્લ સંગાળ તે કેને કહિયું ? જે સંસ્થાને હાથ પગ મસ્તક; ઘ્રીયા
પટલાં પ્રમાણે પેતવાળાં હોય, અને ઉદર પુંઠ મુલ્લ પ્રમુલ્લ પાંકું હોય તે વોજું સંગાળ

જાણતું ॥ ૪ ॥ વામન સંગાળ તે કેને કહિયે ? જે પૂર્વના ચોયાથી ઉપરાંતું હોય તે
 પાંચમું સંગાળ જાણતું ॥ ૫ ॥ હું તે કેદને કહિયે ? સંટ મુંદ મૃગાપુત્ર છોટીયાનો સાફક
 થંગે અવયવે કરી અસદ્ગુણ હોય, સર્વગે પાશુઓ તે તતું હું સંગાળ જાણતું ॥ ૬ ॥
 નારકી નવધારણીય અને વેક્રેય શરીર કરે તોયે હું સંગાળ ॥ દેવતાને નવધારણીય સમ
 ચતુરસ સંગાળ, વેક્રેય શરીર કરે તો નાના સંગાળ સંગિયા, વાર દેવલોક મુખી વેક્રેય કરે,
 તે ઉપરાંત ન કરે ॥ પૃથ્વીને હું સંગાળ પણ ચંદ્રાકારે તથા મમુરની દાઢને આકારે તે ॥
 અપને હું સંગાળ પણ જલના પરપોટાનો આકાર તે ॥ તેડને હું સંગાળ પણ સોયના
 ખારાનો થણીનો આકાર તે ॥ વાયુને હું સંગાળ પણ ધ્વજા પતાકાનો આકાર તે ॥ વન-
 સ્પતિને હું સંગાળ પણ નાના પ્રકારનો આકાર તે ॥ વિગલ્લેહિય, સમુદ્રિમ તિર્યચ પંચેહિય, મનુ-
 ષ્ય સમુદ્રિમને હું સંગાળ ॥ તિર્યચ પંચેહિય ગર્નજ, નેમનુચ્ય ગર્નજને તળ સંગાળ હોય ॥

इति संगालहार संपूर्ण ॥ ९ ॥

हवे दममुं वेद छार कहे ते ॥

वेद ३, ते ग्रीवेद १ ॥ पुरुषवेद २ ॥ नपुंसकवेद ३ ॥ नागकी. पंचेन्द्रिय, विगलेंद्रिय, तिर्यच पंचेन्द्रिय समुहिम, समुहिम मनुष्य ए. सर्वेन २ नपुंसक वेद जाणवुं ॥ तिर्यच पंचेन्द्रिय गर्तज ने मनुष्य गर्तजसां वेद ३ ज्ञाने ॥ देवतासां वेद २ ॥ ग्रीवेद १ पुरुषवेद २ ॥ ते जवनपति आदि देद २ देवलोका. मुधी वेद २ ज्ञाने ॥ उपर सधला पुरुषवेदी जाणवा ॥ अहप बहुत्व कहे ते ॥ सर्वथी थोला गनचकतिय माणुसा २ ॥ मनुमणी संखेज्ज गुणी २ ॥ बादर तेउकाडया पज्जनगा असंखेज्जगुणा ३ ॥ आणुत्तंगवाडया देवा असंखेज्ज गुणा ४ ॥ उवरीमंगेविज्जगादेवा असंखेज्जगुणा ५ ॥ मज्जिमंगेविज्जगादेवा संखेज्जगुणा ६ ॥ हेवीमंगेविज्जगादेवा संखेज्जगुणा ७ ॥ अचूणकप्प देवा संखेज्जगुणा ८ ॥ आरणे कप्प देवा संखेज्जगुणा ९ ॥ पाणए कप्प देवा संखेज्जगुणा १० ॥ आणए कप्प देवा संखेज्जगुणा ११ ॥ अहंसत्तमाए पुढवीए नेरइया असंखेज्जगुणा १२ ॥ ठगीतमाए पुढवीए नेरइया असंखेज्जगुणा १३ ॥ सहसारे कप्प देवा असंखेज्जगुणा १४ ॥ महा कप्प देवा असंखेज्जगुणा

१५ ॥ पंचमाण्डूक्यनाम पुद्वीण नेरइया असंखेज्जगुणा १५ ॥ जलतर कल्प देवा असंखेज्जगुणा १७ ॥ वंचलोण कल्प देवा असंखेज्जगुणा १९ ॥ तच्चाण वासुयणनाम पुद्वीण नेरइया असंखेज्जगुणा २० ॥ माहिंदकल्पदेवा असंखेज्जगुणा २१ ॥ ॥ सणकुमार कल्पदेवा असंखेज्जगुणा २२ ॥ शोचनाम सगरणनाम पुद्वीण नेरइया असंखेज्जगुणा २३ ॥ समुच्चिम मणुसा असंखेज्जगुणा २४ ॥ इसाणे कल्प देवा असंखेज्जगुणा २५ ॥ इसाणे कल्प देवीथो संखेज्जगुणी २६ ॥ मुद्दम्मं कल्प देवा संखेज्जगुणा २७ ॥ मुद्दम्मं कल्प देवीथो संखेज्जगुणी २८ ॥ नयणचामी देवा असंखेज्जगुणा २९ ॥ नयणवासिणी देवीथो संखेज्जगुणी ३० ॥ इमोसं रणणपपनाम पुद्वीण नेरइया असंखेज्जगुणा ३१ ॥ खहर पंचिदिय तिरिल जोणिया पुरिसा असंखेज्जगुणा ३२ ॥ खहर पंचिदिय तिरिल जोणिया पुरिसा असंखेज्जगुणा ३३ ॥ खहर पंचिदिय तिरिल जोणिया पुरिसा असंखेज्जगुणा ३४ ॥ खहर पंचिदिय तिरिल जोणिया पुरिसा असंखेज्जगुणी ३५ ॥ जलयर पंचिदिय तिरिल जोणिया पुरिसा

५७ ॥ पत्तेय सरीर वादर वणस्सइकाइया अपज्जत्ता असंखेज्जगुणा ५९ ॥ वादर निगोदा
 अपज्जत्ता असंखेज्जगुणा ६० ॥ वादर पुढवीकाइया अपज्जत्ता असंखेज्जगुणा ६१ ॥ वादर
 याउकाइया अपज्जत्ता असंखेज्जगुणा ६२ ॥ वादर वाउकाइया अपज्जत्ता असंखेज्जगुणा
 ६३ ॥ सुहुम तेउकाइया अपज्जत्ता असंखेज्जगुणा ६४ ॥ सुहुम पुढवी काइया अपज्जत्ता
 विसेसाहिया ६५ ॥ सुहुम याउकाइया अपज्जत्ता विसेसाहिया ६६ ॥ सुहुम वाउकाइया
 अपज्जत्ता विसेसाहिया ६७ ॥ सुहुम तेउकाइया पज्जत्ता संखेज्जगुणा ६८ ॥ सुहुम पुढवी
 काइया पज्जत्ता विसेसाहिया ६९ ॥ सुहुम वाउकाइया पज्जत्ता विसेसाहिया ७० ॥ सुहुम
 वाउकाइया पज्जत्ता विसेसाहिया ७१ ॥ सुहुम निगोदा अपज्जत्ता असंखेज्जगुणा ७२ ॥
 सुहुम निगोदा पज्जत्ता संखेज्जगुणा ७३ ॥ अन्न वत्तिहिया अणंतगुणा ७४ ॥ पन्निवाइ सम्म-
 दिट्ठि अणंतगुणा ७५ ॥ सिद्ध अणंतगुणा ७६ ॥ वादर वणस्सइ काइया पज्जत्ता अणत-
 गुणा ७७ ॥ पज्जत्ता विसेसाहिया ७८ ॥ वादर वणस्सइ काइया अपज्जत्ता असंखेज्जगुणा
 ७९ ॥ वादर अपज्जत्ता विसेसाहिया ८० ॥ समुच्चय वादर विसेसाहिया ८१ ॥ सुहुम

पणस्तद काश्या अपक्ता असंख्यगुणा ७२ ॥ सुदुम अपक्ता विसंसाहिया ७३ ॥
 सुदुम वणस्तद काश्या पक्ता संख्यगुणा ७४ ॥ सुदुम पक्ता विसंसाहिया ७५ ॥
 समुद्य सुदुमा विसंसाहिया ७६ ॥ जवसिद्ध्या विसंसाहिया ७७ ॥ निगोद जीवा विसं-
 साहिया ७८ ॥ वणस्तद काश्या जीवा विसंसाहिया ७९ ॥ धर्महिया जीवा विसंसाहिया
 ८० ॥ निरिगजोण्या विसंसाहिया ८१ ॥ निहुदिट्टी विसंसाहिया ८२ ॥ अचिरया जीवा
 विसंसाहिया ८३ ॥ समसाह्या विसंसाहिया ८४ ॥ उगमरथजीवा विसंसाहिया ८५ ॥
 सजोगी जीवा विसंसाहिया ८६ ॥ संसारत्याजीवा विसंसाहिया ८७ ॥ सवजीवा विसंसाहिया
 ८८ ॥ ए अठाणुं बोसनो अहप बहुत्व जाणवो ॥ सर्वयी थोना पुरुषवेद ॥ १ ॥ तेथी
 मीवेद संख्यातगुणी ॥ २ ॥ तेथी नपुंसकवेद अनंतगुणा ॥ ३ ॥ मनुष्य पुरुषयी मनुष्यणी
 मी २७ गुणी अधिक ॥ देवतायी देवी ३२ गुणी अधिक ॥ तिर्यचयी तिर्यचणी ३ गुणी
 अधिक ॥ पुरुषनो विषय खरुना पुढा सरिहो ॥ स्त्रीनो विषय चकरानी स्त्रीनीना ताप
 सरियो ॥ नपुंसकनो विषय नगरना दाह सरिहो ॥ जवनपति व्यंतर ज्योतिषी वैमानिक

पदेना पीजा देवलोके सुभीमा मनुष्यनी मारुक्त जोग ठे ॥ ते उपरना घे देवलोके स्पर्शनी
जोग ठे ॥ ते उपरना घे देवलोके रूपनी जोग ठे ॥ ते उपरना घे देवलोके शब्दनी जोग
ठे ॥ ते उपरना घे देवलोके मननी जोग ठे ॥ ते उपरत देवताने जोग नयी.

॥ इति वेदछार संपूर्ण ॥ १० ॥

द्वये जोगछार कहे ठे ॥

जोग १५, तेमां मनना घ ते सांचुं मन १ ॥ जतुं मन २ ॥ मिश्र मन ३ ॥ व्यवहार
मन ४ ॥ वचनना जाग घ ते सांचुं वचन १ ॥ जतुं वचन २ ॥ मिश्र वचन ३ ॥ व्यवहार
वचन ४ ॥ कायाना जोग ७ ते उदारिक १ ॥ उदारिकनी मिश्र २ ॥ वेक्रेय ३ ॥ वेक्रेयनी
मिश्र ४ ॥ आहारक ५ ॥ आहारकनी मिश्र ६ ॥ कर्मण कायजोग ७ ॥ नारकी देवताने
जोग ११ ते मनना घ ॥ वचनना घ ॥ कायाना ३ ते वेक्रेय १ वेक्रेयनी मिश्र २
कर्मणकाय जोग ॥ ॥ पृथ्वी १ अथ २ तेव ३ वनस्पति ४ ए ४ ने जोग ३ ॥

केवलज्ञान ५ ॥ मतिथ्यज्ञान ६ ॥ श्रुतथ्यज्ञान ७ ॥ विभंगज्ञान ८ ॥ चक्षुदर्शन ९ ॥ अचक्षु-
 दर्शन १० ॥ अचक्षुदर्शन ११ ॥ केवलदर्शन १२ ॥ ग. १२ उपयोग २४ दंरुक उपर उतार
 ते ॥ नारकीने उपयोग ९, ते केवलज्ञान, केवलदर्शन, मनःपर्यवज्ञान ग. ३ वर्जनि चाकीना
 ए जाणया ॥ तेमां समहष्टिने ६ उपयोग, ३ अज्ञान नहि ॥ मिथ्यात्वीने ६ उपयोग, ३
 ज्ञान नहि ॥ देवताने ९ उपयोग समुचये नारकीनी परे ॥ तेमां समहष्टिने ६ उपयोग, ३
 ३ अज्ञान नहि ॥ मिथ्यात्वीने ६ उपयोग, ३ ज्ञान नहि ॥ नवरं अनुत्तर विमाने ६
 उपयोग, त्यां ३ अज्ञान नहि ॥ पांच गकेंद्रियने ३ उपयोग, ते मति अज्ञान १ ॥ श्रुत
 अज्ञान २ ॥ अचक्षुदर्शन ३ ॥ वेदेंद्रिय तेदेंद्रियने उपयोग ५ ते मतिज्ञान १ ॥ श्रुत
 २ ॥ मतिथ्यज्ञान ३ ॥ श्रुत अज्ञान ४ ॥ अचक्षु दर्शन ५ ॥ चक्षुर्द्रियने ६ उपयोग
 तेमां चक्षुदर्शन वध्यो ॥ निर्यच पंचेंद्रिय समुर्धिमने चक्षुर्द्रियनी माफक ॥ निर्यच पंचेंद्रिय
 गर्वजने नेरुदयानी माफक ॥ मनुष्य समुर्धिमने उपयोग ४ ते मति अज्ञान १ ॥ श्रुत-
 अज्ञान २ ॥ चक्षुदर्शन ३ ॥ अचक्षुदर्शन ४ ॥ मनुष्य गर्वज ने उपयोग १२

पृ० ६, त आहार पया १ ॥ शरीर पया २ ॥ इन्द्रिय पया ३ ॥ आसोश्वास पया
४ ॥ नासा पया ५ ॥ मनः पया ६ ॥ नारकी देवताने ५ पया ॥ नासा मन साधे बोधे ॥
प्रेक्ष्य ५ ने मनुष्य समुत्तिमने पया ४ पदेस्त्री जाणवी ॥ ३ विगल्लेन्द्रियने तिर्यच पंचे-
॥१६॥

॥१६॥

द्रिय समुत्थिमने पर्या ५ पहेली ॥ तिर्यच पंचेद्रिय गर्जजने मनुष्य गर्जजने पर्या ६
जाणवी ॥ सिळने पर्या नथी ॥

इति पर्याहार संपूर्ण ॥ १६ ॥

इये प्राणहार कहे ठे ॥

प्राण १०, ते इन्द्रिय ५, ३ जांग ८, आसोच्छ्वास ९, आग्रुं १० ॥ नारको देवताने
प्राण १० ॥ एकेन्द्रियने प्राण ४ ॥ स्पर्शेन्द्रिय १ ॥ कायवल २ ॥ आसोच्छ्वास ३ ॥ आ-
ग्रुं ४ ॥ वेइन्द्रियने प्राण ६ तेमा मुख थने वचन ८, धे वर्या ॥ तेइन्द्रियने प्राण ७
ते नासिका वधी ॥ चउरेन्द्रियने प्राण ८ ते चतु वधी ॥ तिर्यच पंचेन्द्रिय समुत्थिमने
प्राण ९ ते कान वर्यो ॥ मनुष्य समुत्थिमने प्राण ८ ते मनवल वयनवल ८, धे नहि ॥ तिर्यच
पंचेन्द्रिय गर्जजने, मनुष्य गर्जजने प्राण १० ॥ सिळने डव्य प्राण नथी पण जाव प्राण ४ ठे ॥

इति प्राणहार संपूर्ण ॥ १७ ॥

ગુરુ ૨ ગાઝ, જ૦ ૧ ॥ ગાઝ દેવે ॥ ઠલીપ ગુ ૧ ॥ અને જ૦ ૧ ગાઝ દેવે ॥ સાતમીપ
 ગુ ૧ ગાઝ દેવે, જ૦ અર્ધગાઝ દેવે ॥ મરું વાર દિશે દેવે ॥ દેવે અસુર કુમાર જ૦ ૨૫
 જાંજન દેવે, ગુ ૦ અસંખ્યાના દેવે ॥ તેના નવનિકાય જ૦ ૨૫ જાંજન, ગુ ૦
 સંખ્યાતા દ્વીપસમુદ્ર દેવે ॥ તિર્ગચ પંચદ્રિય ગર્ભજ જ૦ અંગુલનો અસંખ્યાતમો નાગ,
 ગુ ૦ સંખ્યાતા દ્વીપસમુદ્ર દેવે ॥ મનુષ્ય ગર્ભજ જ૦ અંગુલનો અસંખ્યાતમો નાગ, ગુ ૦
 અસંખ્યાતા દ્વીપ સમુદ્ર દેવે ॥ વહી જવનો લોક તેવનાં અસંખ્યાતા લાંબુયાં અલોક-
 માદિ દેવે ॥ વ્યંતર જ૦ ૨૫ જાંજન દેવે, ગુ ૦ સંખ્યાતા દ્વીપસમુદ્ર દેવે ॥ ય્યોતિષી જ૦
 ગુ ૦ સંખ્યાતા દ્વીપસમુદ્ર દેવે ॥ ધેમાનિક પદેલા ધીજા દેવલોકના દેવતા જ૦ ૨૫
 જાંજન દેવે, ગુ ૦ નીવે પદેલી નરક સુધી દેવે, ત્રિતું અસંખ્યાતાદ્વીપ સમુદ્ર દેવે,
 ગુંચે પોતાના વિમાનની વજા સુધી દેવે ॥ ત્રીજા ચોથાનાં ધીજી નરક સુધી દેવે ॥
 ગુંચુ ત્રિતું પદેલા ૨ દેવલોકની માફક જાણ્યું ॥ પાંચમા ઠલાના ત્રીજી નરક સુધી દેવે ॥
 ગુંચુ ત્રિતું તેમજ જાણ્યું ॥ સાતમા યાઠમાના ચોથી નરક સુધી દેવે ॥ ગુંચું ત્રિતું જિમ

पद्मे ॥ नवमा, दशमा, अग्यारमा, धारमाना पांचिमी नरक सुधी देखे ॥ उंचु त्रिहुं जिम
पद्मे ॥ नव भैषेयसना ठवी नरक सुधी देखे ॥ उंचु त्रिहुं जिम पद्मे ॥ चार अचुत्तर
शिमानना सातमी नरक सुधी देखे ॥ उंचु त्रिहुं जिम पद्मे ॥ सर्वार्थसिद्धना आखी
खारनाखी कांद्क उणी देखे ॥ सिद्ध खोकाखोके समस्त देखे ॥

इतिनाण अनाणछार संपूर्ण ॥ १८ ॥

हवे १९ मुं संजतिछार कहे ठे ॥

संजति आदि आठे वोंडे वोंडीस चेद कहे ठे ॥ संजति १ ॥ असंजति २ ॥
संजतासंजति ३ ॥ धति १ ॥ अत्रति २ ॥ व्रतात्रति ३ ॥ पचखाणी १ ॥ अपचखाणी
२ ॥ पचखाणापचखाणी ३ ॥ पंमिया १ ॥ अपंमिया २ ॥ पंमियापंमिया ३ ॥
मुत्ता १ ॥ जागरिया २ ॥ मुत्ताजागरिया ३ ॥ संवुत्ता १ ॥ असंवुत्ता २ ॥ संवुत्तासं-
वुत्ता ३ ॥ पंमिया १ ॥ अपंमिया २ ॥ पंमियापंमिया ३ ॥ धम्मवत्ताद्या १ ॥ अध-

મમવસાદ્યા ૨ ॥ ધમ્માધમ્મવસાદ્યા ૩ ॥ ૫ થાળે વોલના ત્રણ ૨ પ્રકાર જાણવા ॥
 નારકી દેવતા પર્કેદ્રિય વિગલેદ્રિય તિર્યચ પર્ચેદ્રિય સમુચ્છિમ, મનુલ્ય સમુચ્છિમ ૫
 સર્વ થસંજતિ, થત્તતિ, અપવચ્ચલાણી, અપંનિયા, અજાગરા, અસંબુહા, અધમ્મિયા, અધ-
 મ્મવસાદ્યા પટલા વોલ જાણવા ॥ તિર્યચ પર્ચેદ્રિય ગર્નજ સંજતાસંજતિ આદિ દેહ
 યાવત્ ધમ્માધમ્મવસાદ્યા ૫ ૧૬ વોલ જાણવા ॥ મનુલ્ય ગર્નજમાં પર્કેકા વોલના
 ત્રણ પ્રકાર ગણતાં ૨૪ વોલ લાગે ॥ સિદ્ધને પમાનો પર્કે વોલ ન લાગે ॥
 ઇતિ સંજતિદ્ધાર સંપૂર્ણ ॥ ૧૯ ॥

દવે ૨૦ મું આહારદ્ધાર કહે છે ॥

આહારના ત્રણ પ્રકાર ॥ ઓજ આહાર જે સમસ્ત જીવ ઉપજતાં કરે તે કહીપ ૧ ॥
 રોમ આહાર જે ત્વચાપ કરી પ્રહણ કરે તે કહીપ ૨ ॥ કવલ આહાર તે કવલ જરી
 પુદ્ગલ પ્રહણ કરે તે કહીપ ૩ ॥ નારકોને આહાર ૨ તે ઓજ અને રોમ ॥ ચિતવ્યા પઠી
 અશુભ અને અમનોદ્ધણે પરિણમે ॥ દેવતાને આહાર ૨ ઓજ અને રોમ ॥ ચિતવ્યા પઠી

गुण मनोहकारिया परिणम ॥ एवं प्रिय पाचने आहार ॥ ते अोज अने गेम, ते गुणा-
गुनपणे परिणम ॥ ३ विगजप्रिय त्वयः प्रचिद्य ममन्निम अने गतज. मनुष्य गनेज
पदसाने आहार ३ जाणवा ॥ मनुष्य ममानुमन आहार ३ ते आज अने गेम ॥ मिष्ट
अणादारी जाणवा ॥

इति आहार ६ मसपुण ॥ -० ॥

६ वे रीजे प्रकार ३५ मु आहार. दार कहे ठे ॥

आहार ३, ते सचित्त १ ॥ अचित्त ३ ॥ मिश्र ३ ॥ नारकी देवता अचित्त आहार
सिये, पाकी सघळा त्रण आहार सिये, मिष्ट मकं आहार न सिये ॥

इति २१ मु आहारधार संपूर्ण ॥ २१ ॥

इवें २२ मु इच्छा आहारधार कहे ठे ॥

संसारी जीवने आहार खेवानी इच्छा उपजे ते कहे ठे ॥ नारकीने अंतर्मुहूर्ते आहारनी इच्छा

ઉપજે ॥ થમુર કુમારને જઘન્ય ચગરથ ન્રકે, ઉત્કૃષ્ટ સાગર ॥ કાફેરું આહુનું ઠે, તેને ॥
 દુઝાર કાફેરા વર્ષે આદારની ઇશ્તા ઉપજે ॥ તેના નવનિકાયને જઞ ચગરથ ન્રકે, ઉઞ પૃથક્
 દિવસે ॥ ન્યંતરને જઞ ચગરથ ન્રકે, ઉઞ પૃથક્ દિવસે ॥ ડ્યોતિપોને જઘનોત્કૃષ્ટ પૃથક્ દિવસે ॥
 ચેમાનિકને જઞ પૃથક્ દિવસે, ઉઞ ડ્યાં જેટલા સાગર આયુ ત્યાં તેટલા દુઝાર વર્ષે આદાર
 લેવાની ઇશ્તા ઉપજે ॥ ડ્યાં કાફેરા સાગર ત્યાં કાફેરા દુઝાર વર્ષે આદારની ઇશ્તા ઉપજે ॥
 પ્લેંડિય પંચેને સમયે આદારની ઇશ્તા ઉપજે ॥ વિગલેંડિયને થંતર્મુહૂતે ઇશ્તા
 ઉપજે ॥ તિર્થંચ પંચેંડિયને ઠઠ ન્રકે આદારની ઇશ્તા ઉપજે ॥ મનુષ્યને થતમ ન્રકે ઇશ્તા
 ઉપજે ॥ દેવકુલ ઉત્તરકુલ થતમ ન્રકે ॥ દરિવાસ રમ્યકવાસે ઠઠ ન્રકે ॥ હેમવય
 પ્રણવપ ચગરથ ન્રકે આદારની ઇશ્તા ઉપજે ॥ સિદ્ધ આદારો ॥

ઇતિ ૨૨ મું ઇશ્તા આદારધાર સંપૂર્ણ ॥ ૨૨ ॥

હવે ૨૩ મું કાયસ્થિતિધાર કહે ઠે ॥

નારકી દેવતાને જેને જેટલી આયુસ્થિતિ ઠે તેને તેટલી કાયસ્થિતિ જાણવી ॥

पुढवीं अण तेउ वायुमा गयो थरो । जारि रालिथो । अग्ग रावो । उग्गसाँपिणो । अवसाँपिणो ।
 कास रदे ॥ ५. प्रथ । अग्ग रावो । साँ १२ ॥ ते जाँरिनु मान-साँक-रुच माँहि । मनयो ।
 कट्ठपीने अग्गल रुच । माग निनवाण । त । अग्गल रुच माँहि । पट्ठा आकाग प्रदंश ते ॥
 ते आकाग प्रदंश समये समय ॥ केका राहाण ता ते । अग्गल रुच अमह्याना । उग्ग-
 पिणी अवसाँपिणी । अग्गल राय कहंता । उलवाय ॥ एक हाथ तथा । धनुष्य तथा ।
 गाउ रुच उलवाता । केटला । कास थाय ? ते अमह्याना । उत्साँपिणी । अवसाँपिणी । कास
 उलवाता थाय ॥ एम थावाँ लोक उलवातां पण पट्ठा । कास थाय, पट्ठे । साँके, एम
 अमह्याना लोक उलवातां जेटला । कास थाए । तेटला । अमह्याना । उत्साँपिणी । अवसाँपिणी
 जाणवी ॥ ५. उग्गल कास कयो ॥ जघन्य थंतमुहुत्तंनो स्थिति जाणवी ॥ वादर काय
 पृथिप्यादि पंकेकी माँहि गयो थको ३० कोमाकोनी सागर रहे ॥ ५. उग्गल कास
 जाणवी, ज० थंतमुहुत्तंनो रहे ॥ वनस्पति कायमां गयो थको कास थनंतो । उत्साँपिणी
 अयसाँपिणी कास रहे ॥ इंद्रे थनंतो लोक पुरे ॥ थसंख्याता पुद्गल परावर्त्तन करे ॥ ते

असंग्यातानुं मान कहे ठे ॥ आचली १ ने असंग्यातमे ज्ञागे जेटळा समय थाय, तेदळा
 पुद्गल परावर्तन करे, ज० अंतर्मुहूर्त ॥ १ ॥ एकली सूक्ष्म निगोदनां गणो पक्षो बाणे
 बाणस्याली उरसर्पिणी बाणसर्पिणी काज रहे ॥ दोने असंग्यातना तोट रहे ॥ २ ॥

॥ १ ॥ इव वायु युष्कास ॥ २ ॥
 ने ठे तेने जघिय प्रव्य देव कहिये ॥ १ ॥

नव निधान

१) सहित अने समणेतिवा १ ॥ माहणतिवा २ ॥ खंतीतिवा ३ ॥ दंतीतिवा ४ ॥

५ ॥ मुंतीतिवा ६ ॥ इसीतिवा ७ ॥ मुणीतिवा ८ ॥ विस्तीतिवा ९ ॥ विटु

तिवा १० ॥ जिकलुतिवा ११ ॥ तीरस्थीतिवा १२ ॥ १३ नामेयुक्त

हाय न भामदेव कहिये ३ ॥ अढार दोष रहित ने वारुणे करी सहित होय तेने

देवाधिदेव कहिये ॥ अढार दोष ते कहे ठे ॥ अज्ञान १ ॥ क्रोध २ ॥ मद ३ ॥ मान ४ ॥

वारस वीम पणविम, हुंति कुलकोनी लखाइ ॥ २ ॥

इगकोमि मल नवड, लख्या सडा कुलाण कोनीणं ॥

डइ संगहणी गंधे, कहिता पुढ्यमृगिदि ॥ ३ ॥

सिछने कुलकोनी एकं नहि ॥ इति कुलकोनीछार संपूर्ण ॥ २५ ॥

इवे २६ मु सांपकर्मी सांपकर्मी आयुष्यनुं छार कहें ठे ॥

वे प्रकार आयुष्य ठे ॥ एक सांपकर्मी, बीजे सांपकर्मी ॥ नार्की देवता तीर्थकर
चक्रवर्ती बलदेव वासुदेव असंख्याता वर्षता आयुष्यतां त्रियच मनुष्य जुगलीया ए
सर्वेनुं सांपकर्मी आयुष्य जाणवुं, वाकी सर्वमां सांपकर्मी सांपकर्मी ए चन्ने आयुष्य
होय ॥ सिछमां आयुष्य वेमानुं एकं नहि ॥

इति सांपकर्मी सांपकर्मी आयुष्यछार संपूर्ण ॥ २६ ॥

દ્રવે ૨૭ મું દેવદ્વાર કહે છે ॥

ગાથા—નામ ૧ ગુણ ૨ ઉવચાય ૩, તિદ્ ૪ ધિલ ૫ ચચણ ૬ સંચિત્તણ ૭ ॥

અંતર ૮ અપ્પાવહુયં ૯, નવદારા પણ દેવાણં ભેયા ॥ ૧ ॥

પ ૯ દ્વાર તેમાં પ્રથમ નામદ્વાર કહે છે ॥ ત્રવિય દ્વલ્ય દેવ ॥ ૧ ॥ નરદેવ ૨ ॥
ધર્મદેવ ૩ ॥ દેવાધિદેવ ૪ ॥ જ્ઞાવદેવ ૫ ॥ ૧ ॥ દ્રવે ધીજું ગુણદ્વાર કહે છે ॥ મનુજ્ય
તયા તિર્યચ પંચેન્દ્રિય જેને દેવતામાં ઝપજનું છે તેને ત્રવિય દ્વલ્ય દેવ કહિયે ॥ ૧ ॥
ચોદરત્ન નય નિધાન એને દ્રોય તેને નરદેવ કહિયે ॥ ૨ ॥ સાધુના સત્યાવિદ્યા ગુણે
કરી સહિત અંને સમણેતિવા ૧ ॥ માદ્દણેતિવા ૨ ॥ લંતીતિવા ૩ ॥ દંતીતિવા ૪ ॥
ગુત્તીતિવા ૫ ॥ મુત્તીતિવા ૬ ॥ ઇસીતિવા ૭ ॥ મુળીતિવા ૮ ॥ ચિરતીતિવા ૯ ॥ વિદુ
તિવા ૧૦ ॥ હુદ્દેતિવા ૧૧ ॥ ત્રિકલુતિવા ૧૨ ॥ તીરત્થીતિવા ૧૩ ॥ પ ૧૩ નામેયુક્ત
દ્રોય તેને ધર્મદેવ કહિયે ૩ ॥ અદ્વાર દોષ રહિત ને ચારગુણ કરી સહિત દ્રોય તેને
દેવાધિદેવ કહિયે ॥ અદ્વાર દોષ તે કહે છે ॥ અજ્ઞાન ૧ ॥ ક્રોધ ૨ ॥ મદ ૩ ॥ માન ૪ ॥

माया ५ ॥ लोचन ६ ॥ रति ७ ॥ अरति ८ ॥ निद्रा ९ ॥ शोक १० ॥ असत्य ११ ॥
 चोरी १२ ॥ मच्छर १३ ॥ जय १४ ॥ प्राणिवध १५ ॥ प्रेम १६ ॥ किगाप्रसंग १७ ॥
 हाश्य १८ ॥ ए १९ दोष रहित ने १२ गुणे करी सहित । ते १२ गुण कहे ठे ॥ ज्यां
 ज्यां जगवंत उजा रहे वेसे समवसरे त्यां त्यां दश बोल सहित ते जगवंतची वारगुणो
 उंचो तत्काल अशोकवृक्ष थड आवे. स्वामिने ठायनो करे ॥ १ ॥ जगवंत ज्यां ज्यां
 समवसरे त्यां त्यां पांचवर्णा अचेत फुलनी वृष्टि थाय, ठिंचण प्रमाणे ढगला थाय ॥२॥
 जगवंतनी जोजन प्रमाणे वाणी विस्तरे, सद्गुणा मननो संशय हरे ॥ ३ ॥ जगवंतने
 चोविस जोन चामर विजाय ॥ ४ ॥ स्फटिक रत्नमय पादपीठ सहित सिंहासन स्वा-
 मिने आगळे थाय ॥५॥ नामंनल अंधोराने ठेकाणे तेज मंनल विराजे, दिशो दिशनां अंधकार
 न्हाळे ॥६॥ आकाशो सानीवार कोरु गेवी वाजां धागे ॥७॥ जगवंतनी उपर त्रण तत्र उपराउपरी
 विराजे ॥८॥ अनंततज्ञानातिशय ॥९॥ अनंत अर्घातिशय परमपूज्यपणु ॥१०॥ अनंत वचनाति-
 शय ॥११॥ अनंत अपायापगमातिशय ते सर्व दोष रहितपणु ॥१२॥ ए १२ गुणे करी सहित तथा

चोप्रीस अतिशय, अतिशय यन्नातिशय आदे दइने अनंतगुणे करी सहित होय तेने देवाधिदेव
 कहिये ॥ ४ ॥ नायदेव ते केने कहिये ॥ नयनपति १ ॥ बाणव्यंतर २ ॥ ज्योतिषी ३ ॥
 वैमानिक ४ ॥ ए चार जातिना देवताने नाथे प्रयत्ने ठे तेने नाथदेव कहिये ॥ ५ ॥ २ ॥
 इंगे प्रिनु उपराय द्वार कहे ठे ॥ नविय डब्य देवमां मनुष्य तिर्यच १ ॥ जुगझोया २ ॥
 तर्पार्थ सिद्ध ३ ॥ ए प्रण ताम वर्जिने वाकी सर्व तामना आधी उपजे ॥ १ ॥ नरदेवमां
 ४ जातिना देवताने पहेली नरक, ए ५ तामना आधी उपजे ॥ २ ॥ धर्म देवमां ठठी
 मातमी नरक ॥ नेउ याउ मनुष्य तिर्यच जुगझोया, ए ६ ताम वर्जिने शेष सर्व तामना
 आधी उपजे ॥ ३ ॥ देगाधिदेवमां पहेली बीजो विजो नरक ने किद्विषीः वर्जिने, वैमा-
 निक देवना आधी उपजे ॥ ४ ॥ त्रायदेवमां संझो तिर्यच पंचेंद्रिय १ संझो मनुष्य २ ए २
 तामना आधी उपजे ॥ ५ ॥ ३ ॥ इहे चोनुं स्थिति द्वार कहे ठे ॥ नविय डब्य देवनी
 जप ० अंत ०, उत ० ३ पद्यनी १ ॥ नरदेवनी जप ० सानसंचर्पनी, उत ० चोराशीशाल पूर्वनी
 २ ॥ धर्मदेवनी जप ० अंत ०, उत ० देश उणी पूर्व कोमिनो ३ ॥ देगाधिदेवनी जप ० बहुतेर

चर्पनी, उत्त० ७४ साल पूर्वनी ४ ॥ नावदेवनी जघ० दशहजार वर्षनी, उत्त० २२ ॥ गरनी
 ५ ॥ ६ ॥ हवे पांचमुं ऋद्धि तथा विष्णुवणा छार कहे ते ॥ प्रविय डव्य देवमां जेने वैक्रेय
 सन्धि उपजी होय तेनेज होय ॥ नरदेवने तो होयज ॥ धर्मदेवमां जेने सन्धि उपजी
 होय तेने होय ॥ नाव देवने तो होयज ॥ ५ ४ वैक्रेय रूप करे तो ज० १ ॥ २ ॥ ३ ॥
 उत्त० संख्याता करे ॥ शक्ति तो असंख्याता रूप करवानी ते पण करे नहि ॥ देवाधिदेवनी
 शक्ति घणी ते पण करे नहि ॥ ५ ॥ हवे ठतुं चवण छार कहे ते ॥ प्रविय डव्य देव
 चवी देवता थाय १ ॥ नरदेव चवी नरके जाय २ ॥ धर्म देव चवी वैमानिक तथा मोक्षमां
 जाय ३ ॥ देवाधिदेव तो मुक्ति जाय ४ ॥ नाव देव चवीने वादर पृथवी पाणी वनस्पतिमां
 ने गर्जज मनुष्य तिर्यचमां जाय ५ ॥ ६ ॥ हवे सातमुं सचिठणा छार कहे ते ॥
 संचिठणा ते देवतो देवपणे रहे तो कंटला काल रहे ते ॥ प्रविय डव्य देवनी संचिठणा
 जघ० अंत०, उत्त० ३ पळोपसती १ ॥ नरदेवनी जघ० सातसें वर्षनी, उत्त० ७४ साल
 पूर्वनी ३ ॥ देवाधि-

દેવની જઘ૦ ત્રહૃત્તેર ચર્પની, ઉત્ત૦ ૦૪ લાલ પૂર્વની ૪ ॥ જાવદેવની જઘ૦ દશ હજાર
 ચર્પની, ઉત્ત૦ ૩૩ સાગરની ૫ ॥ ૭ ॥ હવે આઠમું અંતરહાર કહે છે ॥ ત્રવિયદ્રવ્ય દેવનું
 આંતરું પને તો જઘ૦ દશ હજાર વર્ષ ને અંતમુહૂર્તે અધિકનું, ઉત્ત૦ અનંતા કાઠનું આંતરું
 પને ૧ ॥ નરદેવનું જઘ૦ ૧ સાગર કાઠનું, ઉત્ત૦ અર્ધ પુદ્ગલ પરાવર્તન દેશે જાણું ૨ ॥
 ધર્મદેવનું જઘ૦ ૨ પટલ કાઠનું, ઉત્ત૦ અર્ધ પુદ્ગલ પરાવર્તન દેશે જાણું ૩ ॥ દેવાધિદેવનું
 આંતરું નંધી ૪ ॥ જાવદેવનું જઘ૦ અંત૦, ઉત્ત૦ અનંતા કાઠનું ॥ ૫ ॥ ૬ ॥ હવે નંવમું
 અલ્પબહુત્વહાર કહે છે ॥ સર્વથી થાંકા નરોદેવ ૧ ॥ તેથી દેવાધિદેવ સંખ્યાતગુણા ૨ ॥
 તેથી ધર્મદેવ સંખ્યાતગુણા ૩ ॥ તેથી ત્રવિય દ્રવ્યદેવ અસંખ્યાત ગુણા ૪ ॥ તેથી જાવ-
 દેવ અસંખ્યાતગુણા ૫ ॥ ૯ ॥ ૯ અધિકાર ૬૧૦ શ૦ ૧૨ મેં ૭૦ ૯ મેં છે ॥

इति २७ मुं देवहाराः संपूर्ण ॥ २७ ॥

હવે ૨૭ મું જરા સો ગઠાર કહે છે ॥

જે શરીરે કરી વેદ તે જરા વેદનીય ॥ મને કરી વેદે તે શોક વેદનીય ॥ નારકી દેવતા

हवे ३० सुं सांतर निरंतरधार कहे ठे ॥

पांचसे त्रसठ जेद जीवनां ते १४ जेद नारकीनां ॥ १ ॥ ४७ जेद तिर्यचनां ॥ २ ॥
३०३ जेद मनुष्यनां ॥ ३ ॥ १९७ जेद देवतानां ॥ ४ ॥ एवं सर्व मळी ५६३ जेद जीवनां
ठे ॥ ते जीव सांतर निरंतर उपजे के चवे ? उत्तर पहेली नरके नारकी सांतर निरंतर
उपजे थने निरंतर उपजे तो व्यावलीकानें ? थसंख्यातमे जागे ॥ जेटला समय थाय
तेटला समय लगे उपजे थने चवे ॥ आंतरं पने तो २४ मुहूर्त्तनुं ॥ १ ॥ बीजी नरके सांतर
निरंतर एमज जाणवो ॥ आंतरं पने तो ७ दिवसनुं ॥ २ ॥ बीजी नरके सांतर
निरंतर एमज, आतरू पने तो १५ दिवसनुं ३ ॥ चौथी नरके सांतर निरंतर
एमज ॥ आंतरं पने तो मास १ नुं ४ ॥ पांचमी नरके सांतर निरंतर एमज ॥ आंतरं
पने तो मास १ नुं ५ ॥ ठवी नरके सांतर निरंतर एमज ॥ आंतरं पने तो मास ४ नुं
६ ॥ सातमी नारके सांतर निरंतर एमज ॥ आंतरं पने तो मास ६ नुं ७ ॥ चवनपतिने
सांतर निरंतर एमज ॥ आंतरं पने तो २४ मुहूर्त्तनुं ॥ पांच एकैद्विय निरंतरज उपजे

॥ अने चवे पण निरंतरज, उपजवा चववामां आंतहं नथी ॥ त्रण विगलेंद्रियने सांतर निरंतर
 एमज ॥ आंतर; पदे तो अंतमुहूर्त्तनुं ॥ तिर्यच समुच्छिम्ने सांतर निरंतर एमज ॥
 आंतहं पदे तो, अंतमुहूर्त्तनुं ॥ तिर्यच गर्जने सांतर निरंतर एमज ॥ आंतहं पदे तो
 मुहूर्त्त १३ नुं ॥ मनुष्य समुच्छिम्ने सांतर निरंतर एमज ॥ आंतहं पदे तो १४ मुहूर्त्तनुं
 ॥ मनुष्य गर्जने सांतर निरंतर एमज, ॥ आंतहं ज० अं त०, उत० १२ मुहूर्त्तनुं ॥ वाणव्यंतर
 ज्योतिर्ग पहेला वीजा देवलोके सांतर निरंतर एमज, आंत० १४ मुहूर्त्तनुं ॥ त्रीजे देवलोके सांतर
 निरंतर एमज ॥ आंतर पदे तो ९ दिवस अने २० मुहूर्त्तनुं ॥ चोथे देवलोके सांतर निरंतर
 एमज, ॥ आंतहं पदे तो १२ दिवसने १० मुहूर्त्तनुं ॥ पांचमे देवलोके सांतर निरंतर
 एमज ॥ आंतहं पदे तो १२॥ दिवसनुं ॥ ठगे देवलोके सांतर निरंतर एमज, आंत० ४५ दिवसनुं ॥
 सातमे देवलोके सांतर निरंतर एमज, आंत० १०० दिवसनुं ॥ आठमे देवलोके सांतर निरंतर एमज, आंत०
 १०० दिवसनुं ॥ नवमे दशमे देवलोके सांतर निरंतर एमज, आंत० संख्याता मासनुं ॥ अग्यारमा
 चारमा देवलोके सांतर निरंतर एमज, आंत० संख्याता वर्षनुं ॥ नवमैवेयके पहेली त्रिके सांतर नि-

चार ध्यानना बोल ॥

अथ श्री उक्ताद् प्रमुख सिद्धांतयो ४ ध्यानना बोल लिख्यते ॥ साहं मातुं चित्त-
 वतुं ते ध्यान ॥ ते ध्यान ४ ॥ आर्त्तध्यान १ ॥ रौद्रध्यान २ ॥ धमध्यान ३ ॥ शुक्लध्यान
 ४ ॥ तेषां प्रथम आर्त्तध्यानना ४ जेद ॥ अमनोह शब्द रूप गंध रस स्पर्शनी जोगवाइ
 आवी मळी ठे, ते कोण जाणे माराथी क्यारे दूर थशे, ए दूर थाय तो साहं एवी मनने
 विपे चिंता उपजे ते आर्त्तध्यानी जीव कहिये, ए पहेलो जेद ॥ १ ॥ हवे बीजो जेद कहे
 ठे ॥ मनोह शब्द रूप गंध रस स्पर्श शुद्ध जोगवाइए आवी मळ्यां ठे ते घणा दिवस रहे
 तो साहं थाय, दूर न थाय तो ठीक एवी मनने विपे चिंता करे ते आर्त्तध्यानी जीव
 कहिये, ए बीजो जेद ॥ २ ॥ शरीरने विपे आतंकादिक रोग आवी उपज्या ते श्वास १ ॥
 खास २ ॥ ज्वर ३ ॥ दाह ४ ॥ कुक्षि शूल ५ ॥ जगंदर ६ ॥ हस्त ७ ॥ अजिरण ८ ॥
 दृष्टिशूल ९ ॥ अरुचि १० अक्षिवेदना ११ ॥ कर्णवेदना १२ ॥ कंठु १३ ॥ उदररोग १४ ॥

कृष्टी रोग १५ ॥ पृष्टिशूल १६ ॥ पृ. १६ प्रगतरता रोगनी पीका घणी आयी उपनी २७
 तिवारे ते जाणे के प क्यारे दूर यशे, एम भणो घणो विलाप करे, ए जाय तो साहं वाय
 एम भित्तये तेने आर्त्तध्यानी जोच कहिये, ए त्रिजो जेद ॥ ३ ॥ ५ इंद्रियना कामनोग
 विषय सुख खावा पीवा पदेरवा ओढवा ए आदि घणा आयी मळ्यां ठे तेने एम जाणे
 के ते दूर न थाय तो साहं एम घणी घणी लालच मनसां आणे तेन आर्त्तध्यानी जोच
 कहिये, ए चोयो जेद ॥ ४ ॥ ए आर्त्तध्यानना ४ जेद कहां ॥ हवे आर्त्तध्यानना ४ लक्षण
 कहे ठे ॥ कंदनता कहेता गाढे गाढे शब्दे करी रेवे आक्रंद शब्द करे ए, आर्त्तध्याननुं
 पहेलुं लक्षण ॥ १ ॥ शोचनता कहेता शोच करे वेगो वेगो गाले हाय दशने घणो शोच
 करे, ए बीजुं लक्षण ॥ २ ॥ तिप्पणिया कहेता विजोग पके कोइ वाहली वस्तुनो अश्रुपाद
 करे, ए बीजुं लक्षण ॥ ३ ॥ विदपनता
 करे, हा हा ॥ मारी वस्तु गइ एम कहीने अश्रु पाने, ए बीजुं लक्षण ॥ ४ ॥ ए
 कहेता विलाप करे, दीनपणुं धरे, अनेरा आगळ दीनपणुं नांखे, ए चोयुं लक्षण ॥ ५ ॥ ए
 ए बोले आर्त्तध्याननां कहां ॥ इति प्रथम आर्त्तध्यानाधिकारः ॥१॥ हवे बीजुं रोद्र ध्या-

कक्षा ॥ ए ७ नेद वीजा रोद्रस्यानना यया ॥ इति द्वितीय गोदाविस्तारः ॥ २ ॥ भक्त-
 ध्यानना ॥ नेद ॥ आदाविषय कहेता ममकिन पद्धित १२ पत्र आरकना, ११ आर-
 कनी पद्धिता, ५ मद्राप्रग मापुना, १२ पद्धिता विच्छनी, हान दर्शन चारित्र मय उतायनी
 रक्षा, ए वीतरागनी आदा आराधनी, चतुर्भि मीर्यना गुण कीर्जन करयो, ए प्रथम नेद ॥
 १ ॥ आपावविषय कहेता संतारमांदि जीय मिथ्याए १ ॥ अप्रन २ ॥ प्रसाद ३ ॥ कथा ४ ॥
 अभुन जोग ५ ॥ तथा १० पाप स्यानक, उक्तापनी हिंसा ए दुःखना कारण जाणी, आश्रय सांग
 ताकी मंयर मार्ग आदरयो, जेस जीय दुःखन पांसे, ए वीजा नेद ॥ २ ॥ विपारुविषय कहेता
 जीये जेये रंगे करी अनुाभुन कर्म उपराध्या ते ते अनुाभुन कर्मना उदययो मुग दुःख
 नोमये ते ते नोगयता रग द्वेय करयो नहि, मसनाय सलीये जेयो परम सुग वामीय, ए
 वीजा नेद ॥ ३ ॥ संस्याविषय कहेता छोकना आकारनो मथा परिमंरतादि गंगाणनो
 तथा ५ इंद्रियना आकारनो चित्तययो, ए चोया नेद ॥ ४ ॥ एये भंमंगाननो ५ उद्धाण
 कहे ते ॥ आदाववि १ ॥ नितर्गमवि २ ॥ मृद्रुवि ३ ॥ उपदेसकवि ४ ॥ तेमा

કાચિન્યાદિ શેલેશી થયસ્થાને વિષે યોગના રૂંધવાથી જેણે તે તથા અપાઠા યલ્લાનો
 સ્નાત્ર ઠે જેને વિષે તે ધ ॥ હવે શુશ્લઘ્યાનનાં ધ લક્ષણ કહે છે ॥ વિવેક ૧ ॥ બ્યુત્સર્ગ
 ૨ ॥ અથ્વદે ૩ ॥ અસંસોદિતા ધ ॥ તેમાં વિવેક કહેતાં જીવ વિવેકપણે ચિત્તે--અરે જીવ !
 જીવ કાયા જૂદાં છે મમ જાણીને કાયા ઉપર મમતા ન આણવી, મ કાયા તો પુત્રગદ ઠે,
 વિણશવાનો સ્વનાવ ઠે, મ પ્રથમ લક્ષણ કહું ૧ ॥ બ્યુત્સર્ગ કહેતાં કાયાને ચોસરાવીને
 ફાઉત્સર્ગ કરે, કાયોત્સર્ગ ફરીને નિકાચિત્ત કર્મને ત્રોને અથવા દેવતા, મનુષ્ય, તિર્થંચ
 સંધંધિ અનેક પરિસદ્ ઉપજે તે લમે અને ધર્મથી મગાવ્યા મને નહિ, ચલાવ્યા ચલે નહિ,
 સમ્પદ્ પ્રકારે તે લમે શુન પરિણામે, મ વીજું લક્ષણ કહું ૨ ॥ અથ્વદે કહેતાં અદ્વો !
 જીવ રોગાદિક આવીને ઉપન્યા થકા કાયરપણું વેદે નહિ, મોહું વગાને નહિ, જીવ
 તારાં સંધ્યાં કર્મ તે તારાં ઉપરાજેલ ઠે, તે તો સમજાવે કરીને લમે, મ વીજું લક્ષણ કહું
 ૩ ॥ અસંસોદિયા કહેતાં કોદ વીજાની ચક્રવર્તિ, ઘલદેવ, વાસુદેવ તથા દેવતાની ઋદ્ધિ
 દેહીને તથા પરની સુલ સાણવી દેહીને મૂર્છા આણે નહિ ॥ અરે જીવ ! જે જાવ સવારે

ધ્યાનની ૪ આણુપેદા કહે છે ॥ અઘાયાણુપેદા ૧ ॥ અસુનાણુપેદા ૨ ॥ અણંતવત્તિયાણુપેદા
 ૩ ॥ ત્રિપરિણામાણુપેદા ૪ ॥ નેમાં અઘાયાણુપેદા કહેતાં રે જીવ ! તું પાંચ આશ્રવે કરી
 સમયે સમયે જારે યાય છે પહું વિચારો આશ્રવથી નિવર્તતું તથા અહોં જીવ ! રાગદ્વેષથી
 જીવને દુઃખ ઉપજે છે અથવા રાગદ્વેષથી નુટીને પ જીવ ક્યારે મુક્તિ જાશે, પહું ચિંતવે
 ૧ ॥ અસુનાણુપેદા કહેતાં રે જીવ ! કાયા તો અશુચિનાં નંદાર છે તથા અશુચિ કરીને
 ઉપની છે પમ જાણીને અશુચિ પરિહરે, પ સંસારનું સ્વરૂપ પહું જાણીને જે શુભ કર્મના
 અશુભ થાય છે અને અશુભ કર્મના શુભ થાય છે તેણે કરીને જીવ જારે યાય છે તે ક્યારે
 પવા શુભાશુભ કર્મથી નુટીશું પહું ધ્યાન ચિત્તવિષ્ણુ તો પરમ આનંદ સુખ પામી પ ૨ ॥
 અણંતવત્તિયાણુપેદા કહેતાં પ જીવ તો અમર છે, અજર છે, અલક્ષ છે, અરૂપિ છે, મરં નહિ
 પણ આયુષ્ય આશ્રી અનિત્ય છે, નિત્ય નહિ, પમ જાણીને રે જીવ ! ધર્મને ચિંપે પ્રમાદ ન
 કરયો તથા મત્ર કરે છે તેનું અનિત્યપણો ચિંતવે ॥ નરક, તિર્યચ, મનુષ્ય, દેવતા પ ૪
 ગતિનું અનિત્યપણું ચિંતવે પહું અનિત્યપણું જરત ચક્રવર્તિષ્ણુ ચિત્તવ્યું ॥ રે જીવ ! પવો

देशबंध सर्वबंधना बोल ॥

प्रथम १२ ठेकाणे उदारिक शरीर खात्रे ॥ समुच्चय उदारिक शरीर १ ॥ समुच्चय
 एकेंद्रिय २ ॥ ५ स्थावर ७ ॥ ३ विगळेन्द्रिय १० ॥ तिर्यच ११ ॥ मनुज्य १२ ॥ समुच्चय
 उदारिक उदारिकना सर्वबंधपणे रहेतो जय० उत्त० १ समय, यत्ने उदारिकना देशबंधपणे
 रहेतो ज० १ समय, ते केम ? वायु तिर्यच मनुज्य उदारिकना पणीए वेक्रेय कर्तु होय
 यत्ने उदारिक प्रवेदा काळे प्रथम समय सर्वबंध करीने वळी उदारिकना देशबंधमां था-
 चीने एक समय रहीने मरे ते माटे ज० १ समय, उत्त० ३ पळमां १ समय उणानी स्थिति
 १॥समुच्चय एकेंद्रियना सर्वबंधनी स्थिति ज० ज० १ समयनी, देशबंधनी ज० १ समय, उत्त०
 २२ हजार वर्षमां १ समय उणानी २ ॥ पृथ्वी पाणी तेउवनस्पति, ३ विगळेन्द्रिय ५ ७ ना
 सर्वबंधनी स्थिति ज० ज० १ समयनी, देशबंधनी ज० १ गुप्तक नवमा ३ समय उणानी,
 उत्त० पोतपोताना आयुष्यमांथी १ समय उणानी ए ॥ वाउकायना सर्वबंधनी स्थिति

रहीने वळी उदारिकनो सर्वंध करीने देशबंध थाय ते कारणे २ ॥ पृथ्वी पाणी
 तेव यनस्पति, ३ विगलेंद्रिय ए ७ ना सर्वंधनुं आंतरं ज० खुनाग नव ३ समय उणानुं,
 उत० पोतपोताना आयुष्य उपर १ समय अधिकनुं ॥ देशबंधनुं ज० १ समयनुं, उत० ३
 समयनुं ते २ समय वाटनाने १ समय सर्वंधनो एवं ३ समयनुं ए ॥ वायराना सर्व
 धंधनुं आंतरं ज० खुनागनव ३ समय उणानुं, उत० ३ हजार वर्षेने १ समय अधिकनुं ॥
 देशबंधनुं ज० १ समयनुं, उत० अंतर्मुहूर्तनुं १० ॥ तिर्यच मनुष्यना सर्वंधनुं आंतरं ज०
 खुनागनव ३ समय उणानुं, उत० पूर्वं क्रोमिने १ समय अधिकनुं ॥ देशबंधनुं आंतरं ज०
 १ समयनुं, उत० अंतर्मुहूर्तनुं १२ ॥ ए पोतपोतानी जाति मांदि आंतरं पदे ठे ॥ हवे
 विशेषांतर द्वार कहे ठे ॥ एकेंद्रिय मरीने नोएकेंद्रिय थाय वळी नोएकेंद्रिय मरीने एकें-
 द्रिय थाय तेना सर्वंधनुं आंतरं ज० २ खुनागनव ३ समय उणानुं, उत० वे हजार सागर
 जांजेरानुं ॥ देशबंधनुं आंतरं ज० खुनागनव १ समय अधिकनुं, उत० वे हजार
 सागर जांजेरानुं ॥ पृथ्वी पाणी तेव वाउ, ३ विगलेंद्रिय तियच मनुष्य ए ए मरीने अनेरे

तां जाय, जंने पादा आगता ताम अत्र ॥ ७ ॥ ना सर्ववधनु तः ॥ प्रमागतव ३
समय उणानु ७१० वनस्पति ३१२० देशवधनु तः ३१२० देशवधनु तः ३१२० देशवधनु तः ३१२०
वनस्पति वायु ॥ वनस्पति मगल नानस्पति ३१२० देशवधनु तः ३१२० देशवधनु तः ३१२०
थाय तना सर्ववधनु ७१० देशवधनु तः ३१२० देशवधनु तः ३१२० देशवधनु तः ३१२०
ज० खुमागतव १ समय अथिवनु ७१० देशवधनु तः ३१२० देशवधनु तः ३१२० देशवधनु तः ३१२०
सर्वथा थोमा उदागिकता सर्ववधक, त पत्ता समयना उ माट १ ॥ तथा उदागिकता अचं-
धक विमसाहिया २ ॥ तथा उदागिकता देशवधक अमग्यातगुणा ३ ॥ इति उदागिकता
सर्वथ देशवधनु स्वरूप सपूर्ण ॥ अथ वेंकयना सर्ववध देशवधनु स्वरूप कंहे ॥ समुच्चय
वेंकयना सर्ववधनी स्थिति ज० १ समयनी, उ० २ समयनी ते केम ? कोइ मनुष्य तथा
तिर्येचे वेंकय मांरुं ॥ वेंकयनो पहेळो समय सर्ववधनो करीने तेज समये मरे, मरीने
द्वेता तथा नारकीमां विप्रहृति विना उपजे तेवारे वीजे समये सर्ववध करे प रीते २
समय जाणया ॥ देशवधनी ज० १ समयनी, उ० ३३ सागरमां १ समय उणानी ॥ पेंकडिय

वाउकाय १ तिर्यच २ मनुष्य ३ ए ३ ना सर्वबंधनी ज० उ० १ समयनी ॥ देशबंधनी
 ज० १ समयनी, उ० अंतर्मुहूर्तनी ॥ नारकी देवताना सर्वबंधनी ज० उ० १ समयनी ॥
 देशबंधनी ज० दश हजार वर्षमां ३ समय उणानी, उ० ३३ सागरमां १ समय उणानी ॥
 हवे अंतरद्वार कहे ठे ॥ समुच्चय त्रैक्रेयना सर्वबंधनुं आंतरं ज० १ समयनुं, उ० चन-
 स्पति कालनुं ॥ देशबंधनुं आंतरं ज० १ समयनुं, उ० चनस्पति कालनुं ॥ वाउकाय ति-
 र्यच मनुष्यना त्रैक्रेय शरीरना सर्वबंधनुं आंतरं ज० अंतर्मुहूर्तनुं, वाउकायनुं उ० पट्टयोपमना
 असंख्यातमा भागनुं आंतरं, तिर्यच मनुष्यनुं उ० प्रत्येक पूर्व कोटिनुं ॥ एम देशबंधनुं पण
 अंतर जाणुं ॥ ए पोतपोतानी जातिमां आंतरं पदे ॥ हवे विशेषांतर द्वार कांटे ठे ॥ एकेंद्रिय
 गरीने नोपेकेंद्रिय थाय चळी नोपेकेंद्रिय मरीने एकेंद्रिय थाय तेना सर्वबंधनुं आंतरं
 ज० अंतर्मुहूर्तनुं, उ० अनंतकालनुं ॥ देशबंधनुं आंतरं पण एमज जाणुं ॥ वाउकाय २
 तिर्यच २ मनुष्य ३ ए ३ ना सर्वबंध देशबंधनुं आंतरं ज० अंतर्मुहूर्तनुं, १३० चनस्पतिका-
 लनुं ॥ नारकी देवताना सर्वबंधनुं आंतरं ज० १० हजार वर्ष ने अंतर्मुहूर्त आ धेकनुं, उ० चन-
 स्पति कालनुं ॥ देशबंधनुं आंतरं पण एमज ॥ उ नारकी, १० अवनपति, १६ वाणव्यंतर,

उद्योतिषी, वैमानिक ८ देवलोकां गृही वेमेयता सर्ववधन् ॥ नमः पात्रपोषाण । मि । मि । मि । मि ।
अंतर्मुहूर्त अधिरुनु, उ० अतनकालनु ॥ दशवधनु आतः ३० अतनकालः ५ अतनकालः
कालनु ॥ नवमा देवलोकां गृही नव प्रवयक गृहीना सर्ववधनु आतः ३० पात्रपोषाण । मि । मि । मि । मि ।
उभ्या उपर पृथक् वर्ष अधिरुनु उ० अतनकालनु ॥ दश वधनु आतः ३० पात्रपोषाण । मि । मि । मि । मि ।
उ० अतनकालनु ॥ चार अतनकालनु विमानता सर्ववधनु आतः ३० पात्रपोषाण । मि । मि । मि । मि ।
वर्ष अधिरुनु, उ० मंख्यात मागनु ॥ दशवधनु आतः ३० पात्रपोषाण । मि । मि । मि । मि ।
गनु ॥ सर्वार्थमिच्छता सर्ववध दशवधनु आतः नव । ॥ देव अतनकालः ५ अतनकालः ५
ते ॥ सर्वार्थी योगा वैक्रेय शरीरता सर्ववधक १ ॥ तथा दशवधनु अतनकालः ५ अतनकालः ५
तंथी अयंधक अतनकालः ३ ॥ २ ॥ इति वैक्रेयना देशवध सर्ववधनु स्वरूप मपुण ॥ देव
आहारकना देशवध सर्ववधनु स्वरूप कहे ते ॥ आहारकना सर्व वंधनी स्थिति ज० उ० १
समयनी, देशवंधकना स्थिति ज० उ० अंतर्मुहूर्तनी ॥ आहारकना सर्ववधनु आतः ३० अंत-
र्मुहूर्तनु, उ० अर्द्ध पुद्गल परावर्तन देशे उणानु ॥ देव अतनकालः ५ अतनकालः ५
आतः ३० पात्रपोषाण । मि । मि । मि । मि ।

गुणा ३ ॥ ३ ॥ इवे तेजस् कार्मणनुं स्वरूप कहे ठे ॥ तेजस् कार्मणना सर्वबंध नहि ॥
 देशबंधना २ जेद ॥ आदि नहि अंत नहि ते अजव्य १ ॥ आदि नहि अंत ठे ते जव्य
 २ ॥ इवे मनुं अद्वयवहुत्व कहे ठे ॥ सर्वथी योमा अजव्य १ ॥ तेथी जव्य अनंत-
 गुणा २ ॥ सर्वथी योमा तेजस् कार्मणना अबंधक १ ॥ तेथी देशबंधक अनंतगुणा २ ॥
 ५ ॥ इवे ११ बोलनुं अद्वयवहुत्व कहे ठे ॥ सर्वथी योमा आहारकना सर्वबंधक १ ॥
 तेथी आहारकना देशबंधक संख्यातगुणा २ ॥ तेथी वेक्रेय शरीरना सर्वबंधक असंख्यात-
 गुणा ३ ॥ तेथी वेक्रेयना देशबंधक असंख्यातगुणा ४ ॥ तेथी तेजस् कार्मणना अबंधक
 अनंतगुणा ५ ॥ तेथी उदारिकना सर्वबंधक अनंतगुणा ६ ॥ तेथी उदारिकना अबंधक
 विसेसाहिया ७ ॥ तेथी उदारिकना देशबंधक असंख्यातगुणा ८ ॥ तेथी तेजस् कार्म-
 णना देशबंधक विसेसाहिया ९ ॥ तेथी वेक्रेयना अबंधक विसेसाहिया १० ॥ तेथी आहा-
 रकना अबंधक विसेसाहिया ११ ॥

इति देशबंध सर्वबंधना बोल संपूर्ण ॥

મંદ્યાના અમંદ્યાનાનો વોલ ॥

અનુયોગદાર મૂત્ર મંદ્ય મંદ્યાના અમંદ્યાના અનંતાના ૨૦ જેદ કહ્યા ૩ તેનો વિ-
સ્તાર કિંચિત્ માત્ર વિશ્યંતે ॥ મંદ્યાનાનો ૧ જેદ ॥ અધન્ય મંદ્યાનો ૨ ॥ મધ્યમ મંદ્યાનો
૩ ॥ ઉત્કૃષ્ટ મંદ્યાનો ૪ ॥ ૫ જેદ ॥ અમંદ્યાનાનો નવ જેદ ॥ અધન્ય પરિત અમંદ્યાનો
૧ ॥ મધ્યમ પરિત અમંદ્યાનો ૨ ॥ ઉત્કૃષ્ટ પરિત અમંદ્યાનો ૩ ॥ અધન્ય જુલ અમંદ્યાનો ૪ ॥
મધ્યમ જુલ અમંદ્યાનો ૫ ॥ ઉત્કૃષ્ટ જુલ અમંદ્યાનો ૬ ॥ અધન્ય અમંદ્યાનો અમંદ્યાનો
૭ ॥ મધ્યમ અમંદ્યાનો અમંદ્યાનો ૮ ॥ ઉત્કૃષ્ટ અમંદ્યાનો અમંદ્યાનો ૯ ॥ ૧૦
૧૧ જેદ ॥ અનંતાના ૬ જેદ ॥ અધન્ય પરિત અનંતો ૧ ॥ મધ્યમ અનંતો ૨ ॥
ઉત્કૃષ્ટ પરિત અનંતો ૩ ॥ અધન્ય જુલ અનંતો ૪ ॥ મધ્યમ જુલ અનંતો ૫ ॥ ઉત્કૃષ્ટ
જુલ અનંતો ૬ ॥ અધન્ય અનંતો અનંતો ૭ ॥ મધ્યમ અનંતો અનંતો ૮ ॥ ૯ જેદ ॥
સંખ્યાનાના ૩ જેદ, અસંખ્યાનાના ૯ જેદ,

नेद नामयी कला ॥ हवे विस्तारे बीस जेदनो थर्य समजणपूर्वक कहे ते ॥ जयन्य
 संख्यातो ते वे १ ॥ मध्यम संख्यातो ते त्रणयी मांभीने उत्तुष्टा संख्याता मांदेयी १
 थोत्रो तेटला सुधी मध्यम संख्यातो कहीण, एनां संख्यातां रूप थाय २ ॥ उरुष्टो
 संख्यातो कहे ते ॥ जंबूद्वीप प्रमाणे यालो कदयी सर सवने दाणे सग सुधी जरीने पत्री
 १ दाणो द्वीपे थने एक दाणो समुद्र मुकतां मुकतां सर्व पालाना कण खुटी जाय, पत्री
 जे द्वीपसमुद्रें ठेवलो दाणो आठ्यो तेव्हां मोटो वीजो पात्रो कदयवो ते सरसवने
 दाणे जरीने वळी एक दाणो द्वीपसमुद्रें मुकतां जे द्वीपसमुद्र सुधी ठेवलो दाणो
 पहींचे तेव्हां मोटो वीजो यालो कदयवो ॥ एवा पात्रा केटला कदयवा ? उत्तर—यसंखप्पा
 कहेतां गएया न जाय एटला पात्रा १९४ थंकयी थधिक शिखा सहित सरसंवकरी प्ररया ॥
 पूरपूरा शिखा सुधी जेटला पालाना कण तंटवो उत्तुष्ट १ संख्यातो आणवो १ ३ जेद सं-
 ख्याताना कला ॥ हवे थसंख्याताना ए जेद कहे ते ॥ जेउत्तु ओ संख्यातो ते उपर गंक दाणो
 थधिक मुकीण ल्यारे जयन्य परित थसंख्यातो थाय, ते उपर गंत ज्यासुधी उरुष्टा परित थसं-

ख्यातामांथं । १ आंठो तेने स यत्न परिण अमग्याता वट्ठण ॥ इव उत्तुष्टा परिण अमग्या-
 ता ते वेस थाय ? उत्तर जघन्य परिण अमग्याताना रूप जेट्ठो अयां ते नेट्ठो जघन्य
 परिण अमग्यातर्न । राट्ठो मांढीण ते गट्ठो मांढीण पट्ठो मांढीण गट्ठो मांढीण गणतां
 वट्ठो ॥ ते गुणा वट्ठो ते यत्न अमग्याताय प नो गट्ठो मांढीण तेने चाग्वाग गणतां
 प ॥ १०० पांच पंच ॥ १०० पंचा ॥ १०० पंचा ॥ १०० पंचा ॥ १०० पंचा ॥ १०० पंचा ॥
 प ॥ १०० तस जघन्य परिण अमग्यातर्न जघन्य परिण अमग्यातर्न गुणा करीण नेट्ठो
 प ॥ १०० रूप थाग तमाया ॥ १०० रूप गुण करीण नेट्ठो उत्तुष्टा परिण अमग्यातां थाय
 प ॥ १०० ॥ १०० उत्तुष्टा परिण अमग्याता कट्ठो तमा १ दाणो नांवीण, नेट्ठो जघन्य
 जूत्त अमग्याता थाय एक आवलिकाना समय नेट्ठो ज्ञाणवा ४ ॥ ते उपरांत ज्या-
 मुंधी उत्तुष्टा जूत्त अमग्याताना ततो नेट्ठो ते तमा १ रूप आंठो त्यांमुंधी सर्व मध्यम
 जूत्त अमग्याता पांचमा नेट्ठो कट्ठोण ५ ॥ इव उत्तुष्टो जूत्त अमग्याता केम
 थाय ? उत्तर-जघन्य जूत्त अमग्याता चांथ नेट्ठो आवलिकाना समय कट्ठो,
 तेने मांढीमांढी गुणां करता जेट्ठो रूप थाय तेमा १ रूप आंठो करीण

ત્યારે ઉત્કૃષ્ટો જુત અસંખ્યાતો કહીત ॥ ૫ ॥ બહો બેદ ૬ ॥ હવે ઉત્કૃષ્ટો જુત અસં-
 ગ્યાતો કલો તેમાં ? રૂપ પ્રદેષીત પટલે સાતમો બેદ જઘન્ય અસંખ્યાતો અસંખ્યાતો
 થાય ૭ ॥ તે ઉપરાંત જ્યાં સુધી ઉત્કૃષ્ટો અસંખ્યાતો અસંખ્યાતામાં ? રૂપ ઓતું તેને મધ્યમ
 અસંખ્યાતો અસંખ્યાતો કહીત ॥ ૬ ॥ આઠમો બેદ ૮ ॥ હવે ઉત્કૃષ્ટો અસંખ્યાતો અસંખ્યાતો
 કેમ થાય ? ઉત્તર—જઘન્ય અસંખ્યાતો અસંખ્યાતો સાતમો બેદ છે તેને માંદો માંદિ ગુણ
 કરતાં જેટલાં રૂપ થાય તેમાં ? રૂપ ઓતું કરીત, ત્યારે ઉત્કૃષ્ટો અસંખ્યાતો અસંખ્યાતો
 થાય ૯ ॥ ૫ ॥ બેદ અસંખ્યાતાના કાણા ॥ હવે અનંતાના ૮ બેદ કહે છે ॥ જે ઉત્ત-
 રુષ્ટો અસંખ્યાતો અસંખ્યાતો કાણો, તે ઉપર ? રૂપ અધિક કરીત, ત્યારે જઘન્ય પરિત
 અનંતો થાય ? ॥ તે ઉપરાંત જ્યાં સુધી ઉત્કૃષ્ટ પરિત અનંતામાંદિ ? ઓતો તેને
 મધ્યમ પરિત અનંતો કહીત ૨ ॥ હવે ઉત્કૃષ્ટો પરિત અનંતો કેમ થાય ? ઉત્તર—જઘન્ય
 પરિત અનંતો પહેલો બેદ કાણો, તેને માંદો માંદિ ગુણ કરતાં જેટલાં રૂપ થાય તે મધ્યે ?
 રૂપ ઓતું કરીત, ત્યારે ઉત્કૃષ્ટો પરિત અનંતો થાય ૩ ॥ હવે જઘન્ય પરિત અનંતો

[illegible]

इति मध्याना असंख्याता अनन्ताना बोल संपूर्ण ॥

पांच शरीरना बोल ॥

अथ पन्नवणा सूत्रना पद २१ यी १६ द्वारे ५ शरीरना बोल लिख्यते ॥
गाहा—नाम १ उत्थ २ संताण ३ सामी ४,

उगाहणा ५ पुगसचयण ६ संजोयणा ७ ॥

दव्व ८ पप्पस ९ दव्वपपसवयाण १०,

मुट्ठम वायर ११ उगाहणा अप्पावहु १२ ॥ १ ॥

पञ्चोयण १३ विसय १४ विड १५,

अंतर १६ सोमस द्वारा इमे ॥

पण सरीरोवरि पण,

उत्तारेयव्वा निगण बुद्धिदि ॥ २ ॥

ए १६ द्वार ॥ तेमां प्रथम नामद्वार कहे वे ॥ उदारिकशरीर १ ॥ चैक्य शरीर २ ॥

आचारक शरीर ॥ ८९ ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥

કાર્મણ શરીર તે કેને કહીય ? કર્મ પુદ્ગલથી નિપજ્યું તેને કાર્મણ શરીર કહીય ॥
 જેના ઉદયથી જીવ પુદ્ગલ ગ્રહીને તે કર્મોદિરૂપણે પરિણમાવે તથા આહારને શ્લેષે તેને
 કાર્મણ શરીર કહીય ૫ ॥ ૨ ॥ હવે ત્રીજું સંગાણઘાર કહે છે ॥ ઉદારિક શરીરમાં સંગાણ
 ૬ ॥ ૧ ॥ વૈક્રેય શરીરમાં દેવતાને સંગાણ એક સમચરંસ ॥ નારકીમાં સંગાણ ૫૬
 હું ॥ મનુષ્ય તિર્યચમાં વૈક્રેય કરતાં સમચરંસ તથા નાના પ્રકારનું ॥ ગાયુકાયનાં વૈક્રેયમાં
 ૬ ॥ ૨ ॥ આહારક શરીરમાં સંગાણ ૧ સમચરંસ ॥ ૩ ॥ તૈજસ્ કાર્મણમાં ૬ સંગાણ
 એક હું ॥ ૪ ॥ ચોથું સ્વામીઘાર કહે છે ॥ ઉદારિક શરીરના સ્વામી મનુષ્ય તિર્યચ ૧ ॥ વૈક્રેય
 શરીરના સ્વામી દેવતા નારકી તથા લઙ્ઘિપ્રત્યયિક મનુષ્ય તિર્યચ ૨ ॥ આહારક શરી-
 રના સ્વામી ચતુર્દ પૂર્વી સાધુ ૩ ॥ તૈજસ્ કાર્મણ શરીરના સ્વામી સર્વ સંસારી જીવ ૪ ॥ ૫
 ॥ ૪ ॥ હવે પાંચમું અવગાહનાઘાર કહે છે ॥ ઉદારિક શરીરની અવગાહના જઘન્ય
 ચંચુલનો અસંખ્યાતમો જાગ, ઉત્કૃષ્ટિ હજાર જોજન જાફેરી ૧ ॥ વૈક્રેય શરીરની અવગા-
 હના જવપ્રત્યયિક જઘન્ય ચંચુલનો અસંખ્યાતમો જાગ, ૭૦ ૧૦૦ ધનુષ્યનો ॥ લઙ્ઘિ-

३ ॥ तेथी तेजस् कार्मणं दध्वायान् दोषितुला ने उदारिकयो अनंतगुणा अधिक ४ ॥ ८ ॥ हवे न-
 धं पुणसत्तयाण् द्वार कहे ते ॥ सर्वथी योना आहारकना प्रदेश १ ॥ तेथी विक्रेयना प्रदेश असं-
 म्यातगुणा २ ॥ तेथी उदारिकना प्रदेश असंख्यातगुणा ३ ॥ तेथी तेजस्ना प्रदेश अनंत-
 गुणा ४ ॥ तेथी कार्मणना प्रदेश अनंतगुणा ५ ॥ ९ ॥ दशमुं दध्वायान् द्वार कहे
 ते ॥ सर्वथी योना आहारकना दध्वायान् १ ॥ तेथी विक्रेयना असंख्यातगुणा २ ॥
 तेथी उदारिकना दध्वायान् असंख्यातगुणा ३ ॥ तेथी आहारकना पुणसत्तया असंख्यात-
 गुणा ४ ॥ तेथी विक्रेयना पुणसत्तया असंख्यातगुणा ५ ॥ तेथी उदारिकना पुणसत्तया
 असंख्यातगुणा ६ ॥ तेथी तेजस् कार्मणं दोषितुला ने दध्वायान् अनंतगुणा ७-८ ॥ तेथी
 तेजस्ना पुणसत्तया अनंतगुणा ९ ॥ तेथी कार्मणना पुणसत्तया अनंतगुणा १० ॥ १० ॥
 अंग्पासुं सूदमवाद् द्वार कहे ते ॥ सर्वथी योनायाद् पुद्गल उदारिकनां १ ॥ तेथी विक्रेय-
 नां पुद्गल सूदम २ ॥ तेथी आहारकनां पुद्गल सूदम ३ ॥ तेथी तेजस्नां पुद्गल सूदम
 ४ ॥ तेथी कार्मणना पुद्गल सूदम ५ ॥ ११ ॥ हवे चारमुं अंग्पासुं अद्वयान्दुत्त

द्वार कहे ठे ॥ सर्वथी थोनी उदारिकनी जपन्य थवगाहना १ ॥ तेथी तेजस् कार्मणनो
 मांदोमांदि तुष्ट ने जपन्य थवगाहनां विसेसाहिया ३ ॥ तेथी वैक्रेयनो जघन्य थवगा-
 हना थसंग्यातगुणी ४ ॥ तेथी आहारकनी जघन्य थवगाहना थसंग्यातगुणी ५ ॥
 तेथी आहारकनी उत्कृष्टी थवगाहना विसेसाहिया ६ ॥ तेथी उदारिकनी उत्कृष्टी
 थवगाहना संग्यातगुणी ७ ॥ तेथी वैक्रेयनी उत्कृष्टी थवगाहना संग्यातगुणी ८ ॥
 तेथी तेजस् कार्मणनी मांदोमांदि तुष्ट ने उत्० थवगाहना थसंग्यातगुणी १० ॥ १२ ॥
 एवं तेरमुं प्रयोजनधार कहे ठे ॥ उदारिकनुं प्रयोजन मुक्ति जावानुं १ ॥ वैक्रेयनुं प्रयो-
 जन खेनेक रूप करवानुं २ ॥ आहारकनुं प्रयोजन संशय टाळवानुं ३ ॥ तेजस्नुं
 प्रयोजन आहार पचाववानुं ४ ॥ कार्मणनुं प्रयोजन आहार खेचवानुं थने आठ कर्म
 प्रवृत्त करीने संसार परिव्रमण करवानुं ५ ॥ १३ ॥ चउदमुं विषयधार कहे ठे ॥ उदा-
 रिकनो विषय पद्मरमा रुचक द्वीपतांड १ ॥ वैक्रेयनो विषय थसंग्याता द्वीप समुद्रतांड
 २ ॥ आहारकनो विषय थढी द्वीपतांड ३ ॥ तेजस् कार्मणनो विषय सर्व लोकसां जवानो

४-५ ॥ १४ ॥ पंदरसुं स्थितिहार कहे ते ॥ उदारिकनी स्थिति जघन्य थंतमुहूर्त्तनी,
 उत्कृष्टि ३ पट्योपमनी १ ॥ वैक्रेयनी जघन्य थंतमुहूर्त्तनी, उत्कृष्टि ३३ सागरनी २ ॥
 थादारकनी ज० उ० थंतमुहूर्त्तनी ३ ॥ तेजस् कामं गनी स्थिति चे प्रकारनी ॥ अणाइया
 अपज्वत्सीया ते अनव्य थाथि थादि नथी ने थंत पण नथी थने अणाइया सपज्व-
 सोया ते जव्य थाथि थादि नथी ने थंत ते ॥ १५ ॥ इवे सोखमुं थंतरहार कहे ते ॥
 उदारिकनुं थांतरं पने तो जघन्य थंतमुहूर्त्तनुं, उत्० तेथीस सागरोपमनुं १ ॥ वैक्रेय
 शरीरनुं थांतरं पने तो ज० थंतमुहूर्त्तनुं, उत्० थनंतो कास यावत् वणस्सईकासो २ ॥
 थादारकनुं थांतरं पने तो ज० थंतमुहूर्त्तनुं, उत्० थर्ळ पुद्गल परावर्तन देशे उणानुं ३ ॥
 तेजस् कामं गनुं थांतरं नथी ४-५ ॥ तथा थंतरधीजा प्रकारे ॥ आहारिक शरीर वजि ४
 शरीर लोकमा सदा खाने पण तेनुं थंतर पमंतुं नथी, थने आहारिक शरीरनुं थंतर पने
 तो उत्कृष्ट ६ मासनुं थंतर पने ॥ १६ ॥

इति पांच शरीरानां बोल संवृण्ण ॥

पाञ्च इंद्रिय ॥

इन्द्रिय.

अथ धी पतवणा सूत्रता पदरमापदता पदेखा उद्देशाधी पाञ्च इंद्रियना चाञ्च विन्यते ॥
गाथा ॥ नाम १ संज्ञा २ वादसुं ३, पुद्गलं ४ कक्षपणस ५ उगाढे ६ ॥

अप्पावहु ७ पुद्ग ८ पविष्टे ९, विसृय १० अणागार ११ आदारे १२ ॥ १ ॥

एवं प्रथम नाम द्वार कदे ते ॥ १ धोत्रेन्द्रिय, २ चक्षुर्इन्द्रिय, ३ घ्राणेन्द्रिय, ४ रसेन्द्रिय, ५ स्पर्शेन्द्रिय ॥ १ ॥

एवं पीतुं संस्थान द्वार कदे ते ॥ १ श्रोत्रेन्द्रियनुं संस्थान कदंब वृक्षनां कृत्त सरलुं,
२ चक्षुर्इन्द्रियनुं संस्थान मसूरनी दाढ अथवा अर्थ चंद्रमा सरलुं, ३ घ्राणेन्द्रियनुं संस्थान
अतिमुक्तक पुष्प अथवा धमण सरलुं, ४ रसेन्द्रियनुं संस्थान तरपत्तानी धार सरलुं, ५
स्पर्शेन्द्रियनुं संस्थान नाना प्रकारनुं ॥ २ ॥

एवं शीतुं बाहुष्वद्वार कदे ते ॥ पांच इंद्रियनुं जगत्तु जघन्य उत्कृष्ट आंगुलना

॥२३॥

અસંખ્યાતમા જાગનું ॥ ૩ ॥

હવે ચોથું પૃથક્ત્વદ્વાર કહે છે ॥ શ્રોત્ર, ૨ ચક્ર ને ૩ ગ્રાણ ૧૧ ત્રણ ઇંદ્રિયનું લાંબપણું જન્ય હતુષ્ટ આંગુલના અસંખ્યાતમા જાગનું, ૩ રસેંદ્રિયનું લાંબપણું જન્ય આંગુલના અસંખ્યાતમા જાગનું, હતુષ્ટ પૃથક્ તે ૨ થી ૯ આંગુલનું ૪ ॥ સ્પર્શેંદ્રિયનું લાંબપણું જન્ય આંગુલના અસંખ્યાતમા જાગનું, હતુષ્ટ હજાર યોજન લાંબું ૫ ॥ ૪ ॥

હવે પાંચમું પ્રદેશ દ્વાર કહે છે ॥ પાંચ ઇંદ્રિયના અનંત અનંત પ્રદેશ છે ॥ ૫ ॥

હવે ઠનું અવગાહ દ્વાર કહે છે. પાંચ ઇંદ્રિય છે તેમાં દરેક ઇંદ્રિય આકાશના પ્રદેશ અસંખ્યાત અસંખ્યાતને અવગાહી રહેલ છે ॥ દરેક ઇંદ્રિયના અનંત અનંત કર્કશ અને જારે સ્પર્શ છે, તેમ અનંત અનંત હલકા અને મૃદુ સ્પર્શ છે, ૧ સ્થૂલ દૃષ્ટિની અપેક્ષા ૧ જાણું ॥ ૬ ॥

હવે સાતમું અલ્પબહુત્વ દ્વાર કહે છે, તેમાં પ્રથમ પ્રદેશનો અલ્પબહુત્વ ॥ સર્વથી યોગ્ય ચક્ર ઇંદ્રિયના પ્રદેશ ૧ ॥ તેથી શ્રોત્રેંદ્રિયના પ્રદેશ સંખ્યાતગુણ ૨ ॥ તેથી ગ્રાણેં-

द्रियना प्रदेश संख्यातगुणा ३ ॥ तेथी रसेन्द्रियना प्रदेश असंख्यातगुणा ४ ॥ तेथी स्पर्श-
द्रियना प्रदेश संख्यातगुणा ५ ॥

यीजो इंद्रियोनो आकाश प्रदेश अवगाही रह्यानो अद्वयवहुत्व ॥ सर्वथी थोमा
चहु इंद्रियना अवगाह्या आकाश प्रदेश १ ॥ तेथी श्रोत्रेन्द्रियना अवगाह्या आकाश
प्रदेश संख्यातगुणा २ ॥ तेथी घ्राणेन्द्रियना अवगाह्या आकाश प्रदेश संख्यातगुणा
३ ॥ तेथी रसेन्द्रियना अवगाह्या आकाश प्रदेश असंख्यातगुणा ४ ॥ तेथी स्पर्शेन्द्रियना
अवगाह्या आकाश प्रदेश संख्यातगुणा ५ ॥

द्वे त्रिजो इंद्रियोना प्रदेश अने आकाश प्रदेशने अवगाही रह्येन इंद्रियो ए वेनो साथे
अद्वयवहुत्व ॥ सर्वथी थोमा चहु इंद्रियना अवगाह्या आकाश प्रदेश १ ॥ तेथी श्रोत्रेन्द्रियना
अवगाह्या संख्यातगुणा २ ॥ तेथी घ्राणेन्द्रियना अवगाह्या संख्यातगुणा ३ ॥ तेथी रसेन्द्रियना
अवगाह्या असंख्यातगुणा ४ ॥ तेथी स्पर्शेन्द्रियना अवगाह्या संख्यातगुणा ५ ॥ तेथी चहु
इंद्रियना प्रदेश अनंतगुणा ६ ॥ तेथी श्रोत्रेन्द्रियना प्रदेश संख्यातगुणा ७ ॥ तेथी घ्रा-

नंद्रियना प्रदेश संख्यातगुणा ७ ॥ तेथी रसेन्द्रियना प्रदेश असंख्यातगुणा ९ ॥ तेथी स्प-

शेंद्रियना प्रदेश संख्यातगुणा १० ॥

हृदये चोथी इंद्रियोमां कर्कश नारे स्पर्शनो अल्प बहुल ॥ सर्वथो योना चक्षु इंद्रि-
यना कर्कश नारे स्पर्श १ ॥ तेथी श्रोत्रेंद्रियना अनंतगुणा २ ॥ तेथी घ्राणेंद्रियना
अनंतगुणा ३ ॥ तेथी रसेन्द्रियना अनंतगुणा ४ ॥ तेथी स्पर्शेंद्रियना अनंतगुणा ५ ॥ सर्व-
थी योना स्पर्शेंद्रियना लघुमृदु स्पर्श १ ॥ तेथी रसेन्द्रियना अनंतगुणा २ तेथी घ्राणेंद्रियना
अनंतगुणा ३ ॥ तेथी श्रोत्रेंद्रियना अनंतगुणा ४ ॥ तेथी चक्षु इंद्रियना अनंतगुणा ५ ॥
हृदये ठगे इंद्रियोमां कर्कश १ नारे २ लघु ३ मृदु ४ ए चारे स्पर्शनो साथे अल्पबहुल ॥
सर्वथी योना चक्षु इंद्रियना कर्कश नारे स्पर्श १ ॥ तेथी श्रोत्रेंद्रियना कर्कश नारे
स्पर्श अनंत गुणा २ ॥ तेथी घ्राणेंद्रियना अनंतगुणा ३ ॥ तेथी रसेन्द्रियना अनंतगुणा
४ ॥ तेथी स्पर्शेंद्रियना अनंतगुणा ५ ॥ तेथी स्पर्शेंद्रियना लघु मृदु स्पर्श अनंतगुणा
६ ॥ तेथी रसेन्द्रियना लघु मृदु स्पर्श अनंतगुणा ७ ॥ तेथी घ्राणेंद्रियना लघु मृदु

સ્પર્શ અનંતગુણા ૮ ॥ તેથી શ્રોત્રેન્દ્રિયના લઘુ મૃદુ સ્પર્શ અનંતગુણા ॥ ૯ ॥ તેથી ચક્ષુ-
ન્દ્રિયના લઘુ મૃદુ સ્પર્શ અનંતગુણા ૧૦ ॥ ૭ ॥

હવે આઠમું પૃષ્ઠ દ્વાર કહે છે ॥ ઇન્દ્રિયોને જે પુદ્ગલો આવી સ્પર્શે તે પુદ્ગલોને
ઇન્દ્રિયો પ્રદે તે પૃષ્ઠ કહીએ. પાંચ ઇન્દ્રિયોમાં ચક્ષુ ઇન્દ્રિય વિના ચાર ઇન્દ્રિયોને પુદ્ગલો
આવી સ્પર્શે તે પણ ચક્ષુ ઇન્દ્રિયને આવી સ્પર્શતા નથી ॥ ૮ ॥

હવે નવમું પ્રવિષ્ઠ દ્વાર કહે છે. જે ઇન્દ્રિયોને વિષે અગ્નિમુલ (સામાં) પુદ્ગલો
આવીને પ્રવેશ કરે તેને પ્રવિષ્ઠ કહીએ ॥ પાંચ ઇન્દ્રિયમાં ચક્ષુ ઇન્દ્રિય વિના ચાર ઇન્દ્રિય
પ્રવિષ્ઠ છે ને ચક્ષુ ઇન્દ્રિય અપ્રવિષ્ઠ છે ॥ ૯ ॥

હવે દશમું વિષયદ્વાર કહે છે ॥ પાંચે ઇન્દ્રિયોનો જઘન્ય વિષય આંગુલના અસં-
ખ્યાતમા જાગનો, હઠ્ઠાણ્ટ જુદો જુદો કહે છે ॥ પંકેન્દ્રિયનો સ્પર્શેન્દ્રિયનો વિષય ૪૦૦
ધનુષ્ય, વેંડેન્દ્રિયનો રસેન્દ્રિયનો ૬૪ ધનુષ્ય અને સ્પર્શેન્દ્રિયનો ૮૦૦ ધનુષ્યનો, તેંડેન્દ્રિયનો
ઘ્રાણેન્દ્રિયનો ૧૦૦ ધનુષ્ય, રસેન્દ્રિયનો ૧૨૮ ધનુષ્ય અને સ્પર્શેન્દ્રિયનો ૧૬૦૦ ધનુષ્યનો,

चतुर्विंशत्यनो चतुर्दशद्वयनो २००५४ धनुष्यनो, द्वाविंशत्यनो २०० धनुष्यनो, रसेन्द्रियनो
 २०६ धनुष्यनो यत्र स्पंदोद्वयनो ३२०० धनुष्यनो, अस्मदी पंचद्वयनो श्रोत्रेन्द्रियनो १
 योजननो, चतुर्दशद्वयनो ५००० धनुष्यनो, द्वाविंशत्यनो ४०० धनुष्यनो, रसेन्द्रियनो ५१२ धनु-
 ष्यनो यत्र स्पंदोद्वयनो ६४०० धनुष्यनो, संक्षी पंचद्वयनो श्रोत्रेन्द्रियनो १२ योजननो, चतु-
 र्द्वयनो १ क्षाम योजन कर्त्तरानो, द्वाविंशत्यनो ९ योजननो, रसेन्द्रियनो ९ योजननो,
 स्पंदोद्वयनो ९ योजननो ॥ १० ॥

स्पर्शोद्दिश्यनो ॥ योजनना ॥ १० ॥
 दृश्यं अग्यागमुं अनाकार (उपयोग) द्वार कंदं ठे, तंसां प्रथम जघन्य उपयोगकालनो
 अक्षयपट्टरा॥ मययी योमो दृष्टुंदिश्यनो जघन्य उपयोगकाल १॥ तेथी श्रोत्रोद्दिश्यनो जघन्य
 उपयोगकाल निशेषाधिक २ ॥ तेथी घ्राणोद्दिश्यनो जघन्य उपयोगकाल निशेषाधिक ३ ॥
 तेथी रसोद्दिश्यनो जघन्य उपयोगकाल निशेषाधिक ४ ॥ तेथी स्पर्शोद्दिश्यनो जघन्य उप-
 योगकाल निशेषाधिक ५ ॥

द्वये वीजो उरुष्ट उपयोगकालनां अरुष्यदुष्य ॥ सर्वयो योमो चमृद्भ्रियनो उरुष्ट
काल विदनाधिक प ॥

प्रदेशी स्क्भनो आहार करे अर्थात् ग्रहण करे १ ॥ द्वेयथी असंख्यात आकाशप्रदेशने
 अथवाही रहेल पुद्गलने ग्रहण करे २ ॥ कालथी एक समयथी मान्नी असंख्यात सम-
 यनी स्थितिवाळा पुद्गलने ग्रहण करे ३ ॥ जावथकी वर्ण गंध रस अने स्पर्शवाळा
 पुद्गलोने आहारपणे ग्रहण करे ४ ॥ १२ ॥

इति पांच इंद्रियनाचोख संपूर्ण ॥

पुद्गल परावर्त्तन ॥

—अर्थ—

अथ श्री जगवती शक्त १२ माना उद्देशा चोथाथी पुद्गलपरावर्त्तननाचोख लिख्यते॥
 गाथा-नाम १ गुण २ संख्या ३ कालं ४, कालोवमं ५ च कालव्यप्पावहु ६ ॥

पुगल मज्जे पुगल ७, पुगल कारणे व्यप्पावहु ८ ॥ १ ॥

प्रथम नामद्वार कहे ठे ॥ पुद्गल परावर्त्तननां ७ नाम ॥ उदारिक पुद्गल पराव-

सैन १ ॥ वैश्वेय पु० २ ॥ तंजस् पु० ३ ॥ कर्मण पु० ४ ॥ मन पु० ५ ॥ वचन पु० ६ ॥
 श्वासेभ्यास पु० ७ ॥ १ ॥ एवं घोत्रु गुणधार कहे ठे ॥ जे लोकमां जेठ्या पुद्गल ठे ते
 मरे उदारिरु शरीरपणें सद्धन मुक त्या ७४ उदारिरुनु पुद्गल परावर्तन याय ॥ एम
 उ पुद्गल परावर्तन जाणवां ॥ २ ॥ एवं त्रिजु सख्याधार कहे ठे ॥ ते संख्याना चार
 घोस, प्रथम घोस एक जीव आधि. घोत्रो घोस घणा जीव आधि. त्रीजो घोस एक
 जीव माहोमाहे आधि. चोथो घोस घणा जीव माहोमाहे आधि ॥ एवं तेमां संख्याना
 प्रथम घोस कहे ठे ॥ जे एक वचने एक नार्काने जीवें पूर्वे उदारिक पुद्गल परावर्तन
 थनती १ बार कीथा थने आगळ कोश करशे, कोश नहि करशे ॥ जे करशे ते ज०
 १-१-१. उत्त० थनता करशे ॥ एम सांने कहेवां ॥ एम यावत् वैमानिक देवने जीवें पूर्वे
 उदारिक पुद्गल परावर्तन थनती थनती बार कीथां थने आगळ कोश करशे,
 कोश नहि करशे ॥ जे करशे ते ज० १-२-३, उत्त० थनतां करशे ॥ एम सांने कहेवां ॥
 एम एक वचने १६० प्रश्न पाय ॥ २ ॥ हवे संख्याना घोत्रो घोस कहे ठे ॥ यद्युचने

सर्व नारकीने जीवे पूर्वे उदारिक पुद्गल परावर्त्तन अनन्तां कीर्थां अने घणा नारकी
 आगळ अनन्तां करशे एम यावत् सात पुद्गल परावर्त्तन कहेयां ॥ एम यावत् सर्व वैमा-
 निक देवने जीवे कीर्थां ॥ एम १६७ प्रश्न थाय ॥ एवं २ संख्याना यइने ३३६
 प्रश्न थाय ॥ ए संख्याना २ बोल कथा ॥ ३ ॥ हवे संख्यानो त्रीजो बोल कहे ठे ॥
 एक नारकीने जीवे नारकीपणे पूर्वे उदारिक पुद्गल परावर्त्तन नथी कीर्थां, आगळ पण
 नहि करे १ ॥ अने एक नारकीने जीवे नारकीपणे पूर्वे वैक्य पुद्गल परावर्त्तन अनन्तां
 कीर्थां, आगळे कोई करशे ने कोई नहि करशे अने जे करशे ते ज० १-२-३, उत्त० अनन्ता
 करशे ॥ एम यावत् आसोश्वास पुद्गल परावर्त्तन सुधी कहेतुं ॥ एम यावत् एक नारकीये
 वैमानिक देवपणे ॥ पठी जे जे दंभके जे जे पुद्गल परावर्त्तन होय तेनो हा कहीए अने न
 होय तेनो ना कहीए, एम एक नारकीनो दंभक २४ दंभके उतारतां १६७ प्रश्न थाय, तेम
 २४ दंभक २४ दंभके उतारवा ॥ एक वचने ४०३२ प्रश्न थाय ॥ ए संख्यानो त्रीजो बोल
 कथो ४ ॥ हवे संख्यानो चोथो बोल कहे ठे ॥ बहु वचने सर्व नारकीये नारकीपणे पूर्वे

સર્વ નારકીને જીવે પૂર્વે ઉદારિક પુદ્ગલ પરાવર્તન અનંતાં કીર્તી અને ઘણા નારકી
 આગલ અનંતાં કરશે એમ યાવત્ સાત પુદ્ગલ પરાવર્તન કહેયો ॥ એમ યાવત્ સર્વ વૈમા-
 નિક દેવને જીવે કીર્તી ॥ એમ ૧૬૦ પ્રશ્ન થાય ॥ ૨ સંખ્યાના અંકને ૩૩૬
 પ્રશ્ન થાય ॥ ૫ સંખ્યાના ૨ ઘોલ કાઢા ॥ ૩ ॥ દેવે સંખ્યાનો ત્રીજો ઘોલ કહે છે ॥
 એક નારકીને જીવે નારકીપણે પૂર્વે ઉદારિક પુદ્ગલ પરાવર્તન નથી કીર્તી, આગલ પણ
 નહિ કરે ૧ ॥ અને એક નારકીને જીવે નારકીપણે પૂર્વે વૈક્રેય પુદ્ગલ પરાવર્તન અનંતાં
 કીર્તી, આગલે કોઈ કરશે ને કોઈ નહિ કરશે અને જે કરશે તે જ ૦ ૧-૨-૩, ૩-૨-૩, ૩-૩-૨, ૩-૨-૩
 કરશે ॥ એમ યાવત્ શ્વાસોશ્વાસ પુદ્ગલ પરાવર્તન સુધી કહેલું ॥ એમ યાવત્ એક નારકીએ
 વૈમાનિક દેવપણે ॥ પત્રી જે જે દંમકે જે જે પુદ્ગલ પરાવર્તન હોય તેનો હા કહીને અને ન
 હોય તેનો ના કહીને, એમ એક નારકીનો દંમક ૨૪ દંમકે ઉતારતાં ૧૬૦ પ્રશ્ન થાય, તેમ
 ૨૪ દંમક ૨૪ દંમકે ઉતારવા ॥ એક વચને ૪૦૩૨ પ્રશ્ન થાય ॥ ૫ સંખ્યાનો ત્રીજો ઘોલ
 કાઢો ૪ ॥ દેવે સંખ્યાનો ચોથો ઘોલ કહે છે ॥ ઘટ્ટુ વચને સર્વ નારકીએ નારકીપણે પૂર્વે

उदारिक पुद्गल परावर्त्तन नथी कीधां अने आगळे पण नहि करे ॥ अने सर्व नारकीये नारकीपणे पूर्वै वैक्रेय पुद्गल परावर्त्तन अनंता कीधां अने आगळ पण घणा नारकी अनंतां करी २ ॥ एम यावत् श्वासोश्वास सुधी कहेतुं ॥ एम यावत् सर्व नारकीये वैमानिक दंबपणे १६० प्रश्न थाय ॥ एम २४ दंरुके २४ दंरुक बहु वचने उत्तरातां ४०३२ प्रश्न थाय ॥ एम एक वचन ने बहु वचनना प्रेगा करतां ००६४ प्रश्न थाय ॥ ए संख्याधारनो चोथो घोस कसो ॥ चारे घोसना मळीने कुल संख्या ०४०० प्रांगा थया ॥ हवे एनो विशेष खुखासां कहे ते ॥ सर्व जीवे उदारिक पुद्गल परावर्त्तन १० दंरुके अनंती २ वार कीधां ते १० दंरुक कहे ते ॥ ५ एकेंद्रिय ॥ ३ त्रिगलेंद्रिय ॥ तिर्यच पंचेंद्रिय ॥ मनुष्य ॥ ए १० दंरुकने विष कीधां ॥ वैक्रेय पुद्गल परावर्त्तन १७ दंरुके अनंती २ वार कीधां ते १७ दंरुक कहे ते ॥ नारकी १ ॥ दश जवनपति १० ॥ वायुनो १ ॥ संझी तिर्यच पंचेंद्रिय प्रजासानो १ ॥ संझी मनुष्य प्रजासानो १ ॥ बाणव्यंतर १ ॥ ज्योतिषी १ ॥ वैमानिक १ ॥ ए १७ दंरुकने विष कीधां ॥ तेजस् १ ॥ कामं २ ॥ श्वासोश्वास ३ ॥ पुद्गल परावर्त्तन २४ दंरुके

अर्नन्ती अर्नन्ती चार कीर्धां ॥ मन पुद्गल परावर्त्तन संज्ञी प्रचेन्द्रिय प्रजासाना १६. दंमकने
 धिपे अर्नन्ती अर्नन्ती चार कीर्धां ॥ घचन पुद्गल परावर्त्तन ५ एकेंद्रिय वर्जिते दोष १७ दंमकने
 अर्नन्ती अर्नन्ती चार कीर्धां ॥ ग संख्यानुं द्वार चार बोले संपूर्ण ॥ ३ ॥ इयं चोशुं काजद्वार
 कहे ते ॥ अर्नन्तां काजचक्र मंमल वही जाय, तारं, एक उदारिक पुद्गल परावर्त्तन आय ॥
 गम ७ पुद्गल परावर्त्तन जाणवां ॥ ४ ॥ हवे पांचमुं काजनी उपमानुं द्वार कहे ते ॥
 अर्नन्त सूक्ष्म परमाणु एक व्यवहार परमाणु नीपजे १ ॥ अर्नन्त व्यवहार परमाणु एक
 उत्सनसनियो नीपजे २ ॥ आठ उत्सनसनिये एक सन्द्दसनीयो नीपजे ३ ॥ आठ सन्द्द-
 सनिये एक उर्द्धरेणु नीपजे ४ ॥ आठ उर्द्धरेणु एक त्रसरेणु नीपजे ५ ॥ आठ त्रसरेणु
 एक रथरेणु नीपजे ६ ॥ आठ रथरेणु एक देवकुठ उत्तरकुठ क्षेत्रना मनुष्यनो वाक्ताम्र
 नीपजे ७ ॥ आठ वाक्ताम्रे एक हरिवास रम्यकवास क्षेत्रना मनुष्यनो वाक्ताम्र नीपजे ८ ॥
 आठ वाक्ताम्रे सैमपग एरणवय क्षेत्रना मनुष्यनो वाक्ताम्र नीपजे ९ ॥ आठ वाक्ताम्रे पूर्व
 पश्चिम सत्निर्देशना मनुष्यनो वाक्ताम्र नीपजे १० ॥ ८ वाक्ताम्रे १ खिल नीपजे ॥ तेवी ८

स्त्रीयं १ जु नीपजे ॥ ८ जुग १ ज्व मल्ल नाग नीपजे ॥ ८ जय मध्य नागे १ उन्निन
 थंगुल निपजे ॥ ६ उन्निन अगुंन १ पगनु पटाळरण निपजे ॥ व पगे १ विहत्थ
 निपजे ॥ वं विहत्थे एक हाय निपजे ॥ व हाथ एक वृद्धि निपजे ॥ वं कृद्धि १
 धनुष निपजे ॥ वं हज्जार धनुष १ गाउ निपजे ॥ चार गाउण १ जोजन निपजे ॥ तंवा
 १ जोजन प्रमाण लोरो पटाळा उभा १ ग १ पीण पडा १ गालाघना असग्याता मरु
 कल्पीनि कर्ण १ तं व वालाघ कुंवा ताम्ना लोमनि नगण ॥ पढी तं उपर चक्रवर्त्यादिकनु
 कटक चाल्य जाय. तोपण त वालाघ नमं नदि तवा गगा नदीना प्रवाह उपरथी चाले
 तो एक रज पण नणाय नदि तवा अग्निनं दय पण न येले ॥ एवा कुंवा लोमनि नगण
 पढी तं कुंवाभाथो मा मा वय एर एर गालाघ काढण ॥ तं वरपनु लक्षणे तथा मान कह
 ठे ॥ जे असग्याता समय वदि १ य त्यां १ आवालिका थाय ॥ मग्यानि आवालिकाये
 १ उश्वास थाय ॥ तंम मग्यानि आवालिमाण १ निःश्वास थाय ॥ १ उश्वास १ निःश्वास
 जेगा यइनं एक प्राण थाय ॥ सात प्राण १ स्तोक थाय ॥ सात स्तोक १ खव थाय ॥

परावर्त्तन धाय ॥ ५ ॥ एषा अन्ततां मन पुद्गल परावर्त्तन वही जाय, त्यारे ? वचन पुद्गल परावर्त्तन धाय ६ ॥ एषां अन्ततां वचन पुद्गल परावर्त्तन वही जाय, त्यारे ? वैक्रेय पुद्गल परावर्त्तन धाय ७ ॥ ६ ॥ हवे सातमुं पुद्गल मध्ये पुद्गलनुं द्वार कहे ठे ॥ एक कर्मण पुद्गल परावर्त्तनमांदि अन्ततां कालचक्र वही जाय १ ॥ एक तैजस् पुद्गल परावर्त्तनमांदि अन्ततां कर्मण पुद्गल परावर्त्तन वही जाय २ ॥ एक उदारिक पुद्गल परावर्त्तनमांदि अन्ततां तजस् पुद्गल परावर्त्तन वही जाय ३ ॥ एक आसोश्वास पुद्गल परावर्त्तनमांदि अन्ततां उदारिक पुद्गल परावर्त्तन वही जाय ४ ॥ एक मन पुद्गल परावर्त्तनमांदि अन्ततां आसोश्वास पुद्गल परावर्त्तन वही जाय ५ ॥ एक वचन पुद्गल परावर्त्तनमांदि अन्ततां मन पुद्गल परावर्त्तन वही जाय ६ ॥ एक वैक्रेय पुद्गल परावर्त्तनमांदि अन्ततां वचन पुद्गल परावर्त्तन वही जाय ७ ॥ ७ ॥ हवे आठमुं अक्षयंदुल्यद्वार कहे ठे ॥ सर्वथी योमा जीवे वैक्रेय पुद्गल परावर्त्तन कीधां १ ॥ तेथी अन्ततगुणां अधिक जीवे वचन पुद्गल परावर्त्तन कीधां २ ॥ तेथी अन्ततगुणां अधिक जीवे मन पुद्गल परावर्त्तन

णामिकी वृद्धि ते जेम जेम वय परिणमे तेम तेम बहुश्रुत थाय ४ ॥ श्रुतनिश्चितना ४
 नेद ॥ अयमद् १ ॥ इहा २ ॥ अवाय ३ ॥ अने धारणा ४ ॥ तेमां अयमद् ते निर्देश न
 यद् शके तेवी रीते पदार्थना सामान्य अंशनुं ग्रहण करुं ते १ ॥ एहीत अर्थनी पर्यालो-
 चना करयो ते इहा २ ॥ अयथद्वित अने इहित अर्थनो निश्चय करवो ते अवाय ॥ जेमके
 आ वाळक ठे ॥ आ गाय ठे इत्यादि ३ ॥ निश्चित अर्थने धारी राखवो ते धारणा ४ ॥
 अयमहना वे नेद ॥ व्यंजनायमद् १ ॥ अने अर्थवायमद् २ ॥ पदार्थनो प्रथम समये अ-
 व्यक्त संबंधरूप बोध थाय ते व्यंजनायमद् १ ॥ अने व्यक्त संबंधरूप बोध थाय ते अर्थवा-
 यमद् २ ॥ व्यंजनायमद् आल अने मन सिवाय वोजी चार इंद्रियोथी थाय ठे, त्वारे अ-
 वायमद् त्वर इंद्रियथो थाय ठे ॥ व्यंजनायमद् ते शब्दादि रूपे परिणत अव्ययनो उपकर-
 णेंद्रियथी अयमद् परिच्छेद अर्थात् अव्यक्त बोध थाय ते अथवा दीवे करी पदार्थ प्रगट
 करींगे तेम उपकरणेंद्रिये करी पोताने संबंधे रत्ना पदार्थ शब्दादिनुं ग्रहणुं अव्यक्तरूपे
 परिच्छेद मे व्यंजनायमद्, चक्षु इंद्रिय नेमन विना शेष चार इंद्रियनो थाय ठे ॥ चक्षु अने

मनने अग्रासकारिणु ठ, तथा अथावग्रह मय शीतमाना का
दृष्टा अवाय अतमुहूर्त्त ॥ धारणा मययाता अग्रह ॥ शीतनी ॥ १-१-१॥ मय ५ प्रफार
ते कहे ठे ॥ श्रोत्रेन्द्रिय व्यजनावग्रह ते आश्रित्य शीतनी अग्रह अवाय ॥ १-१-१॥
गणु यावत स्पर्शेन्द्रिय व्यजनावग्रह ते मययाता अग्रह ॥ शीतनी ॥ १-१-१॥ मय ५ प्रफार
समुच्चय ग्रहवे ४ ॥ हवे अशवग्रहना ते प्रफार मय ॥ १-१-१॥ मय ५ प्रफार न आता
द्विपे कग शब्दना समुच्चय अग्रना परमा अग्र ॥ १-१-१॥ मय ५ प्रफार न आता
रणादिकना समुच्चय अर्थना परमा अग्र ॥ १-१-१॥ मय ५ प्रफार न आता
कहे ठे ॥ जगामता पुरषन दृष्टान ॥ १-१-१॥ मय ५ प्रफार न आता
योलावे, असंग्यात समय पुनगत्य मय ॥ १-१-१॥ मय ५ प्रफार न आता
१ ॥ बीजुं सगवसानुं ते सगवसाना साद पर विदु नाग्र मम विदु नो यतो ना यतो ठन
सुधी जरे ने पाणी ठसी जाय, तेम कानमा दुग्ध ॥ १-१-१॥ मय ५ प्रफार न आता
करे पण नदि के केंतो शब्द ठे २ ॥ एवं दृष्टात कथा ॥ एकंदर मतिज्ञानना २७ जेद थया

ने ४ नेद व्यंजनासमूहना, ६ नेद अर्थासमूहना, ६ नेद इहाना, ६ नेद अयायना अने ६ नेद धा-
 रणाना, एवं २७ ॥ एवं मनिज्ञान संज्ञित ४ प्रकारे ते ॥ तेमां द्रव्यधी मतिज्ञानी सामान्य-
 प्रसंग मने द्रव्यने ज्ञाने ने देणे एवं क्षेत्र काज्ञज्ञायधी पण ज्ञानियुं ॥ शब्द स्पर्शयो सांन-
 के ॥ जायाना पुद्गलतो समश्रेणी ए होय ॥ पोतानो पासेनी श्रेणिमां रवेष्ट वीजां पुद्गललोने जा-
 गारणे परिणामारतां ज्ञाय ॥ ने वच्ने मिश्रित पुद्गललोने सांनके पण एकतां मुखगां पुद्गललोने
 न सांनके ॥ ए मनिज्ञान पराङ्क २७ नेद करी कलुं १ ॥ एवं श्रुतज्ञान पराङ्क कहे ते ॥
 भुवज्ञानना १४ नेद ॥ अक्षरश्रुत १ ॥ अक्षरश्रुत २ ॥ संज्ञीश्रुत ३ ॥ असंज्ञीश्रुत ४ ॥
 सम्यक्श्रुत ५ ॥ मिथ्याश्रुत ६ ॥ सादिश्रुत ७ ॥ अनादिश्रुत ८ ॥ सपर्यवसितश्रुत ९ ॥
 अपर्यवसितश्रुत १० ॥ गमिकश्रुत ११ ॥ अगमिकश्रुत १२ ॥ अंगप्रविष्टश्रुत १३ ॥
 अंगवाहिरश्रुत १४ ॥ एवं अक्षरश्रुतना ३ नेद ॥ संज्ञाक्षर १ ॥ व्यंजनाक्षर २ ॥
 सन्नयक्षर ३ ॥ नेमां अक्षरादि वर्णात्मक अक्षरना संज्ञाणनां व्याकार ते संज्ञाक्षर ते
 सादयादि त्रिपिना नेदधी अनेक प्रकारुं १ ॥ व्यंजनाक्षर ते व्यंजन (अक्षर) अका-

निरुचि करवी ते ॥ तेची संझावाळा जीव हेतूपदेश संझाण करी संझी कहेवाय २ ॥ दृष्टि-
 वादोपदेश संझी ते ज्ञान सहित समकित दृष्टि जीव सूत्रना द्योपशमे करी बुक्तायुक्त ज्ञाने
 ते ३ ॥ असंझी श्रुत ते जावार्थरहित विचारशून्य जंपयोगशून्य पूर्वोपर आलोचन-
 रहित जणें जणविवेक्षत्यादिक ४ ॥ सम्यक् श्रुत ते अरिहंत देव केवलज्ञानी केवलदर्शनी
 देवाधिदेव १२ गुणे करी युक्त, १८ दोपरहित, अर्नंत गुणे करी सहित, देवाधिदेवना प्रक-
 प्या अर्थ तथा गणधरे पाठ गुंथ्या जांश्या १४-१३-१२-११-१० पूर्वधारिनुं रच्युं ते सम-
 श्रुत कहीये ने तेथी उणा पूर्वसुधीना रच्या ते समश्रुत दोय ने मिथ्याश्रुत पण दोय
 ५ ॥ मिथ्याश्रुत ते जे अज्ञानी मिथ्यादृष्टिण स्वछंदबुद्धिण करी रच्या ज्ञात रामायण
 यावत् ४ वेद थंगोपांग सहित ते मिथ्यादृष्टिने मिथ्यात्वपणे प्रत्या मिथ्यात्व श्रुत ॥ स-
 म्यक् दृष्टिने सम्यक्त्वपणे प्रत्या समश्रुत अथवा मिथ्यादृष्टिने न सम्यक्त्व श्रुत दोय
 सामांटे के सम्यक्त्वना हेतुपणाथी मिथ्यादृष्टि पोतानां शास्त्र विचारतां केटलाक स्व
 पक्षदृष्टिने त्यजे ठे ६ ॥ सादि १ ॥ समर्थवसिन २ ॥ अने अनादि ३ ॥ अपर्यवसित ४ ॥

ते आ १२ अंग पर्यायास्तक नयनी अपेक्षाये सादि १ सपर्यवसित २ ते ॥ ने द्रव्या-
स्तिक नयनी अपेक्षाये अनादि १ अपर्यवसित २ ते ॥ ते संक्षेपयी ४ जेदं ते ॥ द्रव्ययो
१ ॥ क्षेपयी २ ॥ कासयी ३ ॥ जावयी ४ ॥ द्रव्ययी सम्यक् श्रुत एक जीव आश्रि
सादि, सपर्यवसित अने घणा जीव आश्री अनादि, अपर्यवसित ॥ क्षेपयी पांच जगत
अने पांच द्रव्यत आश्रि सादि सपर्यवसित, पंच महाविंदह आश्रिने अनादि अपर्य-
वसित ॥ कासयी अवसर्पिणी उत्सर्पिणीने आश्रिने सादि १ सपर्यवसित २ ॥ नो-
अवसर्पिणी नोउत्सर्पिणीने आश्रिने अनादि १ अपर्यवसित २ ॥ जावयी जे जेवारे
जिन प्ररूप्या नाव कला प्ररूप्या तेवारे ते जावने आश्रिने सादि १ सपर्यवसित २ ॥
द्वयोपसम जावने आश्रिने अनादि १ अपर्यवसित २ ॥ अथवा नव्य सिद्धिकनुं श्रुत
सादि १ सपर्यवसित २ ॥ अथवा नव्य सिद्धिकनुं श्रुत अनादि १ अपर्यवसित २ ॥ बीजे
चोये नांनि श्रुतनो अनादि नाव कलो, ते जघन्य ने मध्यमयी जाणवो ॥ तेनुं मान सर्वो-
पादा सोकाकादा तेना प्रदेश तेने अनंतवार गुणोये ॥ एक आकाश प्रदेशे अनंतता अगुरु

લઘુ પર્યાયના જાણથી પર્ણાચ અદ્ધર નિપજે તે કેવલ જ્ઞાન તેનો અનંતમો જાગ સદા
 જીવને ઉઘાડો છે ॥ જો તે આવરે તો જીવ અજીવવર્ણને પામે ॥ જેમ ગાઢ મેઘનો સમુ-
 દાય તતે પણ ચંદ્ર મૂર્ચની તમામ પ્રજાનો નાશ ન હોય, તેમ એ ન્યાયે જીવનો પણ ક્ષા-
 નનાય જાણવો ॥ ૫ ॥ રીતે મતિશ્રુતનો અનાદિનાવ અંગીકાર કરવો ૭-૮-૯-૧૦ ॥ હવે
 ગમિકશ્રુત તે જેમાં સરજા ગમા છે તે દષ્ટિવાદ શ્રુત ૧૧ ॥ અગમિક શ્રુત તે જેમાં સર-
 જા ગમા અજ્ઞાવા નહીં તેવા આચારાંગાદિ શ્રુત ૧૨ ॥ અંગપ્રવિષ્ટ શ્રુત તે ૧૨ અંગ ગણ-
 ધરકૃત મૂલ ધૂત ૧૩ ॥ શેષ જે શ્રુત તે અનિયમથી અનંગ પ્રવિષ્ટ કહેવાય છે ॥ અનંગ
 પ્રવિષ્ટ (અંગ વાલ) તેના છે જ્ઞેદ ॥ આવશ્યક ૧ ॥ આવશ્યક વ્યતિરિક્ત ૨ ॥ આવશ્યક
 તે સામાયકાદિ ઠ અધ્યયન ॥ આવશ્યક વ્યતિરિક્તના ૨ જ્ઞેદ ॥ કાલિક ૧ ॥ ઉત્કાલિક
 ૨ ॥ કાલિક ઉત્કાલિકનો વિસ્તાર સિદ્ધાંત પ્રમાણના વોલથી જાણી લેવો ૧૪ ॥ યાવત
 ૧૨ અંગ ગણિષ્ટિક અનંતા જીવો આજ્ઞાપ વિરાધીને અનંતે કાલે પૂર્વે ૪ ગતિ સંસારમાં
 જન્મ્યા ॥ વર્તમાનકાલે સંઘ્યાતા જીવ વિરાધોને જન્મે છે ॥ જવિષ્ય કાલે અનંતા જીવ

धिराधीने जमशे ॥ एमज ए १२ अंग आझाये आराधीने पूर्व काले अनंता जीवो तया ॥
 वर्तमान काले आराधीने तरे ठे ॥ जविष्य काले आराधीने तरशे ॥ ते श्रुत ज्ञाननी
 स्थिति ४ जेदे ॥ द्रव्यथी १ ॥ क्षेत्रथी २ ॥ कालथी ३ ॥ ज्ञावथी ४ ॥ द्रव्यथी श्रुतज्ञानी
 उपयुक्त यको सर्व द्रव्यने जाणे देखे, एवं क्षेत्रथी १ ॥ कालथी २ ॥ ज्ञावथी ३ ॥ पण
 जाणी लेवुं ॥ सूत्र ज्ञानी अनंता द्रव्यने जाणे देखे, ते मेरु आदि अदृष्ट पदार्थने पण
 शिष्यने अर्थे आलेखीने (चित्तरीने) देखाने तेनाथी, ते श्रोताने ए बुद्धि थाय के ए
 जगवान् आचार्य साक्षात् देखवानी परे कहें ठे ॥ एम क्षेत्रादिने विषे पण जाणवुं ॥ इति
 परोक्ष श्रुत ज्ञान समाप्त २ ॥ प्रत्यक्ष ज्ञानना २ जेद ॥ इंद्रिय प्रत्यक्ष ते श्रोत्रेंद्रिय
 यावत् स्पर्शेंद्रिय प्रत्यक्ष १ ॥ नोर्इंद्रिय प्रत्यक्षना ३ जेद ॥ अवधिज्ञान प्रत्यक्ष १ ॥
 मनःपर्यवज्ञान प्रत्यक्ष २ ॥ केवलज्ञान प्रत्यक्ष ३ ॥ अवधिज्ञान प्रत्यक्षना २ जेद ॥ ज्ञव-
 प्रत्ययिक १ ॥ द्वायोपशमिक २ ॥ ज्ञवप्रत्ययिक देवता नारकी वेने होय ॥ द्वायोपशमिक
 मंजी निर्मल तंद्रेन्द्रिय मनष्यने होय, तेना हेतु ए ठे के तदावरणीय कर्म उदय आ-

व्यानां क्षये करीने, अंनुदय आव्याना उपशमे करी, अवधिज्ञान उत्पन्न थाय अथवा
 अग्रमादी गुणवैत साधुने अवधिज्ञान उत्पन्न थाय ते संक्षेपथो उ प्रकारे कहुं ठे ॥ आ-
 नुगामिक १ ॥ अनानुगामिक २ ॥ वर्द्धमान ३ ॥ हायमान ४ ॥ पम्निवाइ ५ ॥ अपम्नि-
 वाइ ६ ॥ तेमां आनुगामिक ते ज्यां जाय त्या साथे आवे तेना २ जेद ॥ अंतःगत १ ॥
 मध्यगत २ ॥ तेमां अंतःगत ते आत्माना पर्यंत वर्ति प्रदेशे रहुं तथा उदारिक शरीरने
 अंते रहुं ॥ अंतःगंतना ३ जेद ॥ पुरतो अंतःगत १ ॥ मार्गतो अंतःगत २ ॥ पार्श्वतो
 अंतःगत ३ ॥ तेमां पुरतो अंतःगत ते जेम कोइ पुरुष वळतो पुळो, वळतो दीवी, वळतुं
 उंवाचीयुं, वळतुं ज्योतिनुं नाजन, मणोरत्न प्रमुख पटलांवांनां लइने आगळ करीने चाळे
 तेनी आगळ प्रकाश थाय अने पाठळ वेउ पासे अंधारुं थाय तेम पुरतो अंतःगत अवधिज्ञाननुं
 एवुं आवरण क्षयोपशम थयुं के जेणे करी आगळुं क्षेत्र देखे, पण पुंठे वेउ पासे न देखे ए
 पुरतो अंतःगत १ ॥ मगथो (मार्गतो) अंतःगत ते ए पूर्वोक्त ठ बोखने लइ पाठळे करी चाळे
 तेने आगळे वेउ पासे अंधारुं ॥ पाठले अजवाळुं थाय, तेम मगथो अंतःगत अवधिज्ञाननुं

જાણવા ? ॥ યાજ્ઞાનુગામિક તે જેમ કોઈક પુરુષે તાપણી કરી હોય, દીવો કરી મૂક્યો
 હોય, તેની સમીપે યાસપાસ ક્ષેત્ર દેશે, પણ યાચો જાય ત્યારે દેશે નહિ, તેમ જ્યાં યાચધિ
 ઉપજે તે જ ક્ષેત્રે રહ્યો થકો જાણે દેશે, પણ યાધો જાય ત્યારે દેશે નહિ ॥ ૨ ॥ હવે વર્ત-
 માન તે પ્રશસ્ત અધ્યવસાયના સ્થાનકે કરી વધું તે ચારિત્ર જેને તથા વિશુદ્ધમાન
 તે ચારિત્ર જેને તથા યાજ્ઞગારને સર્વથી સર્વ દિશે અવધિજ્ઞાન વધે ॥ જેટલા
 ત્રિ સમયાહારક સૂક્ષ્મ નિગોદના શરીરની અવગાહના તેટલું જયન્ય ક્ષેત્ર જાણે દેશે,
 જુલુ અગ્નિમાયના જીવ અજિતનાથને ચારે ઘણા હોય, તે અગ્નિમાયના જીવ પૈકેક યા-
 કાશ પ્રદેશે પૈકેકો મુકીયે તમ યાંતરા રહિત મુક્તા મુક્તાં અસંખ્યાત લોક નરાય
 અલોકમાં લોક જેવના અસંખ્યાતા યાંત્રુદ્યા પ્રમાણે ક્ષેત્ર દેલવાની શક્તિ પ્રગટે, પટલી
 અવધિજ્ઞાનની સમર્યાઈ હોય, પટલું ક્ષેત્ર જાણે દેશે ॥ હવે ક્ષેત્ર ને કાલથી દેશવું કહે
 તે ॥ જે ક્ષેત્રથી અંશુલનો અસંખ્યાતમાં યાગ જાણે દેશે, તે કાલથી યાવલિકાના અસં-
 ક્યાતમાં ત્રાગના કાલની યાગલી પાતલી વાત જાણે દેશે ॥ જે અવધિજ્ઞાની ક્ષેત્રથી અંશુલનો

સંપાત્તમો તામ જાણે દેવે, તે કાસથી આચારિયાના સંહ્યાતમા તામનો વાત જાણે
 દેવે ॥ જે અવધિજ્ઞાની કૅવથી ભંગ
 વાત જાણે દેવે ॥ જે
 પુરીની હ

॥ જે અવધિજ્ઞાની કૅવથી હાય પ્રમાણ
 તર્મુદ્દત પ્રમાણ કાસની આગલી પાઠથી વાત
 કૅવથી ગાઠક્રમ જાણે દેવે, તે કાસથી
 અવધિજ્ઞાની કૅવથી જાનન પ્રમાણે
 જે અવધિજ્ઞાની કૅવથી

અવધિજ્ઞાની કૅ-
 અવધિજ્ઞાની
 અવધિ-
 ધજ્ઞાની

દેવથી ૧૫ મા રુચકહીપને જાણે દેવે, તે કાલથી પ્રત્યેક વર્ષની વાત જાણે દેવે ॥ જે
 અવધિજ્ઞાની ક્ષેત્રથી નાના સંખ્યાતા જોજનના હીપને જાણે દેવે, તે કાલથી સંખ્યાતા કા-
 લની વાત જાણે દેવે ॥ જે અવધિજ્ઞાની ક્ષેત્રથી અસંખ્યાતા હીપને જાણે દેવે, તે કાલથી
 અસંખ્યાતા કાલની વાત જાણે દેવે ॥ ૧૫ ઉર્લસોક અધોલોક ત્રિતો લોક ૧ ત્રણ લોકે
 વધતાં વધતાં અસંખ્યાતા લોક પ્રમાણે જાણે દેવે ॥ ૧૬ પટલી સમર્યાં પ્રગટે તે વર્તમાન અ-
 રીત કહે છે ॥ ૧૭ જ્યારે કાલથી જાણવાની શક્તિ હોય, ત્યારે કાલથી ૩ ॥ જાવથી ૪ ॥ શક્તિની
 જાવથી, જાણવાની શક્તિ હોય ૨ ॥ જ્યારે ક્ષેત્રથી જાણવાની શક્તિ હોય, ત્યારે ક્ષેત્રથી,
 જ્યારે ક્ષેત્રથી જાણવાની શક્તિ હોય, ને ક્ષેત્ર જાવથી જાણવાની નિયમા શક્તિ હોય, ત્યારે કા-
 લથી જાણવાની શક્તિ હોય ૩ ॥ જ્યારે જાવથી જાણવાની શક્તિ હોય, ત્યારે ક્ષેત્રથી
 જાણવાની શક્તિ હોય ૪ ॥ જ્યારે જાવથી જાણવાની શક્તિ હોય, ત્યારે ક્ષેત્ર કાલથી
 જાણવાની શક્તિ હોય ૫ ॥ સર્વથી કાલ સુદમ છે ॥ આંખ મિત્રો ઉવાનોયે તેમાં

પ્રદેશની પહોળી, તેમાં અસંખ્યાતા પ્રદેશ છે ॥ એકેક પ્રદેશમાં અનંતા પરમાણુ પ્રમુલ
 દ્રવ્ય છે ॥ એકેક દ્રવ્યમાં અનંતા પર્યંત ॥ જેમકે એક પરમાણુમાં, ૧ વર્ણ ॥ ૨ ગંધ ॥
 ૧ રસ ॥ ૨ સ્પર્શ છે ॥ એક વર્ણમાં એક ગુણ કાલો, ચાલત અનંત ગુણ કાલો, એ ૫ બોલના અનંતા
 જોઈ કહેવા, એમ દ્વિપ્રદેશી સ્કંધમાં, એ વર્ણ, એ ગંધ, એ રસ, ચાર સ્પર્શ, એ દશ જાતિના
 અનંતા જોઈ છે ॥ એક ત્રિપ્રદેશી સ્કંધમાં, ત્રણ વર્ણ, એ ગંધ, ત્રણ રસ, ચાર સ્પર્શ, એ ચાર
 જાતિના અનંતા જોઈ છે ॥ એમ સર્વ દ્રવ્યના પર્યંત કહેવા, તે પર્યાય સમય સમય એકેકો
 અપહરતાં અનંતા કાલચક્રના સમય વહી જાય, ત્યારે એક પરમાણુના પર્યંત
 થાય ॥ એમ દ્વિપ્રદેશી સ્કંધના અનંતા પર્યંત છે ॥ એમ અનંતાનંત પ્રદેશી સ્કંધના
 અનંત પર્યંત છે ॥ એમ એક પ્રદેશ સંબંધો અનંતાં દ્રવ્યના અનંતાનંત જોઈ પર્યંત
 છે ॥ એમ સંપૂર્ણ લોકના અનંતા પર્યંત છે માટે દ્રવ્યથી પર્યાય (જાત) અનંતગુણો
 સૂદૃઢ છે ॥ ૪ ॥ દેવે ૪ ને એપમા દશ વર્તાય છે ॥ કાલને ચણાની ? ॥ કેવળે જુવારની
 ૨ ॥ દ્રવ્યને તલની ૩ ॥ જાવને ચસલસની એપમા ૪ ॥ એ ૪ એપમા કરી સમજાવું

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ त अथाभ्यासः पठुं शान तीर्थकरने जन्मभी होय ६ ॥ हवे अयधिलानी
फेटुं जाणे ते फहे ठे ॥ पहेली नरकना नागकी ज० सामाग्रण गाउ, उ० ४ गाउ देगे ॥
पीजीना ज० ३ गाउ, उ० सामाग्रण गाउ देगे ॥ गम गकंक नरके ज० उ० मांथी अर्थी-
अर्थ जोगन घटागता सातमी नरकना नारकी ज० अर्थ गाउ, उ० १ गाउ देगे ॥ असुर
अंतर ज० २५ जोजन देगे, उ० असंग्याता ह्रीपसमुद्र देगे ॥ नयनिकायना देव तथा
ह्रीपसमुद्र देगे ॥ पहेला घीजा देवलोफना देवता उंचुं पोताना विमाननी घजा लागी
देगे ॥ नीचुं रत्नप्रजानो देवलो चरिमांत जाणे देगे ॥ चिहुं ज० अंगुलनो असंग्यातमो
नाग जाणे देगे, उ० असंग्याता ह्रीपसमुद्र जाणे देगे ॥ घीजाथी मांकी अनुत्तर विमा-
नना देव सुभी, उंचुं पांतपोताना विमाननी घजा सुभी देगे ॥ घीचुं ज० अंगुलनो असं-
ग्यातमो नाग, उ० असंग्यात ह्रीपसमुद्र जाणे देगे ॥ नीचुं देगे तो घीजा चोथा दे-
वलोफना देवता घीजी नरकना देवला चरिमांत सुभी जाणे देगे ॥

॥३०५॥

देखे ॥ नारकी देवता तीर्थकरने अच्यंतर अवधिज्ञान ॥ तिर्यचने बाहिर अवधिज्ञान ॥
 मनुष्यने अन्यंतर ने बाहिर अवधिज्ञान होय ॥ नारकी देवताने अणुगामी १ ॥ अप-
 म्निवाइ २ ॥ अवस्थित ३ ॥ ए प्रकारनुं अवधिज्ञान होय ॥ तिर्यच ने मनुष्यने अनु-
 गामी १ ॥ अनानुगामी २ ॥ वर्द्धमान ३ ॥ द्वायमान ४ ॥ पम्निवाइ ५ ॥ अपम्निवाइ ६ ॥
 अवस्थित ७ ॥ अनवस्थित ८ ॥ ए प्रकारनुं अवधिज्ञान होय ॥ हवे अवधिज्ञान संक्षे-
 पयी ४ प्रकारे कहे ठे ॥ अव्ययी अवधिज्ञानी ज० अनंतां रूपी अव्ययने जाणे देखे, उ०
 अनंतां रूपी अव्ययने जाणे देखे १ ॥ क्षेत्रयी अवधिज्ञानी ज० अंगुलनो असंख्यातमो
 नाग जाणे देखे, उ० अलोकमां लोक जेवना असंख्याता खांदुआ जाणे देखे ॥ कालयी
 अवधिज्ञानी ज० आचलिकानो असंख्यातमो नाग जाणे देखे, उ० असंख्याता उत्स-
 र्षिणी अवसर्षिणी काल गयानी अने आवतांनी वात जाणे देखे ३ ॥ नाचयी अवधिज्ञानी
 ज० अनंता नाचने जाणे देखे, उ० अनंता नाचने ते सर्व नाचना अनंतमा नागने जाणे
 देखे ४ ॥ इति प्रत्यक्ष अवधिज्ञान समाप्त ३ ॥ हवे प्रत्यक्ष मनःपर्यव ज्ञाननुं स्वरूप कहे ठे ॥ मनः

[illegible]

ज्ञान १ ॥ सिद्धस्य केवल ज्ञान २ ॥ तस्य केवल ज्ञानना ये नेद ॥ सजोगी तस्य केवल
ज्ञान १ ॥ अजोगी तस्य केवल ज्ञान २ ॥ सिद्धस्य केवल ज्ञानना २ नेद ॥ अनंतर
निद्धस्य केवल ज्ञान १ ॥ परपर सिद्धस्य केवल ज्ञान २ ॥ एवं केवलज्ञान संक्षेपयी ४
प्रकारे कहे ते ॥ द्रव्ययी सर्व द्रव्यने १ ॥ क्षेत्रयी सर्व क्षेत्रने २ ॥ कालयी सर्व कालने
३ ॥ जागयी सर्व जागने ज्ञाने ४ ॥ केवल ज्ञाने करी तीर्थकर अर्थने जाणी प्ररुपवा
गोण अर्थने कहे ते वचनजोगे करी गणभरादि सूत्र गुंथे ॥ इति प्रत्यक्ष केवल ज्ञान समाप्त ॥

इति पांच ज्ञानना बोल संपूर्ण ॥

सप्रदेशी अप्रदेशीना बोल ॥

अथ तगरती शनक ६ उद्देशा ४ याची फास आश्री सप्रदेशी अप्रदेशीना बोल लिख्यते ॥
गाथा-सपणसा १ आक्षारण २ तथिय ३, सक्षि ४ क्षेत्रसा ५ दिती ६ संजय ७ कसाए ८ ॥

भाग ॥ १ ॥
 प ॥ १ ॥
 जीवस्थायी ॥
 निवाटो ॥
 समय ॥
 पाय ॥
 सप्रदेशी ? उत्तर-नियमा सप्रदेशी ॥
 उत्तर-सिय सप्रदेशी, सिय सप्रदेशी ॥
 कहेग ॥
 ॥ पला नारकी काल आथी कम सप्रदेशी ॥
 १, सपयवा सप्रदेशी पला अने सप्रदेशी ॥
 ३ ॥ एवं एकैद्रियवर्जने वैमानिक सुधी वीरा ॥ पांच सथावर काल आथी

सप्रदेशी घणा अने अप्रदेशी घणा ॥ इति प्रथम द्वार संपूर्ण ॥ १ ॥ वीजुं आहारक द्वार
 कहे ते ॥ आहारक एक जीव आश्री केम सप्रदेशी ? के अप्रदेशी ? उत्तर-सिय सप्रदेशी,
 सिय अप्रदेशी ॥ एम नारकीथी वैमानिक सुधी चोवीश दंरुकना एक एक जीव कहेवा ॥
 घणा जीव आश्री समुच्चय जीवने पांच स्थावरमां तो सप्रदेशी घणा अने अप्रदेशी घणा ॥
 शेष नरकादि १९ दंरुकमां घणा जीवोमां प्रत्येक प्रत्येक दंरुकमां ३ नांगा उपर प्रमाणे
 जाणवा ॥ आणाहारिक आश्री समुच्चय एक जीव केम सप्रदेशी ? के अप्रदेशी ? उत्तर-सिय
 सप्रदेशी, सिय अप्रदेशी ॥ एम नारकादि चोवीश दंरुक अने सिद्ध पचीस दंरुक कहेवा ॥
 घणा जीव आश्री समुच्चय जीव ने पांच एकेंद्रियमां सप्रदेशी घणा ने अप्रदेशी घणा अने
 शेष नारकादि ओगणीश दंरुकना घणा जीवोमां प्रत्येक प्रत्येकमां ठ(२) नांगा जाणवा ॥
 सर्व सप्रदेशी होय १, अथवा सर्व अप्रदेशी होय २, अथवा एक सप्रदेशी अने एक अप्र-
 देशी ३, अथवा सप्रदेशी एक अने अप्रदेशी घणा ४, अथवा सप्रदेशी घणा अने अप्र-
 देशी एक ५, अथवा सप्रदेशी घणा अने अप्रदेशी घणा ६, एना नांगा तो ८ थाय पण

ત્રાંગા ૬ પૂર્વોક્ત ॥ ૫૨ ॥ દશ યનપતિ, મનુલ્ય અને વાણવ્યંતર મઠી વાર દંભક કહેવા ॥
 શેષ ત્રણ વિકસંદ્રિય, તિર્યચ પંચેન્દ્રિય અસંહી ઘળા જીવ આશ્રી પ્રત્યેકમાં ત્રણ ત્રાંગા
 પૂર્વોક્ત ॥ નોસંહીનોઅસંહી આશ્રી સમુલ્લય પૃક જીવ સિય સપ્રદેશી, સિય અપ્રદેશી ॥
 ૫૨ મનુલ્ય અને સિરુ પૃક જીવ આશ્રી કહેવા ॥ ઘળા જીવ, ઘળા મનુલ્ય અને ઘળા સિરુમાં
 નોસંહીનોઅસંહી આશ્રી પ્રત્યેકમાં ત્રણ ત્રાંગા પૂર્વોક્ત ॥ ૬૩ ॥ ચોથું સંહીદ્વાર સંપૂર્ણ
 ॥ ૬૪ ॥ પાંચમું લેશ્યાદ્વાર કહે છે ॥ સંલેશી તો પૃક જીવ ને ઘળા જીવ ઓધિક પ્રથમ દ્વાર-
 અત્ જાણવા ॥ કૃષ્ણલેશી, નોલલેશી અને કાપોતલેશી પૃક જીવને ઘળા જીવ આશ્રી આ-
 દ્વારકવત્ કહેવા ॥ નવરં દંભક યાચીસ કહેવા ॥ તેજુ લેશ્યા સમુલ્લય જીવ અને પંદર દંભ-
 કમાં ત્રણ ત્રાંગા પૂર્વોક્ત ॥ પૃથ્વીકાય, અપ્સકાય અને વનસ્પતિકાયમાં પ્રત્યેક પ્રત્યેકમાં
 ૧ ત્રાંગા પૂર્વવત્ કહેવા ॥ પદ્મલેશ્યા અને 'શુક્લલેશ્યામાં સમુલ્લય જીવ, તિર્યચ પંચે-
 ન્દ્રિય, મનુલ્ય અને વૈમાનિક પ્રત્યેકમાં ૩ ત્રાંગા પૂર્વોક્ત ॥ અલેશી જીવ અને સિરુમાં
 ૩ ત્રાંગા પૂર્વોક્ત ॥ મનુલ્યમાં ૬ ત્રાંગા પૂર્વોક્ત ॥ ૬૫ ॥

યાત્રી તેર દંરુકમાં પ્રત્યેકમાં ૬ તાંગા પૂર્વવત્ ॥ શેષ નરકાદિ ૩ દંરુકમાં પ્રત્યેકમાં ૩
 તાંગા પૂર્વવત્ ॥ માનકપાયી, માયાકપાયીમાં સમુચ્ચય જીવ ને પાંચ સ્થાવરમાં ક્રોધ કપાયી
 ૩ તાંગા પૂર્વ ॥ લોનકપાયી સમુચ્ચય જીવ અને પાંચ સ્થાવર પ્રત્યેકમાં ક્રોધવત્ ॥ શેષ પાંચ દંડકમાં
 ફીમાં ૬ તાંગા પૂર્વવત્ ॥ ૧૦ દંરુકમાં પ્રત્યેકમાં ૩ તાંગા ॥ અકપાયી સમુચ્ચય જીવ,
 મનુષ્ય અને સિદ્ધમાં પ્રત્યેકમાં ૩ તાંગા ॥ ૧૧ દંરુકમાં પ્રત્યેકમાં ૩ તાંગા ॥ અકપાયી સમુચ્ચય જીવ,
 નાણદાર કહે છે ॥ સમુચ્ચય જ્ઞાની, સમુચ્ચય જીવ, સોલ દંરુક અને સિદ્ધ નગવાન પ્રત્યેકમાં
 ૩ તાંગા પૂર્વવત્ ॥ ઘણ વિકલ્પેષ્ટિય પ્રત્યેકમાં ૬ તાંગા પૂર્વવત્ ॥ ૧૨ દંરુકમાં પ્રત્યેકમાં
 શ્રુતજ્ઞાની પણ ૧૯ દંરુકમાં કહેવા ॥ અવધિજ્ઞાની, સમુચ્ચય જીવ અને સોલ દંરુક પ્રત્યે-
 કમાં ૩ તાંગા ॥ મનઃપર્યવ જ્ઞાની અને કેવલ જ્ઞાની, સમુચ્ચય જીવ અને મનુષ્યમાં પ્રત્યેકમાં
 ૩ તાંગા પૂર્વવત્ ॥ સમુચ્ચય જ્ઞાની, મતિ જ્ઞાની અને શ્રુત જ્ઞાની, સમુચ્ચય જીવ અને
 ૧૯ દંરુક પ્રત્યેકમાં ૩ તાંગા પૂર્વવત્ ॥ પાંચ સ્થાવરમાં સપ્રદેશી ઘણા, અપ્રદેશી ઘણા ॥ વિનંગ

सिद्ध अकपायवत् ॥ इति वेदद्वार संपूर्ण ॥ १२ ॥ हृदये १३ मुं शरीरद्वार कहे ठे ॥ सश-
 रीरी, समुच्चय जीवने २४ दंढक थोघिक प्रथम द्धारवत् ॥ उदारिक शरीर आश्री
 समुच्चय जीवने पांच स्यावरमां सप्रदेशी घणा, अग्रदेशी घणा ॥ शेष पांच दंढकमां
 प्रत्येकमां उदारिक शरीर आश्री ३ जांगा पूर्ववत् ॥ वेक्रेय शरीर आश्री, समुच्चय जीवने वाउ-
 कायमां सप्रदेशी घणा, अग्रदेशी घणा ॥ शेष सोल दंढकमां प्रत्येकमां ३ जांगा ॥ आहारक
 शरीर आश्री समुच्चय जीवने मनुष्यमां ६ जांगा पूर्ववत् ॥ तेजस कामण शरीर आश्री
 समुच्चय जीवने नोवीश दंढक थोघिक प्रथम द्धारवत् ॥ अशरीरी, समुच्चय जीवने सिद्धमां
 ३ जांगा ॥ इति शरीरद्वार संपूर्ण ॥ १३ ॥ हृदये १४ मुं पर्यासिद्धार कहे ठे ॥ आहारप्रजा,
 शरीरप्रजा, इन्द्रियप्रजा अने श्वासोच्छ्वासप्रजा ए चार प्रजाना पर्यासा आश्री समुच्चय जीवने
 पांच स्यावरमां सप्रदेशी घणा, ने अग्रदेशी घणा ॥ शेष ओगणीश दंढकमां प्रत्येकमां ३
 जांगा पूर्ववत् ॥ नापाप्रजा ने मनप्रजामां संझीवत् ॥ आहारप्रजाना अपर्यासा अणाहारक-
 यत् ॥ शरीरप्रजाना अपर्यासा, इन्द्रियप्रजाना अपर्यासा, श्वासोच्छ्वास प्रजाना अपर्यासा,

हमस्य, यः ज्ञानं पश्यति, तः ॥ १ ॥
 १३ दृष्टव्यं ज्ञानं तन्मया ॥ २ ॥
 अथ, यः ज्ञानं पश्यति, तः ॥ ३ ॥
 तैर दृष्टव्यं ज्ञानं तन्मया ॥ ४ ॥
 दृष्टव्यं ज्ञानं तन्मया ॥ ५ ॥
 पश्यति, यः ज्ञानं पश्यति, तः ॥ ६ ॥
 निश्चयः न । यत्किंचिदपि ॥

पद्य-पद्यमना चोत्तर ॥

अथ श्री जगन्मूर्ती शब्द १० मानं उद्देशः १ साध्यः १४ द्वारे पद्यमापद्यमना चोत्तर
 सख्या दे ॥

गाथा ॥ जीवा १ द्वारग २ जव ३ सर्णि ४, खस्सा ५ । दात्र ६ सजय ७ कसाण ८ ॥

नाणे ए जोगु १० वज्जोगे ११, वेण १२ य सरीर १३ पज्जत्ती, १४ ॥ १ ॥

जो जेणपत्त पुवो, जावो सो तेण अण्डमो दोइ ॥

सेसेसु दोइ पढमो, अणत्त पुवेसु जावेसु ॥ २ ॥

जावार्थ-जे जीव जे जाव पूर्व पाम्यो ते नावे करी ते अग्रथम (अण्डम) १ ॥ जे जाव पूर्व नथो पाम्यो, ते जावने पामहुं ते प्रथम (पढम) २ ॥

हवे पहेलुं जीवहार कहे ठे ॥

एक वचन आश्री जीव, जीवजावे अग्रथम (अण्डम) केमके जीवणुं तो ठे ज ॥ कांइ नहुं पामहुं नथी, ते अपेक्षाए १ ॥ एवं नारकीयी मांकी वैमानिकना दंनक सुधी ते ते जावे अण्डमणुं कहेलुं २५ ॥ सिद्ध, सिद्ध जांव पढम केमके सिद्धणुं पूर्व पाम्यो नथी, तेनुं प्रथम पामवाणुं यहुं ते अपेक्षाए २६ ॥ ए. एक वचन आश्रि २६ दंनक यया ॥ बहुवचन आश्रि कहे ठे ॥ जीवो, जीवजावे अण्डम ॥ अपेक्षा पूर्ववत् समजवी १ ॥ एवं

नामं गुरु अपढमज कहेया केमके चिमद्गतिने चिमे अनाहारकपणुं अनंति वार पामवायी
 २१ ॥ मिरु अनाहारकनाये प्रथम (पढम) केमके सिद्धने अनाहारकपणुं प्रथम प्राप्त
 यणुं ते ते अयेदाग २६ ॥ ग. गुरु वचन आश्रि २६ दंरुक यया ॥ बहुवचन आश्रि २६
 दंरुक पुर्ववत् जाणया ॥ ग. ५२ दंरुक यया ॥ एवं आहारक अनाहारकना सर्व मळी
 १०२ दंरुक यया ॥ इति आहारककार संपूर्ण ॥ २ ॥

हवे प्रिमुं नव्यकार कहे ठे ॥

गुरु वचन आश्रि नव्यसिद्धिक जीव, नव्यसिद्धिक जावे अपढम (अग्रथम)
 केमके नवपणुं जव्यापणुं अनादि ठे, माटे नव्यपणे प्रथम (पढम) नहि, एम अचव्य
 सिद्धिरुपणुं पल २१पढम ज जाणयुं १ ॥ एवं नारकीयी मांकी वेमानिकना दंरुक सुधी,
 ते ते नांये अपढम कहेया २५ ॥ एवं बहुवचने पण २५ दंरुक अपढम ज कहेया ॥ एवं ५०
 दंरुक यया ॥ एवं ५० दंरुक अगव्यसिद्धिकना पण कहेया ॥ नोनव्यसिद्धिकनोअ-
 नव्यसिद्धिकना जीव नोनव्यसिद्धिकनोअगव्यसिद्धिकने जावे पढम (प्रथम), नो-

नव्यसिद्धिकनोत्र रनव्यमिदिकपणानु प्रथम पामरापण ते ते अपेक्षाण १ ॥ एवं मिदना
दंरुकमा पण ते नावन पामरा आश्रमा पटमपा कहेवु ॥ एवं क वचने २, एवं वहु
वचने पण २ दंरु क ज्ञानता ॥ एवं ३ दंरु क यया ॥ मय मळी १०४ दंरु क यया ॥ इति
नव्यद्वार सपुण ॥

एक रचन आश्रि मळी जीर मळी नाव अपटम ॥ अपथम ॥ कंसक मळीपणं पुत्रे

अनाति वार पाम ते अपेक्षाण १ ॥ मय नारकीया मामी, ५ म्यावर, ३ विगलेंद्रियना म
७ दंरु क वोजन ममानि मना दंरु क मयरी ते ते नाव अपटमपणं कहेवु १७ ॥ ए एक वचन
आश्रि १७ दंरु क यया मय वहु रचन पण १७ दंरु क अपटम, मय ४३ दंरु क यया ॥ अ-
संझी जीव, अमळी नावे अपटम ॥ अपथम १ ॥ एवं नारकीया मामी वाणव्यंतर सुधी,
ते ते नावे अपटम कहेवा ॥ ज्योतिषी वेमानिकमा असंझी उपजे नहि, माटे असंझीपणं
खाने नहि, तेथी ए २ दंरु क वर्जवा ॥ ए एक वचन आश्रि २३ दंरु क यया ॥ एवं व

वचने पण २३ दंरुके अपढमपणुं कदेयुं, ग ४६ दंरुक थया ॥ नोसंक्षीनोथसंक्षी जीव, नो-
संक्षीनोथसंक्षी नावे पढम (प्रथम) केमके ग नायनुं प्रथम पामवापणुं ठे, ते अपेक्षाए
१ ॥ मनुष्यने सिद्धमां पण पढम (प्रथम) पणुं ज खान्ने ॥ ग ३ दंरुक एक वचने थया ॥
एवं बहु वचन थाश्रि पण त्रणे दंरुके प्रथमपणुं ज कदेयुं ॥ ग ६ दंरुक ॥ सर्व मळीने छ्द
दंरुक थया ॥ ग संक्षीछार संपूर्ण ॥ ४ ॥

इवे पांचमुं छेद्याछार कदे ते ॥

एक वचन थाश्रि संक्षी जीव, संक्षी नावे अपढम केमके पूर्वे संक्षीपणानुं थ-
नंति वार पामयुं थयुं ठे, ते अपेक्षाए १ ॥ नारकीयी मांकी वैमानिक सुधीमां, ते ते नावे
अपढमपणुं होय २५ ॥ ग एक वचन थाश्रि २५ दंरुक, एवं बहु वचन थाश्रि पण २५
दंरुके अपढमपणुं खाने ॥ ग ५० दंरुक थया ॥ एवं समुच्चय कृष्णलेशी जीव, कृष्णलेशी नावे
अपढम १ ॥ नारकीयी मांकी वाणव्यंतर सुधी, २२ दंरुके पण अपढम ॥ ग २३ दंरुक एक
वचनना, एवं २३ बहु वचनना दंरुक, सर्व मळी कृष्णलेशीना ४६ दंरुक ॥ एवं नीललेशीना

४६ ॥ कापोतना ४६ ॥ नेत्रुल्लेखीना १०० वचने १०० दंशक. बहु वचने १००, एवं ३८ दंशकं
अपटमपण ॥ पद्युल्लेखीना १०० दंशक १०० वचन ४॥ १०० वचने ४॥ एवं ८ दंशकं अपटमपण ॥
शुक्लुल्लेखीना १०० दंशक अपटमपण १०० वचन ४॥ १०० वचने ४॥ एवं ८ दंशकं अपटमपण ॥
कंसकं अल्लेखीपणानु प्रथम पागवापण १ ॥ एवं मनुष्य ने मिकमा पण
पटमपण ॥ १०० एक वचन २ दंशक १०० वचन ३ दंशक प्रथमपण, १०० दंशक थया ॥ एवं
२४८ दंशक एवं मल्लेखीना थया ॥ इति नेत्रुल्लेखीना मपण ॥ ५ ॥

द्वय उतु दृष्टिहा कहे न ॥

एक वचन आश्रि मसहृष्टि ज्ञाव मसहृष्टि ज्ञाव कोड प्रथम, ते कोड समहृष्टिपणं प्रथम
पाभ्यो ते अपटकाण ॥ कोड अपटम, ते नेण प्रतिपत्तिन (पटका) थो समहृष्टिपणं फरीथी
लाध्यु ते अपटकाण १ ॥ एवं नागकीथी मांकी ५ स्यावर वजिने वेमानिक सुधी, प्रथम सम्य-
वचनना छाजे करी, प्रथम द्वितीयादि लाते करी अपटम २० ॥ सिद्ध समहृष्टिज्ञावे प्रथम
१ ॥ ए. २१ दंशक एक वचनना थया ॥ एवं २१ दंशक बहु वचनना, ते समहृष्टिज्ञावे प्रथम,

ए४२ दंरुक यया ॥ मिथ्यादृष्टि जीव, मिथ्यादृष्टिनाथे अपदम १ ॥ एवं नारकीयो वैमानिक
 मुषी अण्डम कंद्या २५ ॥ ए० एक वचनना २५ दंरुक, एवं बहु वचन आश्रि पण २५
 दंरुक, एवं ५० दंरुक यया ॥ समाभिध्यादृष्टि जीव, समाभिध्यादृष्टिनाथे एक वचने, समु-
 द्रय जीवने सोल दंरुक, सिय पदम, सिय अपदम ॥ पदम केमके नवीदृष्टि पामयापणुं ठे
 भेषी १ ॥ एवं नारकीयो मांसी, एस्यावर, ३ विगलेंद्रिय, ए० ८ दंरुक वर्जि १६ दंरुके प्रय-
 मणुं, ए० १७ दंरुक एक वचनना, ने १७ दंरुक बहु वचनना, ए० ३४ दंरुके सिय पदम,
 सिय अण्डमणुं ॥ एवं मल्ली १२६ दंरुक यया ॥ इति दृष्टिछार संपूर्ण ॥ ६ ॥

ह्ये सातमुं संयतछार कहे ठे ॥

एक वचन आश्रि संयत जीव, संयतजाथे कोइ प्रयम, कोइ अपदम, अपेक्षा समदृष्टिवत्
 १॥ मनुष्य संयत नां कोइ पदम, कोइ अपदम २ ॥ ए० एक वचने २ दंरुक, एवं बहुवचन
 आश्रि ने दंरुके अण्डमणुं कहेवुं ॥ ए० ४ दंरुक यया ॥ असंयत जीव, असंयत जावे
 अपदम, असंयतपणुं अनंती चार पाम्यो ते अपेक्षाए १ ॥ एवं नारकीयो मांसी वैमानिक

पदमा-
ददयता
॥११९॥

सुधी, २४ दंरुक ते ते तावे अपढमपणुं कहेवु २५ ॥ न २५ दंरुक एक वचन आश्रि,
एवं २५ दंरुक बहुवचन आश्रि अपढम ज्ञाणवा ॥ न ५० दंरुक थया ॥ मयतामयति
आश्री समुच्चय जीव, नियच पंचद्विय अने मनुष्य २ दंरुक एक जीव आश्री, तेम ज्ञाण
दंरुक घणा जीव आश्री ॥ नम ६ न दंरुक थया ॥ मयतामयतो ताव आश्री, मिय प्रथम मिय
अप्रथम तावना समदृष्टित ॥ नामयतनांअमयत जीव नामयतनांअमयत तावे पढम
कंमके पनुं प्रथम वामवापणु ते ते अपक्राण ॥ मिरुसा पण ॥ न ३ रीते पढमपणु कहेवु ॥ न एक
वचन आश्रि २ दंरुक ॥ एव बहु वचन आश्रि वे दंरुक प्रथमपणु कहेवु ॥ सर्व मळीने ६४
दंरुक थया ॥ इति मयतहार मपुण ॥ ७ ॥

दवे आठमु कपाय ठार कहे ते ॥

एक वचन आश्रि सकपार्यी जीव, सकपाय तावे अपढम कंमके सकपायपणाने अना-
दिपणुं ते तेथी १ ॥ नारकीथी मांकी वैमानिक सुधी सकपाय तावे अप्रथम २५ ॥ ए. एक
वचनना २५ दंरुक ॥ एवं बहु वचन आश्रि पण २५ दंरुक ते ते तावे अपढमपणुं कहेवु ॥

ए ५० दंरुक थया ॥ एवं प्रोधकपायीना ५० दंरुक ॥ मानकपायीना ५० दंरुक ॥ माया-
 कपायीना ५० दंरुक ॥ लोचकपायीना ५० दंरुक ॥ सर्वत्र अपढमपणुं कहेनुं ॥ अकपायी
 जीव, अकपायी नावे कोइ पढम, ते यथाग्यात चारित्रनो प्रथम लाज पामवायी ॥ कोइ
 अपढम, ते यथाग्यात चारित्रनो द्वितीयादि लाज पामवायी १ ॥ एवं मनुष्य १ ॥ ते ले,
 नावे कोइ पढम, कोइ अपढम जाणवा २ ॥ सिद्ध, अकपायी नावे पढम जाणवा, केमके सि-
 ङ्गपणाने अनुगत अकपायजावनुं प्रथम पामवापणुं ठे तेथी ३ ॥ ए ३ दंरुक एक वचन
 आश्रि ॥ एवं बहु वचन आश्रि ३ दंरुके पूर्वोक्त एक वचननी रीते ज्यां जे छांते त्यां ते
 कहेनुं ॥ एवं ६ दंरुक थया ॥ सर्व मली २५६ दंरुक थया ॥ इति कपायछार संपूर्ण ॥ ७ ॥

इवे नयमुं ज्ञानछार कहे ठे ॥

एक वचन आश्रि ज्ञानी जीव, ज्ञानत्रावे कोइ पढम, केमके कोइ ज्ञानी ग्यानो लान
 प्रथम पामे ते अपेक्षाण ॥ कोइ अपढम (अप्रथम) केमके कोइ परिवाइपणायी ज्ञाननो
 लान फरीथी पाम्यो ते अपेक्षाण १ ॥ एवं नारकीथी मांकी ५ स्थावर वर्जिने वैमानिक

३४ दंरुके ते, ए स्याथर, ३ विगलेंद्रियना एक वचनना १६ दंरुक यजिने अपढमपणुं हांय ॥
सर्व मळीने ३५० दंडक यया ॥ इति हानछार संपूर्ण ॥ ९ ॥

द्वे दशमुं जोगछार कहे ते ॥

एक वचन आश्रि सयोगी नाचे अपढम, थानादि काळथी ए जावनुं पामवा-
पणुं ते ते अपेक्षाए १ ॥ एवं नारकीथी मांमी चैमानिक सुधी ते ते नाचे अपढमपणुं
कहेयुं २५ ॥ ए एक वचने २५ दंरुक ॥ एवं बहु वचन आश्रि पण २५ दंरुके अपढमपणुं
कहेयुं ॥ ए ५० दंरुक यया ॥ एवं मनयोगीना एक वचने १७ दंरुक, बहु वचने १७ दंरुक, ए
३४ दंरुके ते ते नाचे अपढमपणुं जाणुं ॥ वचनजोगीना एक वचने २० दंरुक ॥ बहु वचने
२० दंरुक ॥ ए ४० दंरुके अपढमपणुं कहेयुं ॥ काययोगीने ५० दंरुके ते ते नाचे सयोगीनी
पर कहेयुं ॥ अजोगी जीव अजोगीनाचे प्रथम, प्रथम लाजनी अपेक्षाए १ ॥ एवं मनुष्य
सिद्धने नाचे पढम, ए एक वचनना ३ दंरुक ॥ एवं बहु वचनना ३ दंरुक, ए ६ दंरुके
पढमपणुं कहेयुं ॥ ए १०० दंरुक यया ॥ इति जोगछार संपूर्ण ॥ १० ॥

दंरुक थया ॥ एवं श्रीवेदना एक बहु वचने ३२ दंरुके ॥ एवं पुरुषवेदना एक बहु वचने ३२ दंरुके ॥ एवं नपुंसकता २४ दंरुके अपढमपणुं कहेतुं ॥ अवेदी जीव अवेदीजाये कोइ पढम, केमके अवेदी ज्ञायतो प्रथम ज्ञान पामयाथी ॥ कोइ अपढम, केमके अवेदी ज्ञायतो द्वितीयादि ज्ञान पामयाथी १ ॥ एवं मनुष्यने दंरुकं पण ते ते जाये पढम अपढमपणुं ज्ञाणतुं ॥ सिद्धतां अवेदीनाये, पढमपणुं ज्ञात्ते, द्वितीयादि ज्ञाननो अज्ञाय ते तेथी ॥ ए ३ दंरुक एकवचनना, एवं ३ दंरुक बहुवचनना पण जाणया ॥ ए ६ दंरुक थया ॥ सर्व मळी १४४ दंरुक थया ॥ इति वेदछार संपूर्ण ॥ १२ ॥

एवे १३ सुं शरीरछार कहे ठे ॥

एक वचन आश्रि सशरीरो जीव, सशरीरी जाये अपढम, अनादिकाळथी एनो ज्ञान पामयाथी ॥ एवं नारकीथी मांसी चैमानिकना दंरुक सुधी ते ते जाये अपढमपणुं कहेतुं २५ ॥ ए एकवचनना २५ दंरुकं ने बहुवचनना २५ दंरुक ते ते जाये अपढमपणुं जाणतुं ॥ ए ५० दंरुक थया ॥ एवं उदारिक शरीरना एक बहुवचने २२ दंरुकं ॥ एवं चैकैयना एक बहु-

[illegible]

गमनथी, ते अपेक्षाए ॥ कोइ जीव अचरम १ ॥ नारकीथी मांनो वैमानिक सुधी, त त
 जावे कोइ चरम, केमके-नरकादिपणे फरी आहारकपणुं न पामशे, ते अपेक्षाए ॥ कोइ
 अचरम । फरीथी नरकादिपणे आहारकपणुं पामवाधी २५ ॥ ए २५ दंरुक एकवचनना,
 एवं बहुवचनना २५ दंरुक, एवं ५० दंरुक थया ॥ अनाहारक जीव अनाहारकपणे अच-
 रम, केमके अनाहारकपणाने अनाशपणुं ते तेथी १ ॥ एवं नारकीथी मांनो वैमानिक सुधी
 अनाहारकजावे कोइ चरम, केमके नरकादिपणे फरी अनाहारकपणुं न पामशे ते अपेक्षाए,
 कोइ अचरम २५ ॥ सिद्ध अनाहारकपणे अचरम, अनाहारकपणानो नाशनथी ते अपेक्षाए
 २६ ॥ ए एक वचनना २६ दंडक, एवं बहु वचनना २६ दंरुक ॥ सर्व मळी ५२ दंरुक
 थया ॥ इति आहारक छार ॥ २ ॥ हवे त्रिजुं ज्ञव्यछार कहे ठे ॥ ज्ञव्यसिद्धिकं जीव,
 ज्ञव्यसिद्धिक जावे चरम, केमके मोक्षगमनथी ते जावनो नाश थवाथी १ ॥ एवं ना-
 रकीथी मांनो वैमानिक सुधी, ते ते जावे कोइ चरम, सिद्धपणुं पामवे करी ॥ कोइ अचरम
 २५ ॥ ए २५ दंरुक एकवचने, ने २५ बहुवचने, एवं ५० दंरुक थया ॥ अज्ञव्यसिद्धिक

फरी मनुष्यपणानो अलात्र ने तेथी २ ॥ सिद्ध ते ते जावे अचरम, केमके ते जायना पर्या-
 यतुं (अनपगम) अनाशपणुं ने तेथी ३ ॥ ग ३ एकवचने, ३ बहुवचने, एवं ६ दंभक
 यया ॥ सर्व मळी ७६ दंभक यया ॥ इति संक्षीप्ता ॥ ४ ॥ हवे पांचमुं लेख्याछार कहे
 ते ॥ सखेदी जीव, सखेदी जावे कोइ चरम, केमके जे निर्वाण पामंश ते सखेदीपणाना चरम,
 कोइ अचरम १ ॥ एवं नारकीयी मांढी वेमानिक मुधी कोइ चरम, कोइ अचरम २५ ॥
 ग एकवचनना २५ ॥ बहुवचनना २५ ॥ सर्व मळी ५० दंभक यया ॥ एवं कृष्णखेदीना
 एक बहुवचने ४६ दंभके ॥ नीलखेदीना ४६ दंभके ॥ कापोतखेदीना ४६ दंभके ॥ एवं तेजु-
 खेदीना एक बहुवचने ३७ दंभके ॥ पद्मखेदीना एक बहुवचने ७ दंभके ॥ शुभ्रखेदीना
 एक बहुवचने ७ दंभके ॥ सर्वत्र कोइ चरम कोइ अचरम ॥ अखेदी जीव, अखेदी जावे अचरम
 ? ॥ मनुष्य ते ते जावे चरम, अपेक्षा नोसंझीनोअसंझीवत् २ ॥ सिद्ध ते ते जावे अचरम,
 केमके ते जावना पर्यायतुं अनाशपणुं ने तेथी २ ॥ ग ३ एकवचने, ३ बहुवचने, ६ दंभक
 यया ॥ सर्व मळी २४७ दंभक यया ॥ इति लेख्याछार ॥ ५ ॥ हवे उतुं दृष्टिछार कहे ने ॥

समदृष्टि जीव समदृष्टि जीवे अचरम जीवे मरुत्तुः परितो जने पुनत्रवि
अचरमपणु ॥ नन्वा । १२५ ॥ नि । १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥
मिदु ते न ताव अचरम । १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥
१२. मने मला ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥
अपेक्षा आह्वयन ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥
कोड अचरम ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥
ममाभि शान्ति जीव न त ज्ञा । १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥
निक मुवी ने न ताव कोड चरम १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥
दरुक अह्वयनना ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥
दवे सातमुं मयनछाग कहे ठ ॥ मयन जीव मयननाय कोड मयनमनत्रा चरम कोड
अचरम १ ॥ एवं मनुष्य कोड चरम, कोड अचरम २ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥ १२५ ॥
वचनना २, एवं ४ दंरुक ॥ असंयत जीव, असंयत जीव कोड चरम, कोड अचरम १ ॥

मत् नारकीची मांही वैमानिक सुधी ने ते जागे कोडने चरमपाणु, कोडम २५ ॥ म. मृक रचनना २५, म. ५० दंरुक यया ॥ संयतासंयत जीव, मयमार्मपन तांर कोड चरम, ने कोड अचरम १ ॥ तिर्यच ते ते जागे पूर्ववत् २ ॥ मनु-
 व्य ने ते तांर पूर्ववत् ३ ॥ म. मृक रचनने ३, ने बहुवचने ३, एवं ६ दंरुक यया ॥ नोसंय-
 ननांअमंयन जीव, ते ते तांर अचरम, केमके सिरुने सिरुपणांना पर्यायनुं अचरमम
 (अनादा) पणुं ने नेची १ ॥ मत् सिरुपणुं पमज जालवुं २ ॥ म. मृक रचनना ३, ने
 पदुरचनना २, एवं ४ दंरुके अचरमपणुं ॥ मत् सळीने ६४ दंरुक यया ॥ इति संयतछार
 ॥ ७ ॥ एने आनमुं कपाय छार कहे ने ॥ सकपायी जीव, सकपाय जांचे कोड चरम, कोड
 अचरम १ ॥ नारकीची मांही वैमानिक सुधी ने ते जागे कोड चरम, कोड अचरम २५ ॥
 मत् मृक रचने २५, ने बहुवचने २५, मत् सळी ५० दंरुक यया ॥ एवं क्रोधकपायीने ५०
 दंरुके ॥ एने मानरुपायीने ५० दंरुके ॥ मायाकपायीने ५० दंरुके ॥ क्षोत्रकपायीने ५० दंरुके
 कोड चरम, कोड अचरम ॥ अकपायी जीव, अकपाय तांचे अचरम १ ॥ मनुव्य ते ते जांचे

कोट चरम, केसके अकथानाग ॥ १२६ ॥ नहि पावे ॥
कोट अचरम केसके ॥ १२७ ॥ नहि पावे ॥ १२८ ॥
एकवचने ३ दम्क, १२९ ॥ १३० ॥ १३१ ॥ १३२ ॥
इति कथाय हार ॥ १३३ ॥ १३४ ॥ १३५ ॥ १३६ ॥
केसके ज्ञानवी अचरम, १३७ ॥ १३८ ॥ १३९ ॥ १४० ॥
ते ते तांचे कोट चरम ॥ १४१ ॥ १४२ ॥ १४३ ॥ १४४ ॥
रम २० ॥ १४५ ॥ १४६ ॥ १४७ ॥ १४८ ॥ १४९ ॥ १५० ॥
२१ ॥ १५१ ॥ १५२ ॥ १५३ ॥ १५४ ॥ १५५ ॥ १५६ ॥
तांचे मक वचने ४ दम्क ॥ १५७ ॥ १५८ ॥ १५९ ॥ १६० ॥
मनःपर्यवधानी ४ दम्क ॥ १६१ ॥ १६२ ॥ १६३ ॥ १६४ ॥
ज्ञानादि न पावे ते अपेक्षा ॥ १६५ ॥ १६६ ॥ १६७ ॥ १६८ ॥
ज्ञान तांचे कोट चरम, केसके अज्ञानने फरी नहि पावे ते अपेक्षा ॥ १६९ ॥ १७० ॥

अन्नव्य ते ज्ञानने नहि पासे ते अपेक्षाए कोइ अचरम ? ॥ एवं नारकीयी मांकी वैमा-
 निक सुधी, ते ते जावे कोइ चरम, कोइ अचरम २५ ॥ ए एक वचनना २५, ने बहुवच-
 नना २५, एवं ५० दंरुक थया ॥ एवं सतिअज्ञानना एक बहुवचने ५० दंरुके ॥ श्रुत
 अज्ञानना ५० दंरुके ॥ विनंगज्ञानना ३४ दंरुके कोइ चरम, कोइ अचरम ॥ सर्व मळीने
 ३५० दंरुक थया ॥ इति ज्ञानद्वार ॥ ए ॥ हवे दशमुं जोग द्वार कहे ठे ॥ सजोगी जीव,
 सजोगजावे कोइ चरम, केमके अजोगपणुं पामवानी अपेक्षाए ॥ कोइ अचरम ? ॥ एवं नार-
 कीयी मांकी वैमानिक सुधी, ते ते जावे कोइ चरम, ने कोइ अचरम २५ ॥ ए एकवचने
 २५, ने बहुवचने २५, एवं ५० दंरुक थया ॥ एवं मनजोगीना एक बहुवचने ते ते जावे
 ३४ दंरुके ॥ एवं वचनजोगीना एक बहुवचने ते ते जावे ४० दंरुके ॥ एवं काययोगीना
 ५० दंडके कोइ चरम, कोइ अचरम ॥ अयोगी जीव, अयोगजावे अचरम ? ॥ मनुष्य
 ते ते जावे चरम, केमके मनुष्यने अयोगीपणे फरी मनुष्यपणानो अज्ञान ठे, ते अपेक्षाए
 २ ॥ सिद्ध ते ते जावे अचरम, केमके ते जावनुं नाश थापणुं नथी, ते अपेक्षाए ३ ॥

एक बहुवचने ३२ दंभके ॥ नपुंसक वेदना २४ दंभके ॥ ते ते जावे कोइ चरम, कोइ
 अचरम ॥ अवेदी जीव, अवेदजावे अचरम १॥ मनुष्य अवेदजावे कोइ चरम, केमके अवेदपणे
 युक्त मनुष्यपणाने जे बली फरी नहि पासे ते अपेक्षाए ॥ कोइ अचरम, केमके कोइ
 फरी पामशे ते अपेक्षाए २ ॥ सिद्ध ते ते जावे अचरम ३ ॥ ए एक वचने ३, ने बहु-
 वचने ३, एवं ६ दंभक थया ॥ सर्व मळीने १४५ दंभक थया ॥ इति वेदछार ॥ १२ ॥
 हवे १३ मुं शरीरछार कहे ठे ॥ सगरीरी जीव, सशरीरजावे कोइ चरम, केमके सिद्धगमनयी
 फरी शरीर नहि पासे, ते अपेक्षाए ॥ तेथी विपरीत कोइ अचरम १ ॥ एवं नारकीयी
 मांढी वैमानिक सुधी, ते ते जावे कोइ चरम, केमके नारकादिपणे फरी शरीर नहि पासे,
 ते अपेक्षाए ॥ तेथी विपरीत कोइ अचरम २५ ॥ ए एक वचनना २५, ने बहुवचनना
 २५, एवं ५० दंभक थया ॥ एवं उदारिक शरीरी ते ते जावे, एक बहुवचने २२ दंभके ॥
 एवं वैक्रेय शरीरी एक बहुवचने ते ते जावे ३६ दंभके ॥ एवं आहारक शरीरी ते ते
 जावे एक बहुवचने ४ दंभके ॥ एवं तेजस् शरीरी ते ते जावे एक बहुवचने ५० दंभके ॥

एवं कर्मण शरीरं ते तं ज्ञायै एक बहुवचने ॥० दम्कं कोऽ चरम, न कोऽ अचरम ॥
अशरीरं जीव, अशरीरज्ञान अचरम, रमस चेत्ति मिहपाण ने तेषां न जानते अनाशपग
ठे, ते व्यंष्ट्याय , ॥ ए एफ वचने , ने बहुवचन , एव उ दम्क थया ॥ सर्व मळीने
२१४ दम्क थया ॥ इति शरीरज्ञान ॥ ६० ॥ एवं १४ म पञ्जलिहार कहे ते ॥ ५ पर्या-
स्तिण पर्यान्तिजात्र पर्यान्तिगात्र कोऽ चरम कोऽ अचरम , ॥ एव नारकीथ। सर्मि।
वेमानिक मुधा, ते तं ज्ञायै ाड चरम न कोऽ अचरम २० ॥ ए एफ वचनता २०, ने
बहुवचनता २०, एवं ४० दम्क थया ॥ एव आहार पर्याप्तिना ते तं ज्ञायै एक बहुवचने ५०
दम्के ॥ एव शरीर पर्याप्तिना एक बहुवचने ५० दम्क ॥ एवं इन्द्रिय पर्याप्तिना ५०
दम्के ॥ एवं श्वासोच्छ्वास पर्याप्तिना ५० दम्के ॥ एवं ज्ञाप्य मनपर्याप्तिना ४० दम्के
कोऽ चरम, कोऽ अचरम जाणवा ॥ ए २०० दम्क थया ॥ ५ अपर्याप्तिण अपर्याप्ति जीव,
अपर्याप्तितावे कोऽ चरम, कोऽ अचरम १ ॥ एवं नारकीथी मानो वेमानिकमुधी, ते ते
ज्ञायै कोऽ चरम, कोऽ अचरम २० ॥ ए एक वचनता २०, ने बहुवचनता २०, एवं ४०

દંડુક યયા ॥ મયં આદાર અપર્યાપ્તિના મંક વદ્ધુ મચને ૫૦ દંડુકે ॥ મયં શરીર અપર્યાપ્તિના
 ૫૦ દંડુકે ॥ મયં દ્વિત્રિય અપર્યાપ્તિના ૫૦ દંડુકે ॥ મયં શ્વાસોદ્વાસ અપર્યાપ્તિના ૫૦
 દંડુકે ॥ મયં તાપા મન અપર્યાપ્તિના ૪૦ દંડુકે કોઈ ચરમ, કોઈ અચરમ ॥ સર્વ મઝીને
 ૫૬૦ દંડુક યયા ॥ इति पर्याप्तिकार ॥ ૧૪ ॥ સર્વ મઝીને દંડુક ૨૫૦૪ યયા ॥
 માયા ॥ જો જં પાવિદ્ધિતિ પુણે, જાવં સો તેણ અચરિમો હોઈ ॥
 અચનંત વિજોગો જમ્મસ, તેણ તાવંણ સો ચરિમો ॥ ૧ ॥

તાપાર્થ—જે જે નામને ફરીને પામે, તે તે જાંચ કરી અચરમ દોય ॥ જે તાચનો અ-
 ભ્યંત વિયોગ, તે તેણે જાંચ કરી ચરમ દોય ॥ ૧ ॥

॥ इति चरमाचरमना बोल संपूर्ण ॥

આહારક અનાહારકના બોલ ॥

અપ ધી આદારક અનાહારકના બોલ પદ્મવળા પદ ૨૦ માંથી લખ્યા છે ॥
 માયા ॥ આદાર ૧ નવિય ૨ સમી ૩, લેક્ષ્મી ૪ દિદિ ૫ સંજય ૬ કસાપ ૭ ॥

नाण ८ जोगु ॥ प्रयोगे १० पदे य ११ मरीर १२ पञ्जलि १३ ॥ १ ॥

द्वये प्रथम आहार द्वार उदे ८ ॥ अथ दीप ११ वचन आश्रि कोट आहारक ने
कोट अनाहारक त विग्रह गतिन विग्रह ११ वचन आश्रि कोट वचन ज्ञानयु ॥ समु-
मिरुपणे अन्त नारक ११ ॥ ११ ॥ नारक ११ ॥ ११ ॥ नारक ११ ॥ ११ ॥ नारक ११ ॥ ११ ॥
अथ जीवक ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥
मिह नारक ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥
१ ॥ प्रो. नारक ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥
गतिन ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥
विग्रह गतिन ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥
द्विय ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥ ११ ॥
पंक वचन आश्रि आहारक अनाहारक, तं युक्ति पूर्ववत् ॥ पवं नारकीयी मांसी वमानिक सुधी
जाणवुं ॥ बहु वचन आश्रि नव्यसिद्धिकमाओधिक न पंकडियना दंरुकवर्जिने ३ जोगा ॥

एवं अन्नव्यसिद्धिं एकं वचनं आश्रित्य, बहु वचनं आश्रित्ये जाणतुं ॥ नोनव्यनोथ-
 न्नव्यसिद्धिं एकं वचनं आश्रित्य एकं अनाहारकं ॥ एवं सिरू पणं बहु वचनं आश्रित्य अना-
 हारकं ॥ २ ॥ इदं त्रिंशुं संज्ञां द्वारं कहे ते ॥ एकं वचनं आश्रित्य संज्ञां जीव, कोइ आहार-
 क, ने कोइ अनाहारक, विग्रहं गतिनी अपेक्षाए ॥ संज्ञां नुं आयु वेदयात्री संज्ञां दोष काळ
 आहारक, यावत् वैमानिक सुधी ॥ बहु वचनं आश्रित्य संज्ञां ने विषे ३ जांगा, वैमानिक
 सुधी ॥ असंज्ञां जीव, एकं वचनं आश्रित्य कोइ आहारक, कोइ अनाहारक ॥ एवं नारकी
 यावत् वाणव्यंतर सुधी ॥ बहु वचनं आश्रित्य असंज्ञां जीव, आहारक ने अनाहारक घणा,
 एकं जांगां ॥ असंज्ञां नारकी बहु वचनं आश्रित्य ६ जांगां ॥ एवं १० प्रवचनपत्तिमां, ६ एकेंद्रि-
 यमां अन्नंगक ॥ ३ विगलेंद्रिय, तिर्यचपंचद्रियमां ३ नांगां ॥ मनुष्य वाणव्यंतरमां ६ जांगां ॥
 नोसद्वीनोथसद्वी मनुष्य, सिद्धमां एकं वचने आहारक ने अनाहारक ॥ बहु वचने नो-
 संज्ञां नोथसंज्ञां आहारक, न अनाहारक समुद्घात आश्रित्य घणां ॥ मनुष्यमां ३ जांगां ॥
 सिद्धो अनाहारक घणा ॥ ३ ॥ इदं चांशुं लेश्याहार कहे ते ॥ सलेशी तथा सलेशी नारकी-

सो मांभी वैमानिकमुपे, एक वचने कोइ आहारक, कोइ अनाहारक ॥ बहु वचन आश्री म-
 लेसी, पुण्ण नीज कापांन सेसीमा समुच्चय न एकडियन ॥ ५ ॥ एक वजिन, बीजाभा ३ नांगा
 लाने ॥ बहु वचन आश्री तनु सेइयासां पृथं/पाणं वनस्पतिमां ६ नांगा, बीजा द्वल्लोक
 सुधीना देवतुं तेमां आगमन ठे मांटे ॥ दोष जीवंमां नागा ३ लाने ॥ जने तंजुसेइया हांय
 सेने ३ नागा, दोषने नहि ॥ पद्म शुभल सेइया तिर्यंच पंचेडिय, मनुष्य, वैमानिकने विप
 होय ॥ एक वचन आश्री आहारक, बहु वचन आश्री नांगा ३ ॥ अंसेशी जीव तथा
 मनुष्य तथा सिद्ध एक वचन, बहु वचने अनाहारक ॥ ४ ॥ हंवे पांचमुं दृष्टि द्वार कहे ठे ॥
 समदृष्टि जीव कोइ आहारक, कोइ अनाहारक ॥ ३ ॥ विगसें डिय समदृष्टिमां ६ नांगा ॥ सिद्ध
 अनाहारक ॥ दोषमां नांगा ३ लाने ॥ मिथ्यादृष्टिमां समुच्चय जीवने एकें डिय वजिने, दो-
 पमां ३ नांगा ॥ समा मिथ्यादृष्टि जीव, आहारक एकें डिय, ३ विगसें डिय वजिने, वैमानिक
 सुधीमां एक पट्ट वचने आहारक ज होय ॥ ५ ॥ हंवे ठुं संपति द्वार कहे ठे ॥ संजति
 मनुष्य ने समुच्चय जीव कोइ आहारक, कोइ अनाहारक, बहु वचने ३ नांगा ॥ असंजति

एक વચને કોઈ આદારક, કોઈ અનાદારક ॥ ઘટ્ટુ વચને સમુચ્ચ જીવને એકંદ્રિય વર્જિને,
 શેષમાં ૩ ત્રાંગા ॥ સંજતાસંજતિ સમુચ્ચ જીવ, પંચેન્દ્રિય તિર્યચ ને મનુલ્લમા એક ઘટ્ટુ વચને
 આદારક ॥ નોંસંગતનોં અસંગતનોંસંગતાસંગત સમુચ્ચ જીવને સિદ્ધ એક ઘટ્ટુ વચને
 અનાદારક ॥ ૬ ॥ હવે સાતમું કપાય દ્વાર કરે છે ॥ સકપાયી જીવ કોંઈ આદારક, કોંઈ
 અનાદારક, એવં ધેમાનિકમુખો, ઘટ્ટુ વચને સમુચ્ચ જીવને એકંદ્રિય વર્જિને, શેષમાં ૩ ત્રાંગા ॥
 ક્રોધ કપાયી જીવોનં ત્રિપે પમજ જાણવું ॥ નચરં દેવમાં ૬ ત્રાંગા કેમકે દેવમાં સ્વનાવથી
 છોજ ઘટ્ટુ દોગ, ક્રોધાદિ ઘટ્ટુ ન દોય તેથી, ક્રોધ કપાયી એક પણ લાતે છે તેથી ॥ માન
 કપાયી માયા કપાયી દેવ નારકીને ત્રિપે ૬ ત્રાંગા, શેષમાં સમુચ્ચ જીવને એકંદ્રિય વર્જિને
 પ્રણ ત્રાંગા લાને ॥ છોજ કપાયી નારકીમાં ૬ ત્રાંગા, શેષમાં જીવ એકંદ્રિય વર્જિને
 ૩ ત્રાંગા લાને ॥ અકપાયી નોંસંહીનોં અસંહીની પરે જાણવા ॥ ૭ ॥ હવે આઠમું જ્ઞાન
 દ્વાર કરે છે ॥ જ્ઞાની એક વચને સમદષ્ટિની પરે, મતિજ્ઞાની શ્રુત જ્ઞાની, ૩ વિગલેન્દ્રિયમાં ૬
 ત્રાંગા, શેષમાં ૩ ત્રાંગા ॥ અવધિજ્ઞાની એક વચને તેમજ ઘટ્ટુ વચને તિર્યચ પંચેન્દ્રિય આદાર-

रक. तं पञ्चदश निधनानि विदुः ॥ १११ ॥ अथानि
मन्त्राणि मण्डला- अथानि ॥ ११२ ॥ ॥ ११३ ॥
विषे उपपन्नं नष्टं अथानि ॥ ११४ ॥ ॥ ११५ ॥ नष्टं
विषं पञ्चदश ॥ ११६ ॥ ॥ ११७ ॥ ॥ ११८ ॥ ॥ ११९ ॥
हारक. एष जीवादिना विदुः ॥ १२० ॥ ॥ १२१ ॥ मनः पञ्चदशान
मनुष्येन नष्टं मनः पञ्चदश ॥ १२२ ॥ ॥ १२३ ॥ यदि आस्थान
विषं मनः पञ्चदश निधनानि विदुः ॥ १२४ ॥ ॥ १२५ ॥ विदुः ॥ १२६ ॥
चित्ररत्नानि विषं एष पद, मनः पञ्चदश जीवपद ॥ १२७ ॥ ॥ १२८ ॥ मनु-
ष्यपद आहारक नष्टं अनाहारक ॥ १२९ ॥ ॥ १३० ॥ जीवपद
आहारक पण अनाहारक पण ॥ मनुष्यपद ॥ १३१ ॥ ॥ १३२ ॥ अनाहारक, पण
समुच्चय अज्ञानी, मति श्रुत अज्ञानी, एकवचन पूर्ववत् ॥ १३३ ॥ ॥ १३४ ॥ एकद्वय पृथ-
व्यादिने विषं आहारक अनाहारक, दोषने विषे ३ ज्ञाता ॥ विज्ञंगज्ञानीने विषे एक

चतुष्टयचने निर्यच पंचेंद्रिय, मनुष्य आहारक, पित्रंग क्षान सप्तितने निमल मणि ॥ निर्यच
 पंचेंद्रिय मनुष्यने विषे उत्पत्तिनो असंतयते माटे ॥ दोष रथानं पंचेंद्रिय निगळेंद्रिय वधितने
 विषे ज्ञांगा ३ ॥ ७ ॥ ह्ये नयमुं योग द्वार कहे ते ॥ सयोगीने विषे समुच्चय जीयने,
 पंचेंद्रिय वर्जिते, दोषमां ३ ज्ञांगा ॥ मनयोगी वचनयोगी समागिध्यादृष्टिनी परे, नगरं
 वचनयोगी ३ धिगलेंद्रियने, कायजोगने विषे समुच्चय जीयने पंचेंद्रिय वर्जिते, दोषमां नांगा
 ३ ॥ अजोगी जीय मनुष्य, सिद्ध, अनाहारक ॥ ७ ॥ ह्ये दशमुं उपयोगद्वार कहे ते ॥ सा-
 कार अनाकार उत्पोगने विषे जीय पंचेंद्रिय वर्जिते, दोषमां ज्ञांगा ३ ॥ सिद्ध अनाहारक
 ॥ १० ॥ ह्ये अयामुं वेद द्वार कहे ते ॥ सवेदने विषे समुच्चय जीयने, पंचेंद्रिय वर्जिते,
 दोषमां ३ ज्ञांगा ॥ श्री पुरुषवेदने विषे पंचवचने तेसज घट्टयचने जीयादिने विषे पंचक
 प्रते ३ ज्ञांगा ॥ नपुंसक वेदने विषे जीय पंचेंद्रिय वर्जिते ज्ञांगा ॥ जीयमां पंचेंद्रिय
 अक्षरक ज्ञांगा अनाहारक घणा, अवेदी तेस केवळी, एक घट्टयचने, जीयवेद मनुष्य
 पंचे पंचवचने आहारक, कौटु अनाहारक, घट्टयचने जीयवेद आहारक ज्ञांगा, अनाहारक ज्ञांगा,
 मनुष्यने विषे नांगा ३ ॥ सिद्धने विषे तां अनाहारक ॥ ११ ॥ ह्ये धामुं दारीर द्वार

क.ह. ल. ॥ ११२॥

द्वारा रने विष १२.

२२ नदी

अथ

म. १२

कामा

पक

धृ

विष

दाय

पर्याप्ति

देव

जापा

मत्त

मनुष्येन विंशतीना ॥ मयं पदे न पदं बहुवचनेन जीयादि दंशक रुद्धेना ॥ जने जे होय
 ते पुत्र, जेने जे न जीव ते न पुत्र ॥ वारन नाग सत रयोमिने अपराध नास्ती देव
 मनुष्येन विंशतीना ॥ ज्ञानेन विंशतीना ॥ १३ ॥

॥ इति आचार्यक प्रनामरुक्ता वीज मंत्र ॥

वैश्वानरकृता वीज ॥

एव श्री नमस्ती प्रणम २६ मांघी वैश्वानरकृता वीज विष्णवे ॥

माघा ॥ जीवा न १ प्रम २ वसिष्ठ ३, दिदि च ४ नाग ५ अनाजे ६ ॥

मगगा ७ ८ रसाय ९, जोग १० रथोम ११ मगाम नागाडे १२ ॥

न ११ वारनी माघा रुद्धी ॥ इयं १२ उद्वेगनामाया कटे उ ॥

अमंगोरसादि चत्वारि ४, पंगेगेरसादि नंदेय ४ ॥

उद्वेगा १ चत्वारि च २, २३ मगाम उरजा ॥ १ ॥

मगाम वैश्वानरी मांघी वीजोमि दंशकसां जे नमानं उद्वेगा रोज तां जेनां च, २४ या प्रमाणे-

હવે વંધીના ૪ જાંગા કહે છે ॥ વંધી, વંધદ, વંધિસ્સદ-વાંધતો હવો, વાંધે છે, વાંધશે ૧ ॥
 વંધી, વંધદ, ન વંધિસ્સદ-નાંધતો હવો, વાંધે છે, વાંધશે નહિ ૨ ॥ વંધી, ન વંધદ, વંધિસ્સદ,
 વાંધતો હવો, વાંધતો નથી, વાંધશે ૩ ॥ વંધી, નવંધદ, નવંધિસ્સદ-વાંધતો હવો, વાંધતો નથી,
 વાંધશે નહિ ૪ ॥ ૫ વંધી ઘણ કાલ આશ્રિ છે, તેમાં પ્રથમ પાપકર્મ (અશુભ કર્મ) વાં-
 ધવા આશ્રિ ૨૫ દંત્રુકમાં જે જે વોલ લાગે તેમાં કોણ ૨ જાંગા લાગે તે કહે છે ॥ સમુચ્ચ
 જીધમાં ૪૭ વોલ લાગે, તેમાં સમુચ્ચય જીધ ૧ ॥ સલેશી ૨ ॥ શુભલેશી ૩ ॥ શુક્રપદ્મી
 ૪ ॥ સમદટ્ટિ ૫ ॥ સનાળી ૬ ॥ મતિજ્ઞાનીઆદિ જ્ઞાની ૪ ॥ ૧૦ ॥ નોસદ્વાવડતા ૧૧ ॥
 અવેદી ૧૨ ॥ સકપાયી ૧૩ ॥ લોન કપાયી ૧૪ ॥ સજોગી ૧૫ ॥ મનજોગી ૧૬ ॥ વચન-
 જોગી ૧૭ ॥ કાયજોગી ૧૮ ॥ સાગારોવડતા ૧૯ ॥ અણાગારો વડતા ૨૦ ॥ ૨૧ વોલમાં
 ૪ જાંગા લાગે ॥ અલેશી ૧ ॥ અજોગી ૨ ॥ ૩ વોલમાં ૧૬ ચોથો જાંગો
 લાગે ॥ અકપાયીમાં ૨ જાંગા લાગે ॥ ત્રીજો ને ચોથો ॥ શેષ વોલ ૨૩ રહ્યા, તેમાં પહેલો
 ને ઘીજો ૫ ૨ જાંગા લાગે ॥ નારકીથી માંની મનુષ્ય વર્જિ કેમાનિક સુધી ૨૩ દંત્રુકમાં

જે જે તેકાણે જેટલા ઝેટલા ઘોલ લાત્રે, તેમાં પહેલો વીજો એ ૨ જાંગા લાત્રે ॥ મનુષ્યમાં
સમુચ્ચય જીવની પરે જાંગા ઉતારવા ॥ હવે જ્ઞાનાવરણીય ૧ ॥ દર્શનાવરણીય ૨ ॥ નામ
૩ ॥ ગોત્ર ૪ ॥ ચંતરાય ૫ ॥ ૫ ૫ કર્મનાં જોગો અધિકાર કહે છે ॥ સમુચ્ચય જીવમાં
૪૭ ઘોલ લાત્રે, તેમાં સમુચ્ચય જીવ ૧ ॥ સલેશી ૨ ॥ શુદ્ધલેશી ૩ ॥ શુદ્ધપદ્મી ૪ ॥ સમ-
કિત્તહષ્ટિ ૫ ॥ સનાળી ૬ ॥ મર્યાદિ ૪ જ્ઞાની ૧૦ ॥ નોસન્નાવલ્તા ૧૧ ॥ અવેદી ૧૨ ॥
સજોગી ૧૩ ॥ વ્રણ જોગી ૧૬ ॥ સાગારાવલ્તા ૧૭ ॥ અણાગારો વલ્તા ૧૮ ॥ ૫ ૧૯ ચો-
લમાં ૪ જાંગા લાત્રે ॥ અલેશી ૧ ॥ અજોગી ૨ ॥ કેવલી ૩ ॥ ૫ ૩ માં એક ચોથો જાંગો
લાત્રે ॥ અકપાયીમાં ત્રીજો ને ચોથો વે જાંગા લાત્રે ॥ શેષ ઘોલ ૨૫ રહ્યા, તેમાં પહેલો ને
વીજો જાંગો લાત્રે ॥ હવે મનુષ્ય વર્જિને ૨૩ દંત્રકના સર્વ ઘોલમાં પહેલો ને વીજો એ ૨
જાંગા લાત્રે ॥ મનુષ્યમાં સમુચ્ચય જીવની પરે જાંગા ઉતારવા ॥ હવે વેદનીય કર્મ વાંધવા
આશ્રિ કહે છે ॥ સમુચ્ચય જીવમાં ૪૭ ઘોલ લાત્રે, તેમાં સમુચ્ચય જીવ ૧ ॥ સલેશી ૨ ॥
શુદ્ધલેશી ૩ ॥ શુદ્ધપદ્મી ૪ ॥ સમકિત્તહષ્ટિ ૫ ॥ સનાળી ૬ ॥ કેવલજ્ઞાની ૭ ॥ નોસન્ના-

वरुता ८ ॥ अवेदी ९ ॥ अकपायी १० ॥ सागरोवउता ११ ॥ अणागरोवउता १२ ॥
 ए १२ बोलमां ३ ज्रांगा लाने त्रिजो ज्रांगो वजिने ॥ त्रिजो ज्रांगो वेदनीय कर्मना बंध
 आश्रि मूलथी ठेज नहि ॥ अलेखी १ ॥ अजोगी २ ॥ ए २ मां १ चोयो ज्रांगो लाजे ॥
 शेष ३३ बोल रया, तेमां पहेलो ने वीजो वे ज्रांगा लाने ॥ नारकीयो मानी मनुष्य वजिने
 २३ दंरुकरां पहेलो ने वीजो वे ज्रांगा लाने ॥ मनुष्यना दंरुकरां समुच्चय जीवनी पर
 ज्रांगा जाणवा ॥ मोहनीय कर्मनो विस्तार ओधिक अशुभ कर्मनी पर जाणवो ॥ हवे
 आगुण्य कर्म बांधवा आश्रि कहे ठे ॥ समुच्चय जीवमां ४० बोल लाने, तेमां अलेखी १ ॥
 केवली २ ॥ आजोगी ३ ॥ ए ३ मां एक चोयो ज्रांगो लाजे ॥ समाश्रित्यत्वदष्टि १ ॥
 अवेदी २ ॥ अकपायी ३ ॥ ए अणमां त्रिजो ने चोयो ए वे ज्रांगा लाजे ॥ कृष्णपदीमां
 पहेलो ने त्रिजो ए २ ज्रांगा लाजे ॥ मनःपर्यव ज्ञानो १ ॥ नोसदावउता २ ॥ ए २ मां
 १-३-४ ए ३ ६ ज्रांगा लाजे ॥ शेष ३८ बोल रया तेमां चार ज्रांगा लाजे ॥ नारकीमां कृष्ण
 पदी १ ॥ कृष्ण लेखी २ ॥ ए २ मां पहेलां ने त्रिजो ए २ ज्रांगा लाजे ॥ समाशि-

ધ્યાત્વ દૃષ્ટિમાં ન ચોથાં ૫ ૭ ત્રાંગા લાગે ॥ શેષ ૩૨ માં ૪ ત્રાંગા લાગે ॥ હવે
દશ જનવનપતિ ॥ યાણવ્યંતર ॥ ડ્યોનિપો ॥ વૈમાનિક ॥ ૧૨ દેવલોક ॥ એ પ્રવેયકમાં ॥
કૃષ્ણપદ્મીમાં પહેલાં ને ત્રીજાં ૫ ૨ ત્રાંગા લાગે ॥ સમામિથ્યાત્વ દૃષ્ટિમાં ત્રિજો ને ચોથો
૫ ૨ ત્રાંગા લાગે, પણ પટલું વિશેષ જે એ પ્રવેયકમાં સમામિથ્યાત્વ દૃષ્ટિ નથી ॥
શેષ જેટલા જેટલા બોલ જે જે ठेकाणे રહ્યા, તેમાં ૪ ત્રાંગા લાગે ॥
ચાર અનુત્તર વિમાનમાં ૨૬ બોલ લાગે, તેમાં ૪ ત્રાંગા લાગે ॥ સર્વાર્થસિદ્ધમાં
૨-૩-૪ ૫ ૩ ત્રાંગા લાગે ॥ પૃથ્વી ૧ ॥ વનસ્પતિમાં ૨૭ બોલ લાગે તેમાં
કૃષ્ણપદ્મીમાં ૧-૩ ૫ ૨ ત્રાંગા લાગે, તેજુલેશીમાં ૧ ત્રિજો ત્રાંગો લાગે, શેષ ૨૫ બોલમાં
૪ ત્રાંગા લાગે ॥ તેલ વાગમાં બોલ ૨૬ લાગે, તેમાં પહેલો ને ત્રિજો ૫ ૨ ત્રાંગા લાગે ॥
ત્રણ વિગલેન્દ્રિયમાં બોલ ૩૧ લાગે, તેમાં સમદૃષ્ટિ ૧ ॥ જ્ઞાન ૩ ॥ ૫ ૪ બોલમાં એક ત્રિજો
ત્રાંગો લાગે, શેષ ૨૭ બોલમાં ૧-૩ ૫ ૨ ત્રાંગા લાગે ॥ તિર્યંચ પંચેન્દ્રિયમાં બોલ ૪૦
લાગે, તેમાં કૃષ્ણપદ્મીમાં ૧-૩ ૫ ૨ ત્રાંગા લાગે ॥ સમામિથ્યાત્વદૃષ્ટિમાં ત્રિજો ને ચોથો

[illegible]

वेचनज्ञान ४ ॥ नोसन्नावगता ५ ॥ अवेदी ६ ॥ अकपायी ७ ॥ मनजोगी ८ ॥ वचनजोगी
९ ॥ अजोगी १० ए १० बोल प्रथम समये न होय ॥ शेष ३७ बोल राख्य, तेमां २ जांगा
लाजे, ते पहेलो ने बीजो ॥ नारकीर्यो मांकी १२ देवलोक सुधीमां जे जे ठेकाणे जेटला
जेटला बोल लाजे तेमांथी समाभिध्यात्वदृष्टि १ ॥ मनजोग २ ॥ ए त्रण
घण बोल वर्जवा, शेष जेटला जेटला बोल रखा तेमां पहेलो ने बीजो जांगो लाजे ॥ नव
देवयक, पांच अनुत्तर विमानमां जेटला जेटला बोल लाजे, तेमांथी वे वे बोल वर्जवा ॥
मनजोग १ ॥ वचनजोग २ ॥ शेष जेटला २ बोल रखा तेमां पहेलो ने बीजो जांगो लाजे ॥
पांच स्थावरमां जेटला वाज लाजे, तेमां वे जांगा लाजे ते पहेलो ने बीजो ॥ त्रण विगलें-
द्रियमांथी १ वचनजोग वर्ज्यो, शेष ३० बोल रखा तेमां वे जांगा लाजे, पहेलो ने बीजो ॥
तिर्यच पंचद्रियमांथी ५ बोल वर्ज्यो ॥ समाभिध्यात्वदृष्टि १ ॥ विजंगज्ञान २ ॥ अविधि-
ज्ञान ३ ॥ मनजोग ४ ॥ वचनजोग ५ ॥ शेष ३५ बोल रखा तेमां २ जांगा लाजे, पहेलो
ने बीजो ॥ मनुष्यमांथी ११ बोल वर्ज्यो ॥ अवेदी १ ॥ समाभिध्यात्वदृष्टि २ ॥ विजंग-

दान ३ ॥ मनःवर्गपदान ४ ॥ कैवल्यदान ५ ॥ नोसदायउच्चा ६ ॥ अनेदी ७ ॥ अक-
 पायी ८ ॥ मनजोग ९ ॥ वचनजोग १० ॥ अवेदी ११ ॥ दोष चोत्त ३६ रत्ना तैसां २
 नांमाखाने, पहेतोने धीजो ॥ एसमुच्चय अमुनकर्म आश्रि कथुं ॥ तैम दानावरणीय १ ॥ दर्श-
 नावरणीय २ ॥ पेदनीय ३ ॥ मोदनीय ४ ॥ नाम ५ ॥ गोत्र ६ ॥ अंतसथ ७ ॥ प ७ कर्मनो विचार
 आंषिकनी परे जालयो ॥ हेय आयुष्यकर्म बांध्यानो अधिकार कहे ते ॥ मनुष्य यजि २३ दंभक-
 मां ३ ॥ ओ पोत्र खाने ते, ते ते सय पोत्रमां १ त्रिजो जांगो खाने ॥ मनुष्यमां कृष्णपक्षी एक
 पोत्रमां त्रिजो नांगो खाने ॥ दोष ३५ पोत्रमां २ नांमा खाने ते त्रिजो ने चोथो ॥ प
 रीते अन्नंरोपपद्मगादि ४ उदेशा जाणया ॥ इति पांनमो उदेशो समाप्तः ५ ॥ हवे परं-
 पंगवपद्मगादि ४ उदेशा कहे ते ॥ परंपरोपपद्मगा ते घणा समय उपने यया होय ते १ ॥
 परंपरोपाद्मगा ते घणा समय आकाश क्षेत्र स्पर्शनि यया होय ते २ ॥ परंपरोपपद्मगा
 ते घणा समय आहार स्त्रीषांने यया होय ते ३ ॥ परंपरोपपद्मगा ते घणा समय प्रजा
 बांध्याने यया होय ते ४ ॥ प ४ उदेशानां ११ हार, २५ दंभक, ९ पापकर्मबंधन अधि-

ત્રય જીવ ૧ ॥ સલેશી ૨ ॥ શુદ્ધલેશી ૩ ॥ શુદ્ધપદ્મી ૪ ॥ સમકિતી ૫ ॥ જ્ઞાન ૫ ॥
 ન. ૧૦ ॥ નોતસન્નાયગતા ૧૧ ॥ અવેદી ૧૨ ॥ સદ્કપાયી ૧૩ ॥ લોન કપાયી ૧૪ ॥
 સજોગી ૧૫ ॥ મનજોગી ૧૬ ॥ વચનજોગી ૧૭ ॥ કાયજોગી ૧૮ ॥ સાગારોચગતા ૧૯ ॥
 અળાગારોચગતા ૨૦ ॥ ન. ૨૦ ઘોલમાં ૧-૨-૩ ન. ૩ ત્રાંગા લાગે ॥ અકપાયીમાં પદ્મ ત્રિજો
 ત્રાંગો લાગે ॥ શેષ ૨૩ ઘોલ રહ્યા તેમાં ૧-૨ ન. ૨ ત્રાંગા લાગે ॥ નારકીથી માંની મનુષ્ય વર્જિને
 વેમાનિકમાં તેવ ૪ અનુત્તર વિમાન સુધીમાં જે જે ઠેકાણે જેટલા જેટલા ઘોલ લાગે તેમાં
 ૧-૨ ન. ૨ ત્રાંગા લાગે ॥ મનુષ્યમાં ૪૪ ઘોલ લાગે, તેમાં સમુચ્ચય જીવની પરે જે જે ઘો-
 લમાં જે જે ત્રાંગા કપાય તે તે તે ત્રાંગા કહેવા ॥ હવે આયુષ્ય વર્જિને જ્ઞાનાવરણીયાદિ ૫
 કર્મ વાંધવા આશ્રિ સમુચ્ચય જીવમાં ૪૪ ઘોલ લાગે ॥ તેમાંથી પૂર્વે ૨૦ ઘોલ વર્જ્યા હતા
 તેમાંથી સકપાયી ૧ ॥ લોન કપાયી ૨ ॥ ન. ૨ ઘોલ વર્જ્યા, શેષ ૧૮ ઘોલ રહ્યા તેમાં
 ૧-૨-૩ ન. ૩ ત્રાંગા લાગે ॥ અકપાયીમાં ૧ ત્રિજો ત્રાંગો લાગે, શેષ ૨૫ ઘોલ રહ્યા તેમાં
 ૧-૨ ન. ૨ ત્રાંગા લાગે ॥ નારકીથી માંની ૪ અનુત્તર વિમાન સુધીમાં ૧-૨

व्यमा ने ने चोखमां ने ने नागा खाने, ते समुच्चय जीवना दंककता पर उताएवा ॥ २१ ॥
अग्नीयारमो अचरम उरेदो समास ॥ २१ ॥

इति बंधिदशतकता चोख संपूर्ण ॥

समवसरणना चोल ॥

अथ श्री अगवती द० ३० मांथी समवसरणना चोल लिख्यते ॥
गाथा ॥ जीवाय १ लेसस २ पक्खि य ३, दिट्ठि य ४ नाण ५ अनाणे ६ ॥
सणाय ७ वेय ८ कसार्य ९, जोगु १० वथोगे ११ ण्णारस ठाणाइं ॥ १ ॥

ए ११ नागा, चोल ४३, दंकक २४ अने समुच्चय १, ए दंकक २५, उपर उतारवा,
तेना विचार करे ने ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

॥ ३३ ॥

હવે સમવસરણ ૪ ॥ ક્રિયાવાદી ૧ ॥ અક્રિયાવાદી ૨ ॥ અજ્ઞાનવાદી ૩ ॥ વિનયવાદી
 ૪ ॥ ૫ ૪ સમવસરણ ઉપર ૪૭ વોલ ઉતારવા ॥ સમુચ્ચય જીવમાં વોલ ૪૭ લાગે તેમા
 કૃષ્ણપદ્ધી ૧ ॥ મિથ્યાદૃષ્ટિ ૨ ॥ અજ્ઞાન ૪ ॥ ૫ ૪ વોલમા ક્રિયાવાદી વર્જિતે ૩ સમવસ-
 રણ લાગે, અને અલેક્ષી ૧ ॥ સમદૃષ્ટિ ૨ ॥ જ્ઞાન ૬ ॥ ૫ ૬ ॥ નોસન્નાવલ્લતા ૯ ॥ અવેદો
 ॥ ૧૦ ॥ અકપાયી ૧૧ ॥ અજોગી ૧૨ ॥ ૫ ૧૨ વોલમાં સમવસરણ ૧ ક્રિયાવાદીનું લાગે ॥
 સમામિથ્યાત્વ દૃષ્ટિમાં સમવસરણ ૨ લાગે તે અજ્ઞાનવાદી ૧ ॥ વિનયવાદી ૨ ॥ શેપ વોલ
 ૨૬ માં સમવસરણ ૪ લાગે ॥ ૫ પહેલું સમુચ્ચયનું દ્વાર થયું ॥ ૧ ॥ હવે નારકીમાં ૩૫
 વોલ લાગે તેમાં કૃષ્ણપદ્ધી ૧ ॥ મિથ્યાદૃષ્ટિ ૨ ॥ અજ્ઞાન ૪ ॥ ૫ ૬ વોલમાં ક્રિયાવાદી
 વર્જિતે ૩ સમવસરણ લાગે ॥ સમદૃષ્ટિ ૧ ॥ જ્ઞાન ૪ ॥ ૫ ૫ વોલમાં સમવસરણ ૫ ક્રિયા-
 વાદીનું લાગે ॥ સમામિથ્યાત્વ દૃષ્ટિમાં સમવસરણ ૨ લાગે તે અજ્ઞાનવાદી ૧ ॥ વિનય-
 વાદી ૨ ॥ શેપ વોલ ૨૩ રહ્યા તેમાં સમવસરણ ૪ લાગે ॥ ૫ નારકીનું વોલું દ્વાર થયું
 ॥ ૨ ॥ હવે જવનપતિ વાણવ્યંતરમાં ૩૭ વોલ લાગે તેમાં કૃષ્ણપદ્ધી ૧ ॥ મિથ્યાત્વ

योऽत्र ज्ञाने तेषां समवसरण एक क्रियायादीनुं ज्ञाने ॥ ५ ७ मुं द्वार अयं ॥ ७ ॥ एते
 कृत्वा पाणी पनमति ५ ३ मो २७ योऽत्र ज्ञाने ते सर्वसां ये समवसरण ज्ञाने ते अद्विधा
 पादौ १ ॥ अज्ञानयादौ २ ॥ ५ ७ मुं द्वार अयं ॥ ७ ॥ एते नेत्र १ पात्र २ ५ येसां २६
 योऽत्र ज्ञाने ते सर्वसां ये समवसरण ज्ञाने ते पूर्वयत् ॥ ५ ७ मुं द्वार अयं ॥ एते अण
 निमज्जिद्विगता २१ योऽत्र ज्ञाने ते सर्वसां २ समवसरण ज्ञाने ते पूर्वयत् ॥ ५ १० मुं द्वार
 अयं ॥ १० ॥ एते निर्वच पंचेन्द्रियसां ४० योऽत्र ज्ञाने तेसां ६ योऽत्र सां ३ समवसरण ज्ञाने
 ते पूर्वयत् ॥ समदृष्टि १ ॥ ज्ञान ४ ॥ ५ ५ योऽत्र सां समवसरण २ क्रियायादीनुं ज्ञाने ॥
 समाभिधायदृष्टिनां समवसरण २ ज्ञाने ते पूर्वयत् ॥ दोष २५ योऽत्र रथा तेसां समवसरण
 ॥ ज्ञाने ॥ ५ ११ मुं द्वार अयं ॥ एते मनुष्य पंचेन्द्रियसां ४७ योऽत्र ज्ञाने तेसां पूर्वोक्त ६
 योऽत्र सां ३ समवसरण ज्ञाने पूर्वयत् ॥ अत्रेदो १ ॥ समदृष्टि २ ॥ ज्ञान ६, ५ ७ ॥ नोऽसत्त्व-
 उता ७ ॥ अत्रेदो १० ॥ अत्रेदो ११ ॥ अत्रेदो १२ ॥ ५ १२ योऽत्र सां समवसरण
 क्रियायादीनुं ज्ञाने ॥ समाभिधायदृष्टिनां समवसरण २ ज्ञाने ते पूर्वयत् ॥ दोष योऽत्र २५ रथा

बोल लाने तेमां समवसरण एक क्रियावादीनुं लाने ॥ ए. ७ मुं छार थयुं ॥ ७ ॥ हवे
 कृत्वी पाणी वनस्पति ए. ३ मां २७ बोल लाने ते सर्वमां वे समवसरण लाने ते अक्रिया
 वादी ? ॥ अज्ञानवादी २ ॥ ए. ७ मुं छार थयुं ॥ ७ ॥ हवे तेउ ? वाउ २ ए. वेमां २६
 बोल लाने ते सर्वमां वे समवसरण लाने ते पूर्ववत् ॥ ए. ए. मुं छार थयुं ॥ हवे अण
 विगलेंद्रियमां ३१ बोल लाने ते सर्वमां २ समवसरण लाने ते पूर्ववत् ॥ ए. १० मुं छार
 थयुं ॥ १० ॥ हवे तिर्यच पंचेंद्रियमां ४० बोल लाने तेमां ६ बोलमां ३ समवसरण लाने
 ते पूर्ववत् ॥ समदृष्टि ? ॥ ज्ञान ४ ॥ ए. ५ बोलमां समवसरण ? क्रियावादीनुं लाने ॥
 समाभिध्यात्वदृष्टिमां समवसरण २ लाने ते पूर्ववत् ॥ शेष २७ बोल रथा तेमां समवसरण
 ४ लाने ॥ ए. ११ मुं छार थयुं ॥ हवे मनुष्य पंचेंद्रियमां ४७ बोल लाने तेमां पूर्वोक्त ६
 बोलमां ३ समवसरण लाने पूर्ववत् ॥ अलेखी १ ॥ समदृष्टि २ ॥ ज्ञान ६, ए. ७ ॥ नोसदाव-
 उता ए ॥ अवेदी १० ॥ अकपांयी ११ ॥ अजोर्गी १२ ॥ ए. १२ बोलमां समवसरण
 क्रियावादीनुं लाने ॥ समाभिध्यादृष्टिमां समवसरण २ लाने ते पूर्ववत् ॥ शेष बोल २७ रथा

पृथ्वी पाणी वनस्पति ए ३ मां २७ बोल खाने ते सर्वमां वे समवसरण खाने ते अक्रिया
 वादी ? ॥ अज्ञानवादी २ ॥ ए ७ मुं छार थयुं ॥ ७ ॥ हवे तेज १ वाउ २ ए वेमां २६
 बोल खाने ते सर्वमां वे समवसरण खाने ते पूर्ववत् ॥ ए ८ मुं छार थयुं ॥ हवे त्रण
 विगलेंद्रियमां ३१ बोल खाने ते सर्वमां २ समवसरण खाने ते पूर्ववत् ॥ ए १० मुं छार
 थयुं ॥ १० ॥ हवे तिर्यच पंचेंद्रियमां ४० बोल खाने तेमां ६ बोलमां ३ समवसरण खाने
 ते पूर्ववत् ॥ समहृष्टि ? ॥ ज्ञान ४ ॥ ए ५ बोलमां समवसरण १ क्रियावादीनुं खाने
 समाभिध्यात्वहृष्टिमां समवसरण २ खाने ते पूर्ववत् ॥ शेष २७ बोल रखा तेमां समवसरण
 ४ खाने ॥ ए ११ मुं छार थयुं ॥ हवे मनुष्य पंचेंद्रियमां ४७ बोल खाने तेमां पूर्वोक्त ६
 बोलमां ३ समवसरण खाने पूर्ववत् ॥ अलेखी १ ॥ समहृष्टि २ ॥ ज्ञान ६, ए ७ ॥ नोसन्नाच-
 उचा ९ ॥ अवेदी १० ॥ अकपांथी ११ ॥ अजोगी १२ ॥ ए १२ बोलमां समवसरण
 क्रियावादीनुं खाने ॥ समाभिध्याहृष्टिमां समवसरण २ खाने ॥

हृदि ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥

बोद्धुं ज्ञानं तेषां समवसरणं एकं क्रियावादीनुं ज्ञानं ॥ ए. ७ मुं छार ययुं ॥ ७ ॥ इदं
 पुच्छी पाणी वनस्पति ए. ३ मां २७ बोद्धुं ज्ञानं ते सर्वेषां ये समवसरणं ज्ञानं ते अक्रिया
 वादी १ ॥ अज्ञानवादी २ ॥ ए. ८ मुं छार ययुं ॥ ८ ॥ इदं तेज १ वाउ २ ए. ९ मां २६
 बोद्धुं ज्ञानं ते सर्वेषां ये समवसरणं ज्ञानं ते पूर्ववत् ॥ ए. ९ मुं छार ययुं ॥ इदं ज्ञान
 विगलेंद्रियमां ३१ बोद्धुं ज्ञानं ते सर्वेषां २ समवसरणं ज्ञानं ते पूर्ववत् ॥ ए. १० मुं छार
 ययुं ॥ १० ॥ इदं तिर्यच पंचेंद्रियमां ४० बोद्धुं ज्ञानं तेषां ६ बोद्धुं ३ समवसरणं ज्ञानं
 ते पूर्ववत् ॥ समदृष्टि १ ॥ ज्ञान ४ ॥ ए. ११ बोद्धुं ज्ञानं तेषां १ क्रियावादीनुं ज्ञानं ॥
 समाभिध्यात्वदृष्टिमां समवसरणं २ ज्ञानं ते पूर्ववत् ॥ शेष २७ बोद्धुं ज्ञानं तेषां पूर्वोक्त ६
 ४ ज्ञानं ॥ ए. १२ मुं छार ययुं ॥ इदं मनुष्य पंचेंद्रियमां ४७ बोद्धुं ज्ञानं तेषां पूर्वोक्त ६
 बोद्धुं ३ समवसरणं ज्ञानं पूर्ववत् ॥ अलेखी १ ॥ समदृष्टि २ ॥ ज्ञान ६, ए. ८ ॥ नोसद्वाव-
 उता ए ॥ अवेदी १० ॥ अकपांयी ११ ॥ अजोगी १२ ॥ ए. १२ बोद्धुं ज्ञानं तेषां समवसरण
 क्रियावादीनुं ज्ञानं ॥ समाभिध्यादृष्टिमां समवसरणं २ ज्ञानं ते पूर्ववत् ॥ शेष बोद्धुं २७ रत्ना

तेमां समवसरण ४ ज्ञाने ॥ ए १२ मुं द्वार ययुं ॥ हवं आयुष्यना वंध आश्रि कहे ठे ॥
समुच्चय जीरमां ४७ बोल ज्ञाने तेमां कृष्णपक्षी १ ॥ मिथ्यादृष्टि २ ॥ अज्ञान ४ ॥ ए ६
बोलमां समवसरण ३ ज्ञाने ॥ ते ४ गतिनुं आयुष्य बांधे ॥ अवेदी १ ॥ अकपायी २ ॥
समा मिथ्यादृष्टि ३ ॥ केवलनाणी ४ ॥ अवेदी ५ ॥ ए ७ बोलवाळा आयुष्य
बांधे नहि ॥ समदृष्टि १ ॥ ज्ञान ४ ॥ ए ५ बोलवाळा वं गतिनुं आयुष्य बांधे ते मनुष्य ने
देयतुं ॥ मनःपर्यवहानी १ ॥ नोसन्नावलता २ ॥ ए २ बोलवाळा १ देवगतिनुं आयुष्य बांधे ॥
दृष्ट १ ॥ नोद २ ॥ कागेत ३ ॥ ए ३ लेश्यामां समवसरण ४ ज्ञाने तेमां क्रियावादी
एक मनुष्य गतिनुं आयुष्य बांधे ने शेष ३ समवसरणवाळा ४ गतिनुं आयुष्य बांधे ॥ तेजु
१ ॥ पद्म २ ॥ शुक्ल ३ ॥ ए ३ लेशीमां समवसरण ४ ज्ञाने ॥ तेमां क्रियावादी मनुष्य ने देव ए
वे गतिनुं आयुष्य बांधे ॥ शेष ३ समवसरणवाळा एक नारकी वर्जिने त्रण गतिनुं आयुष्य
बांधे ॥ शेष २२ बोल रत्ना तेमां समवसरण ४ ज्ञाने तेमां क्रियावादी मनुष्य ने देव ए वे
मतिनुं आयुष्य बांधे ज्ञाने नारकी देवता क्रियावादी होय ते मनुष्यनुं आयुष्य बांधे ॥ शेष

३ समवसरणवाळा ४ गतिनुं आयुष्य वांधे ॥ हवे नारकी ज्ञनपति याणवतर
 ज्योतिषी तथा पहेला देवलोकाधी मांकी आठमा देवलोका मुधीमां जे जे ठेकाणें जेट्या
 जेट्या बोल लाझे तेमां कृष्णपक्षी ? ॥ मिथ्यादृष्टि २ ॥ अज्ञान ४ ॥ ए. ६ बोलना होय
 ते, मनुष्य ने तिर्यंच ए. २ गतिनुं आयुष्य वांधे ॥ समा मिथ्यादृष्टिवाळा आयुष्यना अबंधक, शेष
 होय ते ? मनुष्य गतिनुं आयुष्य वांधे ॥ समा मिथ्यादृष्टिवाळा आयुष्य गतिनुं आयुष्य वांधे ॥ शेष
 बोल जेमां जेट्या जेट्या लाझे ते तेमां क्रियावादी एक मनुष्य गतिनुं आयुष्य वांधे ॥ नवमा देवलोकाधी मांकी
 ३ समवसरणवाळा मनुष्य ने तिर्यंच ए. ६ गतिनुं आयुष्य वांधे ॥ ते ते सर्व समवसरणवाळा
 सर्वार्थसिद्ध मुधीमां जे जे ठेकाणें जेट्या जेट्या बोल लाझे ते ते सर्व समवसरणवाळा
 एक; मनुष्य गतिनुं आयुष्य वांधे ॥ समा मिथ्यादृष्टिवाळा आयुष्यना अबंधक जाणवा ॥
 ए. ७ द्वार थयां ॥ ७ ॥ हवे पृथ्वी १ ॥ पाणी २ ॥ वनस्पति ३ ॥ ए. ३ मां २७ बोल लाजे
 ४ तेमां एक तेजुलोशी आयुष्यना अबंधक, शेष २६ बोलवाळा मनुष्य १ ॥ तिर्यंच २ ॥
 ए. ६ गतिनुं आयुष्य वांधे ॥ ए. ७ मुं द्वार थयुं ॥ ७ ॥ हवे तेज १ ॥ वात २ ॥ ए. वेमां

યોધયાના છારની પરે જાળવો ॥ નવરં. સમુચય જીવમાં નૃ. ધોલમાં નૃ. ૧૨ મું છાર થયું ॥
 આયુલ્ય વંધિ તે વેકાળે મનુષ્ય દેવગતિ વેમાનિકનું આયુલ્ય વંધિ ॥ નૃ. ૧૨ મું છાર થયું ૧ ॥
 દેવે નલ્ય અનલ્યનું છાર કહે છે ॥ સમુચય જીવમાં ૪૭ વોલ લાજે તેમાં કુળપદ્ધી ૧ ॥ શુદ્ધ-
 મિથ્યાદષ્ટિ ૨ ॥ અજ્ઞાન ૪ નૃ. ૬ વોલમાં નલ્ય અનલ્ય વે દોય ॥ અલેશી ૧ ॥ શુદ્ધ-
 પદ્ધી ૨ ॥ સમદષ્ટિ ૩ ॥ સમામિથ્યાદષ્ટિ ૪ ॥ જ્ઞાન ૬ ॥ નૃ. ૧૦ ॥ નોસદ્વાવજ્ઞા ૧૧ ॥ અ-
 વેદી ૧૨ ॥ અકુપાયી ૧૩ ॥ અજોગી ૧૪ ॥ નૃ. ૧૪ વોલમાં નલ્ય અનલ્ય સમવસરણવાઝામાં નલ્ય
 વોલ રખા તેમાં જે ક્રિયાવાદી દોય તે નલ્ય જ દોય ॥ શેષ ૩ સમવસરણવાઝામાં નલ્ય
 અનલ્ય વે દોય ॥ નારકીથી માંની ૧૨ દેવલોક સુધીમાં કુળપદ્ધી ૧ ॥ મિથ્યાદષ્ટિ ૨ ॥
 અજ્ઞાન ૪ ॥ નૃ. ૬ વોલમાં નલ્ય અનલ્ય વે દોય ॥ સમદષ્ટિ ૧ ॥ શુદ્ધપદ્ધી ૨ ॥
 સમામિથ્યાદષ્ટિ ૩ ॥ જ્ઞાન ૪ ॥ નૃ. ૭ વોલમાં નલ્ય અનલ્ય જ દોય ॥ શેષ વોલ જે જે વેકા-
 ને જેટલા જેટલા લાજે તે તેમાં સમવસરણ ૪ લાજે, તેમાં જે ક્રિયાવાદી તે નિશ્ચયે જ
 નલ્ય દોય ॥ શેષ ૩ સમવસરણવાઝામાં નલ્ય અનલ્ય વે દોય ॥ નવ પ્રેવેયકમાં ૩૨ વોલ

सात्रे तेमां शुद्धपक्षी १ ॥ समदृष्टि २ ॥ ज्ञान ४ ॥ ए ६ बोलमां निश्चय नव्य होय ॥
 मिथ्यादृष्टि १ ॥ कृष्णपक्षी २ ॥ अज्ञान ४ ॥ ए ६ बोलमां नव्य अज्ञव्य वे होय ॥ शेष
 २० बोल रत्ना तेमां समवसरण ४ खाने, तेमां जे क्रियावादी ते निश्चये नव्य होय ॥ शेष ३
 समवसरणवाला ते नव्य अज्ञव्य वे होय ॥ पांच अनुस्तर विमानमां २६ बोल खाने ते
 सर्वे निधाय नव्य होय ॥ पांच स्यावरमां शुद्धपक्षी एकदा नव्य होय ॥ शेष २६ बोलमां
 नव्य अज्ञव्य वे होय ॥ ३ विगलेंद्रियमां शुद्धपक्षी १ सम्यग्दृष्टि २ ज्ञान ३ ए ५ बोलमां
 एवला नव्य होय ॥ शेष २६ बोलमां नव्य अज्ञव्य वे होय ॥ तिर्यंच पंचेंद्रियमां कृष्णपक्षी
 १ ॥ मिथ्यादृष्टि २ ॥ अज्ञान ४ ॥ ए ६ बोलमां नव्य अज्ञव्य वे होय ॥ समदृष्टि १ ॥ समा-
 मिथ्यादृष्टि २ ॥ शुद्धपक्षी ३ ॥ ज्ञान ४ ॥ ए ७ बोलमां एकदा नव्य होय ॥ शेष २७
 बोल रत्ना तेमां समवसरण ४ खाने, तेमां क्रियावादी एकदा नव्य होय ॥ शेष ३ समवसर-
 णवाला तो नव्य अज्ञव्य वे होय ॥ ११ ॥ हवे मनुष्यमां ४७ बोल खाने तेमां जेटला
 जेटला बोलमां नव्य अज्ञव्यपणुं जे जे ठेकाणे खाने तेनो वर्णव समुच्चय जीवनी परे जा-

एवो ॥ ए १२ मुं द्वार थयुं ॥ इति समुच्चयनो प्रथम उद्देशो संपूर्ण ॥ १ ॥ इवे प्रथम
 समय उपन्या आश्रिना ४ उद्देशा कहे ठे ॥ अणंतरोववणगा ते आंतररहित प्रथम
 समय उपन्या १ ॥ अणंतरोगाढगा ते प्रथम समय जे क्षेत्र अवगाढाते २ ॥ अणंतर
 आहारगा ते प्रथम समय आहार लीधाने थयो होय ३ ॥ अणंतरपज्जत्तगा ते एक समय
 प्रजा वांघ्याने थयो होय ४ ॥ ए ४ प्रथम समयना होय तेने अणंतर कहीए ॥ इवे २५
 दंस्क १२ द्वार उपर उतारया; तेमां समुच्चय जीवमां ४७ बोल लाजे तेमांथी १० बोल
 वर्जवा ते अलेशी १ ॥ समाभिध्यादष्टि २ ॥ मनःपर्यव झानी ३ ॥ केवलझानी ४ ॥ नो-
 सन्नावउत्ता ५ ॥ अवेदी ६ ॥ अकपायी ७ ॥ मनजोगी ८ ॥ वचनजोगी ९ ॥ अजोगी १० ॥
 ए १० बोल वर्जिनें शेष ३७ बोल अनंतर ४ द्वारमां लाजे ॥ १ ॥ नारकी आदि देइ
 वारमा देवलोक सुधी जे जे ठेकाणे जेटला जेटला समुच्चय बोल लाजे ठे तेमांथी समा-
 मिध्यात्वदष्टि १ ॥ मनजोग २ ॥ वचनजोग ३ ॥ ए ३ वण बोल वर्जवा केमके ४ ३
 बोल उपजतां प्रथम समये न होय ॥ नव ग्रैवेयक तथा पांच अनुत्तर विमानमां समुच्चय

लहिना वाल ॥

अथ श्री लहिना वाल जगवती सूत्र शतक ७ मा ना उद्देशा वी जाथी लख्या ठे ॥
५ ज्ञानना जेद नंदीसूत्रधी जाणवा पटले पूर्वे ज्ञान तथा अज्ञान व ह्या ॥ हवे ज्ञानी
तथा अज्ञानी कहे ठे ॥ 'जीवाणं ज्ञेते किंवाणी अज्ञानी' इत्यादि ११ श्लोके करी वर्णवीजुं ॥
गाथा ॥ जीव १ गद २ इंद्रिय ३ काण ४ । सुहृम ५ पञ्चत्ति ६ ज्ञान ७ ॥

जवसिद्धिए य ७ सणि ए । लहि १० अवच्योग ११ जोग य १२ ॥ १ ॥

लेस्सा १३ कसाय १४ वेणू १५ । आहारे १६ नाणगेगरे १७ ॥

कासे १७ अंतर १८ अष्पायहुयं २० । पज्जवा २१ चेव दाराई ॥ २ ॥

हवे प्रथम जीवधार कहे ठे ॥ २६ ॥

१ समुच्चय जीवमां ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी जजना ॥ २ नारकीमां पहेली नारकीमां
३ ज्ञाननी नियमा, अज्ञान ३ नी जजना, दोष ६ नारकीमां त्रण ज्ञान त्रण अज्ञाननी

નિયમા ॥ ૧૨ દશ જ્ઞાનપતિમાં ૩ જ્ઞાનની નિયમા, અજ્ઞાન ૩ ની જ્ઞાના ॥ ૧૭ પાંચ સ્થા-
 વમાં ૨ અજ્ઞાનનો નિયમા ॥ ૨૦ ત્રણ વિગલેન્દ્રિય અસંહી તિર્યચ પંચેન્દ્રિયમાં ૨ જ્ઞાન,
 ૨ અજ્ઞાનની નિયમા ॥ ૨૧ સંહી તિર્યચ પંચેન્દ્રિયમાં ૩ જ્ઞાન, ૩ અજ્ઞાનની જ્ઞાના ॥
 ૨૨ સદ્ધિ મનુષ્યમાં ૫ જ્ઞાન, ૩ અજ્ઞાનનો જ્ઞાના, અસંહી મનુષ્યમાં ૨ અજ્ઞાનની નિયમા ॥
 ૨૩ વાણવ્યંતરમાં ૩ જ્ઞાનની નિયમા, અજ્ઞાન ૩ ની જ્ઞાના ॥ ૨૫ ડ્યોતિષીથી માંની
 નવ પ્રેયકમુધીમાં ૩ જ્ઞાન, ૩ અજ્ઞાનની નિયમા ॥ પાંચ અનુત્તર વિમાનમાં ત્રણ જ્ઞાનની
 નિયમા, અજ્ઞાન નથી ॥ ૨૬ સિદ્ધમાં ૧ કેવલજ્ઞાનની નિયમા ॥

દ્વયે વીજુંગતિદ્ધાર કહે છે ॥ ૫-૩૧ ॥

૧ નરકગતિમાં ૩ જ્ઞાનની નિયમા, ૩ અજ્ઞાનની જ્ઞાના ॥ ૨ તિર્યચગતિમાં ૨ જ્ઞાન,
 ૨ અજ્ઞાનની નિયમા ॥ ૩ મનુષ્યગતિમાં ૩ જ્ઞાનની જ્ઞાના, અજ્ઞાન ૨ ની નિયમા ॥ ૪ દેવ-
 ગતિમાં ૩ જ્ઞાનની નિયમા, ૩ અજ્ઞાનની જ્ઞાના ॥ ૫ સિદ્ધગતિમાં ૧ કેવલજ્ઞાનનો નિયમા ॥

हवे त्रिजुं इंद्रियद्वार कहे ठे ॥ ७-३७ ॥

१ तद्दियामां ४ ज्ञान, ३ अज्ञाननी जजना ॥ २ एकेंद्रियमां २ अज्ञाननी नियमा-
नति अज्ञान, ध्रुत अज्ञान ॥ ५ त्रण विगलेंद्रियमां २ ज्ञान, २ अज्ञाननी नियमा ॥ ६
पंचेंद्रियमां ४ ज्ञान, ३ अज्ञाननी जजना ॥ ७ अण्ण्द्रियमां १ केवलज्ञाननी नियमा ॥

हवे चोशुं कायद्वार कहे ठे ॥ ७-४६ ॥

१ सकाश्यामां पांच ज्ञान, ३ अज्ञाननी जजना ॥ ६ पाच स्थावरमां २ अज्ञाननी
नियमा ॥ ७ त्रसकाश्यामां ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी जजना ॥ ७ अकाश्यामां १ केवल-
ज्ञाननी नियमा ॥

हवे पांचमुं सूक्ष्मद्वार कहे ठे ॥ ३-४९ ॥

१ सूक्ष्मां २ अज्ञाननी नियमा ॥ २ वादरमां ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी जजना ॥
३ नांसूक्ष्मनोशादरमां १ केवलज्ञाननी नियमा ॥

हवे ठुं पर्यासिद्वार कहे ठे ॥ ५१-१०० ॥

१ समुत्पन्न प्रजासामां ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी जजना ॥ २ नारकी प्रजासामां ३ ज्ञान

३ अज्ञाननी नियमा ॥ १२ दस जवनपति प्रजातामां ३ ज्ञान, ३ अज्ञाननी नियमा ॥ २०
 ५ स्यावर ने ३ विगलेंद्रिय, असंझी तिर्यचना प्रजातामां २ अज्ञाननी नियमा ॥ २१ तिर्यच
 पंचेंद्रिय प्रजातामां ३ ज्ञान, ३ अज्ञाननी जजना ॥ २२ मनुष्य प्रजातामां ५ ज्ञान, ३ अ-
 ज्ञाननी जजना ॥ २५ वाणर पंतर ज्योतिषीयी मांकी नव प्रेयेय कमुधीना प्रजातामां ३ ज्ञान,
 ३ अज्ञाननी नियमा ॥ २६ पांच अनुत्तर विमानना पर्यातामां ३ अज्ञाननी नियमा ॥ ६ समु-
 दचय अज्ञानतामां ३ १ ज्ञान, ने ३ अज्ञाननी जजना ॥ २७ पेहेडनी नारकीना अप्रजातामां ३
 ज्ञाननी नियमा, ३ अज्ञाननी जजना ॥ पांच नारकीना अप्रजातामां ३ ज्ञान, ३ अ-
 ज्ञाननी नियमा ॥ २८ जमीना अपर्यातामां ३ अज्ञाननी नियमा, नाण नथी ॥ ३० दस जवन-
 पति अप्रजातामां ३ ज्ञाननी नियमा, ३ अज्ञाननी जजना ॥ ४२ पांच स्यावर ने असंझी
 मनुष्यना अप्रजातामां २ अज्ञाननी नियमा ॥ ४५ विगलेंद्रिय, असंझी तिर्यच पंचेंद्रि-
 यना अप्रजातामां २ अज्ञाननी नियमा ॥ ४६ तिर्यच पंचेंद्रिय प्रजातामां २ ज्ञान,
 २ अज्ञाननी नियमा ॥ ४७ मनुष्य अप्रजातामां ३ ज्ञाननी जजना, २ अज्ञाननी नियमा ॥

હવે ૧૦ મું સંહીદ્ધાર કહે તે ॥ ૩-૧૧૧ ॥

૧ સંહીમાં ૪ જ્ઞાન, ૩ અજ્ઞાનની નજના ॥ ૨ અસંહીમાં ૨ જ્ઞાન, ૨ અજ્ઞાનની નિ-
યમા ॥ ૩ ગોસંહીનોઅગ્રગંઢીમાં ૧ કેવલજ્ઞાનની નિયમા ॥

હવે ૧૦ મું સંહીદ્ધાર કહે તે ॥ ૩૦-૧૭૧ ॥

માયા ॥ નાળત્રિ ચરિતા ચરિતે । દાળાં પંચ લક્ષિય ॥

દ્વંદ્વિય લક્ષિ દસમા । ગ્યાસિં મત્તારે નેદાય ॥ ૧ ॥

અર્થ- જ્ઞાનાદિ ૩, જ્ઞાનલક્ષિ ૧, દંમણ લક્ષિ ૨, ચારિત્રાચરિત્ત લક્ષિ
૧, શ્રાનાદિ ૫, હંદિય લક્ષિ ૫, ૧૦ દ્વાર કરી ૩૦ બોલ વર્ણવે તે ॥

પ્રથમ જ્ઞાનાગાર-બોલ ૩૦ ॥

૧ નાળ લક્ષિયામાં ૫ જ્ઞાનની નજના, અજ્ઞાન નયો ॥ ૨ તમ્મ અલ્પલક્ષિયામાં ૩ અ-
જ્ઞાનની નજના, જ્ઞાન નયો ॥ ૩ મનિજ્ઞાન લક્ષિયામાં ૪ જ્ઞાનની નજના, જ્ઞાનમાં અ-
જ્ઞાન દોંય નદિ ॥ ૪ તમ્મ અલ્પલક્ષિયામાં ૧ કેવલજ્ઞાનની નિયમા, ૩ અજ્ઞાનની નજના ॥

वीजुं दर्शनकार-बोद्ध ८ ॥

२१ दंसण लद्धियामां ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी नजना १ ॥ २२ तस्स अलद्धियामां नस्थि
कोइ जीवो २ ॥ २३ समदंसण लद्धियामां ५ ज्ञाननी नजना, अज्ञान नथी ३ ॥ तस्स
अलद्धियामां ३ अज्ञाननी नजना, ज्ञान नथी ४ ॥ २५ मिग्गदंसण लद्धियामां ३ अज्ञा-
ननी नजना, ज्ञान नथी ५ ॥ २६ तस्स अलद्धियामां ५ ज्ञान, त्रण अज्ञाननी नजना ६ ॥
२७ समासिग्गदंसण लद्धियामां ३ अज्ञाननी नजना, ज्ञान नथी ७ ॥ २८ तस्स अल-
द्धियामां ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी नजना ८ ॥

त्रिजुं चारित्रद्वार-बोद्ध १२ ॥

२९ चरित लद्धियामां ५ ज्ञाननी नजना, अज्ञान नथी १ ॥ ३० तस्स अलद्धियामां
४ ज्ञान, अज्ञान ३ नी नजना, मनःपर्यव नथी २ ॥ ३१ सामाधिक चारित्र लद्धियामां ४ ज्ञा-
ननी नजना, अज्ञान नथी ३ ॥ ३२ तस्स अलद्धियामां ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी
नजना ४ ॥ ३३ ठेदोपम्यापनीय चारित्र लद्धियामां ४ ज्ञाननी नजना, अ-

ज्ञान नर्थी ५ ॥ ३४ तम्म अलक्ष्यामा ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी तजना ६ ॥
 ३५ परिहारविशुद्ध चाग्नित्र लक्ष्यामा ४ ज्ञाननी तजना, अज्ञान नर्थी ७ ॥ ३६ तम्म
 अलक्ष्यामा ५ ज्ञान ३ अज्ञाननी तजना ८ ॥ ३७ तम्म मंपराय चाग्नित्र लक्ष्यामा
 ४ ज्ञाननी तजना, अज्ञान नर्थी ९ ॥ ३८ तम्म अलक्ष्यामा ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी
 तजना १० ॥ ३९ यथाग्यान चाग्नित्र लक्ष्यामा ५ ज्ञाननी तजना, अज्ञान नर्थी ११ ॥
 ४० तम्म अलक्ष्यामा ५ ज्ञान ३ अज्ञाननी तजना ॥ १२ ॥

चांशु चाग्नित्राचाग्नित्र द्वार-बोझ ७ ॥

४१ चग्नित्राचग्नि लक्ष्यामा ३ ज्ञाननी तजना, अज्ञान नर्थी ॥ १२ ॥ ४२ तम्म
 अलक्ष्यामां ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी तजना २ ॥

पांचमुं दानलब्धिद्वार-बोझ २ ॥

४३ दाण लक्ष्यामां ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी तजना १ ॥ ४४ तम्म अलक्ष्यामां २
 केवलज्ञाननी नियमा २ ॥

ननुं ज्ञान सन्धिद्वार-बोद्ध २ ॥

४६ त्वं ज्ञान सन्ध्याना २ बोद्ध पूर्ववत् २ ॥

सातमुं नोग सन्धिद्वार-बोद्ध २ ॥

४७ त्वं तोग सन्ध्याना २ बोद्ध पूर्ववत् २ ॥

यानमु उपनोग सन्धिद्वार-बोद्ध २ ॥

४७ त्वं उपनोग सन्ध्याना २ बोद्ध पूर्ववत् २ ॥

नगमुं वीर्य सन्धिद्वार-बोद्ध ७ ॥

५१ त्वं वीर्यसन्ध्याना पूर्ववत् १ ॥ ५२ तस्स अलक्ष्यामां १ केवलज्ञान २ ॥

५३ पात्र वीर्यसन्ध्यामां ३ ज्ञान, चोथा गुणस्याने समदृष्टि आश्रि, ३ अज्ञाननी
जज्ञना ३ ॥ ५४ तस्स अलक्ष्यामां ५ ज्ञाननी जज्ञना, अज्ञान नथी ४ ॥ ५५ पंक्ति
वीर्यसन्ध्यामा ५ ज्ञाननी जज्ञना, अज्ञान नथी ५ ॥ ५६ तस्स अलक्ष्यामां ४
ज्ञान, मनःपर्यय नहि, ३ अज्ञाननी जज्ञना ६ ॥ ५७ वासपंक्ति वीर्य सन्ध्यामां ३

ज्ञाननी नजना, अज्ञान नयी ७ ॥ ५७ तस्स अल्लहियामां ५ ज्ञान, ३ अज्ञाननी नजना ७ ॥

दसगुं इंद्रिय लब्धिष्ठार-पेत्त १२ ॥

५७ इंद्रिय लब्धियामां ४ ज्ञान, ३ अज्ञाननी नजना १ ॥ ६० तस्स अल्लहियामां
१ केषसज्ञाननी नियमा २ ॥ ६१ धोवेंद्रिय लब्धियामां ४ ज्ञान, ३ अज्ञाननी नजना ३ ॥
६२ तस्स अल्लहियामां ४ ज्ञाननी नजना, २ अज्ञाननी नियमा ४ ॥ ६३ चकुवेंद्रियना
लब्धियामां ४ ज्ञान, ३ अज्ञाननी नजना ५ ॥ ६४ तस्स अल्लहियामां २ ज्ञाननी नजना
ने १ केषसनी नियमा, एवं ज्ञान ३ ने २ अज्ञाननी नियमा ६ ॥ ६५ चाणेंद्रियना लब्धि-
यामां ४ ज्ञान, ३ अज्ञाननी नजना ७ ॥ ६६ तस्स अल्लहियामां ७ ज्ञाननी नजना. ने
१ केषसनी नियमा, एवं ३ ज्ञान ने २ अज्ञाननी नियमा ७ ॥ ६७ जोंतेंद्रियना लब्धियामां
४ ज्ञान, ३ अज्ञाननी नजना ८ ॥ ६८ तस्स अल्लहियामां १ केषसज्ञान, ने २ अज्ञाननी
नियमा १० ॥ ६९ पासिदिय लब्धियामां ४ ज्ञान, ३ अज्ञाननी नजना ११ ॥ ७० तस्स
अल्लहियामां १ केषसज्ञाननी नियमा १२ ॥

દુર ૧૧ મું યોગ દ્વાર કહે છે ॥ યોગ ૧૪-૨૦૫ ॥

૧. મામાંગરૂત્તામાં ૫ જ્ઞાન, ૩ અજ્ઞાનની નજના ॥ ૩ મતિ શ્રુત સામારોચરૂત્તામાં
૪ જ્ઞાનની નજના, અજ્ઞાન નથી ॥ ૪ અરપિજ્ઞાન સામારોચરૂત્તામાં ૪ જ્ઞાનની નજના ॥
૫ મનઃસ્વરૂપ સામાંગરૂત્તામાં ૪ જ્ઞાનની નજના ॥ ૬ કેવલજ્ઞાન સામારોચરૂત્તામાં
૧ કેવલજ્ઞાનનો નિયમા ॥ ૭ મનિશ્રુત અજ્ઞાન સામારોચરૂત્તામાં ૩ અજ્ઞાનની નજના ॥
૮ વિદ્યમજ્ઞાન સામાંગરૂત્તામાં ૩ અજ્ઞાનનો નિયમા ॥ ૧૦ અજ્ઞામારોચરૂત્તામાં ૫ જ્ઞાન,
૩ અજ્ઞાનની નજના ॥ ૧૨ નહુ અનુદર્શન અજ્ઞામારોચરૂત્તામાં ૪ જ્ઞાન, ૩ અજ્ઞાનની
નજના ॥ ૧૩ અરપિદર્શન અજ્ઞામાંગરૂત્તામાં ૪ જ્ઞાનની નજના, ૩ અજ્ઞાનનો નિયમા ॥
૧૪ કેવલ દર્શન અજ્ઞામારોચરૂત્તામાં ૧ કેવલજ્ઞાનનો નિયમા ॥

દુર ૧૨ મું યોગ દ્વાર કહે છે ॥ યોગ ૫-૨૦૦ ॥

૪ મતોંગી મનતોંગી રત્નતોંગી કાચતોંગીમાં ૧૧ જ્ઞાન, ૩ અજ્ઞાનની નજના ॥
૫ અતોંગીમાં ૧ કેવલજ્ઞાનનો નિયમા ॥

દેવે ૧૭ મું નાણગોપરદાર કહે છે ॥

નાણ કેહેતાં જ્ઞાનના વિષયનું પરિમાણ, ગોપર કહેતાં અર્થનાં પ્રદર્શનો વિષય કેટલો
 વે? ઉત્તર-મતિ ૧ ॥ શ્રુતજ્ઞાન ૨ ॥ ચાર પ્રકારે-દ્રવ્યથી ૧ ॥ ક્ષેત્રથી ૨ ॥ કાલથી ૩ ॥
 જાવથી ૪ ॥ તેમાં પ્રથમ મતિજ્ઞાની આદેશ કરીને (સામાન્ય પ્રકારે) સર્વ દ્રવ્ય, સર્વ ક્ષેત્ર,
 સર્વ કાલ, સર્વ જાવ, જાણે પણ દેલે નહીં, શ્રુતજ્ઞાની સંપ્રયોગી (ઉપયોગ સહિત) સર્વ દ્રવ્ય,
 સર્વ ક્ષેત્ર, સર્વ કાલ, સર્વ જાવ, જાણે ૬ પાસે ૪ ॥ ૨ ॥ અત્રિધિજ્ઞાની ઉપયોગ દેતાં દ્રવ્યથી
 અપ્રત્ય અનંતાં રૂપી દ્રવ્ય જાણે દેલે, ઉત્તર સર્વ રૂપી દ્રવ્ય જાણે દેલે ૧ ॥ ક્ષેત્રથી ઉપ-
 યોગ દેતો જરૂર અંગુલનો અસંખ્યાતમો જાગ જાણે દેલે, ઉત્તર આલો લોક જાણે દેલે,
 તે લોકના જેવના અસંખ્યાતા લાંબુઆ અલોકમાં જાણે દેલે ૨ ॥ કાલથી જરૂર આચલિ-
 કાનો અસંખ્યાતમો જાગ આગલો પાઠલો કાઢ જાણે દેલે, ઉત્તર અસંખ્યાતા ઉત્સર્પિ-
 ણીથી અવસર્પિણીથી ઘટલો આગલો પાઠલો કાલ જાણે દેલે ૩ ॥ જાવથી જરૂર ઉત્તર
 અનંતા જાવ જાણે દેવે, સર્વ જાવથી અનંતમો જાગ જાણે દેલે ૪ ॥ ૩ ॥ મનઃપર્યવજ્ઞા-

उ० ३३ सागरने देशोणी मोरु पूर्वे स्थितानी ३ ॥ इति १० मु कालछार समाप्तः ॥१५॥

द्वये १९ मु अतगछार कहे ठे ॥

ज्ञानना २ भेद ॥ साक्ष्य अपक्ववसिण १, तेनु अतर नथी १ ॥ साक्षा मपक्ववसिण
मेनु अंतर ज० अंतर्मुहूर्तनु, उ० देशो ठेण। अ० पुद्गलनु ॥ एम ज ४ ज्ञानन पण ज्ञा
णपु ॥ ४ ॥ द्वये अतनना ३ नेद ॥ अणाएण अपक्ववसिण एनु अतर नथी १ ॥ अ-
णाएण मपक्ववसिणनु अतर नथी २ ॥ साक्षा मपक्ववसिणनु तथा मतिश्रुत अज्ञाननु
अंतर ज० अंतर्मुहूर्तनु, उ० वासठ मागर जाऊगनु ॥ वि० ग ज्ञाननु अतर ज० अत०,
उ० अनंतमाझनु ते उतर गति आधि २ ॥ नि १ ॥ मु अतर छार समाप्त ॥ १० ॥

द्वये २० मु अतगछार कहे ठे ॥

सर्वथा १ ॥ नत अपक्ववसिण १, तेनु अवधिज्ञान। असम्ययातगुणा २ ॥ तेथी
मति श्रुत ज्ञान। १, १० ॥ १ ॥ नत १ असम्ययातगुणा २ ॥ तेथी केवलज्ञानी अनंतगुणा ५ ॥
गण अज्ञानना अतग वर १, १० ॥ १ ॥ वि० ग ज्ञान। १ ॥ तेथी मतिश्रुत अज्ञानी

माहोमांदि तुल्य ने अनंतगुण ३ ॥ द्वे ७ नां अल्प बहुत्व कहे ठे ॥ सर्वथी योना मनः
 पर्यवज्ञानी १ ॥ तेथी अवधिज्ञानी असंख्यातगुणा २ ॥ तेथी मतिश्रुत ज्ञानी माहो-
 मांदि तुल्य ने विंशपाधिक ४ ॥ तेथी विजंगज्ञानी असंख्यातगुणा, नारकी देवतायाशि
 ५ ॥ तेथी केवलज्ञानी अनंतगुण ६ ॥ तेथी मतिश्रुत अज्ञानी माहोमांदि तुल्य ने अनं-
 तगुणा ७ ॥ इति २० मुं अल्प बहुत्वद्वार समाप्तः ॥ २० ॥

द्वे २१ मुं पर्यवहार कहे ठे ॥

पांच ज्ञानसां प्रकेंकना अनंता २ पर्यव ठे तेनो अल्प बहुत्व-सर्वथी योना मनःपर्यव
 ज्ञानना पर्यव १ ॥ तेथो अवधिज्ञानना पर्यव अनंतगुणा २ ॥ तेथी श्रुत ज्ञानना पर्यव
 अनंतगुणा ३ ॥ तेथी मति ज्ञानना पर्यव अनंतगुणा ४ ॥ तेथी केवलज्ञानना पर्यव अनं-
 तगुणा ५ ॥ प्राण अज्ञानना पर्यव अनंतानंत ठे, तेनो अल्प बहुत्व-सर्वथी योना विनं-
 गज्ञानना पर्यव १ ॥ तेथी श्रुत अज्ञानना पर्यव अनंतगुणा २ ॥ तेथी मति अज्ञानना पर्यव अनं-
 तगुणा ३ ॥ द्वे पांच ज्ञान प्राण अज्ञान ७, ८ ना पर्यवनो अल्प बहुत्व कहे ठे ॥ सर्वथी योना मनः

नामकर्मनो ९३ प्रकृतिना बंधनी स्थिति कहे ते ॥ नरकगति २ ॥ नरकानुपूर्वि २ ॥ वै-
 क्रेय शरीर ३ ॥ वैक्रियनां अंगोपांग ४ ॥ वैक्रिय बंधन ५ ॥ वैक्रिय संघातन ६ ॥ ग ६
 प्रकृतिना बंधनी स्थिति ज० एक हजार सागरना ७ जाग करीए तेवा २ जाग पल्यने
 असंख्यातमे नामे उणानी, उत्त० वीश क्रोमाक्रोमी सागरोपमनी ५४ ॥ तिर्यचगति १ ॥
 तिर्यचानुपूर्वि २ ॥ पर्केंद्रियनी जाति ३ ॥ पंचेंद्रियनी जाति ४ ॥ उदारिक शरीर ५ ॥
 उदारिकनां अंगोपांग ६ ॥ उदारिक बंधन ७ उदारिक संघातन ८ ॥ तेजस् शरीर ९ ॥
 तेजस् बंधन १० ॥ तेजस् संघातन ११ ॥ कर्मण शरीर १२ ॥ कर्मण बंधन
 १३ ॥ कर्मण संघातन १४ ॥ ठेवटु संघयण १५ ॥ हुंरु संगण १६ ॥ दुर्नि गंध १७ ॥ खर-
 खरो स्पर्श १८ ॥ गुरु १९ ॥ सुखो २० ॥ शीत २१ ॥ अगुरुलघुनाम २२ ॥ उपघात नाम
 २३ ॥ पराघात नाम २४ ॥ उश्वास नाम २५ ॥ आताप नाम २६ ॥ उद्योत नाम २७ ॥
 अग्रशस्त विदायगति २८ ॥ कालो वर्ण २९ ॥ तीखो रस ३० ॥ त्रस नाम ३१ ॥ स्थावर
 नाम ३२ ॥ वादर नाम ३३ ॥ पर्यासि नाम ३४ ॥ प्रत्येक नाम ३५ ॥ अस्थिर नाम ३६ ॥

राच संघयण १ ॥ समचउरस संठाण २ ॥ शुद्धवर्ण ३ ॥ मधुग् रस ४ ॥ सुरन्नि गंध ५ ॥
 सुहावोस्पर्श ६ ॥ द्रुगु ७ ॥ उष्ण ८ ॥ स्निग्ध ९ ॥ प्रशस्त विहायोगति १० ॥ स्थिर नाम
 ११ ॥ शुद्ध नाम १२ ॥ सौभाग्य नाम १३ ॥ सुस्वर नाम १४ ॥ आदेय नाम १५ ॥ ए १५
 प्रकृतिना बंधनी स्थिति ज० एक सागरना सात जाग करीए, तेवो १ जाग पट्यना अ-
 संख्यातमे जागे उणानी, उत० दश क्रोमाक्रोकी सागरोपमनी १२३ ॥ ऋषजनाराच संघ-
 यण १ ॥ निमोघ परिमंरुद्ध संस्थान २ ॥ ए वे प्रकृतिना बंधनी स्थिति ज० एक सागरना
 ३५ जाग करीए तेवा उ जाग पत्योपमने असंख्यातमे जागे उणानी, उत० चार क्रोमाक्रोकी सा-
 गरोपमनी १२५ ॥ नाराचसंघयण १ ॥ सादि संठाण २ ॥ ए २ प्रकृतिना बंधनी स्थिति ज० १ सा-
 गरना ३५ जाग करीए तेवा ७ जाग ने पट्यने असंख्यातमे जागे उणानी, उत० १४ क्रोमा-
 क्रोकी सागरोपमनी १२७ ॥ अर्द्धनाराच संघयण १ ॥ वामन संठाण २ ॥ ए २ नी स्थिति ज०
 १ सागरना ३५ जाग करीए तेवा ८ जाग पट्यना असंख्यातमे जागे उणानी, उत० १६
 क्रोमाक्रोकी सागरोपमनी १२९ ॥ पीछो वर्ण १ ॥ खाटो रस २ ॥ ए २ नी स्थिति ज०

મેની ૫ પ્રકૃતિ દાનાંતરાયાદિની સ્થિતિ જ૦ થંતમુહૂર્તની તે દશમા ગુણવાળા યાશ્રિ,
 ઉત્ત૦ ૩૦ ક્રોમાઘોની સાગરોપમની ૧૪૭ ॥ ૫ ૭ કર્મની ઉત્તર પ્રકૃતિ ૧૪૭ ની વંધ-
 સ્થિતિ સમુદ્ધય યાશ્રિ કહી ૧ ॥ હવે જ જે કર્મની જે જે ઉત્તર પ્રકૃતિનો જેટલા જે-
 ટલા સાગરોપમનો સ્થિતિ કહી તે તેટલા તેટલા સં વર્ષનો તે તે પ્રકૃતિનો યાત્રાકાલ
 જાણવો ॥ ૫ સમુદ્ધય પ્રકૃતિ ૧૪૭ ના વંધનો યાત્રાકાલ કલો ॥ હવે પૈકે દ્વિય જેટલો
 પ્રકૃતિ વંધે તેના વંધની સ્થિતિ કહે ૭ ॥ ૫ જ્ઞાનાવરણીય ॥ ૯ દર્શનાવરણીય ॥ ૧
 યજ્ઞાતા વેદનીય ॥ ૫ ૧૫ પ્રકૃતિના વંધનો સ્થિતિ જ૦ ૧ સાગરના ૭ જાગ કરી ૫ તેવા
 ૩ જાગ તે પલ્યોપમને અસંખ્યાતમે જાગે હણાની, ઉત્ત૦ પ્રતિપૂર્ણ ૧ સાગરના ૩ જાગનો
 વંધે ૧૫ ॥ જ્ઞાતાવેદનીયના વંધની સ્થિતિ જ૦ ૫૦ સાગરના ૭ જાગ કરી ૫ તેવો દોઢ
 જાગ તે પલ્યોપમના અસંખ્યાતમે જાગે હણાનો, ઉત્ત૦ પ્રતિપૂર્ણ ૧ સાગરના ૫ જાગનો
 ૧૬ ॥ મિથ્યાત્વ મોહનીયના વંધનો સ્થિતિ જ૦ ૫૦ સાગરોપમની તે પલ્યને અસંખ્યા-
 તમે જાગે હણાનો, ઉત્ત૦ પ્રતિપૂર્ણ ૧ સાગરોપમની ૧૭ ॥ સોલ કયાયના વંધનો સ્થિતિ

तिनी स्थिति ज० १ सागरना १॥ नाग ते पश्येन असंख्यातं ज्ञागे उणानी, उ० प्रति-
पूर्ण १ सागरना दोढ सातिया भागनी ४६ ॥ यज्जपन्ननाराच संघयण १ ॥ समचउरंस
संठाण २ ॥ शुक्ल वर्ण ३ ॥ मधुर रस ४ ॥ सुरजि गंध ५ ॥ सुंदाळो स्पर्श ६ ॥ लघु ७ ॥
उष्ण ८ ॥ स्निग्ध ९ ॥ प्रदस्त विद्यायोगति १० ॥ स्थिर नाम ११ ॥ शुन नाम १२ ॥ प-
सोनाग्य नाम १३ ॥ मुस्वर नाम १४ ॥ आदेय नाम १५ ॥ यशोकीर्त्ति नाम १६ ॥ प-
१६ प्रकृतिना बंधनी स्थिति ज० एकसागरना सात ज्ञाग करीण तेवो १ ज्ञाग ते पश्येन असे-
न्यातमे ज्ञागे उणानी, उ० प्रतिपूर्ण १ ज्ञागनी ६२ ॥ तिर्यचनी गति १ ॥ पंकेंद्रियनी जाति
२ ॥ पंचेंद्रियनी जाति ३ ॥ तिर्यचानुपूर्वि ४ ॥ उदारिक शरीर ५ ॥ उदारिकनां अंगोपांग
६ ॥ उदारिक बंधन ७ ॥ उदारिक संघातन ८ ॥ तेजस् शरीर ९ ॥ कर्मण शरीर १० ॥
तेजस् बंधन ११ ॥ कर्मण बंधन १२ ॥ तेजस् संघातन १३ ॥ कर्मण संघातन १४ ॥
तेजस् संघयण १५ ॥ हुंरु संठाण १६ ॥ काळो वर्ण १७ ॥ तीखो रस १८ ॥ दुर्नि गंध
१९ ॥ खरखरो स्पर्श २० ॥ शीत २१ ॥ गुरु २२ ॥ दुखो २३ ॥ अगुरुलघुनाम

प्रतिपूर्ण एक सागरना १० जागनी ११४ ॥ नाराच संघयण १ ॥ सादि संघाण २ ॥ ए २
 प्रकृतिना बंधनी स्थिति ज० एक सागरना ३५ जाग करीए तेवा ७ जाग ते पद्यने अ-
 प्रकृतिना बंधनी, उत्त० एक सागरना प्रतिपूर्ण १० जागनी ११६ ॥ अरुनाराच
 संख्यातमे जागे उणानी, उत्त० एक सागरना बंधनी स्थिति ज० एक सागरना ३५
 संघयण १ ॥ वामन संघाण २ ॥ ए २ प्रकृतिना बंधनी, उत्त० एक सागरना प्र-
 राग करीए तेवा ७ जाग ते पद्यने असंख्यातमे जागे उणानी, उत्त० प्रकृतिना बंधनी स्थिति
 तिपूर्ण १० जागनी ११७ ॥ रातो वर्ण १ ॥ कपायलो रस २ ॥ ए २ प्रकृतिना बंधनी, उत्त०
 ज० एक सागरना २७ जाग करीए तेवा ६ जाग ते पद्य ने असंख्यातमे जागे उणानी, ए २
 उत्त० एक सागरना प्रतिपूर्ण १० जागनी १२० ॥ पीलो वर्ण १ ॥ खाटो रस २ ॥ ए २
 उत्त० एक सागरना प्रतिपूर्ण १० जाग करीए तेवा ५ जाग ते पद्यने अ-
 प्रकृतिना बंधनी स्थिति ज० एक सागरना २७ जाग करीए तेवा १२२ ॥ नीलो वर्ण १ ॥
 संख्यातमे जागे उणानी, उत्त० एक सागरना प्रतिपूर्ण १० जाग करीए तेवा
 कम्बो रस २ ॥ ए २ प्रकृतिना बंधनी स्थिति ज० एक सागरना प्रतिपूर्ण १० जागनी
 ७ जाग ते पद्यने असंख्यातमे जागे उणानी, उत्त० एक सागरना प्रतिपूर्ण १० जागनी

यंभी स्थिति पञ्चद्विगता ॥ नगरं पञ्चमो कंठ, जेम पञ्चद्विगता एक सागरना नाम कीभा,
 तेम, पञ्चद्विगता २५ सागरना नाम करग ३ ॥ तेद्विगता ५० सागरना नाम गरवा,
 दोल पूर्णना ॥ ॥ नवविंशतिगता १०० सागरना नाम करमा दोल पूर्णवत् ५ ॥
 ५ ॥ विमलद्विगता यद्विंशतिगता स्थिति पट्टी ॥ अयाथासाज पूर्णवत् ५ ॥
 द्वं आशी पञ्चद्विग १४२ यद्विंशति पवि, ते १४८ गाथी ७ यद्विंशति वर्जि ॥ सम्प-
 कर मोदनीग १ ॥ सामासिगार मोदनीग २ ॥ आहारक सरीर ३ ॥ आहारकनां अंमो-
 योम ४ ॥ आहारक यंय ५ ॥ आहारक संपातन ६ ॥ तीर्थिक नाम ७ ॥ ५ ७ वर्जि ॥
 द्वे सिग्गात मोदनीगनी ज० २००० सागर तं पद्वते अतंख्यातमे नामे उषानी, उत०
 २००० सागर प्रतिपूर्णनी ॥ नरकायु १ ॥ देवायु २ ॥ ५ २ नी ज० २०,००० वर्षेने अंत-
 मुहूर्त अधिकाणी, उ० पद्मना अतंख्यातमो नाग ने पूर्ण मोतीना वीजो नाम अधिकाणी ॥
 नरकयति १ ॥ तिथ्ययति २ ॥ ५ २ नी ज० २००० सागरना ७ जाग करोत् तथा २ नामनी
 ॥ नाममे नामे उषानी, उ० प्रतिपूर्ण २ नामनी ॥ मनुष्यनी गतिनी ज०

१२ अ १

मादना अ १००

१२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२००

१२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२००

१२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२००

१२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२००

१२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२००

१२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२००

१२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२००

१२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२००

१२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२०० १२००

तेथी सूक्ष्मनिगोद पर्याप्तानी ज० अ० असंख्यातगुणी १२ ॥ तेथी सूक्ष्मनिगोद अप-
र्याप्तानी उत्कृष्ट अ० विसेसाहिया १३ ॥ तेथी सूक्ष्मनिगोद पर्याप्तानी उ० अ० विसेसा-
हिया १४ ॥ तेथी सूक्ष्म वाउकाय पर्याप्तानी ज० अ० असंख्यातगुणी १५ ॥ तेथी सूक्ष्म
वाउकाय अपर्याप्तानी उ० अ० विसेसाहिया १६ ॥ तेथी सूक्ष्म वाउकाय पर्या-
प्तानी उ० अ० विसेसाहिया १७ ॥ तेथी सूक्ष्म तेउकाय पर्याप्तानी ज० अ०
असंख्यातगुणी १८ ॥ तेथी सूक्ष्म तेउकाय अपर्याप्तानी उ० अ० विसेसाहिया १९ ॥ तेथी
सूक्ष्म तेउकाय पर्याप्तानी उ० अ० विसेसाहिया २० ॥ तेथी सूक्ष्म अपकाय पर्याप्तानी
ज० अ० असंख्यातगुणी २१ ॥ तेथी सूक्ष्म अपकाय अपर्याप्तानी उ० अ० विसेसाहिया
२२ ॥ तेथी सूक्ष्म अपकाय पर्याप्तानी उ० अ० विसेसाहिया २३ ॥ तेथी सूक्ष्म पृथ्वीकाय
पर्याप्तानी ज० अ० असंख्यातगुणी २४ ॥ तेथी सूक्ष्म पृथ्वीकाय अपर्याप्तानी उ० अ० विसेसा-
हिया २५ ॥ तेथी सूक्ष्म पृथ्वीकाय पर्याप्तानी उ० अ० विसेसाहिया २६ ॥ तेथी वादर वाउकाय
पर्याप्तानी ज० अ० असंख्यातगुणी २७ ॥ तेथी वादर वाउकाय अपर्याप्तानी उ० अ० विसे-
साहिया २८ ॥ तेथी वादर वाउकाय पर्याप्तानी उ० अ० विसेसाहिया २९ ॥ तेथी वादर

२८ बोलनो अल्पबहुत्व ॥

अथ श्री नगवती शतक २५ मां उद्देशा पद्मेसाथी जीवना १४ चेदना जघनयोऽलुष्ट
योगना आधरी २७ बोलनो अल्पबहुत्व लिख्यते ॥

सर्वथी योना मूढम एकैन्द्रिय अपर्याप्तानो जघन्य योग १ ॥ तेथी वादर एकैन्द्रिय
अपर्याप्तानो ज० यो० असंख्यातगुणो २ ॥ तेथी वेदंन्द्रिय अपर्याप्तानो ज० यो० असं ३ ॥
तेथी तदंन्द्रिय अपर्याप्तानो ज० यो० असं ४ ॥ तेथी चतुरिन्द्रिय अपर्याप्तानो ज० यो०
असं ५ ॥ तेथी असंख्यी पंचैन्द्रिय अपर्याप्तानो ज० यो० असं ६ ॥ तेथी संख्यी पंचैन्द्रिय अप-
र्याप्तानो ज० यो० असं ७ ॥ तेथी सूक्ष्म एकैन्द्रिय पर्याप्तानो ज० यो० असं ८ ॥ तेथी वादर
एकैन्द्रिय पर्याप्तानो ज० यो० असं ९ ॥ तेथी सूक्ष्म एकैन्द्रिय अपर्याप्तानो ज० यो० असं
१० ॥ तेथी वादर एकैन्द्रिय अपर्याप्तानो ज० यो० असं ११ ॥ तेथी सूक्ष्म एकैन्द्रिय पर्या-

सानो उ० यो० असं० १२ ॥ तेथी वादर ऐकेंद्रिय पर्याप्तानो उ० यो० असं० १३ ॥ तेथी वे-
 द्द्रिय पर्याप्तानो ज० यो० असं० १४ ॥ तेथी तेदेंद्रिय पर्याप्तानो ज० यो० असं० १५ ॥ तेथी
 चतुरिंद्रिय पर्याप्तानो ज० यो० असं० १६ ॥ तेथी असंझी पंचेंद्रिय पर्याप्तानो ज० यो० असं०
 १७ ॥ तेथी संझी पंचेंद्रिय पर्याप्तानां ज० यो० असं० १८ ॥ तेथी वेदेंद्रिय अपर्याप्तानो उ०
 यो० असं० १९ ॥ तेथी तेदेंद्रिय अपर्याप्तानो उ० यो० असं० २० ॥ तेथी चतुरिंद्रिय अपर्या-
 सानो उ० यो० असं० २१ ॥ तेथी असंझी पंचेंद्रिय अपर्याप्तानो उ० यो० असं० २२ ॥ तेथी
 संझी पंचेंद्रिय अपर्याप्तानो उ० यो० असं० २३ ॥ तेथी वेदेंद्रिय पर्याप्तानो उ० यो० असं०
 २४ ॥ तेथी तेदेंद्रिय पर्याप्तानो उ० यो० असं० २५ ॥ तेथी चतुरिंद्रिय पर्याप्तानो उ० यो०
 असं० २६ ॥ तेथी असंझी पंचेंद्रिय पर्याप्तानो उ० यो० असं० २७ ॥ तेथी संझी पंचेंद्रिय
 पर्याप्तानो उ० यो० असं० २८ ॥ इति २८ बीलनो अल्पबहुत्व संसृष्टे ॥

२४ दंडकना जीवोनो अल्पबहुत्व ॥

—

अथ २४ दंडकना जीवोनो अल्पबहुत्व सिद्ध्यते ॥

संश्रयी शंका मनुष्य १ ॥ तेथी तेउकाय असंख्यातगुणा २ ॥ तेथी वैमानिक असं०
गु० ३ ॥ तेथी १० नवनपति मांहेमांदि तुह्य ने असं० गु० १३ ॥ तेथी नारकी असं० गु०
१४ ॥ तेथी बाणछंत्तर असं० गुणा १५ ॥ तेथी ज्योतिषी संख्यात गु० १६ ॥ तेथी तिर्य्य
पंचंद्रिय अग्रंभ्यानगुणा १७ ॥ तेथी चतुरिंद्रिय विसंसाहिया १८ ॥ तेथी तेइंद्रिय विसंसा-
हिया १९ ॥ तेथी पेंइंद्रिय विसंसाहिया २० ॥ तेथी पृथ्वीकाय असं० गु० २१ ॥ तेथी अपकाय
असं० गु० २२ ॥ तेथी वातकाय असं० गु० २३ ॥ तेथी वनस्पति कायना दंरुके जीवो
अननगुणा २४ ॥ इति २४ दंडकना जीवोनो अल्पबहुत्व संपूर्ण ॥

—

सानो उ० यो० असं० १२ ॥ तेथी वादर पॅकडिय पर्याप्तानो उ० यो० असं० १३ ॥ तेथी वे-
 डंडिय पर्याप्तानो ज० यो० असं० १४ ॥ तेथी तेडंडिय पर्याप्तानो ज० यो० असं० १५ ॥ तेथी
 चउरिडिय पर्याप्तानो ज० यो० असं० १६ ॥ तेथी असंडो पॅचडिय पर्याप्तानो ज० यो० असं०
 १७ ॥ तेथी संडी पॅचडिय पर्याप्तानो ज० यो० असं० १८ ॥ तेथी वेडंडिय अपर्याप्तानो उ०
 यो० असं० १९ ॥ तेथी तेडंडिय अपर्याप्तानो उ० यो० असं० २० ॥ तेथी चउरिडिय अपर्या-
 सानो उ० यो० असं० २१ ॥ तेथी असंडो पॅचडिय अपर्याप्तानो उ० यो० असं० २२ ॥ तेथी
 संडी पॅचडिय अपर्याप्तानो उ० यो० असं० २३ ॥ तेथी वेडंडिय पर्याप्तानो उ० यो० असं०
 २४ ॥ तेथी तेडंडिय पर्याप्तानो उ० यो० असं० २५ ॥ तेथी चउरिडिय पर्याप्तानो उ० यो०
 असं० २६ ॥ तेथी असंडो पॅचडिय पर्याप्तानो उ० यो० असं० २७ ॥ तेथी संडी पॅचडिय
 पर्याप्तानो उ० यो० असं० २८ ॥ इति २८ बोझनो अल्पबहुत्व संपूर्ण ॥

२४ दंडकना जीपेनो अलगवहुत्य ॥

अथ २॥ दंडकना जीपेनो अलगवहुत्य लिख्यते ॥

संभूती जीपेनो मनुष्य १ ॥ तेथी नेउकाय अमंगपानगुणा २ ॥ तेथी चेमानिक असं० गु० ३ ॥ तेथी १० तरनगति मांहेमादि मुद्रय ने असं० गु० १३ ॥ तेथी नास्की असं० गु० १४ ॥ तेथी पाण्ड्यंनर असं० गुणा १५ ॥ तेथी उगोतिथी संग्यास गु० १६ ॥ तेथी तिर्यन वेवेद्रिय अमंगपानगुणा १७ ॥ तेथी चउमिद्रिय विमंसादिया १८ ॥ तेथी तेदंडिय विसेसादिया १९ ॥ तेथी वेदंडिय विमंसादिया २० ॥ तेथी वृथोक्ताय अमंग० गु० २१ ॥ तेथी अपकाय अमंग० गु० २२ ॥ तेथी पाउकाय अमंग० गु० २३ ॥ तेथी यतस्पति कायना दंडके जीपेनो अमंगगुणा २४ ॥ इति २४ दंडकना जीपेनो अलगवहुत्य संपूर्ण ॥

१५ योगना ३० बोलनो अल्पबहुत्व ॥

॥१६५॥

अथ श्री जगवती शतक २५ माना उद्देशा पहिलाथी १५ योगना जघनयोः कृष्ट योग

आथी ३० बोलनो अल्पबहुत्व लिख्यते ॥

सर्वथी योमो कर्मण काययोगनो जघन्य योग १ ॥ तेथी उदारिक मिश्रनो ज० यो०
असंग्यातगुणो २ ॥ तेथी वैक्रेयमिश्रनो ज० यो० असं० ३ ॥ तेथी उदारिकनो ज०
यो० असं० ४ ॥ तेथी वैक्रेयनो ज० यो० असं० ५ ॥ तेथी कर्मणनो ज० यो०
असं० ६ ॥ तेथी आहारकनो मिश्र ज० यो० असं० ७ ॥ तेथी आहारकनो मिश्र ज०
यो० असं० ८ ॥ तेथी उदारिकनो मिश्र अने वैक्रेयनो मिश्र ज० यो० मांहेमाहि तुल्य ने
असं० ९-१० ॥ तेथी द्यवहारमननो ज० यो० असं० ११ ॥ तेथी आहारकनो ज० यो० असं०
१२ ॥ तेथी सत्य मन १ असत्य मन २ मिश्र मन ३, वचनना ४, ए० योगनो ज० यो० मां-
हेमाहि तुल्य ने असं० १९ ॥ तेथी आहारकशरीरनो ज० यो० असं० २० ॥ तेथी उदारिक

१ वेद्येय २ चार मन ६ चार वचन १० ॥ ए १० नो ७० यो० मांक्षोमांदि तुदय ने असं-
ख्यातगुणो ३० ॥ इति योगना ३० बोलनो अल्पबहुत्व संपूर्ण ॥

जीवना १४ भेदनो अल्पबहुत्व ॥

अथ श्री मूढमादि जीवोना १४ भेदनो अल्पबहुत्व लिख्यते ॥

१. र्वथी योमा संज्ञी पंचंद्रियं अपर्याप्ता १ ॥ तेथी संज्ञी पंचंद्रिय पर्याप्ता असंख्यात
गुणा २ ॥ तेथो चउरिंद्रिय ५० सं० गुणा ३ ॥ तेथी असंज्ञी पंचंद्रिय ५० विसेसाद्विया ४ ॥
तेथो घेइंद्रिय ५० वि० ५ ॥ तेथी तेइंद्रिय ५० वि० ६ ॥ तेथी असंज्ञी पंचंद्रिय अप०
असं० ७ ॥ तेथी चउरिंद्रिय अप० वि० ८ ॥ तेथी तेइंद्रिय अप० वि० ९ ॥ तेथी वेइंद्रिय
अप० वि० १० ॥ तेथी वादर एकेंद्रिय ५० अनंतगुणा ११ ॥ तेथी वादर एकेंद्रिय अप०
असं० १२ ॥ तेथी सूक्ष्म एकेंद्रिय अप० असं० १३ ॥ तेथी सूक्ष्म एकेंद्रिय ५० संख्या० १४ ॥

॥ इति मूढमादि जीवोना १४ भेदनो अल्पबहुत्व संपूर्ण ॥

100

100

100

